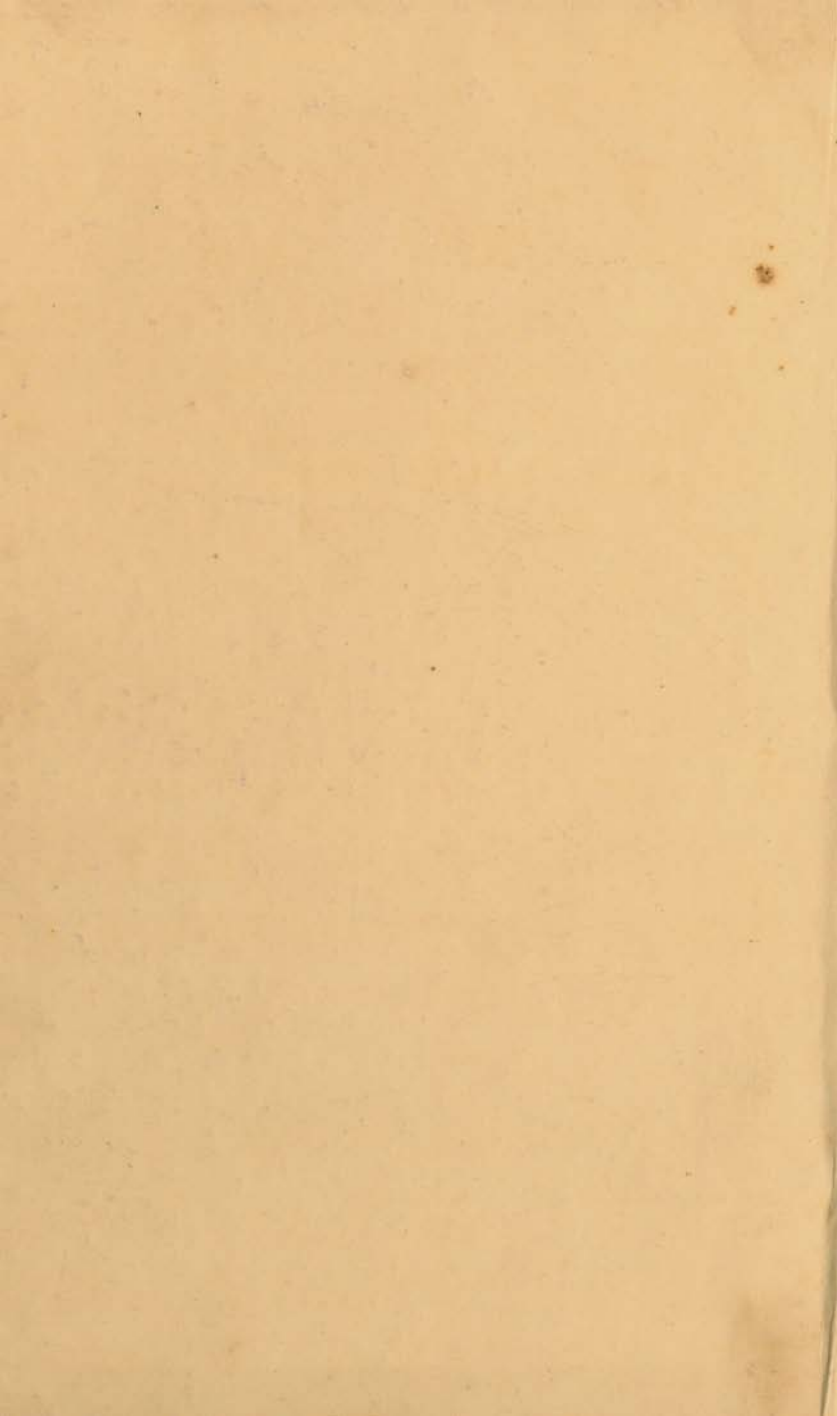
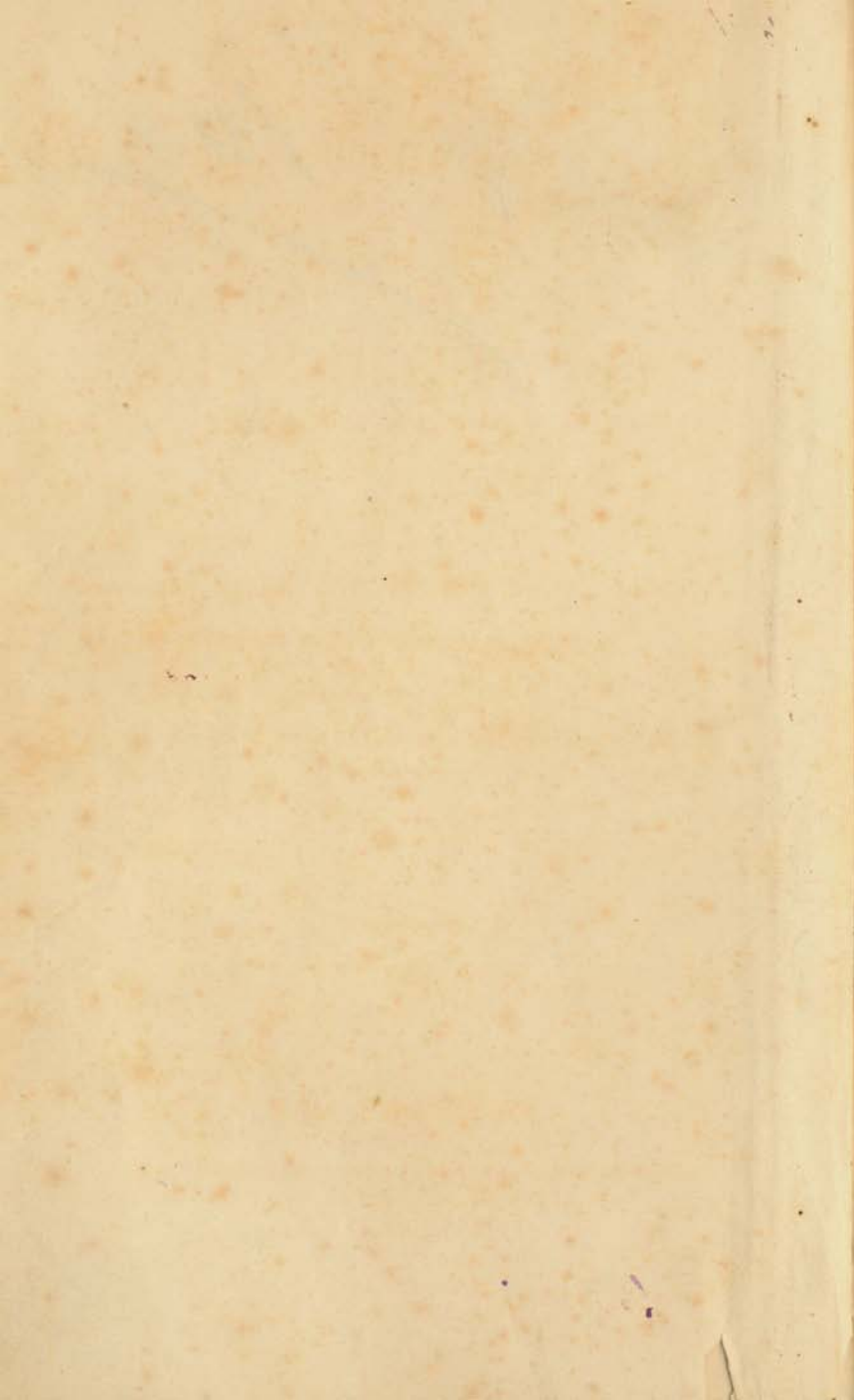

42-51
Q-56

2601

189-213

Printed in Turkey

ms

ԱՆԳՂԱՐԵՆ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱԶԳԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐ ՊԱՏԱՆԵԱՅ ՀԱՄԱՐ

ՈՐԵՒ ԿԸՊԱՐՈՒՆԱԿԵ ՀԱՅ ԱՆԳՂԱՐԵՆ ԸՆՏԻՐ ՈՏԵՐ

Ի ԶՄԻՒՌՆԻ Ա

Ի ՏԳՄԱՆԻ ԿՈՒՆԵԼՄՈՍ ԿՐԻՑՅԻԹԻ

1847

42-5

* Գլխաթիւնը կորուծուիւն կ' : Լօրա ՊէՋԲՆ :

" Երէկ չե՛ որ հոգին առանց գիտութեան մնայ" :

Երակ . ժԹ . 2 :

367

39

Յ Ե Ռ Ե Չ Ա Ր Ե Ն

Եւ յս օրերս շատ մարդիկ կան Հայոց մէջ, որ կրօնափառքին Մանգղիարէն լեզուն սորվելու . բայց պիտանի և յարմար գրքեր չըլլալուն համար՝ մեծ դժուարութեանց մէջ կիշնան : Երգարև Ա շնեակոյ Ս խիթարեան միաբանութեան հայրենասէր և ուսումնասէր անդամներուն հրատարակած բառարաններն ու Վերականութիւնը մեծ օգնութիւն են, որոնց համար մեծ շնորհակալութեան և երանիտագիտութեան արժանի են՝ Հայոց ազգին գիտութեանց մէջ ծաղկելուն փափաքողներէն . սակայն իրենց Վերականութիւնը հիմա հազիւ ուրեք կրգտնըվի . և գրաբառ լեզուով ալ ըլլալուն, աշխարհաբառ Վերականութեան մը չափ օգտակար չէ : Օ միւսնիա, 1835ին տպւած Վերականութիւն մը կար, բայց ան ալ հատաւ : Աւստի տեսնելով որ մէկ նոր Մանգղիարէն Վերականութիւն մը շատ հարկաւոր է այս լեզուն սորվել ուզողներուն, աշխատեցանք մեր կարողութեանը չափ մէկ հատ մը շինել :

Եւ յս Վերականութեան մէջ ո՛չ միայն Մանգղիարէն լեզուն յատկացեալ՝ և կամ Հայերէնէն տարբեր եղած կանոններն ու խօսուածքի ձևերը ցրցուցինք, այլ և ամէն լեզուաց ընդհանուր եղած շատ բաներ գրինք : Թէ որ անջի յիշած ընթացքնիս բունելու ըլլայինք, շատ պարզ և համառօտ կըլլար մեր Վերականութիւնը . սակայն յաւետ վերջինը օգտակար դասեցինք :

Եւսոր մէջ՝ Մանգղիարէն բառերուն նշումները Հայերէն գրով գրած չենք . վասն զի շատ բառեր կայ որ անհար է Հայերէն գրով ճիշդ նշումը գրել : Արժապետ չունեցող մը կրնայ Մանգղիարէն գրքեր հասկրնալ և շարագրել, սակայն անհար է որ խօսիլ սորվի . և վարժապետ ունեցող մը հարկաւոր չէ որ նշումները գրված ըլլայ :

Հատ ոճեր գրինք այս Վերականութեանս մէջ, Մեգղիարէն լեզուին զանազան կանոններուն ու զըուցուածքի եզանակները պարզելու և Հայերէնին հետ համաձայն եկած տեղերը ցուցնելու համար: Մյս զըուցուածոց եղանակներէն շատը Հայերէնէն տարբեր է. վասն որոյ Հայերէնին յատկացեալ զըոյցքները բառ առ բառ Մեգղիարէնի թարգմանել չըլար: Մեգղիարէն լեզուին յատկացեալ գործածական ոճեր ալ գրինք, որոնց շատը ուսանողը մեծ դժուարութեամբ կրնայ հասկընալ առջի բերանը լսելուն կամ կարդալուն: Մյս ոճերուն գործածութիւնը աղէկ սորվիլը մեծ օգնութիւն է լեզուին կատարելապէս տեղեկանալու: Մղէկ կըլայ որ ուսանողը թղթով մը ծածկէ ձախ կողմը եղած Մեգղիարէնները, և Հայերէնները թարգմանէ, ու ըրած թարգմանութիւնը վերջը բաղդատէ Մեգղիարէնին հետ: () գտակար վարժութիւն մըն է նաև քերականական սխալներ ունեցող օրինակները շտկելը:

Մեգղիարէն ընդարձակ օրինակներ չգրինք, ինչպէս հասարակօրէն կըզնեն Վերականութեանց մէջ: Մնանկ օրինակներ ամէն Մեգղիարէն գրքի մէջ կայ. և ուզողը կրնայ գանել անանկ գրքեր՝ որոնց Մեգղիարէնն ալ Հայերէնն ալ ըլայ, և բաղդատէ մէկըմէկու հետ: Մտուածաշունչ թէ՛ աշխարհաբառ և թէ՛ գրաբառ՝ ամէն տեղ կայ. և ասկէ ՚ի զատ ուրիշ գրքեր ալ կան, որոնց մէկ քանին յիշենք.

Ղշխարհաբառ՝ Վրիստիանոսին Ղամբորդութիւնը, Bunyan's Pilgrim's Progress.

Յովսէփի Պատմութիւն, Gallaudet's History of Joseph.

Սարք Վահագետաց, Lives of the Patriarchs.

Ղարոյական Իմաստասիրութիւն, Wayland's Moral Science.

Հոգեշահ Ստածութիւնք, որ Payson's Thoughts գրքին համառօտեալ թարգմանութիւնն է:

Հայերէն գրով Տաճկերէն՝ Կողտսմիդի Պատմութիւն
Հռովմայեցոց, Goldsmith's History of Rome.

Բնական Մտուածաբանութիւն, Gallaudet's Natural
Theology.

Կէնճ Բրիտանեայ, Abbott's Young Christian.

Եունիուն Կէճէլէրի, Young's Night Thoughts.

Եւ գրաբառ՝ Ուօլէնի Հնախօսութիւն, Rollin's Ancient
History, և

Միլտոնի Վրախա Կորուսեալ . Milton's Paradise
Lost.

Հայու մը՝ Մնգղիարէն սորվելու մեծ դժուարութիւնները
հետեւեալներն են : Մտնք հոս կը յիշենք որ ուսանողը
մասնաւոր հոգ տանի զանոնք յաղթելու .

Ե . Յօդերուն գործածութիւնը, որոնք Հայերէնին յօ-
դերէն շատ տարբեր կերպով մը կը գործածուին : Սա-
նոնք ուղիղ գործածելու եղանակը մասնաւորապէս բա-
ցայայտեցինք , և շատ օրինակներ ալ դրինք որ աղէկ
հասկըցիլի :

Ի . Բայերուն ժամանակներուն գործածութիւնը .
մասնաւորապէս Սահմանական եղանակին Մնկատարին և
Կատարեալին ու Մպանի ժամանակներուն Shall և Will
օժանդակները , և Կարողականին Would և Should օ-
ժանդակները ուղիղ բանեցունելու կերպը : Տէ՛ս համար
ԼԴ և ԼԵ :

Գ . Հարցման ձևը : Մնգղիարէն աղէկ խօսող շատ
մարդիկ այս տեղը կը խալին . ինչպէս՝ How is it ? բսելուն
տեղը՝ How it is ? կը բսեն . տէր բային՝ բայէն ետև կամ օ-
ժանդակին և բային մէջ տեղը չեն դնել : Տէ՛ս համար
Լ և ԼԲ :

Դ . Բայերուն առջև պէտք եղած նախադրութիւնները
ուղիղ կերպով դնել : Մյս բանը ամէն լեզուի մէջ շատ
դժուար է , սակայն Մնգղիարէնի մէջ ամենէն դժուար է :
() րինակի աղափաւ՝ Eat it up , Cut it off , Cut it up խօս-
քերուն նշանակութիւնը շատ կը տարբերի Eat it , Cut it , եւ
խօսքերէն , up և off նախադրութիւնները անելով . և

բային առջևը դրված նախադրութիւնն ալ շատ անգամ ուրիշ խօսքերու մէջ ունեցած նշանակութենէն շատ տարբեր նշանակութիւն մը կուսննայ . զի՛ վերի օրինակներուն մէջ, սք բառը իր սովորական նշանակութիւնը կրկորսընցունէ որ վէր կընշանակէ, և Eat it սք, կընշանակէ Բուլան ուլ կէ՛ր, և Cut it սք, կընշանակէ Ժանք Ժանք Կարտէ: Այս նախադրութիւններուն ուղիղ գործածելու կերպերը կանոններէ չսորվուիր, հապա օրինակները դիտելով սորվելու է, որոնցմէ շատ դրինք, և յատկապէս Յաւելուածին մէջ:

Անգղիարէն լեզուն այլ և այլ լեզուներէ եղած ըլլալով, ինչպէս՝ Անկլո Սաքսոնացուց լեզուէն, Յունարէնէ, Լատիններէնէ, Գաղղիարէնէ, Եւ, շատ հարուստ է թէ՛ բառերով և թէ՛ ընտիր խօսուածքի ձևերով, որով և սորվելու աշխատութիւնն ալ կէվելնայ: Այս պատճառաւ շատ կանոնէ դուրս բաներ ալ ունի, որ մեծ շիտթութեան մէջ կընկնն ուսանողը: Իայց Labor omnia vincit, Աշխատութիւնը աւան Բանի կըյաղլէ. ուսանողին միտթարութիւն ըլլայ թող աւ, որ Անգղիարէն լեզուն իրմէն պահանջած աշխատութեանցը փոխարէն հազարապատիկ և բիւրապատիկ կըհատուցանէ վերջը:

Այս Վերականութեան վրայ բրած աշխատութիւններնուս փոխարէնը առատօրէն ընդունած կըհամարինք, թէ որ Անգղիարէն լեզուն սորվելով երիտասարդները՝ ևս առաւել յառաջ երթան բարեպաշտութեան մէջ, և աւելի օգտակար ըլլան ուրիշներուն, որ այս է ամէն ճշմարիտ գիտութեանց վախճանը, և այս ըլլալու է մեր ամէն գործքերուն առաջին և վերջին նպատակը:

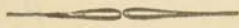
Վ Ր Ի Պ Ա Կ

Մաս գիրքը յորինողը տպարանէն շատ հեռու տեղ մը ընտելելով, և գրաշարներն ալ Մեզդիարէն ըզուին տեղեկութիւն չունենալով՝ քանի մը տեղ սխալ տպուեցաւ: Մաս Մեզդիարէն վերպակներուն ամէնը՝ և խօսքին իմաստը աւրող Հայերէն վերպակներն ալ հոս կըրնենք. աղէկ կըլլայ որ ընթերցողը այս վերպակներէն ուր որ գտնէ նէ՛ գրիչով շտկէ:

Երես .	Տող .	Սխալ .	Ուղիղ .
10	9	Number	Number,
15	11	neighbour's	neighbors'
29	32	he	be
36	31	Վիշ օգոստոս	Վիշ յը օգոստոս
36	32	շիշ օգոստոս իննէ :	շիշ օգոստոս իննէ . շատ օգոստոս շինէր :
47	3	Confortable,	Comfortable,
47	32	hankful,	Thankful,
48	13	Imprudent,	Impudent,
52	16	Forteen	Fourteen
71	28	վերջաւորութիւնը	th վերջաւորութիւնը
80	14	have	Have
85	1	Futur.	Future,
99	14	&.	&c.
108	18	norse	horse
110	6	he	be
110	29	սահմանական	սահմանական ներկայ
110	31	սահմանականը	ներկան
111	4	ին	ին
118	33	hey	They
123	22	had	had had
127	30	enaracter	character
136	25	Ժբ	Ժ
137	27	դէպ 'ի հոս	դէպ 'ի հոն
139	1	Immediatly	Immediately
143	36	by առնելով	ly առնելով

Արևս .	Տող .	ՍևաԼ .	Ուղեղ .
144	2	իև	Ժլ
152	18	He love us.	He loves us.
152	23	Forgot	Forget
159	5	Sweetest	Sweetest
167	9	months	Months
167	23	Absent.	Absent,
168	24	ճար	ճառ
197	31	hey	They
204	4	ack	back
209	6	եղբօրորդիկս	Հօրեղբօրորդիկս
211	7	knoks	knocks
215	33	purcel	parcel
218	20	portion	I portion
227	36	slip	I slip
230	39	stumbled	I stumbled
233	4	T turn	I turn
333	6	I urn	Turn
234	33	Kake	Take
234	34	Teep	Keep
237	23	Tis	His
238	21	His	This
240	31	as thought	as I thought
256	27	extent	extend

Համարներուն դասակարգութեանը մէջ ժլ սխալմամբ կրկնուեր է, և ին ձգվեր է : 16երորդ երեսը՝ Man բառին հօլովմանը մէջ՝ Մնդ-դիւրէնին հայցականը և, Հայերէնին բացառականը սխալմամբ ձգվեր է, բայց՝ ոչ թէ բոլոր չորքերուն մէջ :

ՎԵՐԵԿԵՆՈՒԹՒՒՆ

ԱՆԳՂԻՆԵՐԷՆ

Հ Ա Մ Ա Ր Ա

Ի՞նչ է Վերականգնողականը — ասե՛ք իմ քաջներս :

Լեզուի մը քերականութիւնը՝ անոր գործածութիւնները և օրէնքները ցուցնող արհեստն է, որով կը սորվինք ուղիղ խօսիլ և գրել : Անգղիարէն քերականութիւնը մեզի կը սորվեցընէ Անգղիարէն լեզուն ինչպէս ուղիղ գործածելը :

Վերականգնութիւնը կը բաժնուի չորս մասի . ֆ՝ Orthography, Ուղղագրութիւն . Etymology, Ստուգաբանութիւն . Syntax, Օրգագրութիւն . Prosody, Առգանութիւն :

Ուղղագրութիւնը կը սորվեցընէ բառերուն կազմութիւնը, կամ կը խօսի գիրերու և հեգելու վրայօք :

Ստուգաբանութիւնը կամ բառագիտութիւնը կը սորվեցընէ բառերուն նշանակութիւնը, ծագումը՝ և կերպ կերպ ձևերը ու փոփոխութիւնները :

Օրգագրութիւնը կամ համաձայնութիւնը՝ կը սորվեցընէ բառերուն մէկգմէկու հետ ունեցած կապակցութիւնները, և թէ իմաստի մը մէջ բառերը ինչ կարգադրութեամբ պիտի շարվին :

Առգանութիւնը կը սորվեցընէ բառերուն ուղիղ արտասանութիւնը, և անոնք ինչպէս զանազան կերպերը :

Ընդգանուածեան մէկ մասը կըսեպփի Punctuation, կէտադրութիւն ալ, որ է՝ գրված շարադրութիւն մը իմաստներու կէտերով կամ նշաններով բաժնել, և իմաստներն ալ մասունքներու՝ որ խօսքին միտքը հասկըցփի և աղէկ նշելու համար պէտք եղած տեղը կայնըփի :

Հ Ա Մ Ա Ր Բ
ORTHOGRAPHY

Յ Ե Ղ Ե Ի Ս Ո Ւ Ղ Ե Գ Բ Ո Ւ Թ Ե Ե Ն :

Ըմէն բառ՝ մէկ կամ քանի մը որոշեալ ձայներէ կըկազմըփին. աս ձայները կըցուցփին գրված կամ տպված նշաններով. և ան նշանները Letters, գիր կըսփին : Ընգղիարէն լեզուն քսանըփեց գիր ունի, որ ասոնք են .

Պլեազիր Բարբ Գիր Կտար Գիր Ընունները Զորութիւնները

A	a	a	էյ	ա . է . օ .
B	b	b	պի	պ .
C	c	c	սի	գ . ս .
D	d	d	տի	տ .
E	e	e	ի	ե . է . ի .
F	f	f	էֆ	ֆ . զ .
G	g	g	ճի	կ . ճ .
H	h	h	էյէ	հ . յ .
I	i	i	այ	այ . այ . ի .
J	j	j	ճէյ	ճ .
K	k	k	քէյ	ք .
L	l	l	էլ	լ .
M	m	m	էմ	մ .
N	n	n	էն	ն .
O	o	o	օ	օ .
P	p	p	փի	փ . բ .
Q	q	q	գիու	ք . գ .
R	r	r	ար	ր . ո .
S	s	s	էս	ս .

T	t	տ	դի	դ . թ .
U	u	ու	նու	իու .
V	v	ո	վի	վ
W	w	ւո	տրպի նու	ու .
X	x	ք	էքս	քս
Y	y	յ	ույ	այ . ի . ե
Z	z	զ	զէտ	զ .

Double letters. Չորս Գրեր :

Սովորաբար (ph)ը կընչէ (Փ)ի պէս , զոր՝ physician , Բը-
ժէշի : (sh)ը կընչուի մեր (շ)ին պէս , զոր՝ short , Իտրճ : (th)ը
յունարէն (Θ)ի պէս . զոր՝ thin , ԻտրԲ . կամ՝ (Δ) ի պէս ,
զոր՝ that , տր . this , տ :

Ընդհարէն այսուրէնին գիրերուն ձայները՝ հայերէն
գիրերով աղէկ չգրուելուն համար , միայն վարժագետով
կրտսերովի : Ա՛նկ քանի գիրեր ալ կան որ շատ ձայներ
ունին , և նոյն ձայնը շատ անգամ՝ ուրիշ գիրերով ալ
կը գրուի . անանկ որ հեզելը շատ անկանոն ըլլալուն համար ,
աղէկ կրտսերովի միայն շատ կարգալով և գործածուածիւ-
նով :

Classification of Letters.

Յաստատարութիւն Գրոց :

Գիրերը կը բաժնուին երկու ընդհանուր կարգերու , զոր՝
Vowels , յայտարար , Consonants , Բողայայն :

Չայնաւոր անոնց կրուի՝ որ պարզ մաց ձայն մը ունին ,
և կատարելապէս կընչուին ինքնիրեննին , առանց ուրիշ
ձայնի մը օգնութեան . զոր՝ a , e , i :

Բաղաձայն անոնց կրուի որ յօղաւորեալ ձայն մը ունին ,
ու չեն կրնար կատարելապէս հնչուիլ առանց ձայնաւորի
մը օգնութեան . զոր՝ b , d , f , m :

Չայնաւորները ասո՛ք են . a , e , i , o , u , ու երբեմն ալ
w և y :

(W) ու (Y) գիրերը բաղաձայն են՝ երբոր քառ մը կամ
վանկ մը կը սկսին . ուրիշ տեղեր (u)ի ու (i)ի ձայն կը հա-
նեն , ախոր համար ձայնաւոր են :

Բոլոր մնացածները բաղաձայն են :

Բաղաձայններն ալ երկուքի կը բաժնուին , զոր՝ Mutes,
անայն , Semivowels , Իտայայն :

Մնձայնները ամենևին չենք կրնար հնչել առանց ձայնաւորի օգնութեանը, որոնք են, b, p, t, d, k, և c ու ց երբոր (ք) ի ու (կ) ի պէս կը հնչուին :

Կիսաձայն բաղաձայնները ինքնիրեննին անկատար ձայն մը ունին, ու ասոնք են, f, l, m, n, r, s, x, v, z և c ու ց երբ (ս) ի ու (ճ) ի պէս կը հնչուին :

Կիսաձայններէն չորսը, ֆ, l, m, n, r կը կոչուին Liquids, Կախող կամ լայն գիրեր. ինչու որ դիւրաւ ուրիշ բաղաձայններու հետ կը միանան, և անոնց ձայնին հետ կը խառնուին. ֆ, fl, flower բառին մէջ, br, bread բառին մէջ, nd, sound բառին մէջ, rh, mb, rhomb բառին մէջ :

Combinations of Vowels.

Երկար-կարճ Չայնաւորներ :

Երբոր երկու ձայնաւորներ իրարու կցուին և մէկ ձայնաւորի մը պէս հնչուին, կըսուին Diphthong, երկայն, ֆ, (ea) sea, բառին մէջ :

Երբոր երեք ձայնաւոր մէկ տեղ կու գան ու նոյն կերպով կը հնչուին, կըսուին Triphthong, երկայն. ֆ, (iew) գրերը view բառին մէջ :

Երբեմն երկձայն բառի մը ձայնաւորները երկու ձայնաւորներէ խառնուած ձայնով մը կը հնչուին. ֆ, (oi) ձայնաւորները voice բառին մէջ, և (ou) ձայնաւորները out բառին մէջ :

Երբեմն երկձայնի մը ձայնաւորներէն միւսին մէկ հատը, և երկուսին մը ձայնաւորներէն մէկը կամ երկուքը կը հնչուին ու միւսները կը կորսուին. ֆ, sea, ծով, friend, բարեկամ, beautiful, գեղեցիկ :

Syllables. Գոյնագոյն Ամբիւն :

Սէկ հնչումով մը մարդուս բերնէն ելած ձայնը կամ պարզ կամ բաղադրեալ է. ֆ, մէկ գիրէ մը կամ շատ գիրերէ շինված է. ֆ, I, է. man, գիրք. book, գիրք :

Սէկ ասանկ մէկ հնչումով ելած ձայնները վանկ կը կոչուին և կամ ինքնին բառ մը կամ բառի մը կտոր են. ֆ, pen գրիչ. pen-cil, գոյնագոյն գրիչ :

Սուտի ամեն մէկ բառի մէջ որչափ որ աս որոշեալ ձայններէն կայ նէ, անոր մէջ այնչափ ալ վանկ կայ :

Սեպեղ բառերու ու վանկերու մէջ գտնուած գիրերը շիտակ կերպով կարգադրելն է :

Words. Գաղափար Բառայ :

Բառերը՝ պատկերի մը պէս՝ մեր խորհուրդները ցուցնելու , և միտքերնիս ուրիշին հասկըցունելու կրճառայես :

Ըստնք տեսակ տեսակ կը բաժնը վին , իրենց ձևերուն և մեր խորհուրդները յայտնելու համար կատարած պաշտօններնուն , և մէկգլեկու հետ ունեցած կապակցութիւններնուն նայելով :

Ըն բառերը որ մէկ վանկով են , կըսվին Monosyllables, միվանկ . օր՝ man, հարկ , hand, յետ :

Ըն բառերը որ երկու վանկով են , կըսվին Dissyllables, երկվանկ . օր՝ friend-ship, Բարեկամութիւն, co-lor, գոյն :

Ըստնք որ երեք վանկով են , կըսվին Trissyllables, երեքվանկ , օր՝ beau-ti-ful, գեղեցիկ , ex-am-ple, օրինակ :

Չորս կամ աւելի վանկ ունեցող բառերը կըսվին Polysyllables, բազմվանկ . օր՝ dic-tion-a-ry , Բարարան , con-sid-er-a-tion, Խորհրդածութիւն :

Բառերուն մէկ տեսակը կըսվի Primitive, նախադիպ . օր իրմէն աւելի պարզ բառէ մը կամ սկզբնական բառէ մը կազմը ված չէ . օր՝ man հարկ , good , Բարի :

Եւ միւս տեսակը կը կոչվի Derivative, ածանցեալ . օր՝ իրմէն աւելի պարզ բառէ մը կազմը ված է . օր՝ man-li-ness , արիւնութիւն , good-ness, Բարութիւն :

Տեսակ մը բառեր ալ կան , որ Compound, Բաղադրեալ են . օր՝ pen-knife. Կլեկ , watch-maker, Ժամագործ . silver-smith, արծաթագործ :

Հ Ա Մ Ա Ր Գ

ETYMOLOGY.

ՅԵՂԵԳՍ ՍՏՈՒԳԵՐԷՆՈՒԹԵՆՆԵ՝

Քերականութեան երկրորդ մասը , օր Ստուգարանու թիւնը կամ բառագիտութիւնը կը խօսի բառերուն զանազան տեսակներուն վրայ , և մեր գաղափարներուն տարբեր կապակցութիւնները ցուցընելու համար գործածուած աւանդներն եղած փոփոխութիւններուն վրայօք :

Ըստ զանազան բառերուն տեսակները կրտսին Parts of Speech, Սասունք բանի: Սասունք բանինքը սովորաբար ինքն չատեն. փ Noun, գոյական. ք Pronoun, գերանուն. փ Article, յօդ. փ Adjective, ածական. Ե Verb, բայ. փ Adverb, հակբայ. Է Preposition, նախադրուիչ. ը Conjunction, շաղկապ. Թ Interjection, իջարիւնիւն:

A Noun, Սասունք կամ գոյականը ան է, որ բանի մը էակի մը, կամ գաղափարի մը ինչ ըլլալը կրցուցընէ. փ book, գիրք. angel, հրեշտակ. London, Լոնտոն. joy, ցնծութիւն:

A Pronoun, գերանունը ան է, որ անունի մը տեղը կրգրվի անիկայ չըրկեցու չամար, փ I saw my brother when he went, եղբայրս ելլալու արեւը գիտայ:

The Article, յօդը ան է, որ անունի մը առջեւ կրգրվի, անոր նշանակածին որոշեալ կամ անորոշ ըլլալը ցուցընելու չամար. փ a woman, կին. the man, տարու:

An Adjective, ածականը ան բառն է, որ իրի մը որպիսութիւնը կրցուցընէ, փ ինչպէս կամ ինտոր բան ըլլալը. փ a large man, Տե՛ծ տարու. a white man, ճերմակ տարու. a black man, սև տարու:

A Verb, բայը, ան բառն է, որ գործողութիւն մը կը նշանակէ, այսինքն՝ ընել մը, կամ ըլլալ մը, կամ ըլլալիչ մը, կամ անունի մը ու գերանունի մը բան մը ընելու՝ կամ բան մը ըլլալիչը կրցուցընէ. փ I walk, ես ինչընի. he is good, ան բարի է. I am hurt, ես վնասվեցայ:

An Adverb, հակբայը ան բառն է, որ բայի մը կամ ածականի մը և կամ ուրիշ մակբայի մը պարագաները կրցուցընէ. փ he does well, ան ալի՛կ ինչ. It is very good, ան շատ աղի՛կ է:

A Preposition, նախադրուիչը ան է, որ անուններուն՝ բայերուն՝ կամ ուրիշ մէկ անունի մը չեա ունեցած կապակցութիւնները կրցուցընէ. փ he goes to the city, ան տալալ ինչընի. he is on the roof of the house, ան գտնը գտնիւնի վրայ է:

A Conjunction, շաղկապը ան է, որ երկու բառ կամ երկու իմաստ մէկգամկու չեա կրկապէ զանազան կերպերով. փ he and I are brothers, ան ու ես եղբայր ենք: I shall go if you do not, Է որ գոն չըլլաս ես ինչընի: I went but he was not there, գացի բայց ինչընի չըլլալ:

An Interjection, իջարիւնիւնը ան բառն է, որ պարզապէս սրտի կիրքերը կը յայտնէ և իմաստին չեա ամենեւին

կապակցու թիւն չունի՝ և ո՛չ անոր վերաբերեալ յատկու-
 թիւն մը ունի . օ՞ ! , ա՛ , ah ! , ա՛հ . alas ! , ա՛հ :

Հ Ա Մ Ա Ր Գ

Exercises for distinguishing () րէնտիւնէր՝ հասունք բանիւնէրը
the Parts of Speech. արուշէրը - հասար :

Fire burns wood.	Կրակը կայրէ փայտը :
Thomas struck John.	Թոմասը հարկահարեց յոհն դարկաւ :
Iron is heavy.	Երկաթը ծանր է :
Sugar is sweet.	Շաքարը անուշ է :
The horse runs.	Չինը կրվազէ :
The wind blows.	Նով կայ :
The earth is round.	Երկիրը կլոր է :
An apple is good.	Խնձորը աղէկ է :
The sun is hot.	Մրեգակը ջերմ է :
George hurt his hand.	Գէորգը իր ձեռքը վնասեց :
I cut my finger.	Մատս կտրեցի :
Tell me your name.	Ընունդ ի՞նչ է :
How old are you ?	Վանի՞ տարեկան ես :
Where is your book ?	Վերքդ ո՞ւր է :
What are you doing ?	Ի՞նչ կընեսկոր :
Who is that man ?	Ո՞վ է ատ մարդը :
Children must obey their parents.	Տղաքը պարտին նազանդիլ իրենց ծնողացը :
We were made to love our Creator.	Մենք ստեղծվեր ենք մեր Ստեղծողը սիրելու համար :
Fear him and keep his commandments.	Սխիսի՛ր իրմէն և պահէ՛ իր պատուիրանքները :
When will you come a- gain ?	Ե՞րբ պիտի գաս նորէն :
I seldom see him.	Շատ քիչ կը տեսնամ զին- քը :
He visits me occasionally.	Ընատեն ատեն տես կուգայ ինձի :
I will call there tomorrow.	Սաղը հոն պիտի հանդի- պիմ :

My brother will be here presently.	Հիմա եղբայրս կու գայ :
He now lives in Smyrna.	Հիմա ան Օմիւռնիա կը բնակի :
It is under the tree on the top of the hill.	Բլուրին գագաթը ծառին տակն է :
The earth goes around the sun once a year.	Երկիրը արեգակին ընդհատաբար կը շրջի տարին անգամ մը :
The earth is ninety five millions of miles from the sun.	Երկիրը արեգակէն իննսուն և չինգ միլիօն մղոն չեռու է :
I rose this morning early before it was light.	Ես առտու կանուխ ելայ դեռ լոյսը չճեղքը ված :
Whose turn is it to read next ?	Որին կարգն է կարդալու :
This is not a good pen to write with.	Ես գրիչը աղէկ չգրեր :
Do you know how to make a pen ?	Ղրիչ կտրել գիտե՞ս մի :
My brother is older than I.	Եղբայրս ինծմէ մեծ է :

Հ Ա Մ Ա Բ Ե

THE NOUN

Յ Ե Բ Ը Կ Ը Ն Ո Ի Թ Ի Ն :

Անունը՝ նիւթի մը, էակի մը՝ կամ մտքի գաղափարի մը՝ անուն է. ֆրանսիացիները կը կոչեն անունը՝ լսելի, հոտոտելի, զգալի կամ երեւակայելի՝ անոնց կոչումը կը սփի անուն :

Classification of Nouns.

Ստորադասութիւնները անունները :

Ան անունները՝ որ կը ցուցնեն առանձին բան մը, անձ մը կամ տեղ մը կը սփին Proper Nouns, յարաբերական անուններ. ֆրանսիացիները՝

James, Յակոբոս . Constantinople, Կոստանդնուպօլիս .
Euphrates, Եփրատ :

Անունները որ տեսակ մը բաներ կրնանակեն , և
անոնցմէ զատ զատ ամենուն ալ կրվերարբերին՝ կրսվին
Common Nouns, Հասարակ անուն . օր՝ man , արջ . animal
կենդանի . boy , օրաց , day , օր . apple , խնձոր :

Յատուկ անունները երբեմն կը գործածվին հասարակ
անունի պէս . օր՝ There are many Peters in the world ,
Եւստի Պետրոսներ իմն աշխարհն մէջ . He is a Judas , Յու-
սոսի է ան . Nations have been desolated by Alexanders and
Caesars , Ազգեր իրձանեցան Ալեքսանդրներու և Կեսար-
ներու յետեւն . օր՝ Պետրոսի պէս մարդիկներ կան . Յուզայի
կրնմանի . Ազգքսանդրի ու Կեսարի պէս մարդոցմէն :

Հասարակ անուններն ալ երբեմն կը գործածվին յա-
տուկի պէս . օր՝ երբոր Lion , Արեւմտեան անունը կամ Tiger ,
Արջը անունը կրարվի շան մը :

Սէկ քանի անուններ ալ կան , որ կը ցուցնեն շատ մը
անհատներ մէկտեղ առնրված . օր՝ family , ընտանիք .
people , Ժողովուրդ . assembly , Ժողով . ասոնք կրսվին
Collective Nouns, or Nouns of multitude, Հասարակ ան-
ունն :

Ուրիշ անուններ ալ կան , որ որպիսութիւն մը կը ցու-
ցնեն , զատված ան գոյականներէն որոնց որ կրվերարբե-
րին . օր՝ whiteness , սպիտակութիւն . goodness , Բարութիւն .
swiftness , արագութիւն . ասոնք կրսվին Abstract Nouns ,
Աբսթրակտ անունն :

Չորս հոմարին՝ և աս հերթեալ օրինակներուն մէջ գրու-
նաւ անուններուն ինչ պէսալ ըլլալը որոշէ՛ :

- The army has marched. Օրքը գնաց :
- He is the Plato of his age. Ան իր գարին Պլատոնն է :
- He lived in the fourth century. Ան չորրորդ գարին եկաւ :
- The Hindoos are a degraded race of men. Հնդիկները անարդ ցեղէ մարդիկներ են :
- There are many savage tribes in Africa. Ափրիկէի մէջ շատ վայրենի ցեղեր կան :
- This paper has lost all its stiffness. Աս թուղթը կորսնցուց բո- լոր իր կարծրութիւնը :

The heat of the sun is intolerable. **Արեգակին ջերմութիւնը անտանելի է :**
 Beauty keeps not from the grave. **Վեղեցկութիւնը մարդս գերեզմանէն ազատ չկրնար պահել :**
 Honesty is always the best policy. **Արդարութիւն գործելը միշտ խելացութիւն է :**

Հ Ա Մ Ա Ր Ձ

Անունները չորս յատկութիւն ունին , ի՞նչ՝ Person, Վե՞ր, Gender, Ա՞յ, Number [Թ՛], Case , Գ՞ր :

1. PERSON. ա. ՎԻՄԻՐ :

Երեք որոշեալ դէմք կայ :
 Առաջին դէմքը կրկերաբերի խօսողին . ի՞նչ՝ I, John, was in Patmos , Ե՛ . Յովնանն էս . Պատմութի մեջ էի :

Երկրորդը կրկերաբերի մտիկ ընողին . ի՞նչ՝ My son, despise not the counsels of your father. Ո՛րդե՛սի՛ մի՛ արե՛ր
 Դու՛ հօրդ խորհրդ :

Երրորդը կրկերաբերի ան մարդուն կամ բանին , որուն վրայօք կրխօսվի . ի՞նչ՝ The apostle John wrote the book of Revelation. Յովնանն էս աստուծոյ գրեց Յայտնութեան գիրքը :

Առաջին դէմքը կրխօսի երկրորդ դէմքին և երրորդին վրայօք :

Անուններուն դէմքերուն որոշումը՝ բառերուն վրայ փոփոխութիւն մը ըլլալով չերևիր :

Առաջին օրինակներուն մէջ անուններուն դէմքերը , նաև աս կէտե՛սը օրինակներուն մէջ անուններուն ալ որոշի՛ :

Thomas, come here a moment. [Թո՛մաս՝ քիչ մը հոս եկուր :

Children, obey your parents in the Lord, for this is right. Ո՛րդեակներ՝ Հնազանդեցէ՛ք ձեր ծնողացը Տէրոջ մով , որ ան է արժանը :

2. GENDER. Բ. ՍԵՌ :

Սեռը արուի և էգի որոշումն է :

Սեռը յատկացէս կենդանի էակներու անուններուն կը մերարերի . և որովհետև միայն երկու բնութիւններ կան Արու և էգ , միայն երկու սեռեր կրնան ըլլալ , Masculine Արական և Feminine , Էգական :

Արուներու անունները արական են . օր՝ man, Բարդ , lion, Բուրձ . ox, Էգն :

Էգերու անունները իգական են . օր՝ woman, Լիւննէս . lionness , Բարդուր Բուրձ , cow, Էգ :

Կեանք չունեցող բաներու անունները կրամին Neuter Չեղոր . օր՝ ո՛չ արու են և ո՛չ էգ . օր՝ earth, Էրկէր , stone , Բար , tree, Զտտ :

Մէկ քանի անուններ ալ կան որ արական ալ կրնան ըլլալ՝ իգական ալ , իրենց ցրցուցած անուններուն արական կամ իգական ըլլալուն նայելով . օր՝ parent , Զնորդ . child, Գողայ . friend, Բարեկամ . companion, Ընկեր :

Մէկ քանի անուններ ալ կան , որ անկենդան բաներու անուններ են , բայց խօսքին վայելչութեանը համար կեանք ու սեռ ունեցող անունի մը պէս կը գործածվին և արական կամ իգական սեռ կունենան . ինչպէս նաևի մը վրայօք կրամի թէ She sails well , Կղէն Լիւրճայ ան . և արեգակին վրայօք He is setting , Բարը Լիւրճայի . առաքինութեան վրայօք She is lovely , ան սիրելի է :

Ան անունները , որոնց ցրցուցած բաները բնութեամբ զօրաւոր՝ ազդողական և երևելի են հաղորդելու կամ արտադրելու յատկութեան մէջ , կամ մէկ խօսքով՝ այրական բնութիւն մը կը ցուցնեն իրենց նշանակութեանը մէջ , արական կըլլան . օր՝ արեգակը՝ ժամանակը՝ լեռները՝ զօրաւոր կիրքերը : Եւ ան անունները որոնց ցրցուցած բաները մասնաւորաբար գեղեցիկ և սիրելի են , կամ որ գերազանց են ընդունելու՝ պարունակելու և ծնողական յատկութիւններու մէջ , իգական են . օր՝ լուսինը , նաւ մը , քաղաք մը , ծաղիկները և քաղցր կիրքերը ու առաքինութիւնները , ևն :

Կենդանի արարածներու վրայօք խօսած ատեննիս՝ թէ որ սեռը չենք գիտեր , չէզոք կը կոչենք անոնք . օր՝ փոքրիկ տղելի մը համար՝ թռչունի մը կամ հաւի մը համար It is pret-

ty, աղէիս-ի է . ընդհանրապէս փոքրիկ թուչունները՝ միջատները և սողունները չէզոք կը սեպուին :

Անգղիարէնի մէջ ընդհանրապէս սեուերը կորոշվին տարբեր բառերով . օր՝ brother, էղէայր . sister, տյր . boy, տղայ . girl, աղջիկ :

Սակայն մէկ քանի բառեր կան, որոնց սեուր կորոշվի միայն վերջաւորութիւններն փոխվելով . օր՝ poet, բանաստեղծ . poetess, բանաստեղծուհի . ambassador, դեսպան . ambassadress, դեսպանուհի :

Վիչ մը բառեր ալ կան, որոնց սեուերը կորոշվին ուրիշ բառեր գնելով սկիզբներն, որոնց սեուր յայտնի է . օր՝ man-servant, ծառայ . maid-servant, աղանիւն . he-goat, տրուայծ . she-goat, էգ այծ . cock-sparrow, տրու ճնճղուի . hen-sparrow, էգ ճնճղուի . male-elephant, տրու լիւղ . female-elephant, էգ լիւղ :

Անցեալ օրինակներուն վերջ գտնուած անուններուն սեուերը "րոշի" :

Հ Ա Մ Ա Ր Է

3. NUMBER. 4. (ԹՎ) :

Անունները երկու թիւ ունին, օր՝ Singular, Եւսիկ . Plural, Յոգնակ :

Ան անունը որ մէկ բան մը կը նշանակէ՝ եզակի է . օր՝ man, տարր . horse, յի :

Ան անունը որ մէկէն աւելի բան կը նշանակէ յոգնակի է . օր՝ men, տարրիկ, horses, յիւր :

Անգլոսահայերէս բառ մը յոգնակի կը շինվի s գիրը վերջի ծայրը գնելով . օր՝ face, էրէս . faces, էրէսներ . vessel, նաւ . vessels նաւեր . king, լաւագոյն . kings, լաւագոյններ :

Աս կանոնին դէմ շատ բացառութիւններ կան : Երբոր եզակի անունի մը վերջը ch, sh, ss կամ x գրերը կան, յոգնակի շինելու համար es գրերը գնելու է . օր՝

church, եկեղեցի . churches, եկեղեցիներ . fish, յուր . fishes, յուրեր . witness, վկայ . witnesses, վկայներ . fox, աղու-էս . foxes, աղու-էսներ :

Ան անունները որ կրվեցաւ որին f կամ fe գիրերով մէկ քանի զարաուզու թիւններէ 'ի զատ աս վերջաւորու թիւնին vestի կրփոխովի . օր՝ wife, կին . wives, կնիկներ . loaf, նիւնակ . loaves, նիւնակներ :

Թէ որ եզակի բառ մը յով վերջանայ՝ yը iesի կը փոխովի . օր՝ quality, յարմար-էն-ն . qualities, յարմար-էն-ն-ներ . բայց թէ որ յին ետեւի կողմը ձայնաւոր մը բլայ՝ միայն s կը գրվի . օր՝ day, օր . days, օրեր . joy, ուրախ-էն-ն . joys, ուրախ-էն-ններ :

Այլ քանի անուններու մէջ a ձայնաւորը eի կրփոխովի յագնակէ շինելու համար . օր՝ man, տար . men, տարէի . woman, կին . women, կնիկներ :

Ox բառը յոգնակի կը շինվի, en գիրերը զնելով . և child բառը՝ ren զնելով եզակիին ծայրը . օր՝ ox, էղ . oxen, էղեր . child աղայ, children, աղայ :

Այլ քանի անուններ ալ կան որ յոգնակի ձևանալու համար եզակիին գիրերէն մէկ քանին կրփոխովին . օր՝ Mouse, տուր . mice, տուրեր . goose, սագ, geese, սագեր :

Այլ քանի անուններ ալ կան, որ նոյն են երկու թուով ալ . օր՝ sheep, ոչնար կամ ոչնարներ . deer, եղջերու-իւմ եղջերուներ . swine, խոզ կամ խոզեր :

Այլ քանի անուններ կան որ իրենց զրոյցած բաներուն բնութեամբը յոգնակի չունին . օր՝ gold, սակ . iron, էր-կալ . glue, սոսինջ : Անգհանրապէս բարոյական յատկու թիւններ զրոյցուող անունները ասանկ են . օր՝ honesty, արդար-էն-ն . meekness, հեղու-էն-ն . humility, խոնարհ-էն-ն : Աս անուններէն մէկ քանին յոգնակի ձև մը ունին . օր՝ mathematics, տալիս-տեղեկութեամբ . news, ընդ . wages, վարչ . tongs, ուներէ . bellows, գոտ . gallows, կանաչան :

Այլ քանի անուններ ալ կան որ նշանակութեամբ եզակի են ու յոգնակիի պէս կը գործածվին . օր՝ alms, աղուր-էն-ն . riches, հարստ-էն-ն :

Այլ քանի օրինակներուն մէջ անուններուն էն-երը որոշէ :

Հ Ա Մ Ա Ր Ը

4. CASE. 4. Հ ՈՒ Ո Վ :

Մտուններուն հոլովը իմաստի մը մէջ անոնց ունեցած դիրքն ու փոփոխութիւնն է . Fire burns wood, աս խօսքին մէջ երկու անուն կայ , որոնց մէկը՝ fire , երկու գործողութիւնը կընշանակէ , և միւսը՝ wood, ըլլըվող առարկան է : Մյս իմաստին մէջ Thomas tears John's book, երեք անուն կայ , որոնց ամէն մէկը իմաստին մէջ գտնուած ուրիշ բաներու հետ զատ զատ կապակցութիւններ ունին . Thomas բառը գործողութիւն մը կընէ , ի՞նչ պատուելու գործողութիւն . (ժողովմասին պատուածը՝ book, գիրքն է , և ան գիրքը , John's, Յովհաննէսինն է . ուստի (ժողովմասը՝ Յովհաննէսը ու գիրքը տարբեր հոլովներու մէջ են :

Մագրիարէնի մէջ՝ Հայերէնին հակառակ՝ միայն մէկ հոլով մը կայ անուններուն մէջ որ բառը իր ձևը փոխելով կըլլայ . բոլոր մնացածները կըշինվին բայերով և նախադրութիւններով՝ առանց փոփոխութիւն մը ըլլալու բառին վրայ :

Մագրիարէն քերականութեան մէջ երեք հոլով կայ , Nominative, Ուղղակի . Possessive, Սեփական . Ob-jective, Հայցական :

Մտուն մը ուղղական կըլլայ՝ երբոր գործողութեան մը ընողն է կամ խօսքի մը ենթակիան է . ի՞նչ երբոր անուն մը կըրցըցունէ մէկ անձ մը կամ բան մը , որ մէկ բան մը կըլլայ կոր կամ մէկ բան մը կընէկոր , կամ մէկ բան մը կըկրէ կոր , ուղղական է . ի՞նչ՝ Man is mortal, Ինչպէս Իմաստացու է . The boy runs, Ինչպէս Ինչպէս . He is wounded, ան վէրսորդ է :

Երբոր անուն մը մէկ անձի մը կամ բանի մը որի^նը բոլոր կըրցուցնէ՝ Possessive սեփական է , ի՞նչ՝ John's book , Յովհաննէսին Գիրք . the bird's egg , Մայրուհին Հայրուհի . my brother's wife, Ինչպէս Ինչպէս . աս սեռական հոլովը կըշինվի 's (ապաթարցով s) զնելով բառին վերջի ծայրը . նաև of նախադրութիւնով ալ կըշինվի . ի՞նչ՝ the book of John, Յովհաննէսին Գիրք . the egg of the bird, Մայրուհին Հայրուհի . the wife of my brother, Ինչպէս Ինչպէս :

Մէկ միօրինակ կանոն մը չիկայ՝ ձևը փոխելով եղած սեռականին ու նախադրութիւնով շինուած սեռականին

գործածութեանը համար . բայց կրտսնանք որ ընդհանրապէս անկենդան բաներու սեռականները նախադրութիւնով կը շինվին . օր՝ the roof of the house, ասնը ասնիւր . the edge of the knife, ասնիւնն Բէրանը . the top of the hill, Բէրանն Գագալը . և չէ թէ ասանկ the house's roof . բայց այս կանոնը մէկ քանի բացառութիւններ ունի և մամանաւանդ ոտանաւորի մէջ . օր՝ կրտսնք ըսել , the mountain's top, Լէրան Գագալը :

Տով վերջացած յոգնակի անուն մը սեռական շինվի նէ՛ միայն ապաթարց մը կը դրվի , առանց սեռական շինող Տը բառին ծայրը դնելու . օր՝ my neighbour's houses, Գրտցինէրոս ասնիւրը : Երբեմն ուրիշ Տ մըն ալ չի գրվիր , օր՝ for righteousness' sake, արդարո՞ւնէն համար :

Մենն մը հայցական հոլով կը լլայ՝ երբոր իր ցուցուցած անձը կամ բանը մէկ գործողութեան մը կամ մէկ կապակցութեան առարկան կամ վախճանն է նէ . օր՝ George writes a letter, Վեորգը նամակի իւր իր գրէ : Sin leads to sorrow, Բեղը արտոնէն իստաջնորդէ : He is in the house, ասնն է . հոս a letter, նամակը , writes , գրէլ , գործողութեան առարկան է . և sorrow, արտոնէն , և house, ասն բառերը՝ to, և in Բեջ նախադրութիւններուն ունեցած կապակցութիւններուն առարկաներն են :

Մեզի հարէն անունները այս կերպով կը հոլովին :

Singular.

Եւնի :

Nominative,	Mother ;	Սղլանն ,	Սայր .
Possessive,	mother's ;	Սեանն ,	մօրը .
Objective,	mother.	Նայանն ,	մայրը :

Plural.

Յգնի :

Nominative,	Mothers ;	Սղլանն ,	Սայրեր .
Possessive,	mothers' ;	Սեանն ,	մայրերուն .
Objective,	mothers.	Նայանն ,	մայրերը :

Ս՝նացած հոլովները նախադրութիւնով կը շինովին, ինչպէս .

Singular.

Ե Ղ Ո Ւ Է :

Nominative,	The man ;	Ո՛ղ .	Ս՝արդ .
Possessive,	the man's, <i>իմ</i> of the man ;	Սէ՛ս .	մարդուն .
Ablative,	from the man ;	Հօյց .	մարդը .
Dative,	to the man ;	Տրս .	մարդուն .
Instrumental,	by, <i>իմ</i> , with the man.	Վարձ .	մարդով :

Plural.

Յ Ո Ւ Ն Ո Ւ Է :

Nominative,	The men ;	Ո՛ղ .	Ս՝արդիկ .
Possessive,	the men's, <i>կամ</i> of the men ;	Սէ՛ս .	մարդոց .
Objective,	the men ;	Հօյց .	մարդիկները .
Dative,	to the men ;	Տրս .	մարդիկներուն .
Ablative,	from the men ;	Ի՛սց .	մարդոցմէն, <i>կամ</i> մարդիկներէն .
Instrumental,	by, <i>կամ</i> with the men.	Վարձ .	մարդոցմով, մարդիկներով :

Ս՝նացած հոլով էն ի՛նչ եւ Ե համարներուն մէջէն ան ամէն մէկ անունները եւ ինչը համար ան հոլովներուն հարած էն :

Հ Ա Մ Ա Ր Թ

THE PRONOUN.

Յ Ե Ր Ե Կ Ե Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն :

Վերանունը մէկ բառ մըն է որ անունի մը տեղ կը դրովի, խորթ և անվայելուչ կերպով մը անիկայ չկրկնելու համար . զի՛ John was ill, but John is now better, (Յովհաննէս .

նէսը հիւանդ էր, բայց հիւս Յովհաննէսը աղէի է . ասանկ ըսելու տեղը՝ կըսենք . John was ill, but he is now better. Յովհաննէսը հիւանդ էր, բայց ան հիւսայ աղէի է : James lost his book, and his father bought him another . Յովհաննէսը իրսընցոց իր գիրքը , և իր հայրը ուրէշ իւր ասանկը կըսենք . և չէ թէ այսպէս . James lost James' book, and James' father bought James another . Յովհաննէսը իրսընցոց Յովհաննէսին գիրքը , և Յովհաննէսին հայրը ուրէշ իւր ասանկը Յովհաննէսին :

Ղերանուները ո՛ր անունին տեղը գրովին նէ՛ ան անունին ունեցած բոլոր կապակցութիւնները և յատկութիւնները ունին :

Ղերանուները երեք կարգի կը բաժնրվին , Personal, Անձայն , Relative, Յարաբերական և Adjective, Անձայն :

2601

1. PERSONAL PRONOUNS.

Ե . ԻՆՍՍԵՆ ԳԵՐԵՆ ՈՒՆ :

Ինչպէս զերանուները անոնք են՝ որ ուրիշ զերանուներէն աւելի կատարելութեամբ կը գրվին անուններուն տեղը . ասոնք էական կը կոչվին , որովհետև անձանց որոշումները կընեն , որ ասիկայ ուրիշ զերանուներ չեն կրնար ընել :

Ինչպէս էական զերանուներ կան ու ասոնք են . I, ես , thou, դու . he, ան , she, ան , it, ան : I զերանունը՝ միշտ առաջին դէմ է , thou երկրորդ դէմ , he, she, it երրորդ դէմ : I ու thou զերանուները արական ալ կրնան ըլլալ՝ իգական ալ , բայց he զերանունը միշտ արական է , she իգական և it չէղոր :

I, thou, he ու she զերանուները՝ անձանց տեղը կը գրվին . it զերանունը բաներու տեղ կը գրվի :

Թուոյ և Տղտղոյ փոփոխումները՝ ձևերնին փոխելով կըլլայ :

Ինչպէս զերանուները ասանկ կը հոլովվին :

367
31

2601

Առաջին Վէճ :

<i>Singular.</i>	Ելանի :	<i>Plural.</i>	Յոգնանի :
<i>Nom.</i> I ;	Ուր. Ես .	<i>Nom.</i> We ;	Ուր. Ս'ենք .
<i>Poss.</i> my,	Սէն. իմ ՚ի	<i>Poss.</i> our, ՚ի	Սէն. մեր ՚ի
՚ի mine ;	իմինս .	our's ;	մերինք .
<i>Obj.</i> me.	Հայց. իս :	<i>Obj.</i> us.	Հայց. մեզի , ՚ի մեզ :

Երկրորդ Վէճ :

<i>Singular.</i>	Ելանի :	<i>Plural.</i>	Յոգնանի :
<i>Nom.</i> Thou ;	Ուր. Վոն .	<i>Nom.</i> You, ՚ի ye ;	Ուր. Վոնք .
<i>Poss.</i> thy, ՚ի	Սէն. քու ,	<i>Poss.</i> your,	Սէն. ձեր ,
thine ;	՚ի քուկին	՚ի your's ;	՚ի ձերինք
<i>Obj.</i> thee.	Հայց. քեզ ,	<i>Obj.</i> you, ՚ի ye.	Հայց. ձեզ , ՚ի ձեզի :

Երրորդ դէժ Արական :

<i>Singular.</i>	Ելանի :	<i>Plural.</i>	Յոգնանի :
<i>Nom.</i> He ;	Ուր. Ըն .	<i>Nom.</i> They ;	Ուր. Ընոնք .
<i>Poss.</i> his ;	Սէն. անոր .	<i>Poss.</i> their, Սէն. անոնց , ՚ի	անոնց , ՚ի
		՚ի their's ;	անոնք .
<i>Obj.</i> him .	Հայց. անիկայ ,	<i>Obj.</i> them .	Հայց. անոնք :
	կամ ան :		

Երրորդ դէժ Իգական :

<i>Singular.</i>	Ելանի :	<i>Plural.</i>	Յոգնանի :
<i>Nom.</i> She ;	Ուր. Ըն .		
<i>Poss.</i> her , ՚ի	Սէն. անորք , ՚ի	Սէն. երի յոգնակին	անորք .
her's ;	անոր .		
<i>Obj.</i> her.	Հայց. ան :		պէս է :

ԵՐՐՈՐԴ ԴԷՄ ՁԷՂՔ :

Singular. Եզմի : Plural. Յոգնումի :

Nom. It; Աղ. Ան . {
 Poss. it's; Ան. անոր . { Ա իրի յոգնակիրն պէս է :
 Obj. it. Հայց. ան : }

Այսպէս դերանունները՝ որ անունին տեղը որ դրվին նէ , անոր դէմքին՝ թուոյն և սեռին համաձայնին պիտի :

Thou ու ye դերանունները՝ աւելի կրգործածվին հին և նոր կտակարաններուն մէջ և ան տեսակ գրութեանց մէջ :

Սեռական հոլովին առաջին ձևը անատենը կրգործածվի , երբոր դերանունը անունին քովն է . և երկրորդ ձևը անատենը կրգործածվի , երբոր դերանունը անունէն զատված է .
 Դ՞ . This is my book , Ան է գիրքս . This book is mine , Ան գիրքն է . That is your pen , Ան գրիչդ է . That pen is your's , Ան գրիչդ բարձր է . Our's is better than your's , Սերը յերկնէն արէլ է . Գ՞ . Our thing is better than your thing , Սեր բանը (ինչ ըլլայ նէ ըլլայ) յերբանէն արէլ է :

Own բառը սեռականէն ետև դրվի նէ՝ խօսքին մէկ զօրու թիւն մը կուտայ . Դ՞ . It is my own , Ան է , Գ՞ . Աւրիշ մէկունը չէ՛ , հապա իմն է :

They բառը շատ անգամ անորոշարար կրգործածվի՝ մարդիկ և ժողովուրդ բառին միանգամ վերաբերելով . Դ՞ . They say that the plague is in the city , կըսեն թէ (Գ՞ . մարդիկ կըսեն կամ կըսվի թէ) բարձրին մէջ խանութան հայ :

It դերանունը շատ անգամ իմաստի մը՝ կամ իմաստի մը մէկ մասին տեղը կրգորվի . Դ՞ . It is not true that he went yesterday , Գ՞ . That he went yesterday is not true , Երեկան տնոր երկուք ճշտութեւ չէ՛ : Ան բանը կամ առաջարկութիւնը որուն տեղը որ դրվեր է՝ շատ անգամ չի գրվիր , բայց զօրութեամբ կը հասկըցվի խօսքին պարագաներէն և կապակցութիւններէն . Դ՞ . աս խօսքերուն մէջ , It will do , կըլլայ . It must not be , Պէտք չէ՛ որ ըլլայ :

It բառը՝ երբեմն ալ կրգործածվի լեզուին մէկ ոճովը՝ առանց մէկ անունի մը կամ խօսքի մը տեղ դրվելու . Դ՞ .

It appears, Կէրեայ լէ . It rains , Կանչրեւէ . Who is it ?
Ո՞վ է ան . It is I , Ես եմ . It may be , Կարելի է . As it
happens , Ինչպէս որ իրապէս :

Եզակի self բառը և յոգնակի selves բառը՝ առաջին և
երկրորդ դէմք գերանուններուն սեռականին քովը դրվի
նէ , մէկ ազգուութիւն մը կուտայ խօսքին , և երբեմն
մէկ հակառակութիւն մը կըրցուցնէ . Ի՞նչ . I did it myself ,
Ես ինչս ըրի ասիկայ , Ի՞նչ Ես՝ և չէ թէ ուրիշ մէկը ըրաւ ատ :
Երբեմն ալ գործողութեան ինքիր վրայ ըլլալը կըրցուցնէ .
Ի՞նչ . He hurts himself more than others , Ինչքան ինքնէն
ուրեքն իրեն . They will take good care of themselves ,
Ընեն ինչքան ինքնէն իրեն աղէկ իրապէս :

Աս բառերը՝ միայն ուղղական և հայցական հոլովով կը
գործածվին , որոնց ձևերը մէկզմէկու նման են :

Հ Ա Մ Ա Ր Ժ

Ինչպէս գերանուններու վրայ օրինակներ :

My father has come.

Հայրս եկաւ :

I shall see your sister
soon.

Ե ուտով քու քոյրդ տես-
նամ պիտի :

The scholars have recited
their lessons.

Աշակերտները հասարնին
տըվին :

They will review them for
examination.

Քննութեան համար քա-
ղուածք պիտի ընեն :

My brother has hurt him-
self.

Եղբայրս ինքընքին վնա-
սեց :

Your sister and mine are
of the same age.

Քու քոյրդ ու իմ քոյրս հա-
սակակից են :

She has lost her penknife.

Իր գմէլին կորսնցուց :

I will give her mine if she
wishes it.

Իմինս կուտամ իրեն , թէ
որ ուզէ նէ :

Mine is not worth so much
as hers was.

Իմինս՝ իրենին չափ սուղ չէ :

They will take care of their own affairs.	Իրենց գործին հոգ պիտի տանին :
They say that there is a fire in town.	Արսեն [Թէ քաղաքին մէջ կըրակ կայ :
How fast it snows, and it hails too !	Ինչպէս արագ կը ձիւնէ և կը կարկրտէ ալ :
I shall go myself unless you do.	[Թէ որ դուն չերթաս նէ՛ ես պիտի երթամ :

X

Օրինակներ՝ որոնց մէջէ կտրուած զերտնաններուն ծառ-
գործածածովներէն շէրիւտն է :

John does not know her lesson.	Յովհաննէսը համարը չի գիտեր :
He must study him more.	Պէտք է որ ալ աղէկ սորվի :
My brother has lost their purse.	Եղբայրս իր քսակը կորսընցուց :
I hope she will find her again.	Այլուամամ որ նորէն պիտի գտնայ :
My sister has gone for his bonnet.	Վոյրս իր գլխարկը առնել գնաց :
You and me will go together.	Ես ու դուն մէկտեղ պիտի երթանք :
They will come by the steamer.	Շոգենաւով պիտի գան :
I shall see them in Smyrna.	Օմիւռնիայի մէջ պիտի տեսնամ անոնք :
It is thy fault and not my.	Ինքու յանցանքդ է, իմն չէ :
He and us are in the same class.	Ին ու մենք նոյն դասին մէջն ենք :
They are washing themselves.	Այլուացվին կոր :
He did it himself.	Ինքը ըրաւ :
Mine pen is better than your.	Իմ գրիչս քու կիներդ աղէկ է :
His is not as good as her.	Ինն՝ անոր պէս աղէկ չէ :
Do it as well as thou can.	Արցածիդ չափ աղէկ ըրէ :
They are better than us.	Ինոնք մենէ աղէկ են :

It is mine, not your nor his. Ի՞նչ իմն է . ո՛չ քուկդ է , և ո՛չ անորն է :
 It is late ; why did ye not come before ? Ուշ է . ինչո՞ւ համար առաջ չեկար :
 Let them bring their's books with them. Թող իրենց գիրքերը հետերնին բերեն :
 I shall do it meself if it is possible. Ես ինքնս պիտի ընեմ , թէ որ կարելի է :

Հ Ա Մ Ա Ր Ժ Ա

2. RELATIVE PRONOUNS. Բ . ՅԵՐԵՍԵԿԵՆ ԻՆԲԵՆՈՒՆՆԵՐ

Յարաբերական գերանունը ան է , որ կատարելապէս անուններուն տեղը չի՛ կրնար դրվիլ , բայց միայն մէկ անուն մը կամ խօսք մը կը յարաբերէ , նոյն իմաստին մէջ կամ անոնց մօտ դրվելով , և ան անունը կամ խօսքը ընդհանրապէս առաջ դրվելուն համար կըսվի Antecedent , (Յարաբերական . ասոնք են who, which ու երբեմն ալ that , որոնց նշանակու թիւնն է որ :

Who յարաբերականը՝ մարդոց և գերագոյն էակներու կը վերաբերի . which , կենդանիներու և անկենդան բաներու . *Պ* . The angels who are in heaven , Երկնսը երբեք հրէշոսանքը . The horse which I saw , Տեսած յի . The pen which you gave me , Ինձի պէ՛տած գրչի :

Who յարաբերական գերանունը՝ երկու թուով ալ նոյն է և այսպէս կը հոլովի :

Singular.	Եզակի :	Plural.	Յոգնակի :
Nom Who ;	Ուղ .	Որ .	Who ;
Poss. whose ;	Սե .	որուն .	whose ;
Obj. whom.	Հայց .	որը :	whom .

Which գերանունը՝ ամէն հոլովով ալ նոյն է . Whose ,

who դերանունին սեռականը՝ երբեմն կը գործածվի which ին սեռականին տեղը . բայց whichին սեռականը աւելի վա- յերուչ կըլլայ of նախագրութիւնով . զի՞ The horse, whose color, կամ the color of which, is red , Լն յնն որուն գոյնը կարմիր է :

That յարաբերական դերանունը՝ who և which յարա- բերական դերանուններուն տեղը կը գործածվի , շուտ շուտ անոնք չի կրկնելու համար . զի՞ The man that (whom) I saw , Տեսած մարդս . The horse that (which) I bought . Ծածկուած յնն :

What բառը բաղադրեալ դերանուն մըն է , որ յարաբե- րեալն ալ յարաբերողն ալ կը պարունակէ . զի՞ This is what I wished . ի՞նչ է որ . This is that , կամ the thing , which I wished . Լն ինչ է որ :

Who, which և what բառերը՝ երբեմն soever կամ ever մասնիկը կուենենան վերջերնին , որ մէկ ընդհանրա- կան նշանակութիւն մը կուտայ անոնց . զի՞ whoever , whosoever ի՞նչ (every one who,) ով որ . whichsoever , which ever , որն որ . whatsoever , ինչ որ : Բայց ասոնք հիմակ շատ չեն գործածվիր :

Who, which և what բառերը՝ երբոր հարցման եղա- նակով կը գործածվին , կրտսին Interrogative Pronouns , Կարգաբան գերանունն . զի՞ Who is he ? Լն ով է . Which is it ? Լն ինչ է . What are you doing ? Լն ինչ կընեսիր : Լն բառերը երբոր ասանկ կը գործածվին , հարցմունքին պատասխանը կը յարաբերեն :

Յարաբերական դերանունները՝ որ անունին տեղը որ դրվեր են նէ , անոր համաձայնին պիտի թուուվ և դէմքով :

Հ Ա Մ Ա Ր Ժ Բ

Յարաբերական գերանուններուն վրայ օրինակներ :

The house in which I live, Իմ բնակած տունս հին է :
is old.

The man whom we met , Սեր տեսած մարդը մեռեր է :
is dead.

He is good, who does good.	Ան որ բարիք կընէ, բարի է :
He who does good, gets good.	Ան որ բարիք կընէ, բարիք կըստանայ :
We should do good to them, that do evil to us.	Պէտք է որ մեզի չարիք ընողներուն բարիք ընենք :
Be grateful to them, who are kind to you.	Երախտագէտ եղիւր անոնց, որ քեզի բարեբար են :
God loves them, who love him.	Աստուած՝ զինքը սիրողները կըսիրէ :
He hears them, who seek him in truth.	Օ, ինքը ճշմարտութեամբ փնտրողներուն կըլսէ :
He governs all the worlds, which he has made.	Իողոր իր ստեղծած աշխարհները ինքը կըկառավարէ :
What he has said, he will do.	Ինչ որ ըսաւ, նէ պիտի ընէ :
He will punish all, that do wickedly.	Չարութիւն ընողներուն ա՛մէնը պիտի պատժէ :
He will not forsake them, who trust in him.	Իրեն ապաւինողները երեսէ չի պիտի ձգէ :
Whatsoever ye would that men should do to you, do ye even so to them.	Ինչ որ կուզես թէ մարդիկ քեզի ընեն, նոյնը դուն ալ անոնց ըրէ :

() Երեւանի տեղի յարաբերական զերմանան ծոծոցածածո-լիւնը շէտիւն է :

The friends which were with me, have gone.	Հետս եղող բարեկամները գացին :
I fell from the horse, whom I rode.	Հեծած ձիէս վար ինկայ :
Birds who sing so sweetly, should not be killed.	Ասանկ անուշ երգող թռչունները մեռցընելու չէ :
He is a cruel boy, which kills them.	Անոնք մեռցընողը անգութ տղայ է :
My brother whom came with me, has returned.	Եղբայրս որ հետս եկաւ, ետ դարձաւ :

His sister who you saw,	Իր քոյրը որ տեսար . նորէն
will come again.	պիտի գայ :
This is the knife whom I	Փոխ առած դանակս աս է :
borrowed.	
Who is that man which	Վրո՞վ է կայնող մարդը ո՞վ
stands by you ?	է :
Who is the boy which did	Ան բանը ընող տղան ո՞րն է :
it ?	
Who are you laughing at ?	Որո՞նք մը պի կը ժիւղակար :
He is in the house what is	Ան՝ ըլլուրիս մը պի տունն է :
on the hill.	
He has recovered from the	Իր հիւանդութենէն բժշ-
sickness what he had.	կը վեցար :
The medicine whom I	Առած դեղս ոգուտ չըրաւ :
took, did me no good.	

Հ Ա Մ Ա Ր Ժ Բ

ADJECTIVE PRONOUNS.

Ե Ծ Ե Կ Ե Ն Ի Ե Ը Ե Ն Ո Ւ Ն :

Երբորդ տեսակ դերանուններն ալ Վճական կը սփին որովհետեւ կէս մը դերանուն են, կէս մըն ալ ածական են: Վճականներու պէս անուններու քով կը դրվին՝ անոնց մէկ յատկութիւնը կամ պարագան ցուցընելու համար . և դերանունի պէս ալ՝ անուններուն տեղը կը դրվին :

Վճական դերանունները չորս մասի կը բաժնրվին .
 Distributive, Տրամաբաշխական . Demonstrative, Հնչական . Indefinite, Անորոշ . Interrogative, Հարցական :

Ինչ . Տրամաբաշխականները անոնք են, որ զատ զատ առնրված թուաւոր անձանց կամ բաներու կրվեբարբերին՝ ուստոնք են . either, Ի՞նչ կամ Ի՞նչ . neither, ոչ Ի՞նչ ու ոչ Ի՞նչ . each, ամէն Ի՞նչ . every, ամէն (զատ զատ առնրված) :

Each դերանունը կրվեբարբերի երկու կամ աւելի անձանց կամ բաներու . և ան որոշեալ թիւէն ամէն մէկը զատ

զատ առնրված կրցուցրնէ . Գ՞ Each of them is good ,
 Լ՞ննցմբ ամէն մէլը աղէի է . կամ ամէնն ալ աղէի էն . Գ՞ թէ
 որ զատ զատ նայվի նէ՛ ամէնն ալ աղէկ են :

Every դերանունը շատ անձանց կամ բաներու կրվերա-
 բերի և անոնց ամէն մէկն ալ զատ զատ առնրված . Գ՞ Every
 man must give account of himself to God , Լ՞ննն հարդ
 համար պիտի սոյ Լ՞ստո՞ւմոյ՝ ինքնընդին համար : Լ՞ս բառը
 թէպէտ առաջ իր անունէն զատված կրգործածվէր each
 դերանունին պէս , բայց չիմա բնաւ չիզատվիր , միայն թէ
 երբոր one բառը քովը գրվի նէ . Գ՞ every one of them .
 անոնցմբ ամէն մէլը կամ ամէնն ալ . ո՛ր անունին քովը որ
 գրվի նէ՛ միշտ եզական պիտի ըլլայ :

Either բառը երկու անձանց կամ բաներու կրվերաբերի
 զատ զատ առնրված , և կրցուցրնէ մէկը կամ միւսը . Գ՞
 Either of the two will do , Երկուսն ալ իրցայ . Գ՞ կամ ան՝
 կամ միւսը՝ երկուքն ալ (զատ զատ) կրլան :

Neither բառը ո՛չ մէկը և ո՛չ միւսը կրցուցրնէ . Գ՞
 Neither of them came , Լ՞նն ալ չէկան միսն ալ կամ երկուսն
 ալ չէկան : Լ՞ս երկու բառերը either և neither երկուքէն
 աւելի բաներու չեն վերաբերիր . Either of the three կամ
 neither of the three չըլար :

Թ . Յուցական կրսվին երկրորդ կարգի դերանունները ,
 որովհետև իրենց նշանակածը որոշելով մը կրցուցրնեն , ու
 աստիք են . this , այս . these , ասանք . that , այդ . those , ասանք :

This ու that եզակի են . these ու those յոգնակի . Գ՞
 This apple is good , Լ՞ս ինչորս աղէի է . That apple is not
 good , Լ՞ս ինչորս աղէի չէ . These apples are ripe , Լ՞ս
 ինչորսն էրը հասուն էն . Those apples are unripe , Լ՞ս
 ինչորսն էրը արևա էն :

This բառը՝ ամենէն մտտ անձին կամ բանին կրվերաբերի ,
 that բառը ամենէն չեռուին . this կրցուցրնէ վերջի յիշ-
 ված բանը , that առջինը . Գ՞ Both wealth and poverty
 are temptations ; that tends to excite pride : this , dis-
 content . Լ՞ս արարու լինանն ալ աղարարու լինանն ալ մէյմէի զարբա-
 լինանն էր էն . ան՝ հարգաւ իրհարարացրնէ , աս ալ դժգոհ իրնէ
 հարգա :

These դերանունը thisին յոգնակին է , և those դե-
 բանունը thatին :

What բառը երբեմն անանկ կրգործածվի որ , ըստ մասին
 ցուցական դերանունն է և ըստ մասին յարաբերական . Գ՞

Bring me what minerals you can find, *ի՛նչ և՛անո՞ս գոյնաւ նէ՛ր ինձի՛ բէ՛ր :*

Հ Ա Մ Ա Ր Ժ Գ

ՇՆՐՈՒՆԵԿՈՒԹՒՒՆ ԵՃԵԿԵՆ ԿԵՐԵՆՈՒԵՆԾ

Գ . Լ՛սորոշ ածական դերանունները անոնք են , որ նշանակած իրերնին անորոշ կամ քննահանուր կերպով մը կը քրոջընեն , ու ասո՛ւք են . Some, «՛անո՞ս . other, «-բո՛ւ . any, «Ե՛լը one, «Ե՛լ . both, «Իրո՞սն ալ . several, «Ե՛լ քանի . few, «Ե՛լը . all, «Ինն ալ . such, «ասնի . many, շատ :

Լ՛ս դերանուններէն երկուքը one և other, կը հոյովին և անուններու պէս ալ կը գործածվին . *Գ*՝ Each one of them is dead, Լ՛սնն ալ «-աւեր էն . The great ones of the earth are vanity, Լ՛նաբնէս էրն-էլէ մարտիկնէրը ոչնչ էն . Many others knew it, Շատ «-բոնէր ալ գիտէին ան :

One բառը շատ անգամ քննահանուր նշանակութիւն մը ունի , շատ մարդիկ կամ մէկ տեսակ մը մարդիկ ցուցընելով իրեն նշանակութեանը մէջ . *Գ*՝ The great ones, Ս՛էծէրը . One ought to be kind to others, Լ՛սնն մարդ պարտաւոր է «-բոնէրոնն բարեբար ըլլալ : Լ՛ս բառին եզակի սեռականին քովը self մասնիկը դրվի նէ՛ ինքնէնքը կը նշանակէ . *Գ*՝ One is apt to love one's self, *ի՛նչ* Men generally love themselves, Ս՛արդնի ընդհանրապէս ինքնէնքն ինքնէն :

None բառը՝ no ի՛նչ not one բառերուն պէս նշանակութիւն մը ունի . բայց հիմա երկու թուով ալ կը գործածվի . *Գ*՝ None is so deaf as he that will not hear, Ս՛էնն ալ լսել չտոգոնն չա՛նի խոսել չե՛նքնաբ ըլլալ : None of them are good, Լ՛նանցնէ՛ն Ինն ալ աղէ՛լ չէ :

Another բառը շինված է an անորոշ յոգով և other բառով , ու կը նշանակէ one other, կամ some other, «-բո՛ւ ինչ , ուստի յոգնակի ալ չունի :

Others բառը՝ որ otherին յոգնակին է , ան ատենը կը գործածվի , երբոր անունէն զատված՝ թէ՛ զօրութեամբ ըլ-

լայ և թէ յայտնի . Դ՞ The others are not so good as these, Ս' Ենանքը՝ ասանց որէն ասելի չեն . Some men are better than others, Ս' ասորոցմէ ասանք՝ Ենանքէն ասելի են :

Երբոր other բառը անուններուն կրցով՝ թէ՛ յոգնակի բլայ և թէ եզակի , բնա շխտովոր . Դ՞ the other man, Ենա ասորը . the other men, Ենա ասորելի :

Some բառը թուոյ ալ կրցեալբարերի՝ քանակութեան ալ . և ամբողջէ մը մէկ մաս մը կորոշէ կամ մէկ մասէ մը ուրիշ մը կրողատէ . Դ՞ Some men are wiser than others, Ս' ասորոցմէ ասանք Ենանքէն ինասորուն են . Some of it is good and some bad, Ս' ելի ասալ ասելի է՝ Ենալ Գէշ :

Երբեմն շատ բնգհանուր և անորոշ կերպով մը կրգործածով . Դ՞ Some men are always in trouble, Ս' ասանք մէջը անոնք լինան մէջը են . I will take some coffee, if you please, Ելէ ինչաճի՞ր՝ մէջը ինչ ինչովէ ինչովէ :

Երբեմն մէկ ուրիշ եղանակով մըն ալ կրգործածով . ուր որ կերևայ թէ մէկ նշանակութիւն մը չունի . Դ՞ I have some fruit in another place which is fresher than this, Կ՞ I have fruit which is fresher than this, Ս' մէջը Գէշ ասիլէ Լաբի (Լապիլ) Կորուն ասիլ :

Any բառը՝ անունի մը առջև , կամ՝ one և կամ other բառերուն առջևը դրովի նէ , մերջի աստիճանի ընդհանրական նշանակութիւն մը կուտայ անոնց . Դ՞ Any man can understand his duty to God, Կ՞ all men, կամ՝ every man can understand, ԼԵ . Ս' ասորո՞ իր Գէշով Լապունձոյ ասիլցած Կորուն ասոր լինանքը ինչոյ իմանալ . Any one can do that, Կ՞ There is no one who can not do that, Լ' Ենա ասոր ինչոյ ընէլ աս :

No բառը շատ անգամ՝ կրգործածով not any բառերուն պէս . Դ՞ No one comes, Կ՞ Not any one comes, Ս' ելիլ չէլ աս :

Body անունը յատուկ ոճով մը կրգործածով some, any և no բառերուն հետ , անձն նշանակութիւնով . Դ՞ Some body is at the door, Կ' Ենա ասոր ինչ . Any body may come who chooses, Ս' Կորուն Լապուն . There is no body there, Լ' Են ասոր չէլ աս :

All բառը մէկ քանակութիւն մը կամ թիւ մը ամենը մէկէն կրնշանակէ . ուստի որ անունին քովը որ դրովի անունը յոգնակի բլայու է . Դ՞ all men, Լ' Են ասորելի :

Both բառը երկու բաներու կրվեբարերի, և ան երկուքն ալ կրգարու նակէ իր նշանակու թեանը մէջ . Գր' Both of us will go, Երկուսն ալ պիտի երթանք . Գր' Ես ալ դուն ալ պիտի երթանք :

Several բառը անորոշ թիւ մը կրցուցրիէ բայց չէ թիւ շատ . Գր' Several guests are in the house, Սէկ քանիէ հետերէն իմն որոնք . Several of them knew of it, Ինչոնցմէ սանք գիտիէին ան բանը :

Such բառը՝ բազդատու թիւն մը ցուցընող բան մըն է, և միշտ առաջ կամ՝ ետքը գրված բառի մը կրվեբարերի . Գր' Such a character as his is never loved, Ինչոք բնութեանը պէս բնութեան մը ամենեւնի սիրելի չէ :

Ի՞նչ բառը as շողեագին հետ կրգործածվի . Գր' Get such as you can, Գր' Get those, կամ՝ of that kind that, you can, Լիցածար յետո՛ւ յգէ . Such as he can never succeed, Գր' persons like him, Ինչէն պէս եղողները՝ ամենեւնի չեն կրնար յաջողիլ :

Many բառը միտ թուոյ կրվեբարերի . Գր' There are many persons who love to be ignorant, Շատ մարդիկ իմն որ որգիտութեանը կրնիրեն :

Many բառը հասարակօրէն գործածված մէկ ոճով մը great ածականը կառնէ իր առջին . a անորոշ յօդով . ու անատենը մինակ գործածված ատենէն աւելի մեծ թիւ մը կրցուցրնէ . Գր' A great many children die in infancy, Շատ որոնք իմնութեան մեջ կրմեանին . A great many do not have what you have, Շատերը սո՛ւ անեցածք չունին :

Many բառը շատ տարօրինակ ոճով մը՝ ալ կրգործածվի եզակի անուրի մը կամ՝ one բառին առջև . a անորոշ յօդով . Գր' Many a man has regretted his own doings, Շատ մարդիկ՝ իրենց գործերուն մեայ որոմեցան . Many a one would be glad to get what you despise, Շատերը սո՛ւ քանանան պիտի սո՛ւ չստանանք յետո՛ւ յգէլը :

Few բառը թուոյ կրվեբարերի և նշանակու թիւնով հակառակ է many բառին . Գր' Few are truly wise, Քիչերը իմն որ ճշմարտապէս իմաստուն են . Few children improve their time as they ought, Քիչ որոնք իրենց ժամանակը պիտի ելածին պէս կանցընին :

Few բառը երբեմն a յօդը կառնէ առջին . Գր' I have a few dollars with me, Սէկ քանի ըստեալ իայ բա՛ւս . I have

seen not a few things to-day, Այսօր շատ բաներ պիտայ :
 Երբեմն ալ some բանք սկիզբը կը գործի . Պ' He has some
 few things to sell, Ս'էլ երկու- բան ունի ծախելու : Ասանկ
 ոճերու գործածութիւնները լսելով կը սորվի :

Գ. Հարցական ածական զերանուները ասոնք են
 which և what երբոր անունի մը քով կորովին հարցման
 ձևով . Պ' Which way shall we go ? Ս' Կոյն պիտի եր-
 բանք . Which one obtained it ? Ս' Ասորոց ունիմ . What
 time did he arrive ? Ե' Կ' Կ' :

Այսին արձանի արեւանան՝ մէկ անունի մը կամ արեւանանի մը
 իւր լեզուներէն , իւր յայտնի բնույն և իւր գործութիւններ :

Հ Ա Մ Ա Ր Ժ Դ

Ածական արեւանաններու լրաց օրինակներ :

All must die.	Ա՛մէն մարդ մեռնի պիտի :
Every man is a sinner.	Ա՛մէն մարդ մեղաւոր է :
Both of them are sick.	Երկուքն ալ հիւանդ են :
Let us both go to see them.	Երկուքս ալ երթանք ա- նոնք տեսնալու :
Several persons are coming.	Ս՛էկ քանի հոգի կուգան- կոր :
What o'clock is it ?	Ս՛ա՛մը քանի՞ն է :
What is the day of the month ?	Ա՛մսուն քանի՞ն է :
What news did you hear ?	Ի՞նչ նոր բան լսեր էք :
Do not all speak at once.	Ա՛մէննիդ մէկէն մի՛ խօսիք :
Let each answer in his turn.	Ա՛մէն մարդ թո՛ղ իր կար- գին պատասխանէ :
Speak one at a time ; each one as he is asked.	Ս՛ էկիկ մէկիկ խօսեցէ՛ք . որի՛ն որ բան հարցրի՛ն նէ՛ ան թող պատասխանէ :
One is as good as the other.	Ա՛ն ալ աղէկ է՛ միւսն ալ :

- Every one of them is bad; there is not one good.
- I never knew one more selfish than he is.
- You may take any one that you like.
- There is no other one equal to this.
- He hurts himself more than others.
- Let them take hold of each other's hands
- He is miserable at seeing others' good fortune.
- We should be kind to each other.
- It is our duty to love one another
- We should do to others as we would have others do to us.
- I never saw such a man before.
- Such a man can never be happy.
- Get such as I describe to you.
- Some are unhappy because they have nothing to do
- He has no sugar, but will have some tomorrow.
- Some body is knocking at the gate.
- There is no body to care any thing about him.
- Any body can do it as well as he.
- Ընոնց ամէն մէկն ալ գէշ է, մէկ աղէկ մը չիկայ :
- Ինաւ իրմէն աւելի անձնաւէր մէկը չիտեսայ :
- Ո՛րն որ կը հաւնիս նէ աս :
- Ըսոր պէս ուրիշ մէկը չիկայ :
- Ինքքղինքին՝ ուրիշներէն աւելի կը վնասէ :
- Թո՛ղ մէկը մէկու ձեռքէ բռնեն :
- Ուրիշներուն բարի բաղբ տեսնայ նէ՛ կը արտօմի :
- Մէկը մէկու բարեբար ըլլալու ենք :
- Մեր պարտքն է մէկը մէկ սիրել :
- Ինչ որ կուզենք թէ ուրիշները մեզի ընեն, նոյնը պէտք է որ մենք ալ անոնց ընենք :
- Ըսանկ մարդ բնաւ տեսած չէի :
- Ըսանկ մարդ մը բնաւ երջանիկ չիկրնար թլլալ :
- Բեզի ըսածներս աս :
- Ոմանք ապերջանիկ են՝ բան գործ չունենալնուն համար :
- Հիմայ շաքար չունի, բայց վաղ պիտի առնէ :
- Վաւեր մէկը կը շալէկոր :
- Մէկը չիկայ որ հոգ տանի անոր վրայ :
- Ըս բանը ուրիշ մարդիկ ալ կրնան ընել անոր պէս :

- There are few who have heard of it. Բիչերը կան որ բան մը լսեցին անոր վրայօք :
- Few men are like him in generosity. Ընոր պէս առատաձեռն քիչ մարդ կայ :
- There will be but few there to day. Ըսօր հոն քիչ կը գտնուվի :
- I have a few piastres in my pocket. Գրպանիս մէջ քանի մը ղուռուշ կայ :
- Many know not what is for their own good. Ըատերը չեն գիտեր իրենց օգտակար բաները :
- Many a man seeks what would be only to his own injury. Ըատ մարդիկ իրենց վնասակար բաները կրօնտրուեն :
- Many a one repents when it is too late. Ըատ մարդիկ ժամանակը անցնելէն ետև կը զգուցան :
- Neither of us had heard of what you say. Սեզմէ բնաւ մէկը քու խօսածիդ վրայով բան մը չի լսեց :
- None of them will come to day. Ընոնցմէ մէկն ալ չի պիտի գայ այսօր :
- Either of us can go , one as well as the other. Երկուքս ալ կրնանք երթալ , ես ալ կրնամ ան ալ :
- Some are better than others. Ոմանք ուրիշներէն ազէկ են :

() Բնականութիւնը որոնց մէջէն ածական որեքանոանց ծառ գործածանքները շեքիւնքն է :

- God made every things that exist. Ըստուած ստեղծեց ամեն բաները որ կան :
- All creature is the work of his hands. Ըոլոր արարածները իր ձեռքին գործքերն են :
- Let each scholars study their own book. Իմօղ ամէն աշակերտ իրենց գիրքերը կարդան :
- They will each travel together. Ըմէնը մէկէն պիտի ճանապարհորդեն :

All man is a sinner against God.	Ամէն մարդ Աստուծոյ դէմ յանցաւոր է :
Let all answer in his own turn.	Թո՛ղ ամէն մէկը իրենց կարգին պատասխանեն :
Such man is always ignorant.	Ասանկ մարդը միշտ սոգէտ կըլլայ :
These thing is not good.	Աս բանը աղէկ չէ :
That is nearer to me than this.	Ատիկայ ատկից մօտ է ինձի :
This which you first related, is more probable than that which you have now told.	Ան որ առաջ պատմեցիր՝ ճիմակի պատմածէդ աւելի ճշտանական է :

Հ Ա Մ Ա Ր Ժ Ե

THE ARTICLE. ՅԵՂԵՍ ՅՕՒԻՑ՝

Յօդը՝ մասնաւոր տեսակ մը ածական է, որ անուններուն քովը կը դրվի, անոնց նշանակութիւնը որոշեալ կամ անորոշ ըլլալը ցուցնելու համար :

Երկու տեսակ յօդ կայ, a ու the :

Ա յօդը an կըլլայ՝ ձայնաւորով կամ համը հոյ սկսված բառերուն առջին. օր. an ox, էդ. an hour, ժամ. an hour :

Ա տառը երեք գիրերէ կազմուած է y, o, u, և սկզբնաւ կան գիրը y է. ուստի թէ որ մէկ բառի մը սկիզբը u գիրը իր ամբողջ ձայնը հանէ նէ, անտեսնը a յօդը կ'առնէ. օր. a union, միութիւն. an university, համալսարան. One բառին առջին ալ a կը գործածվի. որովհետեւ 'նշուած տեսնը' իր սկզբնական ձայնը yի ձայնի պէս է. օր. many a one, շատէրը :

Ա ի an յօդը անորոշ է, ինչու որ տեսակ մը բաներէն մէկ բան մը կը ցուցնէ, և ան ալ ո՛րք ըլլալը անյայտ. օր. Give me a book, 'Վերստ. իս. ք. ինձի. աս խօսքին մէջ գիրք մը ըսելով՝ մէկ գիրք մը կը ցուցնէ, և ինչ գիրք ըլլալը անծանօթ է :

Անորոշ յօդը՝ միայն եզակի անուններուն առջևը կը դրվի .
 օր՝ a man, հարբ իւ :

Սէկ երևելի բացառու թիւն մը դրինք few և many ածական գերանուններուն վրայօք խօսած ատեննիս . ինչպէս՝ կրնանք քսել , a few men, մէկ քանի հարբիլ . a great many men, շատ իւ հարբիլ : Այն կերպով թուական ածականներուն ալ a յօդը կը դնենք . օր՝ a dozen, երկուսուհետեւի (սուսուհետ) իւ . a hundred, հարիւր , եւ : Աս խօսքերուն մէջ թիւ ցուցնող բառերը՝ հաւաքականի պէս կառնրվին , և անոր համար անորոշ յօդ կառնեն , թէպէտ յոգնակի բառերու քով դրված են :

The յօդը որոշեալ է . որովհետեւ որոշեալ բան մը կամ բաներ կը ցուցնէ . օր՝ Give me the book, Գիւրբ քո՛ւր , կըսեմ . աս խօսքին մէջ Գիւրբ՝ մէկ որոշեալ գիրք մըն է , որուն համար քո՛ւր կըսեմ :

Որոշեալ յօդը՝ եզակի անունի հետ ալ յոգնակի անունի հետ ալ կը գործածվի . օր՝ the man, հարբ . the men, հարբիլ : Որոշեալ յօդը շատ անգամ՝ բաղդատական և գերադրական ածականներու վրայ կը դրվի . և այսպէս ածականին աստիճանը աւելի կը սաստկացնէ , և ճշմարիտ րլւայը կը ցուցնէ . օր՝ The more I examine it, the better I like it . Որչա՞ որ անէ՛ն անիկայ , այնչա՞ ինչա՛ննի՛ն անոր : I like this the best of all, Անէ՛ն շատ աս ինչի՛ննի :

Այս օրոշեալ յօդը ածականներու հետ կը գործածվի , առանց ան ածականներուն գոյական անունը դրվելու . օր՝ The wise and good are always loved, Իմաստուն և բարի հարբիլ մշտ սիրելի են : Ասանկ ալ կը գործածվի լեզուին մէկ ոճովը ածականներու ու մակբայներու հետ՝ որոնց մէկ սաստկութիւն մը կուտայ . օր՝ The wiser and better a man is, the more will he be loved, Սէ՛կ հարբ իւ ս՛րշա՞ որ իմաստուն և բարի ըլլայ՝ այնչա՞ սիրելի իլլայ :

Երբոր ածականով մէկ գոյականի մը յօդ դրվի , յօդը ածականէն առաջ դրվելու է . օր՝ a good boy, Բարի փղայ իւ :

Այսպէս երբեմն յօդը՝ անմիջապէս ածականին և գոյականին մէջ տեղը կը դրվի . աս ասանկ կը ըլլայ՝ երբոր ածականը շատ ազդու ընել կուզես . օր՝ Alexander the great, Սէ՛նն Մեծաբան . Frederick the wise, Փրե՛դերիկս իմաստունն :

Այս երբոր բաղդատութիւն մը ըլլայ՝ թէ՛ ներգործու-

Թեամբ և թէ զօրութեամբ . Դ՞ He is as great a man as he is good, Ս՛րչափ որ Բարի է՝ այնչափ ալ էրեւել է . He is too idle a scholar to make progress, Լ՛յնչափ ծոյլ աշակերտ հըն է որ յառաջագին չի կրնայ ընել . So careless a boy I never saw, Լ՛սանի անհոգ որայ րեւած չունի : Many և such ածական դերանուններուն ետևը անորոշ յօդ գործածելու վրայօք արդէն խօսեցանք :

Լ՛սանց յօդի անուն մը՝ ընդարձակ նշանակութիւն մը կուտայ . Դ՞ Man is mortal, Ս՛արդս հաշիւանացու է . Գ՞ Ս՛արդկային սեռը կամ բոլոր մարդիկ մահկանացու են :

Լ՛նգդիարէնի մէջ անունները անսահման նշանակութիւն մը կունենան յօդ չառնելով . բայց մէկ քանի տեղ ալ որոշեալ the յօդը կը գործածվի . Դ՞ Woman was created for man, not man for woman, կիներ հարգուած համար սրբաշնչեաց, եւ չէ լին հարգուած կնիտ համար . The head of the woman is the man, կնիտ գլուխը հարգուած է . The horse is the noblest of animals, Չին ամեն կենդանիներէն ազնուամտն է : Լ՛յս նոյն ընդարձակութիւնը կը տրվի բառերուն՝ յօգնակի դնելով զանոնք առանց յօդի . Դ՞ Men have more strength than women, Ս՛արդիկ կնիկներէն աւելի զօրութիւն ունին : Երբեմն անորոշ յօգն ալ կը գործածվի՝ աս ընդարձակութիւնը ցուցնելու համար . ընդհանրապէս մարդկային սեռին վրայ խօսելով, եղական բառը կը գործածվի առանց յօդի . Դ՞ man, հարգ . որ ըսել է Բարի հարգիլ, կնիկներէն զատ . woman, կնի . որ ըսել է Բարի կնիկները, մարդոցմէն զատ : Տարբեր տեսակ կամ տարբեր ցեղ անբան կենդանիներու վրայօք խօսած ատեննիս՝ ընդհանրապէս կը գործածենք եղակի բառը որոշեալ յօդով, թէպէտ երբեմն ալ յօգնակին առանց յօդի . Դ՞ the horse, յին . the whale, կէրս, կամ horses, յիկերս, և՛ : կենդանեաց մեծ բաժանումներուն վրայօք, գերագոյն էակներու վրայօք խօսած ատեննիս՝ յօգնակի բառը կը գործածենք առանց յօդի . Դ՞ quadrupeds, չորհարանիները . fishes, յուկեր . birds, լուսնաները, և՛՝ ու angels, հրէշտակները . spirits, հոգիները, և՛ :

Լ՛յլ և այլ առաքինութիւններու՝ մղութիւններու՝ յատկութիւններու՝ գիտու թիւններու՝ արհեստներու՝ մետաղներու և խոտերու անուններուն առջին յօդ չի գրվիր . Դ՞ modesty, համեմատութիւն . pride, հոգաբարձութիւն . justice, արդարութիւն . arithmetic, լուսնամասնութիւն . gold, ոսկի :

Լայց երբեմն՝ երբոր բառին նշանակու թիւնը ածականով մը սահմանի մէջ մտած է , յօդ կաննէ : Պ՞ A commendable prudence characterized his conduct, Վա՛մէ՛րէ՛ Խուհեմ-Լեւն մը Խոր էր վարքին մէջ : Վա՛ն երբոր բառը որոշեալ և ազգու կերպով մը կրգործածվի , յօդ դնելու է : Պ՞ The mercy of God is boundless, Լա՛սսու-ժոյ գլխու-Լեւնը անսահման է :

Յատուկ անունները յօդ չեն առներ . Պ՞ Alexander, Լը՛էրասմար . Cæsar, կէսար . Paul, Պօլոս : Լս կանոնին ճեռուեալ բացառու թիւները կան :

1. Երբոր մասնաւոր ընտանիք մը կամ ցեղ մը որոշելու զինք , անորոշ յօդ գործածելու է . Պ՞ He is a Douzoglou, Տը-ղէանց ընտանիքին է . He is an Othman, ()սանցի է :

2. Երբոր անուն մը վստմութեամբ և մէկ յատկութիւն մը ցուցնելու ճամար գործածվի , յօդ դնելու է . Պ՞ Every man is not an Alexander, Լա՛նն Գարգ Լը՛էրասմար չէ , թ՞ ամէն մարդ Լը՛էրասմարի նման չէ : He has not the boldness of a Paul, Պօլոսին բաշտ-Լեւնը չէլոյ վրան , թ՞ Պօղոսին ցուցրցած քաջութիւնը չունի : He is the Socrates of his age , Իբ գարնին Սոկրատն է , թ՞ Սոկրատ իր դարին մէջ ինչպէս էր նէ , աս ալ անոր պէս է ճիմա իր դարին մէջ :

3. Երբոր գոյական մը զօրութեամբ իմացվի , որոշեալ յօդ կրգրվի : The Atlantic (ocean) is a stormy ocean, Լարանդեան ովլիամնար մարտից ովլիամնոս մըն է . He sailed down the Thames (river) in the (ship) Britannia, Թեմզ գետին վար իջաւ Բրիտանիա անուն նաւով :

Երբեմն անորոշ յօդը դնելով կամ չի դնելով՝ իմաստ մը կրփոխվի . Պ՞ թէ որ ըսեմ՝ He does a little good , ըսել է որ՝ Բի՛շօգոսար իննէ , Բըլլոսովն անօգոսար չէ . բայց թէ որ ըսեմ՝ He does little good, ըսել է որ՝ Բի՛շօգոսար իննէ : Լս խօսքով՝ Few will come, ըսել կուզենք որ Բի՛շօգոսար պիտի գան , չէ Լե շարեբը . բայց թէ որ ըսենք՝ A few will come, ըսել կուզենք որ՝ Սման պիտի գան , ամեն ալ չէ գարու չէն : Լս երկու ձևերն ալ ամենեւին իրար խառնըվելու չեն :

Որոշեալ յօդը շատ անգամ սեռական ճոխով դերանունի տեղ վայելեալէս կրգրվի . Պ՞ They looked him full in the face, թ՞ in his face , Լա՛սարջալ էրեսը նայեցան :

Որոշեալ յօդը երբեմն շատ ազգու կերպով մը կրգործ-

ածգի. Ինչպէս՝ երբոր Վաթան մարգարէն ըսաւ Պաւ-
 լիթին : Thou art the man, Պաւս ան մարգարէն էս. He is
 not the great man of his age, Իբր որպէն տէնէն էրեւել
 մարդը չէ :

Մեզգղիարէն լեզուին մէջ յօդը ուղիղ գործածելը՝ շատ
 օգտակար բան է. որովհետեւ խօսքին ճշդութիւնը՝ զօրու-
 թիւնը և գեղեցիկութիւնը գլխաւորապէս ասկէ կախում
 ունի :

Հ Ա Մ Ա Ր Ժ Ձ

Տօբերոսն զայս օրինակներ, որոնք աղէի ինչ անելու է, լին-
 ւի Բաբելոն յօդ չէ ասել, և ո՛րք ասել է՝ մէկ համարին մէջէ
 Կանոններով :

There is a man coming.
 The man has come.
 He is a son of a king.
 He is a son of the king.

Մարդ մը կուգայ կոր :
 Մարդը եկաւ :
 Թագաւորի որդի է :
 Թագաւորին որդիներէն
 մէկն է :

He is the son of a king.
 He is the son of the king.
 He is a priest of the
 church.

Թագաւորի մը որդին է :
 Թագաւորին որդին է :
 Եկեղեցիին քահանաներէն
 մէկն է :

What is an article ?
 Which is the one ?
 She is my brother's daugh-
 ter.

Տօդը ի՞նչ է :
 Ո՞րն է ան :
 Եղբորս աղջիկն է :

That is as good a boy as
 I ever knew.
 He is an industrious scho-
 lar.

Ասանկ բարի տղայ մը բնաւ
 տեսած չէի :
 Երաջան աշակերտ մըն է :

The eagle is the king of
 birds.
 Death is the common lot
 of men.

Արծիւը՝ թռչուններուն թա-
 գաւորն է :
 Մահը՝ առ հասարակ ամէն
 մարդոց բաժինն է :

London has more than a

1, օնտոն քաղաքը մէկ միլիոն

million of inhabitants.

The Chinese empire is the most ancient in the world.

He is neither an Alexander nor a Cæsar.

The ball struck him on the back.

The more you study, the more you will learn.

The wisest of men sometimes err.

He is not as rich a man, as I thought him to be.

The man who told you that, is not a man of truth.

Man was made for society, and ought to extend his good will to all men ; but a man will naturally entertain a more particular kindness for the men with whom he has the most frequent intercourse, and enter into a still closer union with the man whose temper and disposition suit best with his own.

Նէն աւելի բնակիչ ունի :

Չինացոց կայսերութիւնը՝ աշխարհիս մէջ ամենէն չինն է :

Ո՛չ Ալէքսանդր է՝ ո՛չ ալ Կեսար :

Գնտակը կոնակին եկաւ :

Ո՛րչափ որ աշխատես՝ այնչափ ալ կրտորվես :

Երբեմն ամենէն իմաստուն մարդիկ կրտսալին :

Կարծածիս չափ հարուստ չէ եղեր :

Ան բանը քեզի զրուցող մարդը ճշմարտախօս չէ :

Սարգս ստեղծվեցաւ ընկերութեան համար , և պէտք է որ իւր բարի կամքը բոլոր մարդոց հաղորդէ . բայց մարդս բնականաբար աւելի մասնաւոր բարերարութիւն մը պիտի ցուցնէ ան մարդոցը՝ որոնց հետ շատ հաղորդակցութիւն ունի . և աւելի հաստատ միաբանութիւն մը կունենայ ան մարդուն հետ՝ որուն տրամագրութիւնը և բնաւորութիւնը աւելի յարմար կուգայ իրենին :

Յօդերսն ինչ թո՛ւս օրինակներ , որոնց մէջն սխալները շեղելու է :

I wish a pens to write with.

A honest man generally

Գրիչ կուզեմ՝ որ գիր գրերմ :

Շիտակ մարդը ընդհանրա-

- prosper.
- A** man was made to be good and happy. *Այլս կը յաջողի :*
- B**efore the honor is humility. *Ս'արդս ստեղծվեցաւ՝ բարի և երջանիկ ըլլալու համար :*
- T**he Charles Twelfth was king of Sweden. *Պատիւէն առաջ՝ խոնարհութիւնն է :*
- T**he sin is the cause of misery. *Եւ կարողոս Շվեդի թագաւոր էր :*
- W**isest and best men have their faults. *Թշուառութեան պատճառը մեղքն է :*
- A** lion is the king of beasts. *Ամենէն իմաստուն և բարի մարդիկը անգամ յանցանքի տէր են :*
- T**he iron is the most valuable of metals. *Առիւծը կենդանեաց թագաւորն է :*
- T**o tell the falsehood is sin. *Երկաթը ամէն մետաղներէն պիտանին է :*
- A** many man is rich and unhappy. *Սուտ զրուցելը մեղք է :*
- A**s his misfortunes were fruit of his own misconduct, a few persons pitied him. *Շատ մարդիկ հարուստ և ապերջանիկ են :*
- H**e lost his property by devoting a little attention to his business. *Որովհետեւ իր դժբաղգութիւնները իր վատթարութիւններէն յառաջ եկան, անոր համար քիչերը ողորմեցան իրեն :*
- I**t will do you a little good to have me write it for you. *Իր ժառանգութիւնը կորսընցուց, քիչ հոգ տանելով իր գործին :*
- Քեզի օգուտ մը չըլլար՝ թէ որ քու տեղք ես գրեմ :*

Հ Ա Մ Ա Ր ԺԵ

THE ADJECTIVE.

ՅԵՂԵԳՈ ԵՏԵՍԵՆ ԵՆՈՒԵՆՑ :

Ըծական անունը գոյական անուններուն քովը կը դրվի անոնց մէկ յատկութիւնը կամ պարագան ցուցնելու համար . զի՞ a large house , Տէ՞ փոքուն . a small house , Գործ փոքուն . an old house , Հին փոքուն . a distant house , Հեռու փոքուն :

Երկու կամ աւելի ածականներ կրնանք տալ նոյն անունին . զի՞ a good old man , Բարի ծեր տար ֆր . a rich, beautiful and amiable woman , Հարուստ՝ գեղեցիկ եւ բարի ֆր :

Շատ անուններ ածականի պէս կրնանք գործածել , զի՞ մէկ ուրիշ անունի մը քով կրնանք դնել՝ անոր մէկ յատկութիւնը կամ պարագան ցուցնելու համար . զի՞ a pen-knife , Կէլէ . house-door , Կոնք փոքուն . window-glass , Կոնք-հասի փոքուն . ox-beef , Ելէ Տէն . Smyrna-figs , Օ՞ Տէն-ֆիգի լեռնալ : Կոյր ան նիւ թերուն անունները՝ որոնցմով ինչ և իցէ բան մը կը շինվի , ասանկ կրնանք գործածել . զի՞ a glass-window , Կոնք-հասի փոքուն . զի՞ ապակիէ շինուած . gold-cup , Կոնք-հասի . silver-pencil , Կոնք-հասի փոքուն . silk-hat , Տէն-փոքուն գլխարկ . leather-gloves , Կոնք-հասի լեռնալ : Մէկ քանի անուններ կան , որոնք երբոր ածականի պէս գործածվին՝ քիչ մը փոփոխութեան տակ կիշնան . զի՞ a wooden dish , Կոնք-հասի փոքուն . a brazen (կամ brass) vessel , Կոնք-հասի փոքուն . a lovely character , Կոնք-հասի փոքուն . a national affair , Կոնք-հասի փոքուն . a gloomy prospect , Կոնք-հասի փոքուն :

Ընդդիարէնի մէջ ածականները սեռի՞ թիւի՞ հօրովի կողմանէ փոփոխութիւն մը չունին . միայն մէկ փոփոխութիւն մը ունին , որով իրենց ցըցուցած յատկութիւնները այլ և այլ աստիճաններով կը ցուցնեն :

Կոյն տեսակ բաները բարդատած ատեննիս՝ անթիւ տարբերութիւններ կը ծագին . և ան այլ և այլ աստիճան տարբերութիւնները՝ զանազան կերպերով կը ցուցվին :

Սակայն ածականներուն ձևերուն և ընդհանուր նշանակութեան նայելով՝ միայն երեք աստիճան կը դնենք . Positive, Գրական . Comparative, Բաղդաստիան . Superlative, Գերագրական :

Ղրական աստիճանը կը ցուցնէ ածականը իր պարզ վիճակին մէջ . օր՝ great, Բժ . wide, Լայն . prudent, Խոհեմ :

Բաղդաստական աստիճանը՝ ածականին նշանակութիւնը կամ աւելի կէվելընէ՝ կամ աւելի կը պակսեցնէ , ու ածականը բաղդաստական կը լայ , ր կամ՝ er մասնիկներէն մէկը դնելով ածականին վերջի ծայրը , կամ՝ more և less բառերէն մէկը՝ դրականին սկիզբը դնելով . օր՝ greater, Խեղճ . more prudent, Խեղճ . less wise, Ժխտաստիան :

Գերագրական աստիճանը՝ բաղդաստութեան ամենաբարձր կամ ամենացած աստիճանը կը ցուցնէ : Ղրական աստիճան ածականը գերագրական կը լայ st կամ est մասնիկներէն մէկը վերջը դնելով՝ կամ՝ most ու least բառերէն մէկը սկիզբը դնելով . օր՝ wisest, Խեղճագոյն . greatest, Խեղճագոյն . most prudent, Խեղճագոյն :

Սէկ քանի բառեր կան որ գերագրական կը լան՝ վերջի ծայրերնին առնելով most բառը . օր՝ foremost, Խեղճագոյն . uppermost, Խեղճագոյն վեր . undermost, Խեղճագոյն քիչ . nethermost, Խեղճագոյն քիչ . uttermost Խեղճագոյն utmost, Խեղճագոյն :

Ըն ածականները՝ որ ինքնիրեննուն գերագրական աստիճանի նշանակութիւն մը ունին , ընդհանրապէս ուրիշ աստիճանի մը չեն մտնար աս ձևերով . օր՝ chief , Գլխաւոր . perfect, Խորհրդեղ . universal, Ընդհանուր . superior, Գերազանց . right , Ուղիղ :

Սէկ քանի ածականներ կան որ շատ կը գործածվին , և բաղդաստական ու գերագրական աստիճաններու կը մտնան անկանոն կերպով մը կամ տարբեր բառերով , ինչպէս՝

POSITIVE,	COMPARATIVE,	SUPERLATIVE,
ԴԲԵՍԵՆ .	ԲԵՂԵՍԵՍԵՍԵՆ .	ԳԵՐԵՂԵՍԵՍԵՆ .
Good,	Better,	Best,
Ըղէկ .	Ըւելի աղէկ .	Ըմենէն աղէկ .
Bad,	Worse,	Worst,

Գէշ .	Մեղի գէշ .	Մենէն գէշ .
Little,	Less,	Least,
Փոքր կամ քիչ .	Մեղի փոքր կ' քիչ .	Մենէն փոքր կ' քիչ
Much,	More,	Most,
Շատ .	Մեղի շատ .	Մենէն շատ .
Many,	More,	Most,
Շատ .	Մեղի շատ .	Մենէն շատ
Near,	Nearer,	Nearest կ' next,
Սօտ .	Մեղի մօտ .	Մենէն մօտ, կամ
Late,	Later,	Նոյնքալ .
Ուշ .	Մեղի ուշ .	Մենէն ուշ, կամ
Old,	Older կ' elder,	Վերջին .
Հին կամ ծեր .	Մեղի հին .	Մենէն հին .

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Ժ Ը

ԸՆԴՈՒՆԵԿՈՒԹԻՒՆ ԵԾԵԿԵՆ ԵՆՈՒՆԵՅ՝

Վոյն ցուցնող ածականները և մէկ քանի ուրիշներ ալ ish կրկերջաւորին՝ երբոր մէկ յատկութիւն մը պիտի ցուցնեն թիթե կամ վար աստիճանով մը . զի՞ greenish, ինչ ինչ փոստնչ . blackish, ինչ ինչ սև, եւ : Մս վերջաւորութիւնը երբեմն կրգործածվի՝ անուններէն նոր ածականներ շինելու համար, մանաւանդ ընտանեկան խօսակցութիւններու մէջ . զի՞ waspish, (պիծակի պէս) Կոկոն Բարխայ . sheepish (ոչխարի պէս) Վախիտ . swinish, (խոզի պէս) Կոկոն, զի՞ մէկ յատկութիւնով մը պիծակի կամ ոչխարի կամ խոզի նման :

Less բառը երբոր անունի մը վերջը դրվի՝ ան անունը ածական կրլայ, ան անունին նշանակած բանին պակասութիւնը ցուցնելով . զի՞ childless, անորդի . moneyless, անորդի . graceless, անշնորհ :

Full վերջաւորութիւնով անուններէն շինուած ածականները՝ ան անունին նշանակած բանին լեցունութիւնը

ի՞ ստացումը կրցուցրենն . զի՞ graceful, շնորհալի . beautiful, Գեղեցիկ . peaceful, Խաղաղ, ի՞նչո՞ւ շնորհ՝ գեղեցկութիւն՝ խաղաղութիւն ունեցող :

Ընուններէն շինուած ան ածականները՝ որ Լյով կը վերջանան, ընդհանրապէս նմանութիւն մը կրցուցրենն . զի՞ manly, (մարդու պէս) Ժառ . earthly, Երկրաւոր, ի՞նչ աշխարհիս նման բաներ :

Ըյլ և այլ աստիճան բաղդատութիւններ կը լինան զանազան բաներով և խօսքերով, ինչպէս՝

Rather բառը կը գործածովի մէկ յատկութեան մը փոքր աստիճանը կամ գերազանցութիւնը ցուցնելու համար, և a little ին նշանակութիւնը ունի . զի՞ He is rather extravagant, Վրէ՛լ է շատ շատ լինելու ունի : Somewhat բառն ալ աս կերպով կը գործածովի . զի՞ He is somewhat proud, Վրէ՛լ է չորսորդութիւն ունի :

Quite բառը՝ rather և somewhat բառերէն աւելի բարձր աստիճան մը կրցուցրնէ . զի՞ I am quite sick, Է՛րբ . She is quite poor, Ը՛րբաւոր է :

Ըծականին աստիճանը աւելի շատ կը բարձրանայ աս բաներով . much, շատ . very, շատ . a great deal, շատ ինչ . by far, շատ ը . exceedingly, Բե՛ժապէս . immeasurably, անչափ . infinitely, անհուն, Լ՛ն . զի՞ He is much wiser than I, Ինչ՛քան շատ իմաստուն է . He is a very eloquent man, Ը՛րբ ճարտարասէտ ճարտար է . His brother is by far the most eloquent, Ի՛նչ Երբ՛աւոր շատ աստուծու ճարտարասէտ է :

Too բառը ածականի մը հետ գործածովի նէ, չափազանցութիւն կրցուցրնէ . զի՞ I have eaten too much, Ը՛րբ Բան ինչո՞ւ, ի՞նչ պէտք եղածէն աւելի կերայ :

Բաղդատական ածականները երբեմն անանկ կերպով մը կը գործածովին, որ գերազրականի ոյժ կուսենան . զի՞ He is richer than any other in the family, Ը՛ն ըստանի՛ն Բըլ տանէն հարուստը ան է :

Երբեմն ածականները ճիշդ անուններուն վերաբերելու տեղը՝ ուրիշ մէկ ածականի մը յատկութիւնը կրցուցրենն . զի՞ a deep green color, Գոյ իմանալ գոյն . a bright red, շատ իարմիր . light brown, ինչ լուսն, Լ՛ն :

Ըծականները երբեմն գոյականի պէս կը գործածովին՝ երբ որ ուրիշ անուններու պէս յօդ ու ածական առնեն . զի՞ the chief good, Գլխաւոր Բարիքը . the evident wrong, յայտնի չարութիւն :

Մէկ քանի ածականներ ալ կան՝ որ նախագրու թիւներով կը գործածվին՝ և այսպէս մակբայ կըլլան . օր՝ in general, in particular, in haste, որ ըսել է՝ generally, ընդհանրապէս . particularly, հասնաւորապէս . hastily, շուտով :

Ածականները՝ ինչպէս որ տեսանք , սովորաբար անուններէն առաջ կը դրվին , սակայն հետեւեալ հանգամանքներով գոյականներէն ետև կը դրվին :

1 . Երբոր յատուկ անուններու հետ կը գործածվին ազդու և որոշեալ կերպով մը . օր՝ Alexander the Great, Սէթն Լէքսանդր . George the Fourth, Չորրորդ Գեորգը :

2 . Երբոր ամբողջ իմաստին մէկ կտորը՝ բառի մը ածական ըլլայ . օր՝ A man generous to his enemies, Իւր թշնամիներուն լաւբեր հարեալ մարդ մը . A tree three feet thick, Երեք ոտնաշաղկ հասարը ծառ մը . Medicine good for me, Ինձի օգտակար դեղ . A man forty years old, Քսաւանասնամարդ մարդ մը :

3 . Երբոր գոյական մը մէկ քանի ածականներ ունենայ՝ իրմէն ետքը կրնանք դնել . օր՝ He is a man just, and generous, and brave, Լրդար , աւարայեւան և սաղ մարդ մըն է : She is a woman modest, amiable, and lovely, Պարկեշտ , սուղտր ու սիրելի կնի մըն է :

4 . Երբեմն ալ երբոր ածականին մէկ պարագան ցուցընող մակբայ մը ըլլայ . օր՝ He is a boy uniformly studious, Սիօրլնայի ժրտջան պղայ մըն է . She is a girl truly diligent, Շատ ժրտջան աղջիկ մըն է :

5 . Երբոր to be էական բայը՝ բոլոր իր փոփոխումներում մը գոյականին քովը ըլլայ . օր՝ The man is happy who fears and loves God, Երջանիկ է ուն մարդը՝ որ Լսարոծմէ իմաստնայ և սանկիայ իմելի . God is holy, Սորբէ է Լսարոծ : Շատ անգամ ածականը առաջ կը դրվի ու գոյականը բայէն ետքը . օր՝ Happy is the man, Երջանիկ է ուն մարդը . Blessed are the merciful, Երանիկ է սուղտր մարդերուն :

6 . Երբոր ածական մը ներգործական բայէ մը ետև դրված անունի մը պարագան ցուցընէ . օր՝ Pride makes its possessor hateful, Հպարտութեան սանեցող մարդը սիրելի է :

Իացագանչական իմաստի մը մէջ՝ ածականը գոյականէն առաջ կը դրվի . օր՝ How hateful does pride make its

possessor ! Ո՛րչափ արեւելի է հոգարդ մարդը . How lovely is humility ! Ո՛րչափ սեւեւելի է խոնարհութիւնը . How awful a thing is sin ! Ի՛նչպէս սոսկաբէ Բան է Տեղբո :

Շատ անգամ շատ զօրաւոր ու գեղեցիկ կըլլայ խօսքը՝ թէ որ ածականը բայէն առաջ , ու գոյականը բայէն ետքը գրովի նէ . Գ՛ր Great is the Lord ! Ս՛եծ է Տե՛րը . Just and true are thy ways, thou King of saints ! Ա՛րդար ու ճշմարիտ էն ու ճամբաներդ , ո՛րչափ արեւոյ :

Երբոր գոյական մը՝ յօդ ու ածական ունենայ , ընդհանրապէս ածականը գոյականին և յօդին մէջ տեղը կըդրովի : Ի՛նչպէ թէ որ խօսքին մէջ մէկ բաղդատու թիւն ըլլայ , ածականը յօդէն առաջ կըդրովի . Գ՛ր So great a man, Լ՛սանի մեծ մարդ մը . (որես համար ժն) :

Մէկն ածականն մէկ գոյականն մը ունի իմ մէկ գերմոտան մը , ինչ՝ գործութեամբ ըլլայ եւ ինչ՝ ներգործութեամբ :

Հ Ա Մ Ա Ր Ժ Թ

Հասարակ գործածված ածականներու ցանկ մը՝ որոնք սորվելու եւ ասորեւանալու Բողոքարարին է :

Good,	Իարի .	Poor,	Աղքատ .
Bad,	Չար .	Fat,	Վէր .
Right,	Ուղիղ , արդար .	Lean,	Ստուժ .
Wrong,	Չար .	Dear,	Սուղ .
New,	Նոր .	Cheap,	Աժան .
Old,	Հին .	Sweet,	Անուշ .
Young,	Պատանի .	Bitter,	Լեզի .
Old,	Օտեր .	Sour,	Թժու .
Hard,	Կարծր .	Tight,	Պինդ (ու գը) .
Soft,	Կակուղ .	Loose,	Լայն , թուլ .
Fast,	Արագ .	Well,	Աղէկ .
Slow,	Կամաց .	Sick,	Հիւանդ .
Rich,	Հարուստ .	Thick,	Հաստ , թանձր .

Thin,	Բարակ	Timid, Fearful,	Վախկոտ .
High,	Բարձր .	Indolent, Idle,	Օ՞ղջ .
Low,	Յած .	Lazy,	Օ՞ղջ .
Long,	Երկայն .	Diligent, Industrious,	Ժրջան .
Short,	Կարճ .	Handsome,	
Broad, Wide,	Լայն .	Beautiful,	Ղեղեցիկ .
Narrow,	Նեղ .	Ugly,	Տգեղ .
Strong,	Օջորաւոր .	Brave,	Քաջասիրտ .
Weak,	Տկար .	Cowardly,	Երկչոտ .
Wet,	Թաց .	Easy,	Ղեւրին .
Dry,	Ձոր .	Difficult,	Ղժուար .
Great, Large,		Warm,	Քիչ տաք .
Big,	Սեծ .	Cool,	Քիչ ցուրտ .
Small, Little,	Փոքր .	Hot,	Շատ տաք .
Much,	Շատ .	Cold,	Շատ ցուրտ .
Few,	Քիչ .	Clean,	Սաքուր .
Many,	Շատ .	Dirty,	Լղտոտ .
Far, Distant,	Հեռու .	Neat,	Սաքրասէր .
Near, Nigh,	Սօտ .	Slovenly,	
Early,	Կանուխ .	Sluttish,	Ղժուծ .
Late,	Ուշ .	Corpulent,	
Full,	Լեցուն .	Fat,	Ղէր (շէշան) .
Empty,	Վատարկ .	Poor,	Նիջար (չմ- յե՞ք) .
Proud,		Sober,	Օգաստ .
Haughty,	Լճարտաւան	Drunk,	Հարրած, գի- նով .
Humble, Low-ly,	Խոնարհ .	Generous,	Լուսաձեռն .
Meek,	Նեղ .	Covetous,	Լրծաթասէր .
Tough,	Պինտ .	Prudent,	Խոհեմ .
Tender,	Փափուկ .	Rash, Im- prudent,	Յանդուգն, անխոհեմ .
Stiff,	Կարծր .	Careful,	Բաղմահոգ .
Limber,	Ղեւրաթեք .	Careless,	Լնհոգ .
Rough,	Խորտուրորդ .	Graceful,	Շնորհալի .
Smooth,	Հարթ (տէ- ւ) .	Awkward,	Լնշնորհք .
Light,	Թեթիկ .	Civil,	Քաղաքավար
Heavy,	Օանր .	Uncivil, Rude,	Լնկիրթ .
Light,	Լուսաւոր .		
Dark,	Սուճ .		
Bold,	Քաջ		
Fearless,	Լնվախ .		

White,	Ճերմակ .	Unpleasant,	Լնհաճոյ .
Black,	Սև .	Displeasing,	Լնհաճոյ .
Red,	Կարմիր .	Respectful,	Յարգի .
Yellow,	Գեղին .	Respectable,	Լրժանայարգ
Green,	Կանանչ .	Benevolent,	Բարեխէր .
Blue,	Կապուտ .	Malevolent,	Չարակամ .
Brown,	Թուխ .	Zealous,	Նախանձ .
Purple,	Օիրանի .	Enthusiastic,	Եռանդուն .
Vain,	Սնապարծու նայն .	Superstitious,	Լեկորդա- պաշտ .
Arrogant,	Յանդուգն .	Idolatrous,	Կռապաշտ .
Impudent,	Յանդուգն .	Religious,	Կրօնաւոր .
Insolent,	Լիրբ .	Pious,	Լստուածա- պաշտ .
Insulting,	Նախատող .	Ecclesiastical,	Եկեղեցական .
Oppressive,	Նեղիչ .	Secular,	Լշխարհա- կան .
Tyrannical,	Բռնական .	Transitory,	Լնցաւոր .
Despotic,	Տիրապետա- կան .	Permanent,	Սնայուն .
Criminal,	Յանցաւոր .	Temporal,	Ժամանակա- ւոր .
Mean,	Նուաստ .	Eternal, Ever- lasting,	Յաւիտենա- կան .
Vile,	Սոյի .	Hourly,	Ժամը ան- գամ մը .
Despicable,	Լնարգ .	Daily,	Օրական .
Hateful,	Լնարգ, ատելի .	Nightly,	Գիշերէ գի- շեր .
Wicked,	Չար .	Weekly,	Շաբթուան .
Miserable,	Թշուառ .	Monthly,	Լմսէ ամիս .
Wretched,	Թշուառական	Yearly, An- nual,	Տարեկան .
Wonderful,	Օարմանալի .	Semiweekly,	Շաբաթը երկու ան- գամ .
Admirable,	Հիանալի .	Biweekly,	Երկու շաբա- թը անգամ մը .
Curious,	Հետաքրքրա- կան .	Tri-weekly,	Լմէն երեք շաբաթ .
Astonishing,	Սքանչելի .		
Surprising,	Սքանչելի .		
Fearful,	Երկիւղալի .		
Awful,	Սոսկալի .		
Terrible,	Լհաւոր .		
Dreadful,	Լհարկու .		
Painful,	Յաւալի .		
Joyful,	Յնծալից .		
Cheerful,	Օուարթ .		
Pleasant,	Հաճելի .		
Pleasing,	Օուարձալի .		

Semi-monthly Կէս ամսա կան Half-yearly, Semi-annual Կէս ամսական

Հ Ա Մ Ա Ր Ի

Ըծախաններս ընայ օրինակներ, որոնց վերջն ըծախաններս աշակերտը որոշելու ե բաղդադուելու է, ե որ անուանին իմ գերանուանին վերաբերելը որոշելու է :

- He is a tall, old man. Դարձրաչասակ ու ծեր մարդ մըն է ան :
- He has a bald head and white beard. Կյուսր լերկ է ու մօրուքը ճերմակ :
- You are taller and larger than I. Կուն ինէ բարձր ու մեծ ես :
- This is as heavy as lead. Կապարի պէս ծանր է :
- It is as round as an orange. Կարիսնջի (փօրլու-գալէ) պէս կլոր է :
- This is a cold day. Լսոր ցուրտ է :
- My hands are cold and stiff. Չեռքս կրմսիկոր ու կարծրացեր է :
- They live in a large new house. Մեծ ու նոր տան մը մէջ կը բնակին :
- It has glass windows and green window-blinds in the upper story. Սերի գասիկոնը (գալ) ապակիէ պատուհաններ ու կանանչ վանդակափեղկներ (պաճու-ր) ունի :
- She wears a French silk hat. Ըն Կաղղիայի մետաքսէ գլխարկ կը գտէ գլուխը :
- A good name is worth more than a great estate. Դարի անունը մեծ ստաղուածքներէ ալ աղէկ է :
- He sailed in an English ship freighted with Russia iron. Ըն գղիացոց նաւով մը գնաց, որ Ռուսի երկաթով բերանաւորված էր :
- A studious and virtuous Ըստեմնասիր և առնքինի

youth makes a useful and happy manhood.

Wisdom is better than rubies, and a good understanding than the greatest riches.

God is wiser than we, and what he does is not only right, but for our best good.

The more we know of our own hearts, the more humble and self-distrustful we shall become.

պատանին, օգտակար և երջանիկ մարդ մը կըլլայ :

Իմաստու թիւնը հարստու թննէն պատուական է, և աղէկ իմացողու թիւնը մեծ հարստու թիւններէ :

Մտուած մենէ իմաստուն է, և ինքը ինչ որ կրնէ նէ չէ թէ միայն արդար է, բայց մեր ամենալաւ բարեացը համար է :

Որչափ որ գիտնանք մեր սիրտերնուս ինչ ըլլալը՝ այնչափ խոնարհ կըլլանք և չիպիտի ապաւինինք ինքրդինքնուս :

Սառ Գործած լած ածականներու լրաց օրինակներ, որոնք շեղելու է :

He is the better scholar in the school.

Which form of expression is good ?

Which of them is the common ?

This is good than that.

My head-ache is badder than before.

I am not quite so good as I was yesterday.

I hope to be somewhat well after dinner.

He is richest than any other in the family.

He is the more stupid boy I ever knew.

He is the dull scholar in the school.

Վարատան մէջ ամենէն աղէկ աշակերտն է :

Որ ձև խօսքը աղէկ է :

Որը ընդհանուր կը գործածվի :

Մսիկայ ատկէց աղէկ է :

Վխուս ցաւը առջինէն գէշցաւ :

Երէկվան պէս աղէկ չեմ :

Կը յուսամ որ ճաշէն ետև քիչ մը աղէկնամ :

Ան ընտանիքին մէջ ամենէն հարուստը ան է :

Ասանկ թանձրամիտ տղայ բնաւ տեսած չունէի :

Վարատան մէջ ամենէն բթամիտ աշակերտը ան է :

- It is more easier to say than to do. Խօսիլը աւելի դիւրին է քան թէ գործելը :
- This lesson is difficult than the last. Աս համարը միւսէն դժուար է :
- It was the most hardest work I ever did. Ասանկ գժուար գործ կատարած չունէի :
- The work great is, and it will take a long time to accomplish it. Ս'ե՛ծ գործ է ան , և շատ ժամանակ կուղէ անիկայ գլուխ հանելու :
- Let the water be a little warmer but not hot. Թո՛ղ ջուրը տաքնայ , բայց շատ տաք չըլայ :
- Read more loud and in a distincter manner. Լ՛մուր կարգա՛ և որոշաբար :

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Ա

OF NUMERAL ADJECTIVES.

Թ Ո Ւ Ե Կ Ե Ն Ե Տ Ե Կ Ե Ն Ե Լ Բ Ո Ւ Ն Վ Լ Ե Յ :

[Թուոյ] վերաբերեալ ածականները Numeral Adjectives, [Թասական ածական կրկնցիւն . Պ՛ one, Բէ՛լ , two, Էրկու՛ր , first, Գասակն , second, Էրկուրդ :

Երկու կարգի կը բաժնըվին , Cardinal, Բացարձակ , Ordinal, գասական :

Բացարձակ [թուական ածականները անոնք են , որ ինչ և իցէ բն հաւարականապէս կը ցուցնեն . Պ՛ one, Բէ՛լ , two, Էրկու՛ր , three, Էրե՛ր , ten, Գասուր , և Ը :

Գասական [թուականները՝ բաները մէկիկ մէկիկ կը ցուցնեն կարգաւ . Պ՛ first, Գասակն , second, Էրկուրդ , third, Էրրուրդ , և Ը :

Արեւելեան լեզուի արհեստը արհեստաբար հետեւեալներն են :

CARDINALS, ԱՅՅԵՐՁԵԿ . . . ORDINALS, ԴԵՐԿԱՆԵՐ

One	Մէկ	First	Առաջին
Two	Երկու	Second	Երկրորդ
Three	Երեք	Third	Երրորդ
Four	Չորս	Fourth	Չորրորդ
Five	Հինգ	Fifth	Ե. երրորդ
Six	Վեց	Sixth	Չ. երրորդ
Seven	Եօթը	Seventh	Լ. երրորդ
Eight	Ութը	Eighth	Բ. երրորդ
Nine	Ինը	Ninth	Թ. երրորդ
Ten	Տասը	Tenth	Ժ. երրորդ
Eleven	Տասներմէկ	Eleventh	Ժաւերորդ
Twelve	Տասներկու	Twelfth	Ժբերորդ
Thirteen	Տասնիրեք	Thirteenth	Ժգերորդ
Fourteen	Տասնչորս	Fourteenth	Ժդերորդ
Fifteen	Տասնըհինգ	Fifteenth	Ժեերորդ
Sixteen	Տասնըվեց	Sixteenth	Ժզերորդ
Seventeen	Տասնըեօթը	Seventeenth	Ժէերորդ
Eighteen	Տասնըութը	Eighteenth	Ժըերորդ
Nineteen	Տասնըինը	Nineteenth	Ժթերորդ
Twenty	Քսան	Twentieth	Ի. երրորդ
Twenty one	Քսանմէկ	Twenty first	Իաւերորդ
Twenty two,	Քսաներկու ,	Twenty se-	Իբերորդ
և՞	և՞	cond	
Thirty	Երեսուն	Thirtieth	Լ. երրորդ
Forty	Քառասուն	Fortieth	Լթ. երրորդ
Fifty	Յիսուն	Fiftieth	Չ. երրորդ
Sixty	Վաթսուն	Sixtieth	Կ. երրորդ
Seventy	Եօթանասուն	Seventieth	Ն. երրորդ
Eighty	Ութսուն	Eightieth	Չ. երրորդ
Ninety	Ինսուն	Ninetieth	Պ. երրորդ
One hundred	Վարիւր	One hun-	Ճ. երրորդ
		dredth	
One hundred	Վարիւր մէկ ,	One hundred	Վարիւր մէկ-
and one, և՞	և՞	and first, և՞	երրորդ
One thousand	Վաղար	One thou-	Վաղարերորդ
		sandth	

Ten thousand	Տասը հազար	Ten thousandth	Տասը հազարերորդ
One hundred thousand	Հարիւր հազար	One hundred thousandth	Հարիւր հազարերորդ
One million	Մէկ միլիօն	One millionth	Մէկ միլիօներորդ

Ուրիշ թուական ածականներ ալ կան, որոնք են double, երկապիկ, triple, եռապապիկ, quadruple, քառապապիկ, quintuple, հնգապապիկ, ևն. two-fold, երկապիկ, three-fold, եռապապիկ, four-fold, քառապապիկ, ևն :

Ուրիշ թուականներ ալ կան որ աւելի մակրայ կը ստեղծեն թէ թուական ածական, ու ասոնք են, once, անգամ, ևն. twice, երկու անգամ, three-times, երեք անգամ, ևն. one by one, մէկէ մէկ, two by two, երկերկու հար, three by three, երեք երեք հար, ևն. two and two, երկու երկու, three and three, երեք երեք, ևն : one at a time, մէյմէյ հար, fifty a piece, յիսուսուսուս : (տե՛ս մակրայ. համար խոյն) :

Մեզ գիտարեւի մէջ թիւերը՝ Մտարացոց թուանշաններով կը գրուին, նաև գիրերով ալ. ինչպէս՝

1	I	ւ
2	II	բ
3	III	գ
4	IV	դ
5	V	ե
6	VI	զ
7	VII	է
8	VIII	ը
9	IX	թ
10	X	ժ
11	XI	ժւ
12	XII	ժբ
13	XIII	ժգ
14	XIV	ժդ
15	XV	ժե

16	XVI	ժԴ
17	XVII	ժԷ
18	XVIII	ժԸ
19	XIX	ժԹ
20	XX	Ի
21	XXI	ԻՊ
22	XXII	ԻԲ
30	XXX	Ղ
40	XL	Խ
50	L	Ճ
60	LX	Կ
70	LXX	Ն
80	LXXX	Ճ
90	XC	Պ
100	C	Ճ
101	CI	ՃՊ
110	CX	ՃԲ
200	CC	Բ
300	CCC	Գ
400	CCCC	Դ
500	D	Շ
600	DC	ՇՊ
700	DCC	ՇԲ
800	DCCC	ՇԳ
900	DCCCC	ՇԴ
1000	M	Մ
1100	MC	ՄՃ
1500	MD	ՄԶ

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Բ

Թառախան ածախաններուն շրջայ օրինակներ :

My teacher comes three days in the week. Ս արժապետս շաբաթը երեք օր կուգայ :

- He stays four hours ; from eight to twelve. Չորս ժամ կրկենայ , ութնէն մինչև տասներկուքը :
- I go to the city twice a week, and sometimes three times. Շաբաթը երկու անգամ և երբեմն երեք անգամ քաղաքը կերթամ :
- The steamer goes to-morrow, or the next day, at four o'clock. Շոգենաւը վաղը կամ մէկալ օր կելլայ ժամը չորսին :
- I met him in the bazar one day last week. Անցած շաբթու օր մը շուկան զինքը տեսայ :
- It is ten o'clock by my watch ; what is it by your's ? Իմ ժամացոյցս տասն է , քու կդ քանի՞ն է :
- It is half past eleven. Տասներմկ ու կէսն է :
- It wants a quarter to one. Մէկին քառորդ կայ :
- It is 15 minutes past 12. Տասներկուքը 15 րոպէ անցեր է :
- It wants 20 minutes yet. Տակաւին 20 րոպէ կայ :
- It will soon strike two. Հիմա երկուքը կըզարնէ :
- It is three and after. Երեքը անցած է :
- It will be half an hour before he comes. Կէս ժամէն կուգայ :
- He will be here in three quarters of an hour. Երեք քառորդէն կուգայ չոս :
- He always comes at just nine o'clock. Միշտ ժամը իննին կուգայ :
- Have dinner ready at a quarter before five. Հինգին քառորդ մնացած՝ ճաշը պատրաստէ :
- On what day of the week does the fifteenth come ? Ե՞րբ է ամսուն տասներջինգը :
- He does not get up until two hours after sunrise. Մինչև որ արեգակին ծագիլը 2 ժամ չանցնի նէ՛ չելլար :
- The sun is an hour high yet. Արեգակը տակաւին մէկ ժամէն մարը չիմանար :
- His house is three stories high. Իր տունը երեք դասիկոն (գալ) բարձր է :
- The first (or lower) story is unoccupied. Առաջինը (կամ էն վարի) դասիկոնը (գալ) մարդ չգործածեր :

Take them out two at a time.

Oranges are one hundred paras a piece.

Ten piastres an oke is his lowest price.

Coffee has fallen to six piastres and a half.

It may rise again to eight.

He makes a profit of seven per cent.

I lost 20 dollars by the bargain.

He gains one hundred piastres a day.

They pay 5 per cent interest.

He gives 6000 a year rent.

I have his note for 450 dollars.

There is an endorsment of 200 dollars on it.

He became my security for 500 dollars.

They will discount the note, at the rate of 6 per cent.

There is a mort-gage on the house of 10,000 piastres redeemable in five years.

Here is your receipt for one hundred and fifty six dollars paid six months ago.

I have an account against you of about 800 piastres.

The freight of these ar-

Երկերկու հատ դուրս հանէ :

Փօրթուղաները հարիւրահան փարայ են :

10ն վար զինք՝ օխան տասը դուրուշ է :

Խաճմէն վեց ու կէսի ինչաւ :

Կրկին ու լծնի կելէ :

Հարիւրին եօթը շահ կառնէ :

Վսան ըռեայ կորսընցուցիս սակարկուածեան մէջ :

Օրը հարիւր դուրուշ կը վասարկի :

Հարիւրին հինգ դուրուշ շահ կուտան :

Տարին 6000 դուրուշ վարձք (շէքս) կուտայ :

Ինծի տուաւ 450 ըռեայի տոմսակ մը :

Սրան գրված է 200 ըռեալ վճարվելը (Էֆֆէյ) :

Են ինծի 500 ըռեայի երաշխաւոր (շէֆթ) եղաւ :

Սուքճակ մը հարիւրին 6 պիտի կտարեն :

Տունը 10,000 դուրուշի տեղ գրաւ (Էսթեյթ) :

գրուած է, որ 5 տարվան մէջ վճարվի պիտի :

Հաս 156 ըռեայի ընդունելութեան գիրք ունիմ, որ վեց ամիս առաջ վճարեցի :

Վսնէ 800 դուրուշի չափ առնելիք ունիմ :

Ես բաներուն բերվելուն

ticles is forty per cent on the first cost. Համար՝ Հարիւրին 40 դուրուշ տամ պիտի :

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Գ

THE VERB.

ՅԵՂԵԳՍ ԲԵՅԻ

Բայը ան մասունք բանին է՝ որ կամ գործողութիւն մը ընել, կամ ըլլալ, և կամ գործողութիւն մը ընդունիլ կրցուցընէ. օր՝ The horse runs, Չին կոյակէ. I am well, Լինի էմ. I have been struck. Օտարն ըլլացայ :

Տեսակ տեսակ բայեր կան. և իրենց նշանակութեանը նայելով՝ երեք ընդհանուր կարգի կրբաժնրվին. Active, Երբ գործական, Neuter, Չլուր, և Passive, Կատարական. և իրենց տեսակ տեսակ փոփոխութեանը նայելով՝ ուրիշ երեք կարգի ալ կրբաժնրվին. Regular, Կանոնաւոր, Irregular, Լնկանոն, Defective, Կանաչաւոր :

1. Երբ գործական բայը ան տեսակ գործողութիւնը կը զուցընէ, որ քենէ կարտադրի և ուրիշի մը վրայ կը զարգրի. օր՝ I struck Thomas. (մովնաին զարգրի) :

2. Չէղոր բայերը անոնք են՝ որ պարզապէս ըլլալ մը կամ անանկ գործողութիւն մը կրցուցընեն, որ իրմէն կեցէ և իրեն վրայ կը զարգրի. օր՝ I am, Եմ էմ. I live, Կապրիմ. I sit, Կստարիմ :

3. Կատարական բայերը անոնք են՝ որ ըլլըվել մը կը զուցընեն, օր՝ ուրիշէն գործողութիւն մը ընդունիլ. օր՝ I am struck by a club, Լըրով իը զարնըվցայ. He was killed by a horse, Չինն Լուրա :

Եւ տեսնելու օրինակներուն մէջ թայտալ տեղիս է որ աշակերտս որոշել է ինչ որ է ներգործականը, որն է շէշտը. կամ որն է իրաւորականը : Իշակերտը տեղիս է որ ուրիշը նախաներ շէնէ թայտալուն երեսն ուրիշ թայտալը դնելով :

Go,	Գնա՛ .	I follow,	Կը հետեւիմ .
Come,	Եկո՛ւր .	I sing,	Կերգեմ .
Sit,	Ստե՛կ .	I walk,	Կը քալեմ .
Stand,	Կայնէ՛ .	He wishes,	Կը ցանկայ .
Sleep,	Քնացի՛ր .	He asks,	Կը հարցունէ .
Write,	Վրէ՛ .	He begs,	Կը խնդրէ .
Read,	Կարդա՛ .	He commands,	Կը հրամայէ .
Wash,	Լըվա՛ .	He entreats,	Կաղբօսէ .
I stand,	Կը կայնիմ .	He sins,	Կը մեղանչէ .
I cut,	Կը կտրեմ .	He prays,	Կաղօթէ .
I make,	Կը շինեմ .	He loves,	Կը սիրէ .
I show,	Կը ցուցնեմ .		
I intend,	Սխտքս կը դնեմ .		

They jump.	Կը ցածկեն :
They throw.	Կը նետեն :
They live.	Կապրին :
They are broken.	Կատրտեր են :
They fight.	Կը կռվին :
They are conquered.	Տաղմը վեցան :
They smile.	Կը խնդան :
We shall die.	Ս'եննինք պիտի :
We shall be drowned.	Խեղդուվինք պիտի :
We shall burn.	Լչրինք պիտի :
We shall eat.	Շաց ուտենք պիտի :
We shall say.	Բսնք պիտի :
We shall rise.	Նըլալու ենք :
We shall laugh.	Խնդալու ենք :

Իշայերուն ուրիշ թայտալուն մէջն ալ պիտի յնեն, անոնց պարագաներուն մը թայտալ խօսելէն ետե :

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Դ

PROPERTIES OF VERBS.

ԲԵՅՆԲՈՒՆ ԳԵՐԵԳՆԵՆԲՈՒՆ ԱՐԵՅ:

Բայերուն պարագաները չորս են. Number, (ԹՎ) . Person, (ՊԵՐՏ) . Mode, (Եղանակ) . և Tense, (Ժամանակ) :

Բայը միշտ համաձայն ըլլալու է իր աէր բայիին՝ (Թուով և դէմքով) . և աս բայերուն (Թիւր և դէմքը՝ բայերուն մէկ մասը իրենց վերջաւորու (Թիւնով կամ բառը փոխվելով կըրցուցընեն . ինչպէս՝

Singular number,

Ելակ:

First Per. I love,	ա Վէմ , կըսիրեմ .
Second Per. Thou lovest,	բ Վէմ , կըսիրես .
Third Per. He loves,	գ Վէմ , կըսիրէ .

Plural.

Յոգնակ:

1 Per. We love,	ա Վէք , կըսիրենք .
2 Per. You love,	բ Վէք , կըսիրէք .
3 Per. They love,	գ Վէք , կըսիրեն :

MODES. ԵՂԵՆԵԿ ԲԵՅՆՅ :

Բայերուն եղանակներովը կերպ կերպ խօսվածքներ կըձևացունենք . քր աս եղանակներովը բայի մը նշանակած գործողու (Թիւնը պատմարար կամ հրամայական եղանակով մը եմ , կընակքցուցընել :

Մեղդիարէնի մէջ բայերուն եղանակները հինգ են . Infinitive, (Նեղիւն) . Indicative, (Կանանական) . Imperative, (Կարողան) . Potential, (Կարողան և Subjunctive, (Կարողանան) :

(Ներկայ) Թ եղանակը՝ բային նշանակու (Թիւնը շատ բնդարձակ կըրցուցընէ ասանց (Թույ և դէքի , և կըշինվի to նա-

խաղրու թխնով . Դ՞ր՝ To write, գրել . To read, կար-
դալ . To be loved, սիրվել :

Սահմանական եղանակը ան է՝ որ բանը պարզապէս կամ
պատահաբար կըցուցընէ և կամ հարցում մը կընէ . Դ՞ր՝ I
write, կրգրել . He is not at home, Տունը չէ . Will he
come ? Վերջի գայ :

Հրամայական եղանակը բային գործողութիւնը հրամա-
յելով մը կամ յորդուելով մը՝ աղաչելով մը՝ կամ թող
տալով մը կըցուցընէ . Դ՞ր՝ Go away, կորի՛ր սըլէ . Come
here, Հոս եկա՛ր . Advise him to go, Խորհրդէ՛ր պնդել որ ել-
լայ :

Կարողական եղանակը կըցուցընէ հնարաւորութիւն մը՝
կամ պատուութիւն մը՝ կամ կարողութիւն՝ կամ կա՛նք և
կամ պարտաւորութիւն մը . Դ՞ր՝ It may rain, կարելի է
լէ անիլն գայ . He may go, Ինչպէ՛ս էր լայ , Կ՞րա՛յաւն
ունի ելլալու . He can do it, կրնայ ընել տա լայն :

Ստորագասական եղանակը բային գործողութիւնը մէկ
պայմանով մը կամ կախումով մը կըցուցընէ . և թէ՛ զո-
րութեամբ թէ՛ ներգործութեամբ միշտ շարկապ մը ունի . Եթ-
մը , և մէկ ուրիշ բայ մընալ կայ իրեն մօտ . Դ՞ր՝ If he come,
I will tell you, Ի՞նչ էր լայ՝ ինչպէ՛ս էր լայ . I shall go
though you do not, Ի՞նչ էր լայն գոն չէր լայն էս պէտքի երևա՛մ .
Were he good, (կամ՝ if he were good,) he would be
happy, Ի՞նչ էր լայն բարիք ըլլա՛ր , երջանիկ պէտքի ըլլա՛ր . Կ՞ր
Իր եր-
ջանիկ ըլլա՛ր՝ իր բարիք ըլլալէն կախում ունի :

TENSES. ԻՆՅԻՆ ԺԵՐԸՆԵՆԵՐԸ :

Բայերը գործողութիւն մը նշանակելուն համար՝ ի
հարկէ ան գործողութիւնը աստի մը մէջ պիտի ըլլայ . ու
աս ժամանակները իրեքի կըբաժնըվին , Past, անցեալ ,
Present, ներկայ , Future, ապագան :

Բայց աւելի ճիշդ և կատարեալ ցուցընելու համար՝ ան-
ցեալ ժամանակը իրեքի կըբաժնըվի . Imperfect, Լինա-
լայ . Perfect, կատարեալ . Pluperfect, Վերապիտար :
Սէ ապանի ժամանակն ալ երկուքի . First Future, Լա-
լայն ապագան . Second Future, Երկրորդ ապագան :

Երկայ ժամանակը բային ան գործողութիւնը կըցու-
ցընէ՝ որ հիմակ կըլլայկոր կամ կայ . Դ՞ր՝ He loves me, Ին-
չեմքի . I do not wish it, Չեմ ուզել : Լս ժամանակը ե-

Ի՛ծականի պէս գոյականներու յատկութիւնը կը ցուցը-
նէ, և բայի պէս բնիկ, բլլալ և բլլ-բլիլ կը ցոյցնէ. օր'
loving, սիրող. loved. սիրված :

Երեք բնութեան թիւն կայ, Present, 'Անբնայ. Past.
Ինչպէս. Compound Past, Ինչպէս. Բողոքաբնայ. օր'
loving, սիրող. loved, սիրված. having loved, սիրված եւ-
լալով :

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Ե

Բայերուն խոնարհման բները երեք կարգի կը բաժնուի՝ ն'
Regular, Կանոնաւոր, Irregular, Ընկանոն, Defective,
Վնասուող կամ Պակասուող :

Կանոնաւոր բայերը անո՛ք են՝ որոնց անկատար ժա-
մանակը և անցեալ բնդունելութիւնը d կամ ed մասնիկ-
ներով կը շինվին. օր' love, սիրել. loved սիրեցի. loved,
սիրած. command, հրամայել. commanded, հրամայեցի.
commanded, հրամայած :

Ընկանոն բայերը անո՛ք են՝ որոնց անկատար ժամանակը
ու անցեալ բնդունելութիւնը d կամ ed մասնիկներով չեն
շինվիր. օր' Am, էմ. was, been. Begin սկսել, began,
begun.

Կարգ կարգ Ընկանոն բայեր կան :

Իմանց սահմանափակ ներկայիս անկատար ժամանակը և ան-
ցելով ո՛ր գոնեւ լինելու նոյն էն՝ շին վնասվիր. ինչպէս՝

Present,	Imperfect,	Per. Participle,
'Անբնայ.	Ինչպէս.	Ինչ. Ինչպիսիւն- լիւն :
Beat,	Beat,	Beat,
Օարնեմ.	Օարկի.	Օարկած.
Burst,	Burst,	Burst,
Ճ'աթեցունեմ.	Ճ'աթեցուցի.	Ճ'աթեցուցած.
Cast.	Cast,	Cast,
'Անաւ.	'Անանցի.	'Անած.

<i>Present,</i>	<i>Imperfect,</i>	<i>Per. Participle,</i>
Դեղիւոյ .	Դեղեալ .	Դեղ .
Cost,	Cost, =	Cost,
Ըրժեմ .	Ըրժեցի .	Ըրժած .
Cut,	Cut,	Cut,
Կտրեմ .	Կտրեցի .	Կտրած .
Heat,	Heat, (ի)*	Heat (ի)
Տարցունեմ .	Տարցուցի .	Տարցուցած .
Hit,	Hit,	Hit,
Օտրնեմ .	Օտրկի .	Օտրկած .
Hurt,	Hurt,	Hurt,
Սնանեմ .	Սնանցի .	Սնանցած .
Knit,	Knit,	Knit,
Հիւսեմ .	Հիւսեցի .	Հիւսած .
Let,	Let,	Let,
Թող տամ .	Թող տրվի .	Թող տրված .
Lift,	Lift, (ի)	Lift, (ի)
Սերցունեմ .	Սերցուցի .	Սերցուցած .
Put,	Put,	Put,
Վաճեմ .	Վարի .	Վարած .
Quit,	Quit,	Quit,
Թողում .	Թողուցի .	Թողուցած .
Rid,	Rid,	Rid,
Ըղատեմ .	Ըղատեցի .	Ըղատած .
Set,	Set,	Set,
Վաճեմ .	Վարի .	Վարած .
Shed,	Shed,	Shed,
Թափեմ .	Թափեցի .	Թափած .
Shred,	Shred,	Shred,
Կտրեմ .	Կտրեցի .	Կտրած .
Shut,	Shut,	Shut,
Վոցեմ .	Վոցեցի .	Վոցած .
Slit,	Slit,	Slit,
Շեղքեմ .	Շեղքեցի .	Շեղքած .
Split,	Split,	Split,
Շեղքեմ .	Շեղքեցի .	Շեղքած .

*Ը (ի) նշանը ունեցողները կանոնաւոր ալ կրնան ըլլալ :

<i>Present,</i>	<i>Imperfect,</i>	<i>Per. Participle,</i>
Կեցիս .	Կնցեալ .	Կնց . (Կնցողիցն . Կնցիցն :
Spread, Փռեմ .	Spread, Փռեցի .	Spread, Փռած .
Sweat, Վրանիմ .	Sweat, Վրանեցայ .	Sweat, Վրանած .
Thrust, Սարեմ .	Thrust, Սարեցի .	Thrust, Սարած .
Wet, Թրջեմ .	Wet (\bar{y}) Թրջեցի .	Wet. (\bar{y}) Թրջած .

Ս'էլ ասնի հասա ալ իսն , որոնց անցեալը եւ անցեալ ընդունելը-Լի-նը նայն է , թիայն ներքինն դասընէր է :

Lead, Լաջնորդեմ .	Led, Լաջնորդեցի .	Led, Լաջնորդած .
Meet, Հանդրալիմ .	Met, Հանդրայեցայ .	Met, Հանդրպած .
Bleed, Լրիւն առնեմ .	Bled, Լրիւն առի .	Bled, Լրիւն առած .
Breed, Օնանիմ .	Fed, Օնայ .	Fed, Օնած .
Feed, Կերակրեմ .	Fed, Կերակրեցի .	Fed, Կերակրած .
Dig, Փորեմ .	Dug, (\bar{y}) Փորեցի .	Dug, (\bar{y}) Փորած .
Hear, Լսեմ .	Heard, Լսեցի .	Heard, Լսած .
Lay, Վնեմ .	Laid, Վրի .	Laid, Վրած .
Pay, Սարեմ .	Paid, Սարեցի .	Paid, Սարած .
Read, (բէր)	Read, (բէր)	Read, (բէր)
Կարդամ .	Կարդացի .	Կարդացած .
Say, Բսեմ .	Said, (սէր)	Said, (սէր)
Spill, Թափեմ .	Spilt, (\bar{y}) Թափեցի .	Spilt, (\bar{y}) Թափած .

Speed,	Sped,	Sped,
Լրտորցունեմ .	Լրտորցուցի .	Լրտորցուցած .
Bend,	Bent,	Bent,
Նուեմ .	Նուեցի .	Նուած .
Lend,	Lent,	Lent,
Փոխ տամ .	Փոխ տրվի .	Փոխ տրված .
Spend,	Spent,	Spent,
Խարճեմ .	Խարճեցի .	Խարճած .
Build,	Built,	Built,
Հինեմ .	Հինեցի .	Հինած .
Geld,	Gelt, (լ)	Gelt, (լ)
Կրճատեմ .	Կրճատեցի .	Կրճատած .
Gild,	Gilt, (լ)	Gilt, (լ)
Սսկեղծեմ .	Սսկեղծեցի .	Սսկեղծած .
Gird,	Girt,	Girt,
Գօտի կապեմ .	Գօտի կապեցի .	Գօտի կապած .
Lose,	Lost,	Lost,
Կորսընցունեմ .	Կորսընցուցի .	Կորսընցուցած .
Have,	Had,	Had,
Սենեմ .	Սենեցայ .	Սենեցած .
Make,	Made,	Made,
Բնեմ .	Բրի .	Բրած .
Flee,	Fled,	Fled,
Փախչիմ .	Փախայ .	Փախած .
Shoe,	Shod,	Shod,
Պայտեմ .	Պայտեցի .	Պայտած .
Dwell,	Dwelt,	Dwelt,
Բնակիմ .	Բնակեցայ .	Բնակած .
Sell,	Sold,	Sold,
Նախեմ .	Նախեցի .	Նախած .
Tell,	Told,	Told,
Օրուցեմ .	Օրուցեցի .	Օրուցած .
Clothe,	Clad, (լ)	Clad, (լ)
Լաթ հագցունեմ .	Լաթ հագցուցի .	Լաթ հագցուցած .
Stand,	Stood,	Stood,
Կայնիմ .	Կայնեցայ .	Կայնած .
Dare,	Durst,	Durst,
Համարձակիմ .	Համարձակեցայ .	Համարձակած .
Bind,	Bound,	Bound,
Կապեմ .	Կապեցի .	Կապած .
Find,	Found,	Found,

Գանամ .	Գատայ .	Գատած .
Wind,	Wound,	Wound,
Փաթանեմ .	Փաթանեցի .	Փաթանած .
Grind,	Ground,	Ground,
Լղամ .	Լղացի .	Լղացած .
Bring,	Brought,	Brought,
Բերեմ .	Բերի .	Բերած .
Buy,	Bought,	Bought,
Գնեմ .	Գնեցի .	Գնած .
Catch,	Caught,	Caught,
Բռնեմ .	Բռնեցի .	Բռնած .
Fight,	Fought,	Fought,
Օնեմ կրվեմ .	Օնեմ կրվեցայ .	Օնեմ կրված .
Teach,	Taught,	Taught,
Սորվեցունեմ .	Սորվեցուցի .	Սորվեցուցած .
Think,	Thought,	Thought,
Խորհիմ .	Խորհեցայ .	Խորհած .
Seek,	Sought,	Sought,
Փնտռեմ .	Փնտռեցի .	Փնտռած .
Work,	Wrought, (՛ղ)	Wrought, (՛ղ)
Գործեմ .	Գործեցի .	Գործած .
Beseech,	Besought,	Besought,
Լղերսեմ .	Լղերսեցի .	Լղերսած .
Bereave,	Bereft, (՛ղ)	Bereft, (՛ղ)
Օրկեմ .	Օրկեցի .	Օրկած .
Creep,	Crept,	Crept,
Սողամ .	Սողացի .	Սողած .
Feel,	Felt,	Felt,
Օգամ .	Օգացի .	Օգացած .
Keep,	Kept,	Kept,
Պահեմ .	Պահեցի .	Պահած .
Leave,	Left,	Left,
Թողում .	Թողուցի .	Թողուցած .
Sweep,	Swept,	Swept,
Լւլեմ .	Լւլեցի .	Լւլած .
Abide,	Abode,	Abode,
Սնամ .	Սնացի .	Սնացած .
Sting,	Stung,	Stung,
Խայթեմ .	Խայթեցի .	Խայթած .
Swing,	Swung,	Swung,
Օրվիմ .	Օրվեցայ .	Օրված .

Ունեմ .	Կերայ .	Կերած .
Fall,	Fell,	Fallen,
Իյնամ .	Ինկայ .	Ինկած .
Fly,	Flew,	Flown,
Թռչիմ .	Թռայ .	Թռած .
Forget,	Forgot,	Forgotten,
Սոռնամ .	Սոռցայ .	Սոռցած .
Forsake,	Forsook,	Forsaken,
Երեսէ ձգեմ .	Երեսէ ձգեցի .	Երեսէ ձգած .
Freeze,	Froze,	Frozen,
Սանիմ .	Սանեցայ .	Սանած .
Get,	Got,	Gotten, 7 Got
Ստանամ .	Ստացայ .	Ստացած .
Give,	Gave,	Given,
Տամ .	Տրիլի .	Տրված .
Go,	Went,	Gone,
Երթամ .	Վացի .	Վացած .
Grow,	Grew,	Grown,
Լճիմ .	Լճեցայ .	Լճած .
Hide,	Hid,	Hidden,
Շօածկեմ .	Շօածկեցի .	Շօածկած .
Hold,	Held,	Holden,
Իննեմ .	Իննեցի .	Իննած .
Know,	Knew,	Known,
Վիտնամ .	Վիտցայ .	Վիտցած .
Lie,	Lay,	Lain,
Պանկիմ .	Պանկեցայ .	Պանկած .
Load,	Laded, (7)	Laden, (7)
Ինոցընեմ .	Ինոցուցի .	Ինոցուցած .
Ride,	Rode,	Rode 7 Ridden,
Հեծնամ .	Հեծայ .	Հեծած .
Ring,	Rang,	Rung,
Հնչեցունեմ .	Հնչեցուցի .	Հնչեցուցած .
Saw,	Sawed,	Sawn, (7)
Սդոցեմ .	Սդոցեցի .	Սդոցած .
See,	Saw,	Seen,
Տեսնեմ .	Տեսայ .	Տեսած .
Shake,	Shook,	Shaken,
Թռթռիմ .	Թռթռեցի .	Թռթռված .
Sink,	Sank 7 Sunk,	Sunk,
Ինկղմիմ .	Ինկղմեցայ .	Ինկղմած .

Slay,	Slew,	Slain,
Սպաննեմ .	Սպաննեցի .	Սպաննած .
Slide,	Slid,	Slidden,
Սահիմ .	Սահեցայ .	Սահած .
Smite,	Smit,	Smitten,
Օտրնեմ .	Օտրկի .	Օտրկած .
Speak,	Spoke, 7/ Spake	Spoken,
Խօսիմ .	Խօսեցայ .	Խօսած .
Steal,	Stole,	Stolen,
Գողնամ .	Գողցայ .	Գողցած .
Stink,	Stank 7/ Stunk,	Stunk,
Հոտիմ .	Հոտեցայ .	Հոտած .
Strike,	Struck,	Stricken 7/ struck,
Օտրնեմ .	Օտրկի .	Օտրկած .
Swear,	Swore,	Sworn,
Երդում ընեմ .	Երդում ըրի .	Երդում ըրած .
Swim.	Swam, 7/ swum,	Swum,
Լողամ .	Լողացի .	Լողացած .
Tear,	Tore,	Torn,
Պատուեմ .	Պատուեցի .	Պատուած .
Tread,	Trod,	Trodden 7/ Trod,
Կոխեմ .	Կոխեցի .	Կոխած .
Wear,	Wore,	Worn,
Հագնիմ .	Հագայ .	Հագած .
Write,	Wrote,	Written,
Գրեմ .	Գրեցի .	Գրած .

DEFECTIVE VERBS. ՊԵՆՍԵՄԻՈՐ ԲԵՅԵՐ :

Պակասաւոր բայերը անոնք են, որոնց եղանակներուն ու ժամանակներուն մէկ քանին կը գործածուին՝ միւսները չեն գործածուիր . օր .

<i>Present,</i>	<i>Imperfect,</i>	<i>Perfect Participle,</i>
Ներիայ .	Նիցեալ .	Նից . Նիցու .
Can,	Could,	(չունի)
Կրնամ .	Կրնայի, կամ կրցայ .	''
May,	Might,	''
Կրնամ .	Կրնայի, կամ կրցայ .	''

<i>Present,</i>	<i>Imperfect,</i>	<i>Perfect Participle,</i>
Կերից .	Կնցեալ .	Կնց . Կնցում .
Shall,	Should,	(չունի)
Պէտք է .	Պէտք էր .	”
Will,	Would,	”
Կամիմ .	Կամեցայի կամէի	”
Must,	Must,	”
Պարտ է .	Պարտ էր .	”
Ought,	Ought,	”
Նարկ է .	Նարկ էր .	”
(չունի)	Quoth,	”
”	Իսի .	”

□ Ի՞նչ պահանջներ կայն իրենց նշանակութիւններուն քարտէսը
բնութիւնները ժխտելու համար : (Տես համար լի, լի, լի և
իւր) :

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Ն

CONJUGATION OF VERBS. ԲՈՒՆԵՐ ՀՈՒՄՆ ԲՆՅՈՒՆ :

Բայերուն խոնարհումը՝ անոնց եղանակները, թիւերը և
դէմքերը կանոնաւոր կարգադրելն է :

Բայերուն մէկ քանի եղանակները ու ժամանակները ու
բիշ բայերու օժանդակութեամբ կը կոչուին Auxiliary verbs, () Ժամերակ
բայեր, ու ասոնք են . Have, սնննալ . be, լինել . do, Է
նել . shall, պիտի . will, կամի . may, կարող լինել . can,
կրնալ . բոլոր իրենց փոփոխումներովը . և let, թողալ . և
must, պարտ է . որոնք փոփոխում մը ունին :

To have, օժանդակ ներգործական բայը ասանկ կը խոս-
նարհվի :

INFINITIVE MODE.

ԱՆԵՐԵՆԻՈՅԹ ԵՎ ԱՆԵՆԿ .

Present, To have, 'Մեբիայ, Ունենալ .
Past, To have had, Գնացեալ, Ունեցած ըլլալ .

PARTICIPLES.

ԱՆՈՒՆԵԼ և ՈՒԹՎԻՆ

Present, Having, 'Մեբիայ, Ունեցող .
Past, Had, Գնացեալ, Ունեցած .
Compound Past, Having had. Գնացադրեալ, ըլլալով .

INDICATIVE MODE.

ՍԵՆՍԵՆԵԿԵՆ ԵՎ ԱՆԵՆԿ .

Indefinite Present Tense, Անորչ 'Մեբիայ Ժամանակ :

Singular.

Եղանակ :

I have, Ունիմ .
 Thou hast,* Ունիս .
 He has, Իմ հաթ,* Ունի .

Plural .

Յոգանակ :

We have, Ունինք .
 Ye Իմ You have,* Ունիք .
 They have. Ունին :

Definite Իմ Continued Present,

Որչեալ Իմ (արանակայ Գնացեալ Գնացեալ Գնացեալ)

Singular,

Եղանակ .

I am having, Կունենամկոր .
 Thou art having, Կունենասկոր .
 He is having, Կունենայ կոր .

*Thou ու Ye դերանունները հազիւ կը գործածվին, միայն Մտուածաշունչին մէջ և քարոզութեան մէջ, և այլն . (տե՛ս համար Թ .) ասանկ ալ երբորդ դեմ բային իր շաւորութիւնը միայն աս կըրպով կը գործածվի, ուրիշ տեղ չի գործածվիր :

<i>Plur.</i>	Յոգնակ :
We are having,	Կունենանքկոր .
You are having,	Կունենաքկոր .
They are having,	Կունենանկոր :
<i>Emphatic Present,</i>	Հաստատակն 'Ներկայ .
<i>Sing.</i>	Ելակ :
I do have,	Ելո՛, Ունիմ .
Thou dost have,	” ունիս .
He does have,	” ունի .
<i>Plur.</i>	Յոգնակ :
We do have,	Ելո՛, ունինք .
You do have,	” ունիք .
They do have,	” ունին :
<i>Indefinite Imperfect,</i>	Անորշ Անկատար .
<i>Sing.</i>	Ելակ :
I had,	Ունէի .
Thou hadst,	Ունէիր .
He had,	Ունէր .
<i>Plur.</i>	Յոգնակ :
We had,	Ունէինք .
You had,	Ունէիք .
They had.	Ունէին :
<i>Definite կամ Continued Im-</i>	Որոշակաւ Կ Շ Հատուակող
<i>perfect,</i>	Անկատար .
<i>Sing.</i>	Ելակ :
I was having,	Կունենայիկոր .
Thou wast having,	Կունենայիրկոր .
He was having,	Կունենաքկոր .

Plur.

Յոգնալի .

We were having,
You were having,
They were having.

Կուեննայինըկոր .
Կուեննայինըկոր .
Կուեննայինըկոր :

Emphatic Imperfect,

Հասարակալան Անխար .

Sing.

Յոգնալի .

I did have,
Thou didst have,
He did have,

Այո՛, Անէի .
" Անէիր .
" Անէր .

Plur.

Յոգնալի .

We did have,
You did have,
They did have.

Այո՛, Անէինք .
" Անէիրք .
" Անէին :

Indefinite Perfect,

Անորոշ Կարարեալ .

Sing.

Ելի .

I have had,
Thou hast had,
He has had,

Անեցայ .
Անեցար .
Անեցաւ .

Plur.

Յոգնալի .

We have had,
You have had,
They have had.

Անեցանք .
Անեցաք .
Անեցան :

*Definite կամ Continued
Perfect,*

Որոշեալ կամ շարունակ
կողմ կատարեալ.

Sing.

Ելալի.

I have been having,
Thou hast been having,
He has been having,

Ունեցայ .
Ունեցար .
Ունեցաւ .

Plur.

Ելալիք .

We have been having,
You have been having,
They have been having.

Ունեցանք .
Ունեցարք .
Ունեցան :

Indefinite Pluperfect,

Անորոշ Վերախորար.

Sing.

Ելալիք .

I had had,
Thou hadst had,
He had had,

Ունեցած էի .
Ունեցած էիր .
Ունեցած էր .

Plur.

Ելալիքք .

We had had,
You had had,
They had had.

Ունեցած էինք .
Ունեցած էիք .
Ունեցած էին :

*Definite կամ Continued Plu-
perfect,*

Որոշեալ կամ շարունակող
Վերախորար .

Sing.

Ելալիք .

I had been having,
Thou hadst been having,
He had been having,

Ունեցած էիք .
Ունեցած էիք .
Ունեցած էրք .

Second Future,

Երկրորդ Ելուանի .

Ե ԶԵՒ

Sing.

Ելանի .

I shall have had,
Thou wilt have had,
He will have had,

Ունեցած պիտի ըլլամ .
Ունեցած պիտի ըլլաս .
Ունեցած պիտի ըլլայ .

Plur.

Յագնաի .

We shall have had,
You will have had
They will have had.

Ունեցած պիտի ըլլանք .
Ունեցած պիտի ըլլաք .
Ունեցած պիտի ըլլան :

Ի ԶԵՒ

Sing.

Ելանի .

I will have had,
Thou shalt have had,
He shall have had,

Ունեցած պիտի ըլլամ .
Ունեցած պիտի ըլլաս .
Ունեցած պիտի ըլլայ .

Plur.

Յագնաի .

We will have had,
You shall have had,
They shall have had.

Ունեցած պիտի ըլլանք .
Ունեցած պիտի ըլլաք .
Ունեցած պիտի ըլլան :

POTENTIAL MODE,

ԿԵՐՈՂԵԿԵՆ ԵՂԵՆԵԱ .

Indefinite Present,

Երրորդ Ելուանի .

Sing.

Ելանի .

I may have,
Thou mayest have,
He may have,

Կրնամ ունենալ .
Կրնաս ունենալ .
Կրնայ ունենալ .

Plur.

Յոգնալի .

We may have,
You may have,
They may have,

Արնանք ունենալ .
Արնաք ունենալ .
Արնան ունենալ :

Definite Imperfect Continued Present,

Որչալիս իսկ Շարունակալիս
'Արիս .

Sing.

Ելի .

I may be having,
Thou mayest be having,
He may be having,

Արնամ ունենալ .
Արնաս ունենալ .
Արնայ ունենալ .

Plur.

Յոգնալի .

We may be having,
You may be having,
They may be having.

Արնանք ունենալ .
Արնաք ունենալ .
Արնան ունենալ :

Indefinite Imperfect,

Անորչ Անիսալիս .

Sing.

Ելի .

I might have,
Thou mightest have,
He might have,

Արնայի ունենալ .
Արնայիր ունենալ .
Արնար ունենալ .

Plur.

Յոգնալի .

We might have,
You might have,
They might have.

Արնայինք ունենալ .
Արնայիր ունենալ .
Արնային ունենալ :

Definite կամ Continued Imperfect,

Որոշեալ կամ Շարունակող
Ընկառալ .

Sing.

Ելաի .

I might be having,
Thou mightest be having,
He might be having,

Կրնայի ունենալ .
Կրնայիր ունենալ .
Կրնար ունենալ .

Plur.

Յոգնաիլ .

We might be having,
You might be having,
They might be having.

Կրնայինք ունենալ .
Կրնայիք ունենալ .
Կրնային ունենալ :

Indefinite Perfect,

Ընդող կատարեալ .

Sing.

Ելաի .

I may have had,
Thou mayest have had,
He may have had,

Կրնամ ունեցած ըլլալ .
Կրնաս ունեցած ըլլալ .
Կրնայ ունեցած ըլլալ .

Plur.

Յոգնաիլ .

We may have had,
You may have had,
They may have had.

Կրնանք ունեցած ըլլալ .
Կրնաք ունեցած ըլլալ .
Կրնան ունեցած ըլլալ :

Definite կամ Continued Perfect,

Որոշեալ կամ Շարունակող
Կատարեալ .

Sing.

Ելաիլ .

I may have been having,
Thou mayest have been having,
He may have been having,

Կրնամ ունեցած ըլլալ .
Կրնաս ունեցած ըլլալ .
Կրնայ ունեցած ըլլալ .

Plur.

Յոգնալի .

We may have been ha- ving,	Արնանք ունեցած ըլլալ .
You may have been ha- ving,	Արնաք ունեցած ըլլալ .
They may have been ha- ving.	Արնան ունեցած ըլլալ :

Indefinite Pluperfect,

Լնորչ Գեբախար .

Sing.

Ելալի .

I might have had,	Արնայի ունեցած ըլլալ .
Thou mightest have had,	Արնայիր ունեցած ըլլալ .
He might have had,	Արնար ունեցած ըլլալ .

Plur.

Յոգնալի .

We might have had,	Արնայինք ունեցած ըլլալ .
You might have had,	Արնայիք ունեցած ըլլալ .
They might have had.	Արնային ունեցած ըլլալ :

*Definite Continued Plu-
perfect,*

Որչէալ իմ Եստանալի
Գեբախար .

Sing.

Ելալի .

I might have been ha- ving,	Արնայի ունեցած ըլլալ .
Thou mightest have been having,	Արնայիր ունեցած ըլլալ .
He might have been having,	Արնար ունեցած ըլլալ .

Plur.

Յոգնալի .

We might have been ha- ving,	Արնայինք ունեցած ըլլալ .
You might have been ha- ving,	Արնայիք ունեցած ըլլալ .
They might have been ha- ving.	Արնային ունեցած ըլլալ :

SUBJUNCTIVE MODE, ԾՏՈՐԵՒԵԾՍԵՆ ԵՂՄՆԵԱ .

Present,

Ներկայ .

Sing.

Ելակ .

If I have,
If thou have, *իմ* hast,
If he have, *իմ* has,

{ժ}է որ ունիմ նէ .
{ժ}է որ ունիս նէ .
{ժ}է որ ունի նէ .

Plur.

{Յ}գնակ .

If we have,
If you have,
If they have.

{ժ}է որ ունինք նէ .
{ժ}է որ ունիք նէ .
{ժ}է որ ունին նէ * :

IMPERATIVE MODE,

ՀՐԵՄԵՅԵՆ ԵՂՄՆԵԱ .

Sing.

Ելակ .

Let me have,
have thou, *իմ* do thou
have,
Let him have,

{ժ}ո՛ղ ունենամ .
{Լ}նեցի՛ր .
{ժ}ո՛ղ ունենայ .

Plur.

{Յ}գնակ .

Let us have,
Have ye, *իմ* do ye have,
Let them have.

{ժ}ո՛ղ ունենանք .
{Լ}նեցի՛ք .
{ժ}ո՛ղ ունենան :

* Ստորագասական եղանակին ժամանակները՝ Սահմանական եղանակին ժամանակներուն սկիզբը շարհասպ մը դնելով կը շինվի :

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Ը

To be , օժանդակ և չէղոք բայը ասանկ կըխոնարհվի :

INFINITIVE MODE.,

ԵՆԵՐԻՄՅԱԿ ԵՂՈՒՄ .

Present, To be.

Ելերիմյ , Ըլլալ .

Past, To have been.

Ընցելալ , Եղած ըլլալ :

PARTICIPLES.

ԸՆԵՐՈՒՆԵՆԻՍԻՄԻՆԻՄՆԵՆ :

Present Being,

Ելերիմյ , Եղող կամ ըլլող .

Past, Been.

Ընցելալ , Եղած .

Compound Past, Having been,

Ընցելալ Եղած ըլլալ .
Բազարբերալ , Ըլլալ :

INDICATIVE MODE

ՕՔՆՄԵՆԵԿԵՆ ԵՂՈՒՄ .

Sing.

Ելալի

I am,
Thou art,
He is,

Եմ .
Ես .
Ի :

Plur.

Յոգեալի .

We are,
You are,
They are.

Եմք .
Իք .
Են :

Imperfect,

Ընցորար .

Sing.

Ելալի .

I was,
Thou wast,
He was,

Իիկի եղայ .
Իիքի եղար .
Իրի եղաւ .
ժ

Plur.

Յոգնալի .

We were,
You were,
They were.

Իննք էլ եղանք .
Ինք էլ եղաք .
Ինն էլ եղան :

Perfect.

Կարարեալ .

Sing.

Ելալի .

I have been,
Thou hast been,
He has been,

Եղայ .
Եղար .
Եղաւ .

Plur.

Յոգնալի .

We have been,
You have been,
They have been,

Եղանք .
Եղաք .
Եղան :

Plusperfect.

Գերախարար .

Sing.

Ելալի .

I had been,
Thou hadst been,
He had been,

Եղած էի .
Եղած էիր .
Եղած էր .

Plur.

Յոգնալի .

We had been,
You had been,
They had been.

Եղած էինք .
Եղած էիք .
Եղած էին :

First Futur.

Առաջին Ապագանի

Ե ԶԵԻ

Sing.

Ելանի .

I shall be,
Thou wilt be,
He will be,

Պիտի ըլամ .
Պիտի ըլաս .
Պիտի ըլայ .

Plur.

Յագանի .

We shall be,
You will be,
They will be.

Պիտի ըլանք .
Պիտի ըլաք .
Պիտի ըլան :

Ի ԶԵԻ

Sing.

Ելանի .

I will be,
Thou shalt be,
He shall be,

Ըլամ պիտի .
Ըլաս պիտի .
Ըլայ պիտի .

Plur.

Յագանի .

We will be,
You shall be,
They shall be.

Ըլանք պիտի .
Ըլաք պիտի .
Ըլան պիտի :

Second Future,

Երկրորդ Ապագանի .

Ե ԶԵԻ

Sing.

Ելանի .

I shall have been,
Thou wilt have been,
He will have been,

Ելած պիտի ըլամ .
Ելած պիտի ըլաս .
Ելած պիտի ըլայ .

Plur.

Յոգնակի .

We shall have been,
 You will have been,
 They will have been.

Եղած պիտի ըլլանք .
 Եղած պիտի ըլլաք .
 Եղած պիտի ըլլան :

Ը ԶԵՒ

Sing.

Ելակի .

I will have been,
 Thou shalt have been,
 He shall have been,

Պիտի եղա՛ծ ըլլամ .
 Պիտի եղա՛ծ ըլլաս .
 Պիտի եղա՛ծ ըլլայ .

Plur.

Յոգնակի .

We will have been,
 You shall have been,
 They shall have been.

Պիտի եղա՛ծ ըլլանք .
 Պիտի եղա՛ծ ըլլաք .
 Պիտի եղա՛ծ ըլլան :

POTENTIAL MODE,

ԿԵՐՈՂԵԿԵՆ ԵՂՆԵՆ .

Present,

Ներկայ .

Sing.

Ելակի .

I may be,
 Thou mayest be,
 He may be,

Կրնամ ըլլալ .
 Կրնաս ըլլալ .
 Կրնայ ըլլալ .

Plur.

Յոգնակի .

We may be,
 You may be,
 They may be.

Կրնանք ըլլալ .
 Կրնաք ըլլալ .
 Կրնան ըլլալ :

Imperfect,

Անորոշ .

Sing.

Ելանի .

I might be,
Thou mightest be,
He might be,

Արնայի ըլլալ .
Արնայիր ըլլալ .
Արնար ըլլալ .

Plur.

Յոգնանի

We might be,
You might be,
They might be.

Արնայինք ըլլալ .
Արնայիք ըլլալ .
Արնային ըլլալ .

Perfect,

Աստիտալ .

Sing.

Ելանի .

I may have been,
Thou mayest have been,
He may have been,

Արնամ եղած ըլլալ .
Արնաս եղած ըլլալ .
Արնայ եղած ըլլալ .

Plur.

Յոգնանի

We may have been,
You may have been,
They may have been.

Արնանք եղած ըլլալ .
Արնաք եղած ըլլալ .
Արնան եղած ըլլալ .

Pluperfect,

Գնորոշալ .

Sing.

Ելանի .

I might have been,
Thou mightest have been,
He might have been,

Արնայի եղած ըլլալ .
Արնայիր եղած ըլլալ .
Արնար եղած ըլլալ .

Plur.

Յոգնալի .

We might have been,
You might have been,
They might have been.

Կրնայինք եղած ըլլալ .
Կրնայիք եղած ըլլալ .
Կրնային եղած ըլլալ :

SUBJUNCTIVE MODE,

ՍՏՈՐԵԴԵՍԵԿԸ ԵՂԸՆԵԱ .

Present,

Ներկայ .

Sing.

Ելալի .

If I be,
If thou be,
If he be,

Թէ որ ըլլամ նէ .
Թէ որ ըլլաս նէ .
Թէ որ ըլլայ նէ .

Plur.

Յոգնալի .

If we be,
If you be,
If they be.

Թէ որ ըլլանք նէ .
Թէ որ ըլլաք նէ .
Թէ որ ըլլան նէ :

Imperfect

Ընկալար .

Sing.

Ելալի .

If I were,
If thou wert,
If he were,

Թէ որ ըլլայի նէ .
Թէ որ ըլլայիր նէ .
Թէ որ ըլլար նէ .

Plur.

Յոգնալի .

If we were,
If you were,
If they were.

Թէ որ ըլլայինք նէ .
Թէ որ ըլլայիք նէ .
Թէ որ ըլլային նէ :

Ուրիշ Ժամանակներն ալ սահմանափակեն պէս էն :

IMPERATIVE MODE,

ՀՐԵՍԵՅԱԿԵՆ ԵՂԵՆԵԱ .

Sing.

Ելաի .

Let me be,

Թո՛ղ ըլլամ .

Be thou կամ do thou be,

Եղի՛ր .

Let him be,

Թո՛ղ ըլլայ .

Plur.

Յոգնաի .

Let us be,

Թո՛ղ ըլլանք .

Be ye կամ do ye be,

Եղի՛ք .

Let them be.

Թո՛ղ ըլլան :

(կայ) Հայերէն դիմադուրկ բայը՝ Ընդդիարէնին մէջ
there մակբայով կը շինվի , ու դժու շանալու է որ ան խօս-
քերուն մէջ հոն չի հասկըցվի . Ինչպէս ,

There is. կայ :

There are. կան :

There was. կար :

There were. կային :

There has been. կայ :

There have been. կան :

There will be. Պիտի ըլլայ :

There will be. Պիտի ըլ-

There will have been. Պի-

լան :

տի ըլլայ :

Ու հարցական և բացասական կերպով ալ ասանկ կը ըլ-
լայ :

Is there ?

կայ՞ մի :

Has there been ?

կայ՞ մի :

Will there have been ?

Պիտի ըլլայ՞ :

There is not.

Չի կայ :

Has there not been ?

Չի՞ կայ :

Will there not be ?

Չի պիտի ըլլայ :

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Թ

To love, Սէրէլ, կանոնաւոր ներգործական բայը ա-
սանկ կըխոնարհվի :

INFINITIVE MODE,

ԵՆԵՐԵՒՈՅԹ ԵՂԵՆԵԱ.

Present, To love.

Սէրիայ, Սիրել.

Past, To have loved.

Անցելալ, Սիրած ըլլալ :

PARTICIPLE,

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ.

Present, Loving.

Սէրիայ, Սիրող, կամ սի-
րելով.

Past, Loved.

Անցելալ, Սիրած.

Compound Past, Having loved.

Անցելալ Սիրած ըլլալ :

INDICATIVE MODE,

ՍԵՀԱՐԵՆԵԱՆ ԵՂԵՆԵԱ.

Indefinite Present.

Անորալ Սէրիայ.

Sing.

Ելաի :

I love,
Thou lovest,
He loves,

Արտիրեմ.

Արտիրես.

Արտիրէ.

Plur.

Յոգաի.

We love,
You love,
They love.

Արտիրենք.

Արտիրէք.

Արտիրեն :

Definite կամ Continued Present, Որչառ իմ (արտահայտող
Ներկայ .

Sing. Ելաի .

I am loving,
Thou art loving.
He is loving.

Կըսիրեմկոր .
Կըսիրեսկոր .
Կըսիրէկոր .

Plur. () Գնաի .

We are loving,
You are loving,
They are loving.

Կըսիրենքկոր .
Կըսիրէքկոր .
Կըսիրենկոր :

Emphatic Present, Հասարական Ներկայ .

Sing. Ելաի .

I do love,
Thou dost love,
He does love,

Այո՛, կըսիրեմ .
" կըսիրես .
" կըսիրէ .

Plur. () Գնաի .

We do love,
You do love,
They do love.

Այո՛, կըսիրենք .
" կըսիրէք .
" կըսիրեն :

Indefinite Imperfect, Անորոշ Անկատար .

Sing. Ելաի .

I loved,
Thou lovedst,
He loved,

Կըսիրէի .
Կըսիրէիր .
Կըսիրէր .
ժ

Plur.

Յոգնակ .

We loved,
You loved,
They loved.

Աբսորէինք .
Աբսորէիք .
Աբսորէին :

*Definite և/ Continued
Imperfect,*

Աբսորէիս և/ Եւստանա .
և/ Եւստար .

Sing.

Ելակ .

was loving,
Thou wast loving,
He was loving,

Աբսորէիկոր .
Աբսորէիրկոր .
Աբսորէրկոր .

Plur.

Յոգնակ .

We were loving,
You were loving,
They were loving.

Աբսորէինքկոր .
Աբսորէիքկոր .
Աբսորէինկոր :

Emphatic Imperfect,

Եւստարան Եւստար .

Sing.

Ելակ .

I did love,
Thou didst love,
He did love,

Ե՛յո՛ Աբսորէիկոր .
" Աբսորէիրկոր .
" Աբսորէրկոր .

Plur.

Յոգնակ .

We did love,
You did love,
They did love.

Ե՛յո՛ Աբսորէինքկոր .
" Աբսորէիքկոր .
" Աբսորէինկոր :

Indefinite Perfect,

Անորշ կարարեալ.

Sing.

Ելի.

I have loved,
Thou hast loved,
He has loved,

Սիրեցի.
Սիրեցիր.
Սիրեց.

Plur.

Յագնալի.

We have loved,
You have loved,
They have loved.

Սիրեցինք.
Սիրեցիք.
Սիրեցին:

*Definite և՛ Continued
Perfect,*

Որշեալ և՛ Շարունախ
կարարեալ.

Sing.

Ելի.

I have been loving,
Thou hast been loving,
He has been loving,

Սիրեցի.
Սիրեցիր.
Սիրեց.

Plur.

Յագնալի.

We have been loving,
You have been loving,
They have been loving.

Սիրեցինք.
Սիրեցիք.
Սիրեցին:

Indefinite Pluperfect,

Անորշ Վերախարար.

Sing.

Ելի.

I had loved,
Thou hadst loved,
He had loved,

Սիրած էի.
Սիրած էիր.
Սիրած էր.

Plur.

Յոգնակն .

We had loved.
 You had loved,
 They had loved.

Սիրած էինք .
 Սիրած էիք .
 Սիրած էին :

*Definite կամ Continued
 Pluperfect .*

Որչեւէ կամ Եւրանակոյ
 Գեղարկարար .

Sing.

Ելակն .

I had been loving.
 Thou hadst been loving,
 He had been loving,

Սիրած էի .
 Սիրած էիր .
 Սիրած էր .

Plur.

Յոգնակն .

We had been loving,
 You had been loving,
 They had been loving.

Սիրած էինք .
 Սիրած էիք .
 Սիրած էին :

First Future,

Եւրակն Եւրանակն .

Ե ԶԵԻ

Sing.

Ելակն .

I shall love,
 Thou wilt love,
 He will love,

Պիտի սիրեմ .
 Պիտի սիրես .
 Պիտի սիրէ .

Plur.

Յոգնակն .

We shall love.
 You will love,
 They will love.

Պիտի սիրենք .
 Պիտի սիրէք .
 Պիտի սիրեն :

Բ ԶԵՒ

Sing.

Ելալի .

I will love,
Thou shalt love,
He shall love.

Աիրեմ' պիտի .
Աիրե'ս պիտի .
Աիրէ' պիտի .

Plur.

Յոգնալի .

We will love,
You shall love,
They shall love.

Աիրե'նք պիտի .
Աիրէ'ք պիտի .
Աիրե'ն պիտի :

Second Future,

Երկուրդ Ապագանի .

Ե ԶԵՒ

Sing.

Ելալի .

I shall have loved,
Thou wilt have loved,
He will have loved,

Աիրած պիտի ըլլամ' .
Աիրած պիտի ըլլաս .
Աիրած պիտի ըլլայ .

Plur.

Յոգնալի .

We shall have loved,
You will have loved.
They will have loved.

Աիրած պիտի ըլլանք .
Աիրած պիտի ըլլաք .
Աիրած պիտի ըլլան :

Բ ԶԵՒ

Sing.

Ելալի .

I will have loved,
Thou shalt have loved,
He shall have loved,

Աիրած պիտի ըլլամ' .
Աիրած պիտի ըլլաս .
Աիրած պիտի ըլլայ .

Plur.

Յագնալի.

We will have loved,
 You shall have loved,
 They shall have loved.

Սիրած պիտի ըլլանք .
 Սիրած պիտի ըլլաք .
 Սիրած պիտի ըլլան :

POTENTIAL MODE,

ԿԵՐՈՂԵԿԵՆ ԵՂԵՆԵԿ.

Indefinite Present,

Անորոշ 'Ներկայ .

Sing.

Ելալի .

I may love,
 Thou mayest love.
 He may love.

Կրնամ սիրել .
 Կրնաս սիրել
 Կրնայ սիրել

Plur.

Յագնալի.

We may love,
 You may love.
 They may love.

Կրնանք սիրել .
 Կրնաք սիրել .
 Կրնան սիրել :

Definite Էմ *Continued*
Present,

Որոշեալ Էմ (Էլ արտահայտող
 'Ներկայ .

Sing.

Ելալի .

I may be loving,
 Thou mayest be loving,
 He may be loving,

Կրնամ սիրել .
 Կրնաս սիրել .
 Կրնայ սիրել .

Plur.

Յագնալի.

We may be loving,
 You may be loving,
 They may be loving.

Կրնանք սիրել .
 Կրնաք սիրել .
 Կրնան սիրել :

Indefinite Imperfect.

Անորոշ Անկատար .

Sing.

Ելաի .

I might love,
Thou mightest love,
He might love,

Կրնայի սիրել .
Կրնայիր սիրել .
Կրնար սիրել .

Plur.

Յոգնաի .

We might love,
You might love,
They might love.

Կրնայինք սիրել .
Կրնայիք սիրել .
Կրնային սիրել :

Definite և՛ և՛ Continued Imperfect.

Որոշեալ և՛ և՛ Անորոշ և՛ և՛ Անկատար .

Sing.

Ելաի .

I might be loving,
Thou mightest be loving,
He might be loving,

Կրնայի սիրել .
Կրնայիր սիրել .
Կրնար սիրել .

Plur.

Յոգնաի .

We might be loving,
You might be loving,
They might be loving.

Կրնայինք սիրել .
Կրնայիք սիրել .
Կրնային սիրել :

Indefinite Perfect.

Անորոշ Կատարեալ .

Sing.

Ելաի .

I may have loved,
Thou mayest have loved,
He may have loved,

Կրնամ սիրած ըլլալ .
Կրնաս սիրած ըլլալ .
Կրնայ սիրած ըլլալ .

Plur.

Յոգնակի .

We may have loved,
 You may have loved,
 They may have loved.

Կրնանք սիրած ըլլալ :
 Կրնաք սիրած ըլլալ .
 Կրնան սիրած ըլլալ :

Definite կամ Continued Per-
fect,

Որոշեալ կամ Շարունակող
 Կարարելեալ .

Sing.

Ելակի .

I may have been
 loving,
 Thou mayest have been
 loving,
 He may have been
 loving,

Կրնամ սիրած ըլլալ .
 Կրնաս սիրած ըլլալ .
 Կրնայ սիրած ըլլալ .

Plur.

Յոգնակի .

We may have been
 loving,
 You may have been
 loving,
 They may have been
 loving.

Կրնանք սիրած ըլլալ .
 Կրնաք սիրած ըլլալ .
 Կրնան սիրած ըլլալ :

Indefinite Pluperfect.,

Ընորոշ Գեբականոր .

Sing.

Ելակի .

I might have loved,
 Thou mightest have loved,
 He might have loved,

Կրնայի սիրած ըլլալ .
 Կրնայիր սիրած ըլլալ .
 Կրնար սիրած ըլլալ .

Plur.

Յոգնակի .

We might have loved,
You might have loved,
They might have loved.

Արնայինք սիրած ըլլալ .
Արնայիք սիրած ըլլալ .
Արնային սիրած ըլլալ :

Definite իմ *Continued Plu-*
perfect,

Որոշեալ իմ (շարունակող)
Գեղարկութիւն .

Sing.

Ելակի .

I might have been loving,
Thou mightest have been
loving,
He might have been lo-
ving,

Արնայի սիրած ըլլալ .
Արնայիր սիրած ըլլալ .
Արնար սիրած ըլլալ .

Plur.

Յոգնակի .

We might have been
loving,
You might have been
loving,
They might have been lo-
ving.

Արնայինք սիրած ըլլալ :
Արնայիք սիրած ըլլալ .
Արնային սիրած ըլլալ :

SUBJUNCTIVE MODE,

ՍՏՈՐԵԻՍԵՍԻՆ ԵՂՆԵՍ .

Present,

Ներկայ .

If I love,
If thou love իմ *lovest,*
If he love,

Եթէ որ սիրեմ նէ .
Եթէ որ սիրես նէ .
Եթէ որ սիրէ նէ .

Plur.

Յոգնալի .

If we love,
If you love,
If they love.

{մէ որ սիրենք նէ .
{մէ որ սիրէք նէ .
{մէ որ սիրեն նէ :

IMPERATIVE MODE,

ՀԲԵՄԵՅԵՆ ԵՂԵՆԵՎ .

Sing.

Ելալի .

Let me love,
Love thou ^{իմ} do thou
love.

{մո՛ղ սիրեմ .
Սիրէ՛ .

Let him love,

{մո՛ղ սիրէ .

Plur.

Յոգնալի .

Let us love,
Love ye ^{իմ} do ye love,
Let them love.

{մո՛ղ սիրենք .
Սիրեցէ՛ք .
{մող սիրեն :

Հ Ա Մ Ա Ր Լ

Բացասական եւ հարցական յեւ ի հարմ. Բայերուն զրոյ :

Բացասական ձևով խոնարհված բայեր գործածելու ա-
տեննիս՝ բացասական մակրայք օժանդակին ու բային մէջ
տեղը կը դրվի . օր.՝ I shall not go, Ձի պիտի երևամ . He will
not come, Ձի պիտի գայ :

Սահմանական եւ Ստորագասական եղանակ ներկայ ժա-
մանակ բայերուն հաւեր կը դրվի երբեմն բացասական մակ-
րայք . օր.՝ I have not, Չունիմ . I am not, Չեմ . I love not,
Չեմ սիրեր : Բայք ընդհանրապէս do եւ did օժանդակեն .

ըր կը գործածվին աս ժամանակներով . Գ՞ր I do not love,
 Չէ՞ սիրէր . He did not speak, Չէ՞ խօսեցաւ :

Եր (ժողով աշակերտը To love բայը խոնարհէ բացասական
 ձևով :

INDICATIVE MODE,

ՍԵՆՍԵՆՍԱԿԵՆ ԵՂԵՆԵՆ .

Indefinite Present.

Ընտրու Ներկայ .

I do not love,

Չեմ սիրեր , և՞ .

Definite կամ Continued Present,

Որոշեալ կամ Շարունակող
 Ներկայ .

I am not loving,

Չեմ սիրերկոր , և՞ .

Emphatic Present,

Հաստատական Ներկայ .

Ընտրու ձևն պէս է :

Indefinite Imperfect,

Ընտրու Ընկապուր .

I did not love, & .

Չէի սիրեր , և՞ .

Ըստպէս խոնարհէ՞ միւս եղանակները ու ժամանակները :

Հարցման ձևով խօսվածքի մը մէջ կը բնականաբար բային
 բային ետև կը գրվի . Գ՞ր Have I ? Ե՞մ եմ . Am I ? Ե՞մ եմ .
 Did I ? Ե՞մ ըրէ : Ի՞նչ ընդհանրապէս օժանդակին ու
 բային մէջ տեղը կը գրվի . Գ՞ր Do I love ? Ե՞մ ինչպէ՞ն .
 Did he go ? Գնաց . Have they sent ? Խօսի՞նցն . Գ՞ր :

Եր (ժողով աշակերտը To love բայը հարցման խոնարհէ :

Do I love ?

Կը սիրեմ մի .

Am I loving ?	Կըսիրե՞մ կոր .
Did I love ?	Սիրեցի՞ մի .
Was I loving ?	Կըսիրէի՞ կոր :

Հարցական ու բացասական ձևով բայերը սասանկ կը շինվին .

Եսա՛ն՝ օժանդակ բայը զնելու է , երկրորդ տէր բային ու բացասական մակբայն ալ բային ու տէր բային միջ տեղը .
 Գ՞ր Do I not love ? Չե՞մ սիրեր . Am I not writing ?
 Չե՞մ գրելու . Will he not obey ? Չի՞ պիտի հնազանդուի :
 Երբեմն օժանդակը չի գրվիր . անատենը բայը առաջ կը գրվի .
 Գ՞ր Have I not ? Չունի՞ մի . Heard you not ?
 Չի՞ լսեցիք :

Երբեք աչքից անցնելու To love բայը հարցական բացասական ձևով խոնարհէ :

Do I not love ?	Չե՞մ սիրեր , և՛ :
Am I not loving ?	Չե՞մ սիրերկոր , և՛ :
Did I not love ?	Չիսիրեցի՞ մի , և՛ :
Was I not loving ?	Չէի՞ սիրերկոր , և՛ :
Have I not loved ?	Չի սիրեցի՞ մի , և՛ :

Never անբայով ալ խոնարհէ :

Do I never love ? Ի՛նչաւ չե՞մ սիրեր :

Հ Ա Մ Ա Ր Ա Ա :

PASSIVE VERBS. ԿՐԵՒՈՐԵՍԵՆ ԲՅՑ :

Կերգործական բային անցեալ ընդունելու թեան առջին To be օժանդակ բայը բոլոր իր փոփոխումներովը գրվի նէ՛ կրաւորական կըլայ . Գ՞ր To be loved, Սի՛րվել . It is written, Ի՛րված է . He has been killed, Սի՛նացուցին զնորը :

To be loved կրաւորական բայը հետեւեալ կերպով կը խոնարհվի :

INFINITIVE MODE,

ԵՆԵՐԵՒՈՅԹ ԵՂԵՆԵԱ .

Present, To be loved,
Past, To have been
loved,

Ներլայ , Սիրվել .
Ընցեալ , Սիրված ըլլալ :

PARTICIPLES,

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ .

Present. Being loved,
Past Been loved,
Compound Past, Having
been loved .

Ներլայ , Սիրվելով .
Ընցեալ , Սիրված .
Ընցեալ Սիրված ըլլ
Բաղադրեալ , լալով :

INDICATIVE MODE,

ՍԵՆՍԵՆԵԱԿԵՆ ԵՂԵՆԵԱ .

Present,

Ներլայ .

Sing.

Ելան .

I am loved,
Thou art loved,
He is loved,

Արտրվեմ .
Արտրվես .
Արտրվի .

Plur.

Յոգնալի .

We are loved,
You are loved,
They are loved.

Արտրվենք .
Արտրվեք .
Արտրվինք :

Imperfect,

Ընխարար .

Sing.

Ելան .

I was loved,
Thou wast loved,
He was loved,

Արտրվէի .
Արտրվէիր .
Արտրվէր .

Plur.

Յոգնալի .

We were loved,
 You were loved,
 They were loved.

Ալըսիրվէինք .
 Ալըսիրվէիք .
 Ալըսիրվէին :

Perfect,

Ասարեալ .

Sing.

Ելալի .

I have been loved,
 Thou hast been loved,
 He has been loved,

Աիրվեցայ .
 Աիրվեցար .
 Աիրվեցաւ .

Plur.

Յոգնալի .

We have been loved,
 You have been loved,
 They have been loved.

Աիրվեցանք .
 Աիրվեցաք .
 Աիրվեցան :

Pluperfect,

Վերախարար .

Sing.

Ելալի .

I had been loved,
 Thou hadst been loved,
 He had been loved,

Աիրված էի .
 Աիրված էիր .
 Աիրված էր .

Plur.

Յոգնալի .

We had been loved,
 You had been loved,
 They had been loved.

Աիրված էինք .
 Աիրված էիք .
 Աիրված էին :

First Future,

Այսպէս Ապարանի .

Ե 261

Sing.

Ելալի .

I shall be loved,
Thou wilt be loved,
He will be loved, ,

Պիտի սիրվիմ
Պիտի սիրվիս .
Պիտի սիրվի .

Plur.

Յոգանի .

We shall be loved,
You will be loved,
They will be loved.

Պիտի սիրվինք .
Պիտի սիրվիք .
Պիտի սիրվին :

Բ 261

Sing.

Ելալի .

I will be loved,
Thou shalt be loved,
He shall be loved,

Սիրվիմ պիտի .
Սիրվիս պիտի .
Սիրվի պիտի .

Plur.

Յոգանի .

We will be loved,
You shall be loved,
They shall be loved.

Սիրվինք պիտի .
Սիրվիք պիտի .
Սիրվին պիտի :

Second Future,

Երկուրդ Ապարանի .

Ե 261

Sing.

Ելալի :

I shall have been loved,
Thou wilt have been
loved,
He will have been loved,

Սիրված ըլլամ պիտի .
Սիրված ըլլաս պիտի .
Սիրված ըլլայ պիտի .

Plur.

Յոգնալիք .

We shall have been loved, Սիրված պիտի ըլլանք
 You will have been loved, Սիրված պիտի ըլլաք .
 They will have been loved. Սիրված պիտի ըլլան :

Ի 261

Sing.

Ելիք .

I will have been loved, Պիտի սիրված ըլլամ .
 Thou shalt have been lo- Պիտի սիրված ըլլաս .
 ved,
 He shall have been loved, Պիտի սիրված ըլլայ .

Plur.

Յոգնալիք .

We will have been loved, Պիտի սիրված ըլլանք .
 You shall have been lo- Պիտի սիրված ըլլաք .
 ved,
 They shall have been lo- Պիտի սիրված ըլլան :
 ved. †

POTENTIAL MODE,

ԿԵՐՈՒՄԵՆ ԵՂՆԵԿ

Present,

Ներիյ .

Sing.

Ելիք .

I may be loved, Կրնամ սիրվիլ .
 Thou mayest be loved, Կրնաս սիրվիլ .
 He may be loved, Կրնայ սիրվիլ .

Plur.

Յոգնալիք .

We may be loved, Կրնանք սիրվիլ .
 You may be loved, Կրնաք սիրվիլ .
 They may be loved. Կրնան սիրվիլ :

Imperfect,

Անիտար .

Sing.

Ելակն .

I might be loved,
Thou mightest be loved,
He might be loved,

Արնայի սիրվել .
Արնայիք սիրվել .
Արնար սիրվել .

Plur.

Յոգնակն .

We might be loved,
You might be loved,
They might be loved.

Արնայինք սիրվել .
Արնայիք սիրվել .
Արնային սիրվել :

Perfect,

Ասարեալ .

Sing.

Ելակն .

I may have been loved,
Thou mayest have been
loved,
He may have been loved,

Արնամ սիրված ըլլալ .
Արնաս սիրված ըլլալ .
Արնայ սիրված ըլլալ .

Plur.

Յոգնակն .

We may have been loved,
You may have been loved,
They may have been lo-
ved.

Արնանք սիրված ըլլալ .
Արնաք սիրված ըլլալ .
Արնան սիրված ըլլալ :

Pluperfect,

Վերանիտար .

Sing.

Ելակն .

I might have been loved,
Thou mightest have been
loved,
He might have been lo-
ved,

Արնայի սիրված ըլլալ .
Արնայիք սիրված ըլլալ .
Արնար սիրված ըլլալ .

Plur.

Յոգնալի .

We might have been loved,	Արնայինք սիրված ըլլալ .
You might have been loved,	Արնայիք սիրված ըլլալ .
They might have been loved.	Արնային սիրված ըլլալ :

SUBJUNCTIVE MODE,

ՍՏՈՐԵԿԵՍԿԵՆ ԵՂԵՆԵՆ .

Sing.

Ելալի .

If I be loved,	Թե՛ որ սիրվիմ նէ .
If thou be loved,	Թե՛ որ սիրվիս նէ .
If he be loved,	Թե՛ որ սիրվի նէ .

Plur.

Յոգնալի .

If we be loved,	Թե՛ որ սիրվինք նէ .
If you be loved,	Թե՛ որ սիրվեք նէ .
If they be loved.	Թե՛ որ սիրվին նէ :

IMPERATIVE MODE,

ՀՐԵՍԵՅԵՍԿԵՆ ԵՂԵՆԵՆ .

Sing.

Ելալի .

Let me be loved,	Թա՛ղ ես սիրվիմ .
Be thou loved ! ^{mf} do thou be loved,	Սիրվե՛ .
Let him be loved,	Թա՛ղ ան սիրվի .

Plur.

Յոգնալի .

Let us be loved,	Թա՛ղ մենք սիրվինք .
Be ye loved ! ^{mf} do ye be loved,	Սիրվեցե՛ք .
Let them be loved.	Թա՛ղ անոնք սիրվին .

Ընդդիարէն լեզուին մէջ՝ կրաւորական բայը աւելի գործածական է՝ քան թէ նայերէնին մէջ :

Հ Ա Մ Ա Ր Լ Բ

Բացասական եւ հարցական յեռի կրաւորական բայեր :

Բացասական ձևով կրաւորական բայերուն բացասական մակրայր՝ առաջին օժանդակէն ետև կրդրփի . ֆր՝ I am not loved, Իս չեն սիրեր . He will not be forgiven, Իբէն չէ պիտի ներէն :

☐ (ձ)՝ Գ շտիւրրը To be loved բայը՝ Բացասական յեռի խոնարհէ :

I am not loved.	Իս չեն սիրեր , ևճ :
I was not loved.	Իս չէին սիրեր , ևճ :
I have not been loved.	Իս չիսիրեցին , ևճ :
I had never been loved.	Ինաւ իս սիրած չունէին , ևճ :

Նարցման ձևերուն մէջ տէր բային՝ առաջին օժանդակէն ետև կրդրփի . ֆր՝ Has it not been done ? ? Չէլնցա՞ն :
Had it not been sent ? Չիւրիւնլցա՞ն :

To be loved, բայը հարցական յեռի խոնարհէ՝ , այսպէս՝

Am I loved ?	Իս կըսիրե՞ն մի , ևճ :
Was I loved ?	Իս կըսիրէին մի , ևճ :
Have I been loved ?	Իս սիրեցի՞ն մի , ևճ :

Ever բայը գործածելով ալ խոնարհէ՝ , այսպէս՝

Am I ever loved ?	Ինաւ իս կըսիրե՞ն մի , ևճ :
Was I ever loved ?	Ինաւ իս կըսիրէին մի , ևճ :

Ինչպասական հարցական խօսվածքներու մէջ բացասական մակբայը տէր բայիէն ետև կը գրվի . օր . Is he not hated ? Ինչպէր լինի . Will he not be esteemed ? Հարգուի՞նք . Are they not envied ? Անոնք օր նախանշիր :

To be loved Բայը Բացասական Հարցական յետև իննուսուներեք , այսպէս :

Am I not loved ?	Իս չե՞ն մի սիրեր , և՞ :
Was I not loved ?	Իս չէի՞ն սիրեր , և՞ :
Have I not been loved ?	Իս չի սիրեցի՞ն մի , և՞ :
Had I never been loved ?	Ինչաւ իս սիրած չունի՞ն մի , և՞ :

* Անբարձական բայը կրաւորականի կը դառնայ , տէր բային բայէն ետև դնելով ու քովը նախադրութիւն մը եզվեցրնելով , և ներգործական բային սեռի խնդիրը կրաւորականին տէր բայի ընելով՝ հետևեալ օրինակներուն պէս :

The horse kicks John, John is kicked by the horse.	} Չին Հօհաննէսին կը զարնէ :
A cow gives milk, Milk is given by a cow.	
He writes a letter, A letter is written by him.	} Ամակ մը կը գրէ կոր :

Կրաւորական բայը ներգործականի կը փոխվի՝ տէր բային հայցականի դարձնելով , և նախադրութիւն առած հայցական խնդիրը ներգործականին տէր բայի ընելով՝ հետևեալ օրինակներուն պէս :

I was thrown by the horse, The horse threw me.	} Աիէն վար ինկայ :
The book was bought by my brother, My brother bought the book.	

The pen was made by the teacher, } Կարժապետը գրիչը բա-
The teacher made the pen. } ցաւ :

Երբեմն անանկ իմաստներ կրբան՝ որ աս փոփոխու-
թիւնով աէր բայինին կրկորսրվի , ու ան պակսու թիւնը
ձէկ անորոշ բառով մը լեցունելու է . ինչպէս՝

He was carried to prison. (Նանար գնաց ան :
They carried him to pri- (Մնոնք) բանար տարին անի-
son. կայ :
The house was sold. Տունը ծախվեցաւ :
They sold the house. (Մնոնք) տունը ծախեցին :
The horse had been stolen. Չին գողցրվեցաւ :
Somebody had stolen the (Մէկը) ձին գողցաւ :
horse.
The glass is broken. Մպակին կտրեցաւ :
Somebody has broken the (Մէկը) կտրեց ապակին :
glass.

Եւրեմիայի օրինակներուն մէջ ներգործական բայերը
կրտարական գործիւր , ու կրտարականներն ալ ներգործա-
կանի :

He built his house of stone. Իր տունը քարէ շինեց :
They will bring some coal to-morrow. Կաղը ածուխ պիտի բերեն :
The book was torn by the child. Տղան գիրքը պատռեց :
He scratched the table with a knife. Գանակով մը գրասեղանը
աշեց :
He was bitten by a dog. Շունը խածաւ անիկայ :
He recites a lesson badly. Գէշ համար կուտայ :
The scholars will review their lessons. Լշակերաները քաղվածք պի-
տի ընեն :
The examination will be had next week. Գալ շաբթո՛ւ քննութիւն
կայ :

They were all astonished at his conduct.

We shall be judged for all the deeds done in the body.

No liar will ever be permitted to enter heaven.

All the works of God praise him and show forth his glory.

He speaks to us by his Word and makes known to us his will.

Մէկն ալ զարմացան իր վարքին վրայ :

Բոլոր մարմնաւոր գործերն աւս համար պիտի դատուինք :

Սուս զըուցողը բնաւ երկինքը երթալու չէ :

Մատուցոյ բոլոր գործքերը զինքը կը փառաբանեն ու իր փառքը կը յայտնեն :

Իր խօսքովը մեզի կը խօսի, և իր կամքը մեզի կը յայտնէ :

Հ Ա Մ Ա Ր Լ Գ

Սահմանական Եղանակին ներխայ Ժամանակներուն զայսօր Ժամօրհան-ընդհանուր և օրինակներ :

Ներկայ ժամանակները կը ցուցնեն թէ ինչ բան հիմակ կը լսուի կամ է :

Երբեմն ալ կը գործածվի բնդհանուր ճշմարտութիւն մը կամ շարունակի ու միօրինակ կատարված գործողութիւն մը որոշուելու համար . Գր. We are all the children of one Father, Ս'էլ հօր պատիւներ էնք . I walk out every day, Մէկն օր դուրս կ'ելլամ :

Ներկայ ժամանակը երբեմն ապառնի Նշանակութիւնով կը գործածվի . Գր. He is coming to-morrow, Ս'աղբ ինչպէս :

Երբեմն ալ կատարեալ ժամանակի տեղ կը գործածվի . Գր. He is gone, Ինչպէս, He has gone ըսելու տեղը :

Երբոր սահմանական ժամանակէն առաջ when, էրբ, after, էտրք, before, առաջ, ետ, բառերէն մէկը գտնելի՛ն ան սահմանափակօր ապառնի ժամանակի զօրութիւն կուեննայ . Գր. When he goes I shall return home, Երբոր ան երկայ, էս ալ որուն պիտի երթամ :

Ներկայ ժամանակը երբեմն անկատարի տեղ կը գործածվի՝ պատմութեանը ազդուութիւն մը տալու համար :

Երեք տեսակ ներկայ ժամանակներուն վրայոք խօսեցանք . (տե՛ս խոնարհումն բայից, համար ին) *Կ*

ՕՐԻՆՆԿՆԵՐ

He is not at home.	Տունը չէ :
Are you well to day.	Ընտր աղէ՞կ ե՛ս
What is he doing ?	Ի՞նչ կընէկոր :
She is getting better.	Կաղէկեցկոր :
He grows worse daily.	Օրէ օր գէշնալու վրայ է :
They are going away.	Կերթանկոր :
I am going to do it.	Ինելու վրայ եմ :
He is about doing it.	Ինելու վրայ է :
The vessel is discharging her cargo.	Նաւը իր բեռը կը պարպէ կոր :
Why do you not do as I tell you ?	Ըսածիս պէս ինչո՞ւ չես ընելկոր :
What are you laughing at ?	Ի՞նչ կը խնդաս :
What are you thinking of ?	Ի՞նչ կը խորհաս :
That ship sails well.	Ըտնաւը աղէկ կերթայ :
I think you are mistaken.	Կարծեմ սխալ ես :
The worst is that he never does any better.	Գէշը ան է որ բնաւ ասկէ աղէկը չընել :
He does try, but he never succeeds.	Կը ջանայ, բայց բնաւ չի յաջողի :
It is said that he is writing a book.	Կրտսի թէ գիրք մը կը ըլնէ կոր :
The days are becoming shorter.	Օրերը կը կարճընանկոր :
What ails that man ?	Ըտ մարդը ի՞նչ ունի :
Is he sick ?	Չիւ՞տնդ է :
When are you going to begin ?	Ե՞րբ պիտի սկսիս :
When it is done it changes to a red (color).	Երբոր ընննայ նէ՛ գոյնը կարմիր կըլայ :

The sun rises earlier in summer than in winter.	Արեգակը աւելի կանուխ կը ծագի ամառը՝ քան թէ ձմեռը :
From sin comes sorrow.	Տրտուածիւնը մեղքէն յառաջ կու գայ :
After death is the judgment.	Սահէն ետքը դատաստան կայ :
All things work together for good to them that love God.	Ամէն բան Աստուած սիրողներուն գոտին կը ծառայեն :

Հ Ա Մ Ա Ր Լ Դ

Անկատար եւ կատարեալ ժամանակներուն զբայ անսակիւն չէր եւ օրինակներ :

Անկատար եւ կատարեալ ժամանակներուն տարբերութիւնը աս է . երբոր գործողութիւն մը անցած ու լմրնցած է, կամ մէկ որոշեալ անցեալ կատարեալ ժամանակի մը մէջ եղած է, անկատար ժամանակը կը գործածվի : Այց երբոր գործողութիւնը տակաւին լմրնցած չէ՝ կամ տակաւին չի լմրնցած ժամանակի մը մէջ եղած է՝ կամ մտառ չէ որոշուած ատենի մը մէջ կատարված է, կատարեալ ժամանակը կը գործածվի . օր՝ He went last week, Անցած շաբթուան : Այս աս խօսքին մէջ կը տեսնանք որ շաբաթը լմրնցած ամբողջ շաբաթ մըն է, անոր համար անկատար ժամանակ կը գործածվի : He has gone to day, Այսօր գնաց : Աս կատարեալ կը գործածվի, որովհետեւ օրը տակաւին լմրնցած ու անցած չէ . այսպէս ալ երբոր ատուան անցած է, կըսենք՝ I came this morning, Աստուգութիւն : Այց թէ որ ատուան անցած չէ, կըսենք՝ I have come this morning, Աստուգութիւն : Աս երկու ժամանակներուն որոշումը աւելի աղէկ կը հասկընաս հետեւեալ օրինակներուն մէջ :

A man was killed last week. Անցած շաբթու մարդ մը սպաննեցին :

A man has been killed
this week.

The ship sailed on the
first of the month.

The ship has sailed to-
day.

The sun rose at just six
this morning.

He went some time ago.

He has not yet gone.

I saw him yesterday.

I have seen him since yes-
terday.

I have not seen him at
all.

I wrote to my brother be-
fore he left.

I have written to my
brother since he left.

I have been writing, but
my letter is not yet fin-
ished.

He was travelling when I
first saw him.

He has been travelling for
his health.

I did not know him when
he called.

I have known him for ma-
ny years.

At that time he was
humble and modest.

He has now become proud
and arrogant.

Science made great pro-
gress in the last centu-
ry.

Wonderful inventions and

Ըս շաբթու մարդ մը սպան-
նեցին :

Նաւը ամսուն առաջին օրը
ելաւ :

Նաւը այսօր ելաւ :

Ըս առտու արեգակը ճիշդ
ժամը վեցին ծագեցաւ :

Քիչ մը առեն առաջ գնաց :

Տակաւին չի գնաց :

Երէկ տեսայ զինքը :

Երէկվան ու ասօրվան միջո-
ցին տեսայ զինքը :

Ինաւ չի տեսայ զինքը :

Եղբօրս նամակ մը գրեցի ,
ճամբայ ելալէն առաջ :

Եղբօրս նամակ մը գրեցի ,
հոնկէ ելալէն ետե :

Քիչ մը գրեցի , բայց տա-
կաւին չի լինցաւ նա-
մակս :

Ինքը ճամբորդութիւն կը-
նէրկոր , երբոր առաջին
անգամ տեսայ զինքը :

Իր առողջութեանը համար
ճամբորդութիւն ըրաւ :

Երբոր մեզի տեսութեան
եկաւ նէ՛ զինքը չի ճանչ-
ցայ :

Ետ տարի կայ որ ես ան
կը ճանչնամ :

Ըն առենք՝ ան խոնարհ և
խոհեմ էր :

Հիմակ հպարտ ու ամբար-
տաւան մէկն է եղեր :

Ս երջին դարին մէջ գի-
տութիւնը մեծ յառա-
ջագիտութիւն ունեցաւ :

Ըս հիմակվան դարիս մէջ

discoveries have been made during the present century.	զարմանալի նարքներ և գիւտեր գտնուեցան :
He has gone out.	Գուրս ելաւ :
He went to the city.	Քաղաքը գնաց :
She sent me a letter.	Նամակ մը խրկեց ինձի :
I have received his message.	Խրկած լուրը ինձի հասաւ :
The clock has run down.	Ժամացոյցը լարելու է :
I wound it up on Monday.	Երկուշաբթի լարեցի :
Did you not see his meaning?	Չի հասկըցա՞ր ինչ ըսել ուզեց :
Have you heard from your sister?	Քրոջմէդ լսեցի՞ր մի :
When did you arrive?	Ե՞րբ եկար :
How long have you been here?	Ո՞րչափ ատեն է որ հաս ես :
It is three years since I came.	Երեք տարի է որ եկեր եմ :
What were you saying just now?	Ի՞նչ ըսիր հիմա :
What were you about to say?	Ի՞նչ պիտի ըսէիր :
Where have you been so long?	Այսչափ ատեն ո՞ր էիր :
Have you heard the news?	Ի ուրը լսեցի՞ր :
I did it as well as I knew how.	Գիացած իս պէս ըրի :
He did say as I told you.	Քրկի բառիս պէս ըսաւ :
Why have you not done as I directed?	Ի՞նչ աս ծիս պէս ինչո՞ւ չըրիր :
He has already done a great deal of harm.	Մրդէն շատ վնասներ բրած է :
He has been dead about two years.	Երկու տարի եղաւ մեռնիլը :
Where were you last year at this time?	Անցած տարիս ատենս ո՞ր էիր :

I was just about doing it.
 I was just about to do it.
 I was just going to do it. } Բնեւու վրայ էի :

Անխորտը եւ Կորնթեաց ժամանակներուն վրայ սխալ օրինակներ :

The ship has been lost in the last gale with all on board. Անցած փոխորհկին՝ նաը բոլոր մէջն մարդիկնեւրովը ընկղմեցաւ :

He fell overboard and has been drowned. Կաւէն իսկաւ ու խեղդըվեցաւ :

I did not speak about it since you told me not to speak of it. Քանի՛ որ ան բանը խօսելու զիս արգելեցիր՝ չխօսեցայ :

The medicine which I have taken, was of no use to me. Առած դեղս օգուտ մը չբաւ ինձի :

That has been good for nothing until I mended it. Ինչի մը չէր գար, մինչև որ շինեցի նէ :

How many days is it since you have come ? Քանի՞ օր է քու գալը :

Three months before I have left Smyrna I have seen him there. Չմիւսնիայէն ելլալէս երեք ամիս առաջ զի՛քը հոն տեսայ :

He has been walking towards the house when I met him. Վէպի առն կերթարկոր երբոր զինքը տեսայ :

Հ Ա Մ Ա Ր Լ Ե

Վերախոսողը ժամանակին վրայ անտեղի-նե-ն էր և օրինակ-ն էր :

Վերակատար ժամանակը երկու կերպով կրգործածվի :

1. Երբոր անանկ մէկ գործողութիւն մը կը ցուցնէ որ ուրիշ անցեալ որոշեալ ժամանակէ մը առաջ է եղեր . օրինակ՝ I had finished my letter before the post left, Սորհանդէսը (փոստան) ելլալէն առաջ նամակն ընդոցոցն է :

2. Երբոր գործողութիւնը կատարված չէ կամ ուրիշ անցեալ ժամանակէ մը ետ մնացած է . օրինակ՝ The post left before I had finished my writing, Վերս չէ ընդոցոցած Սորհանդէսը (փոստան) ելլալ :

Օրինակներ :

He had gone before I reached there. Ես չհասած գացեր էր :

I arrived before he had left. Իր երթալէն առաջ հասայ :

I saw him before he had seen me. Ըն իս տեսնալէն առաջ՝ ես ան տեսայ :

They had not sailed when I last heard from them. Ընտնք չի գացած՝ վերջին անգամ անոնց հետ խօսեցայ :

Had you never told it before ? Ինչու առաջ զրուցած չու-նէիր մի :

Ընտնքն և երկրորդ ապառնի ժամանակներուն վրայ օր :

Ընտնքն ապառնի ժամանակը պարզապէս կը ցուցնէ թէ գործողութիւնը պիտի ըլլայ :

Ընտնքն ապառնի երբեմն ներկայ ժամանակով ալ կը ընտնքն . օրինակ՝ I am going next week, Վալ շաբաթ-պիտի երթամ :

Սովորաբար ապառնի ժամանակները shall և will, օժան-

դակներով կըշինվին . մէկ քանի տեղ՝ աս բառերուն որն որ ըլլայ կըլլայ , երկուքն ալ մէկըմէկու տեղ կըդրվին . բայց ընդհանուր գործածութիւններուն նայելով՝ բոլորովին տարբեր են մէկըմէկէ :

Բնդհանրապէս պարզ ապառնի ժամանակ մը կըշինվի shall առածին դէմքին գործածելով , և երկրորդ ու երրորդ դէմքին will օժանդակը գնելով . օր. I shall go, Պիտի ելլամ . He will go, Պիտի ելլայ : Բայց աս նոյն դէմքերով shall և will օժանդակները կրնան ցուցնել զօրաւոր ստուգութիւն մը կամ զիտաւորութիւն մը . օր. He will go, Պիտի ելլայ . օր. Սիտքը դրած է երթալ , կամ Ստոյգ է՝ պիտի երթայ :

Չօրաւոր զիտաւորութիւն մը՝ չբաման մը՝ կամ խոստմունք մը՝ ընդհանրապէս առաջին դէմքին will ու երկրորդ ու երրորդ դէմքին shall գործածելով կըցուցնենք (տես խոնարհու մն բայից) . օր. He shall go, Պիտի ելլայ : Ես խօսքով կիմացվի որ մտք ունիմ՝ անիկայ խրկելու , և պիտի ստիպեմ որ երթայ :

Երբեմն ապառնի ժամանակ կըգործածվի ընդհանուր ճշմարտութիւն մը կամ եղած բան մը չստատարելու համար . օր. Many will do what they know is for their own injury, օր. Many do, Եւստիքը անտէր Բաներ ինքն , որ գիտէն լէ երեւոյ մասսայիք է :

Մէկ ամբողջ իմաստ մը որ առաջ խօսված բանի մը հետեւ մունք է , ապառնի ժամանակով կրնանք գործածել . օր. The more you study the more you will learn, Որչափ որ ուսման պարտալէս՝ այնչափ աւելի ինքսրվես :

Բառնի ժամանակը կըգործածվի նաև հարցման ձևով . օր. Will you come with me ? Ինձի հետ իսգո՞ւ . Will he do it ? Պիտի ընէ՞ անիկայ :

Երկրորդ ապառնի ժամանակն ալ shall և will օժանդակները առաջին ապառնիին կանոններովը կանէ . օր. I shall have left before he arrives, Ըն Հաս չի Հասած էս պիտի ելլամ . It will have been written before you see him, Ընիկայ պիտի լէր առաջ պիտի գրէ ըն նոյննէ :

() Բնութիւն :

I shall write soon.

Եւստի պիտի գրեմ :

He will not sell it for less.

Ընկէ աճան չիպիտի ծախէ :

I will attend to the business immediately.

My brother will visit me week after next.

He will be there as soon as you are.

They will go as far as England.

If you are not there I shall not wait.

I will act according to your advice.

He shall do it whether he wishes or not.

I shall not go so long as you stay.

To-morrow he will have been gone three weeks.

So soon as I get letters I shall start for Malta.

As soon as I hear I will let you know.

As long as you do so he will do the same.

I am going to send to the city this afternoon.

Will you call upon me as you return?

I hope it will turn out well in the end.

He will go in despite of all opposition.

They will come notwithstanding the weather.

It will last during the war.

We shall put into Gibraltar.

Շուտով ան գործին պիտի նայիմ :

Եղբայրս եկող շաբաթու չէ՛ միւսին ինծի տեսութեան պիտի գայ :

Գացածիդ պէս զննքը կը գտնաս հոն :

Մինչև Անգղիա պիտի երթան :

Թէ որ հոն չես նէ չսպասեմ :

Քու խրատիդ պէս պիտի ընեմ :

Ուղէ չուղէ պիտի ընէ :

Քանի՛ որ հոս ես նէ՛ չիպիտի երթամ :

Սաղը երեք շաբաթ կը ըլլայ երթալը :

Նամակ ընդունելուս պէս՝ Սաղա պիտի երթամ :

Եսածիս պէս՝ քեզի կիմանցունեմ :

Գուն բանի՛ որ անանկ ընես՝ ան ալ նոյնը պիտի ընէ :

Կէս օրէն ետքը քաղաքը մարդ պիտի խրկեմ :

Ետ գառնայուդ ինծի կը հանդըպիմ :

Կըյուսամ որ վերջը բարի է :

Ո՛րչափ արգելք ալ ըլլայ նէ պիտի երթայ :

Թէպէտ օդը ասանկ է, բայց պիտի գան :

Պատերազմը մինչև ըլննայ նէ կը դիմանայ :

Ճիպրալը արէն պիտի անցնինք :

It will be ready at twelve o'clock. Եւ մը տասներկու քին պատրաստ պիտի ըլլայ :

It will not be in our day. Ս'եր օրերը չի պիտի ըլլայ ան :

I shall have it finished before it is wanted. Ընտեց ուղեկէն առաջ պիտի լմընցունենմ :

I fear you will not repent, until it is too late. Արժանեամ' որ միայն ժամանակը անցնելէն ետե պիտի գղջաս :

He that covereth his sins shall not prosper, but whoso confesseth and forsaketh them shall have mercy. Ըն որ իր մեղքերը կը ծածկէ, յաջողութիւն չի պիտի գտնէ. բայց ո՛վ որ խոստովանի և ձգէ զանոնք, ողորմութիւն պիտի գտնայ :

Shall և will () Ժանդաբնութիւնն ըլլայ սխալ օրինակներ :

Ընգամ մը օտարական մը գէնցը գետը ինկեր է, և խեղդըվելու ատենը կրպի թէ աղաղակեր է, I will drown, nobody shall help me, Ես ինչպէս լմ' պիտի, « Եւ ինչպէս լմ' չլուարէ. աս խօսքով ի՞նչ բնել ուղեց, և ի՞նչ ըսելու էր. այսպէս չետե եալներն ալ :

I presume he shall come. Արհաւատամ որ պիտի գայ :
I do not think I will go. Չեմ կարծեր թէ երթամ :

I hope it shall be done by next week. Արյուտամ որ գալ շաբթու կը ըլլայ :

If you do not study, he shall soon go by you. Թէ որ չախատիս, ինքը շուտով քեզ պիտի անցնի :

I think you shall be disappointed in your expectations. Կարծեմ յոյսդ քեզի պիտի մնայ :

I shall overlook it this time, but if ever you do so again I will be much displeased. Ըս անգամ կը ներեմ, բայց թէ որ ուրիշ անգամ աս բանը ընես նէ, շատ պիտի սրդողիմ :

- The less you learn, the less you shall be esteemed.
- The more numerous and aggravated are your sins, the heavier shall be your punishment.
- It may be that we will live but a short time.
- However much of the pleasures and honor of this world you enjoy, you shall never be satisfied with them.
- Որչաժ քիչ բան գիտնաս , այնչափ քիչ կըյարգըվիս :
- Ո՛րչափ որ շատ և ծանր ըլլան մեղքերդ , այնչափ ծանր պիտի ըլլայ պատիժդ :
- Կարելի է որ մեր ապրելու ժամանակը քիչ ըլլայ :
- Մտաշխարհիս հաճու թիւնները և պատիւները ո՛րչափ որ վայելես , դարձեալ չես կըշտանար :

Հ Ա Մ Ա Ր Լ Զ

Ստորագասական Էրանոյ :

Ստորագասական եղանակը բանը պայմանով մը կամ թէ՛ ու թիւնով մը կըրցուցընէ . ստորագասականին ձեր սահմանականին պէս է սկիզբը շաղկապով , բայց ներկայ և անկատար ժամանակները երբեմն կըտարբերին . (տե՛ս խոնարհումն բայից) :

Թէ՛ որ բայը աս երկու ժամանակներուն մէջ կարծիք մը փափաք մը կամ թէ՛ ու թիւն մը չիցուցընէ , թէ՛ և շաղկապ ալ ունենայ , իր ձեր սահմանականին ձևերուն նման է . *ի՞ր* If he is rich, he is contemptible, *Թէ՛ որ արքա է* , բայց անարգելի է : *Մտ* եղանակին ներկայ ժամանակը շատ անգամ ապառնի նշանակու թիւն մը ունի . *ի՞ր* If I go tomorrow, I shall not be able to see you, *Թէ՛ որ վաղը երբեմն* , *եւ* չեմ տես քեզ : *Մտ* սահմանականի ապառնին ստորագասական եղանակէն ետե դրվի նէ՛ կամ ներկայի և կամ անորոշ նշանակու թիւն մը կառնէ , *ի՞ր* If you do not love, you will not be loved, *Թէ՛ որ դու չես սիրու* , *եւ* ալ չես սիրու :

Ինկատար ժամանակը շատ անգամ ներկայի նշանակու-
թիւնով կը դործածվի. օր՝ If I were not sick, I would
accompany you, (Ժէ որ հիւանդ չլլայի, հիւրդ իսկոյն :

() Երևալիւնք :

If it be so, we shall soon know it.	(Ժէ որ ասանկ է, շուտով պիտի իմանանք :
If I am able, I will do it.	(Ժէ որ կրնամ նէ՛ կրնեմ :
If you do right, you will be happy.	(Ժէ որ արդար եղածը բնես, երջանիկ կըլլաս :
Were it right, I would say so	(Ժէ որ շիտակ ըլլար, ասանկ պիտի բռնէի :
If you sin, you will suffer.	(Ժէ որ մեղանչես, նեղու- թիւն կը բաշես :
If I have done wrong, I did not intend it.	(Ժէ որ չարութիւն ալ բրի նէ, դիտմամբ չբրի :
Unless I write to him, he will be offended.	(Ժէ որ նամակ չի գրեմ նէ, պիտի սրդողի :
If you do not make haste, he will have gone before you arrive there.	(Ժէ որ շուտ չընես, հոն չի հասած պիտի ելթայ ան :
Unless we repent and forsake our sins we shall certainly perish.	(Ժէ որ մեր մեղքերուն վրայ չիղղջանք և չիձը- գենք զանոնք, ստուգա- պէս պիտի կորսրվինք :

Կարողութիւնն եղանակին զլայ եղած օրինակներուն մէջ արտա-
բարաբարութիւնն եղանակին զլայ ալ սրբէ՛ օրինակներ իւն :

ԿԵՐՈՂԵԿԵՆ ԵՂԵՆԵԱ՝

Կարողական եղանակը կը ցուցնէ կարողութիւն կամ ազատութիւն, կամք, կամ պարտաւորութիւն և կամ նա-
րաւորութիւն, ու can, could, may, might, should, և would օժանդակներով կը շինվի :

Can և could օժանդակները կարողութիւն մը կը ցուցը-
նեն. օր՝ I can go if I wish, (Իսկնէ՛ կ'երթամ. I could

have done it, but I chose not to do it, կրնայի ընել, բայց չուզեցի :

May և might օժանդակները՝ թոյլտուութիւն մը , հրաման մը , կամ նարաւորութիւն մը կը ցուցնեն . Դ՞ր You may take it if you wish it, կուզես նէ՛ աս . It may be so, but I think it is not, կարելի է լէ՛ ասանկ ըլլայ , բայց իարձե՛ն չէ՛ :

May օժանդակը՝ հրաման մը խնդրելու կամ օրհնութիւն մը տալու առնն կը գործածվի . Դ՞ր՝ May I ask you question ? Քեզի հարցում յը ընէ՞ . May God bless you ! Աստուծ օրհնէ՛ յեզ :

Ասիկայ շատ անգամ that բառէն ետե կը գործածվի մէկ զիտաւորութիւն մը ցուցնելու համար , որուն պատճառով ը բան մը կը լայկոր . Դ՞ր՝ God does good to us that we may learn to love him, Աստուծ յեզի բարեբարութիւնն իննէ , որ զենք սիրել սորվենք :

Should և would օժանդակները՝ shallին և willին անցեալ ժամանակներն են , և նշանակութեամբ ու գործածութեամբ ալ անոնց կը նմանին : Should օժանդակը պարտաւորութիւն մը կը ցուցնէ . Դ՞ր՝ You should not disobey me, ինչի անհնազանդութիւն չէ որ ըլլաս . You should do as I wish you to do, ինչոր ուզեմ նէ՛ ասանկ ընես որով : Would օժանդակը՝ կամք կամ զիտաւորութիւն մը կը ցուցնէ . Դ՞ր՝ I would do it if I could, կուզեմ ընել , բայց յետե՛ն չեմար :

Սէկ կարծիք մը կամ պայման մը ցուցնող խօսքերէ կախում ունեցող իմաստի մը մէջ՝ առաջին դէմը shouldով կը շինվի և երկրորդ ու երրորդ դէմքերը would օժանդակով . Դ՞ր՝ If we could have started earlier, we should have come sooner, թէ՛ որ իմաստի ճամբայ ելած ըլլայինք , չարտով որով գայինք . If their hearts were not depraved, men would not sin as they do, թէ՛ որ հարգոց սիրտերը ապականեալ ըլլային , չեմար յեղանչին ասանկ : Երբոր խօսքին մէջ կամեցողութիւն մը կայ , would կը գործածվի առաջին դէմքին . Դ՞ր՝ I would go if you would go with me, ինչի հետ գայիր նէ՛ ես ալ իրեկայի :

Should օժանդակը կը գործածվի՝ երբոր կարծիք մը ցուցնելու ըլլանք նէ , և ան կարծիքէն հետեա՛ծ խօսքին մէջ առաջին դէմքը should կառնէ , և երկրորդ ու երրորդ դէմքերը would կառնեն . Դ՞ր՝ If I should say it, I should

be a liar, (Թէ որ էս զըսցելի . «առ զըսցած պէտքն ըլլայի .
If he should say it, you would not believe it, (Թէ որ ան
զըսցելի՝ չեպէտքն հաստատայի :

Արողական եղանակին անկատար ժամանակը՝ ներկայի .
կամ ապագանի , և կամ անորոշ նշանակութիւն մը ունի :
Տէս վերի օրինակներուն մէջ է հետեւեալներսն մեջ ալ :

Հ Ա Մ Ա Ր Լ Ե

Աստուծան եղանակին զայ օրինակներ :

The wind may prevent
our going.

You may do as you please
in regard to it.

What men have done they
can now do.

I could not do as I wished
in the case.

He neither could nor
would pay his debts.

I would gladly gratify you
if I could.

I would have sent it, if I
had had an opportunity.

I would have written to
you if I could have
found time.

If you did that, you
would do this also.

If you were unjust in one
case, you would be in
another.

If the Jews believed
Moses, they would also
believe in Christ.

Արեւի է թէ հովը երթալ
նիս արգիլէ :

Ըն բանը ինտոր կուզես նէ՝
անանկ ըրէ :

Ս'արգիլի ինչ որ ըրին նէ՝
հիմակ ալ կրնան ընել :

Ըս բանը ուզածիս պէս չե-
ղաւ :

Ո՛չ կրնար և ո՛չ ալ կու-
զէր մճարել իր պարտքը :

Ուրախութեամբ կը հաճե-
ցունէի . քեզի , թէ որ ձեռ-
քէս գար նէ :

Թէ որ պատեհութիւն ու-
նենայի , խրկէի պիտի :

Թէ որ ժամանակ գտնայի
նէ , քեզի նամակ մը պիտի
գրէի :

Թէ որ անիկայ ըրիր , աս
ալ կրնայիր ընել :

Թէ որ մէկ բանի մը մէջ
անիրաւ ըլլայիր , ուրիշ
բանի մէջ ալ կըլլայիր :

Թէ որ շրէաները Ս'ովսէ-
սին հաւատային , Քրիս-
տոսի ալ կը հաւատային :

If their fathers had believed Moses, they would also have believed in Christ.

If he had done it, he would not have denied it.

If I had not known, I should have not spoken so confidently.

Had I known what you now tell me I should not have done as I did.

If I were not so busy, I would attend to you.

Were there no sin, there would be no death.

If we were not sinners, we should experience no sorrow.

If men had not sinned, there would not have been any suffering.

Were we as holy as the angels, we should be as happy as they.

It would have been better, had we attended to the matter sooner.

He might have done better than he has done.

Fear God, that you may be happy here and hereafter.

I might have thought so before, but I cannot think so now.

Until you do this, whatever else you may do, will be in vain.

Թէ որ իրենց հայրերը յ'ուխէսին հաւատացած ըլլային, Վրիստոսի ալ պիտի հաւատային :

Թէ որ ինքը ըրած ըլլար ան, չէր ուրանար :

Թէ որ գիտցած չըլլայի, անանկ փտահու թեամբ չէի խօսեր :

Թէ որ գիտնայի հիմակվան զըուցածդ, ասանկ չէի ընեմ :

Թէ որ գործ չունենայի, քեզ կրնայէի :

Թէ որ մեղք չըլլար, մահ ալ չէր ըլլար :

Թէ որ մեղաւոր չըլլայինք, տրտնութեան ինչ բան ըլլալն ալ չէինք գիտնար :

Թէ որ մարդիկ մեղանչած չըլլային, բնաւ նեղութիւն մը չիպիտի ըլլար :

Թէ որ հրեշտակներուն պէս սուրբ ըլլայինք, անոնց պէս ալ երջանիկ պիտի ըլլայինք :

Ղէկ կըլլար որ՝ բանը շուտ նայած ըլլայինք :

Մտրածէն աղէկ կրնար ընել :

Ստիպի՛ր Աստուծոյ, որ երջանիկ ըլլաս հիմա ալ ու ետքն ալ :

Առջ ասանկ կըկարծէի, բայց հիմա ասանկ չեմ կրնար կարծել :

Միկայ չըրած ինչ որ ընես նէ պարտապէ :

- But for my help, he would have been drowned. () Գնու թիւն չի հասնէի նէ՛ խեղզը վէր պիտի :
- Had you been in my place, would you have done as I did ? Ի՞մ տեղս դուն բլայիբ նէ՛ ասանկ կընէի՞ ր :
- We should never do evil that good may come. Ի՛արի բաներ գալու համար՝ բնաւ չարու թիւն մը գործելու չենք :
- You should always speak the truth. Ե՛րբ ճշմարիտը խօսելու ես :
- You should not have acted contrary to your direction. Ի՛րեղի ինչպէս որ հրաման եղաւ նէ՛ անանկ ընելու էիր :
- Would that you knew what was for your good ! Երանի՛ թէ քեզի օգուտ եղածը ճանչնայիր :

Հ Ա Մ Ա Ր Լ Ը

ՇՆՐՈՒՆԵԿՈՒԹՒՒՆ :

- I should be glad to help you, if it were in my power to do so. Թէ՛ որ ձեռքէս դար նէ՛ քեզի ուրախութեամբ կօգնէի :
- Suppose it should turn out otherwise, what would you do ? Գիցուք թէ բանը ուրիշ կերպ դառնար, ի՞նչ պիտի ընէիր :
- I should rather have seen him in his grave than in that condition. Երանի՛ թէ գերեզմանին մէջ տեսնայի զինքը, քան թէ ատ վիճակին մէջ :
- I would rather he would come here than go to any other place. Եւելի կուզէի որ հոս գար, ու ուրիշ տեղ մը չերթար :
- I would teach them that they should not do what will only destroy them forever. Պիտի սորվեցունէի թէ՛ զիրենք յաւիտեան կործանելու բաներ չընեն :

As he would have died by doing nothing, so he would have died by not doing the right thing.

No one but he would have dared to make the attempt, or could have succeeded in it.

If Christ had not died, no sinner could ever have been saved.

Evil doers will not come to the light, lest their evil deeds should be made manifest.

If our first parents when tempted had stood, we also probably, if we had been in their place, should have stood; but if they fell, we also doubtless should have fallen.

Into what dreadful sins should we not have been plunged, if God had not restrained us!

If I had known this at first, I would never have taken you into my ship although you had given me a thousand pieces of gold.

It may be that other circumstances would have hardened his heart.

Ինչպէս որ մեռնեալ պիտի թէ որ բնաւ բան մը չընեալ նէ, նոյնպէս ալ պիտի մեռնէր՝ թէ որ հարկաւոր եղած բանը չընեալ նէ :

Իրմէ իղատ բնաւ մէկը չի պիտի համարձակէր աս ջանքը բնելու՝ կամ կարենար յաջողելու աս բանին մէջ :

Թէ որ Վրիստոս չիմեռնեալ նէ, բնաւ մէկ մեղաւոր մը չիպիտի փրկուի :

Չարագործները լուսին դիմացը չեն գար, որ իրենց չարութիւնները յայտնի չըլլան :

Թէ որ մեր առջի ծնողքները փորձուած ժամանակնին չիտարբէին նէ, մենք ալ հաւանականաբար թէ որ անոնց տեղը ըլլայինք նէ՝ չիպիտի խաբովէինք. բայց թէ որ անոնք խաբովեցան, մենք ալ անշուշտ պիտի խաբովէինք :

Թէ որ Մատուած մեզ չիզսպեալ նէ, ինչ սոսկալի մեղքերու մէջ պիտի իյնայինք :

Թէ որ առաջուց գիտնայի, ո՛չ երբէք քեզ նաւս կառնէի՝ թէև հազար ոսկի ալ տայիր :

Կրնար ըլլալ որ ուրիշ պարագաներ սիրտը պղծեցունէին :

Who knows if he had remained at home, how much he might have been corrupted by evil examples ?

Ո՞վ գիտէ թէ հօրը տունը որ մնար՝ չար օրինակներ տեսնելով ի՞նչպէս պիտի ապականէր :

Ah ! if I had known what was for my good ! I should not have wasted my time in pursuing folly .

Ա՛հ եթէ գիտնայի իմ շահս , փուճ բաներու ետէք ըլլալով չէի կորսընցուններ ժամանակս :

If I had applied myself and endeavored to acquire useful knowledge, that knowledge which I should now have, would give me light.

Եթէ խելքս օգտակար գիտութեանց ետէք ընէի , բան սորվիլ ջանայի , հիմա ունեցած խելքս ինծի լոյս կուտար :

Oh ! that I could again become young, and learn from wise men useful things ; there should not an art remain that I would not learn ; I would attach myself closely to men practising the arts that I might become well acquainted with every thing.

Ո՛հ , երանի՛ թէ նորէն տղայ ըլլայի , ու խելացի բաներու ետէքն ըլլալով , իմաստուն մարդիկներէն բան սորվէի . արհեստ չէր մնար որ չիսորվէի . աբուստաւոր մարդկանց ետէքն կիյնայի , որ բանի տեղեակ ըլլամ :

May, Might, Should, Would օ՞ճանդախնէրուն վրայ
սխալ օրինակներ :

Approbation of God's character might exist without love.

Առանց Աստուծոյ վրայ սէր ունենալու , իր ստորոգեւ լեաց բարի ըլլալը կընդունինք :

Ye will not come unto me that ye might have life.

Ինծի չէք ուզեր գալ որ ապրիք :

If you were in my place, what should you do ?

Թէ որ իմ տեղս ըլլայիք , ի՞նչ պիտի ընէիք :

- If you had done right, you should have done differently. [Թէ որ արդարութեամբ ընէիր, ուրիշ կերպով ընելու էիր :
- I did not know it then, or I would have done otherwise. Ես անատեննր չէի գիտեր . չէ նէ ուրիշ կերպ կընէի :
- If there were no evil here, there should be nothing to lead us to wish to go to a better world. [Թէ որ հոս չարութիւն չի գտնուիր, չի պիտի ցաւկայինք ասկից աղէկ աշխարհք մը ըլլալ :
- If I should do so, you should be angry. [Թէ որ ասանկ ընեմ, բարկանաս պիտի :
- If I should do it, I would be an ungrateful wretch. [Թէ որ ան բանը ընեմ, ապերախտ թշուառական մը եղած պիտի ըլլամ :
- If you would help me, it should be a great favor to me. [Թէ որ ինծի օգնէք, մեծ շնորհք մը ըրած կըլլաք :
- Tell them that they have not done as they would do. [Սէ՛ անոնց, որ պէտք եղածին պէս չըրին :
- I thought I would never see you again. Կարծեցի թէ մէյմըն ալ երեսդ չիպիտի տեսամ :

Հ Ա Մ Ա Ր Լ Թ

Հրամայական Էղանակ :

Հրամայական եղանակը չէ թէ միայն հրամայելու համար կը գործածուի, հապա յորդորելու, աղաչելու և հրաման տալու կամ թող տալու համար ալ :

() Երևալիք :

Go away.
Go with me.

Գնա՛ սրկէց :
Ինծի հետ եկո՛ւր :

Take care ; don't fall.
Stay as long as you can.
Hold fast ; don't let it slip.

Fill the vessel, but don't let it run over.

Let it boil, but don't let it boil over.

If you are busy, don't let me interrupt you.

Do right, and fear no one's ridicule.

Resist temptation ; avoid the very appearance of evil.

Fear God and keep his commandments.

Be obedient to your parents , but never do that which is wrong.

Կամաց՝ չիջնաս :
Որչափ կրնաս նէ՛ կեցիր :
Ամուր քանէ՛ , ձեռքէդ չիսահի :

Ամանը լեցո՛ւր քայց դուրս չիթափի :

Թող եռայ՛ , բայց դուրս չիվազէ :

Թէ որ գործ ունիք նէ՛ արգելք չըլլամ :

Արդար եղածը ըրէ՛ , և մէկէն ալ ծաղը ըլլալէն մի՛ վախնար :

Փորձու թեան դէ՛մ կեցիր , չարութեան երևոյթէն անգամ փախիր :

Ստուգի՛ր Աստուծո՛ւ , և իր պատուիրանքները պահէ՛ :

Օնողացդ նախանդէ՛ , բայց բնաւ չարագործութիւն մի՛ ընել :

ԵՆԵՐԵԻՅԹԻ ԵՂԵՆԵԿ՝

Անբերեոյթ եղանակ բայերը երբեմն անուն կըլլան , երբ որ մէկ ուրիշ բայի մը տէր կամ խնդիր կըլլան . օր՝ To see the sun is pleasant, Արեգակը պիտաւր չաճեցի է . To forgive is divine, Արեւը աստուծային է :

Նաև ածականներու՝ գոյականներու և ընդունելութիւններու խնդիր կըլլան . օր՝ She is worthy to be loved, Ինքը վերապահ է . They have a desire to improve, Յասար իրարոյն գիտաւորութիւն ինչ ունին , և և :

Երբեմն ալ բացարձակ կրգործածվի . օր՝ To conclude, Ա իր վերապահ է , կամ վերջապէս . To be brief, Երկուսն չեն , և և :

Bid, dare, need, make, see, hear, feel, նաև let բարբերութիւններու օժանդակ չըլլան նէ՛ իրենցմէ ետքը եղող անբերեոյթ եղանակը նախադրու թիւնը չառնելու :

() ԲՆԱԽԻՆԵՐ :

Boys love to play.
To play is pleasant.
To study is profitable.
I bade him do it.
I do not know what to do.
He dare not come.
I heard him say it.
He is not quick to learn.

Տղաքը խաղալ կը սիրեն :
Խաղալը զուարճալի է :
Ուսմունքը օգտակար է :
Ես հրամայեցի որ ընէ :
Չեմ գիտեր ի՛նչ ընեմ :
Պալու չի համարձակիր :
Ես լսեցի իր բերնէն :
Ուսման մէջ յառաջադէմ
չէ :
Չեմ կրնար տալ :
Թո՛ղ վեր գայ :
Պէտք չէ՛ որ երթաս :
Լսանկ ըլլալու չէ :
Ինչաւ երբէք սուտ զրուցե-
լը իրաւունք է :
Լռէ՛կ է տալը՝ քան թէ առ-
նելը :

I can not let you have it.
Let him come up.
You need not go.
It need not be so.
Is it right ever to tell a
lie ?
It is better to give than
to receive.

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ :

Ինչո՞ւն ելու թիւնները ածականի ալ ուժ ունին բայի
ալ . ածականի պէս անուններու որպիսութիւնը կը ցուցը-
նեն , և բայի պէս ալ գործողութիւն մը կը ցուցնեն . և
իրենցմէ ետքն ալ ինդիր կառնեն . օր. While studying
his lesson, he learned much that was new to him .

Ինչո՞ւն որ իբ համարը իսորմէր , շարժող բաներ սորմէցա-
նաւ . Ըստ անգամ ընդունելութիւնները անուն կը լինեն և
այնպէս կը գործածվին . օր. The learning of a new lan-
guage requires attention, կոր լեզու սորմէցա-
նաւ շարժող ինչո՞ւն :

() ԲՆԱԽԻՆԵՐ :

I am desirous of knowing
him.

Օ, ինքը ճանչնալ կու-
զեմ :

I may be prevented from going.

My watch needs cleaning and repairing.

His writing is familiar to me.

Having sinned much, he now suffers much.

There is a wide distinction between thinking that we ought to be grateful, and actually exercising gratitude.

There is also a great difference between having the meaning of a prayer in the mind, and having the feelings and desires which it expresses in the heart.

A deaf and dumb girl once being asked, What is faith? replied: Faith is taking God at his word.

He that being often reproved, hardeneth his neck, shall suddenly be destroyed, and that without remedy.

Կարելի է որ չիկրնամ երթալ :

Ճամադոյցս սրբել և նորոգել կուզէ :

Իր գրուածքներուն ծանօթ եմ :

Շատ մեղանշելուն համար շատ նեղութիւն կըբաշէկոր :

Շատ մեծ տարբերութիւն կայ մեր երախտագէտ բլլալու պարտաւորութիւննիս խորհելուն և ճշդիւ երախտագիտութիւն ցունելուն մէջ տեղը :

Սակ աղօթք բառը միտքի մէջ ունենալուն, և անոր ցրցուցած զգացումները և փափաքները սրտին մէջ ունենալուն մէջ տեղը մեծ տարբերութիւն կայ :

Խուլ և համր աղջկան մը հարցուցին, թէ ի՞նչ է հաւատքը. պատասխանեց՝ թէ շաւտքը՝ Աստուած իր խօսքին պէս բնդունելն է :

Ին որ շատ անգամ յանդիմանված է ու նորէն իր բրածը կընէ, կործանի պիտի, և ան ալ բժշկովելու անկարելի :

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Ա

Must և Ought բառերու լեզու :

Must բառը շատ անգամ օժանդակ կրլայ և հարկաւորութիւն մը կամ ստուգութիւն մը կրցուցընէ, երբեմն մէկ պատշաճութիւն մը կամ պարտաւորութիւն մը կրցուցընէ. իր նշանակութիւնը երբեմն տկար և երբեմն շատ զօրաւոր է. տե՛ս ինչպէս կը գործածվի հետևեալ օրինակներուն մէջ :

You must not do so.

You must obey me.

It must be done in season
for the steamer.

Whatever be the price we
must give it.

It must be that you have
been misinformed.

They must have been
mistaken.

This must not be allowed,
if it can be prevented.

We must do right, if we
would be happy.

It must have been done
without his knowledge.

Marvel not that I said un-
to you, Ye must be
born again.

God is a spirit, and they
that worship him, must
worship him in spirit
and in truth.

Ըսանկ մի՛ ըներ :

Ինձի հնազանդի՛ս պիտի :

Ժամանակին հասցունելո՛ւ
է, որ շոգենաւով եր-
թայ :

Պինը ինչ ըլլայ նէ տալու
է :

Սխալ իմացած պիտի ըլլաս :

Սխալած պիտի ըլլան :

Թե՛ որ կրնանք արգիլել նէ՛
թող չիպիտի տանք :

Թե՛ որ երջանիկ ըլլալ կու-
զենք նէ, արդարու-
թիւնը ճանչնալու ենք :

Ընոր չիմացուցած՝ ըրած
պիտի ըլլան :

Սի՛ զարմանար որ ըսի թէ՛
Պէտք է ձեզի նորէն ծնա-
նիլ :

Ըստուած հոգի է, և անոնք
որ իրեն երկրպագութիւն
կընեն, հոգիով և ճշմար-
տութեամբ երկրպագելու
են :

Ought բառը պարտաւորութիւն մը կը ցուցնէ և անհրեղյթ եղանակ բայ մը կառնէ իրմէն ետքը . Should և ought բառերը շատ անգամ մէկզմէկու տեղ կրնան դրօշխի :

() Երևակներ :

How ought I to do it ?	}	Ինտո՞ր ընեմ :
How should I do it ?		
How ought it to have been done ?	}	Ինտո՞ր ընելու էր :
How should it have been done ?		
We ought not to forget those who are kind to us		Մեզի բարերար եղողները մոռնալու չենք :
We ought in every thing to obey God rather than man.		Եւմէն բանի մէջ առաւել Եւստուծոյ նազանդելու ենք՝ քան թէ մարդոց :
These things ought ye to have done, and not to have left the others undone.		Եւ բաները ընելու էիք, և միւսները ձգելու չէիք :

Հ Ա Մ Ա Ր Խ Բ

Have և Get բառերուն իրոյ :

Have բառը բայ ալ է օժանդակ ալ է :
 Have և Get բառերուն զանազան դարձածութիւնները չհտեւալ օրինակներուն մէջ կը տեսնաս :

I shall have it done to-morrow.	}	Սաղը լինցունեմ պիտի :
I shall get it done to-morrow.		

- I must have (*կամ* get) a coat made. Կրկնոց մը շինել տամ պիտի :
- Can you have (*կամ* get) it done in season to go with us ? Ժամանակին կրնա՞նք հասցունել , որ մէկտեղ տանինք :
- You might have (*կամ* get) one sent from a tailor's. Գերձակէ մը Երբել տո՛ւր :
- Shall I have one brought for you ? Բեզի ալ յիկ հատ մը բերել տամ :
- I must get my watch repaired. Ժամացոյցս նորոգել տամ պիտի :
- I have to go to the city to day. Եսօր քաղաքը երթամ պիտի , գործ ունիմ :
- I have had to get a new hat for the summer. Եմառվան նոր գլխարկ մը աւնէի պիտի :
- He has to study more than he likes. Ուզածէն աւելի կարդալ պարտաւորած է :
- I had to walk all the way. Ինոր ճամբան քալեցի :
- Would you have me get myself into trouble ? Կուզե՞ս որ ինքզինքս նեղութեան մէջ ձգեմ :
- I have to get this finished before the steamer leaves. Եղենաւը ելլալէն առաջ պէտք է որ լմնցունեմ :
- You had better not think of it. Եղէկ կըլլար որ անոր վրայ չիտորհէիր :
- I had better not have done it. Եղէկ կըլլար որ չընէի :
- What had I best do ? Ի՞նչ ընեմ :
- I must get my boots mended. Կօշիկներս նորոգել տամ պիտի :
- I shall have to get a new pair soon. Ե՛ւտող նոր մը պիտի առնեմ :
- You may get ten okes of coffee for us. Տասը օխայ սուրճ ա՛ն մեզի :
- Get it done according to my directions. Բնածիս պէս ընել տուր :
- I am afraid he will not get here in season. Սխիւտ Ժամանակին չի պիտի գայ :
- Make haste, and get there as soon as possible. Ե՛ւտ ըրէ՛ , գնա՛ :

- I fear it will get broken, if you are not careful. Ս ակնամ պիտի կոտորվի անհոգու թիւն ընես նէ :
- Don't let your book get soiled. Վիրքդ չաղտոտես :
- Never let it get into this condition again. Սէյմալ ասանկ մի մնասեր :
- Get up to-morrow morning before the sun. Ս աղը առտու արևը չիծագած՝ ելիր :

To do բային լեայ :

Do բայը շատ անգամ կրգործածվի՝ մեկ բայ մը նորէն չիկրկնելու համար . ինչպէս՝

- I shall go if you do. Վուն երթաս նէ՝ ես ալ կերթամ .
- I shall send unless you do. Վուն չիխրկես նէ՝ ես կը խրկեմ :
- I shall stay as long as they do. Մնոնք որչափ կենան նէ՝ ես ալ պիտի կենամ :
- He goes to town oftener than I do. Ինէ շատ՝ քաղաքը կերթայ :
- He does not write as well as you do. Վեղի պէս աղէկ չիկրնար գրել :
- They study more than they should do. Վէտք եղածէն աւելի կը կարգան :
- You can learn as easily as she does. Մնոր պէս դիւրին կրնաս սորվիլ :

Do բառը նաև շատ անգամ կրգործածվի անղաչանքի մը զօրու թիւնը սաստկացունելու համար . ինչպէս՝

- Do come and see us. } Եկու՛ր եկու՛ր մեզ տեսի՛ր .
 Come and see us, do. }
 Do do as I ask you. Վաղաչեմ՝ խնդիրս կատարէ՛ :

Do let him do as he wishes. *Թ՛ոյ տուր թ՛ոյ տուր, ինտոր ոյ կուզէ նէ՛ անանկ ընէ :*

It rains. It did rain. It will rain, &c. *Երբանունը շատ անգամ կը գործածվի երբորդ դէմ եզակի բայով, ու չի թարգմանվիր, հետևեալ օրինակներուն պէս :*

It rains. It did rain. It will rain, &c. *Ընծրե կուգայ կոր : Ընծրե եկաւ : Ընծրե պիտի գայ, ե՞ն :*

It thunders. *Կրորտայ կոր :*

It lightens. *Կըխայլատակէ կոր :*

It snows. *Չիւն կուգայ կոր :*

It hails. *Կարկուտ կուգայ կոր :*

It blows. *Շոյ կայ :*

It freezes. *Կըսառի կոր :*

It melts. *Կըհալի կոր :*

It thaws. *Կըհալի կոր. (երբոր գետինը սառի նէ անատենը կըսվի) :*

It smokes. *Կըմխայ կոր :*

It is hot to day. *Ըսօր տաք է :*

It is cold. *Յուրա է :*

It may be so. *Կարելի է թէ ասանկ ըլլայ :*

It appears so. *Ըսանկ կերևայ :*

It will do. *Կըլլայ :*

It is late now. *Ճամանակը անցած է : Աւշ է :*

It is ten o'clock. *Ճամը տասն է :*

It is time to go, &c. *Երթալու ատեն է, ե՞ն :*

(Տե՛ս համար *ճ* :)

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Գ

THE ADVERB.

ՅԵՂԵՎ ՍԵՄԵՆՅԻ :

Սակրայր ան մասունք բանին է , որ բայի մը կամ ածականի մը և կամ ուրիշ մակրայի մը որպիսութիւնը կը ցուցընէ :

Քանի մը մակրայներ կան , որ ածականի պէս աստիճաններ ունին . օր՝ Soon, շուտ . sooner, ավելի շուտ . soonest, ամենէն շուտ : Often, շատ անգամ . oftener, ավելի շատ անգամ . oftenest, ամեն շատ անգամ :

Սակրայները իրենց նշանակութեանը նայելով զանազան կարգերու կը բաժնուրկին , ինչպէս՝

1. OF NUMBER.

ա . ԹԻՒՆԵՆ :

Once,
Twice,
Thrice, և three times,
Four times, &c.

Ընգամ մը .
Երկու անգամ .
Երեք անգամ .
Չորս անգամ . ևն :

2. OF ORDER.

բ . ԴԵՐԵՆ :

Firstly,
Secondly,
Thirdly,
Lastly,
Finally, &c.

Ը աջ .
Երկրորդ .
Երրորդ .
Վ երջայէս .
Վ երջայէս, ևն .

3 OF PLACE.

գ . ՏԵՂԵՆ :

Here,
There,
Hither,
Thither,
Where,
Elsewhere,
Nowhere,
Any where,
Somewhere,
Up,

Հս .
Հն .
Դէպի հս .
Դէպի հն .
Ուր տեղ .
Ուրիշ տեղ .
Ո՛չ ուրեք .
Ը մէն տեղ .
Տեղ մը .
Վ եր .

Upward,	Վէպ'ի վեր .
Down,	Վ ար .
Downward,	Վէպ 'ի վար .
Above,	Վ րայ .
Below,	Վ արի կողմը, վարը .
Before,	Լ աջ .
Behind,	Ետև .
Forward,	Վէպ 'ի առաջ .
Backward,	Վէպ 'ի ետև, ետ ետ .
Sideways.	Կողմնակի .
Whence,	Ուսկից, ուրտեղէն, ուստի .
Hence,	Լ ստեղէն, ասկէց .
Thence,	Լ նտեղէն, անկից .
Wherever,	Ո՛ւր որ .
Whither,	Ո՛ւր .
Whithersoever, &c.	Ո՛ւր տեղ որ, ևն .

4 . OF TIME.

Ֆ . Ժ Ե Ր Ե Ն Ե Կ Ե Ն :

Now,	Լ րդ, Տիմա .
Just now,	Հիմակ .
To-day,	Լ յսօր .
Yesterday,	Երէկ .
To-morrow,	Վ աղը .
Lately,	Ս օտերս .
Recently,	Ս օտերս, անցեալները .
Heretofore,	Լ սկից առաջ, յառաջագոյն .
Hitherto,	Ս ինչև Տիմա .
Long ago, } Long since, }	Ը առ առնն է որ :
Once,	Լ նգամ մը .
Not yet,	Վեռ չէ .
Hereafter,	Լ սկից ետքը .
Henceforth,	Լ սկէ ետև .
Henceforward,	Լ յուհետև .
By and by ,	Ետքը .
Soon,	Ը ուտով .
Presently,	Հիմա .

Immediately,	Անմիջապէս .
Instantly,	Իսկողյն . (անիտէ .)
Seldom,	Հազիւ երբեք , քիչ ան- գամ .
Always,	Սիշտ .
Ever,	Երբեք .
Never,	Ինաւ .
When,	Երբոր .
Then,	Անտոննր .
Again,	Պարձեալ .
Often, oft, oftentimes.	Հատ անգամ .
Sometimes, &c.	Երբեմն , եւ :

5. OF QUALITY *կամ* MANNER. Է. ՈՐԵՍԵՍԵՆԵ :

Wisely,	Իմաստնարար .
Foolishly,	Յիմարարար .
Badly,	Պէշ .
Well,	Աղէկ .
Quickly,	Հուտով .
Slowly,	Կամաց կամաց .
Justly, &c.	Արդարութեամբ , եւ :

6. OF AFFIRMATION. Զ. ՍՏՈՐԵՍԵՆԵ :

Yes,	Այո .
Yea,	Այո՛ , յիրաւի .
Certainly,	Ստուգիւ , անշուշտ .
Surely,	Արդարեւ .
Undoubtedly,	Աներկբայ .
Doubtless,	Իրացրնէ , ճշմարիտ ,
In truth, truly, really, verily, indeed, &c.	Յիրաւի , եւ :

7. OF NEGATION. Է. ԻՆԵՍԵՍԵՆԵ :

No, nay, not,	Ոչ , չէ՛ .
Not at all,	Ոչ մնաւ .

In no wise, not in the least, &c. Ըմենեին, ևն :

8. OF DOUBT.

Ը. ԵՐԿՐԵՅՆԿԵՆ :

Perhaps,	Վուցէ .
Possibly,	Կարելի է .
Peradventure, &c.	Թերևս, գուցէ, ևն :

9. OF INTERROGATION.

Թ. ՀԵՐՅԵԱՆՆ :

Why ? Wherefore ?	Ինչո՞ւ, ինչո՞ւ համար .
How ?	Ի՞նչպէս .
When ?	Ե՞րբ .
Where ? &c.	Ո՞ւրտեղ, ևն :

10. OF COMPARISON.

Ժ. ԻՆՏԵՆՍԻՎԵՆ :

More,	Ըւելի .
Most,	Ըմենամեծ .
Better,	Ըւելի աղէկ .
Best,	Ըմենէն աղէկ .
Worse,	Ըւելի գէշ .
Worst,	Ըմենէն գէշ .
Almost,	Վրեթէ .
Less,	Պակաս .
Least,	Ինքիչ .
Alike,	Միման .
Very,	Շատ .
Exceedingly, &c.	Յոյժ, ևն :

Ուրիշ մակրայներ՝ և քանի մը հատ բառերէ (բազազրեալ) շինված մակրայներ ալ կան, ինչպէս՝

At first,	Ընջի բերանը, առաջ .
At last,	Վերջը .

At least, }	Գոնէ .
At the least, }	
At most, }	Ինչ շատը , խիստ շատը .
At the most, }	Սէկէն .
At once, }	Ինչն իցէ , ինչ որ ըլլայ՝
At all events }	ըլլայ :
At any rate, }	Որչափ որ ազէկ ըլլայ՝ նէ՛
At best, }	ամենէն (էն) աղէկը .
At worst,	Որչափ որ գէշ ըլլայ նէ՛ էն
	գէշը .
At random,	Գիպուածով , առանց գիտ-
	նալու .
At a venture,	Գիպուածով , բարդով .
Above all,	Ըմենէն վեր .
First of all,	Ըմենէն առաջ .
Last of all,	Ըմենէն ետքը .
In the first place,	Ինչ առաջ ,
In the next place,	Երկրորդ , ետքը .
In the last place,	Ս երջը .
In whole,	Ըմենը մէկէն .
In part,	Իստ մասին , քիչ մը .
In jest, }	Ելտա .
In joke, }	
In earnest,	Իրաւ .
In order,	Կարգաւ .
In time, }	
In season, }	Ճամանակին .
In this respect,	Ըս բանին մէջ , աս կող-
	մանէ .
In every respect,	Ըմէն բանով , բոլորովին .
On the whole,	Իստ ամենայնի .
On this side,	Ըս կողմը .
On that side,	Ըս կողմը .
On all sides,	Ըմէն կողմը .
All around,	Չորս կողմը .
This way,	Վէպ ՚ի աս կողմը , ասկէց .
That way,	Ըս կողմը , ասկէց .
The other way,	Սիւս կողմը .
Not so,	Ոչ այսպէս .

Step by step,	Վրէջ քիչ .
By degrees,	Կամաց կամաց .
Gradually,	Կամաց կամաց .
By turns,	Կարգաւ .
By little and little,	Վրչիկ քրչիկ .
By all means,	Իոյր ոյլն , անշուշտ .
By no means,	Ըմենեիս , ո՛չ երբէք .
By day,	Յորեկը .
By night,	Վիշերը .
Night and day,	Վիշեր ցորեկ .
From day to day,	()րէ օր .
Every day,	Ըմէն օր .
In a day's time,	Մէկ օրը .
In the course of the day,	Իրիկուն չեղած .
Once a day,	()րը անգամ մը .
One dollar a day,	()րը ըսեալ մը .
Daily,	Ըմէն օրիան , օրական .
Nightly,	Ըմէն գիշերիան .
At noon,	Կէս օրին .
At night,	Վիշերը .
At midnight,	Կէս գիշերուն .
In the morning,	Ըսաւօտուն .
This morning,	Ըս առտու .
This evening,	Ըս իրիկուն .
To-night,	Ըս գիշեր .
To-day,	Ըս օր .
Yesterday morning,	Երէկ առտու .
Last evening,	Երէկ գիշեր .
To-morrow morning,	Ս աղը առտու .
Day after to-morrow,	Ս աղը չէ՛ մէկալ օր .
Day before yesterday,	Երէկ չէ՛ առջի օրը .
Last week,	Ընցած շաբթու .
Next week,	Վալ շաբթու .
A week ago yesterday,	Ընցած շաբթու երէկիան
Yesterday week,	օրը .
A week from to-morrow,	Վալ շաբթու վաղիան օ-
To morrow week,	րը .
A fortnight from day,	Ըս օրվնէ երկու շաբթ
This day fortnight,	եօքը .
An hour ago,	Վամ մը առաջ .

An hour hence,	յամ մը ետքը .
After an hour.	յամէ մը ետքը .
In the mean while,—In the mean time,	Ըն միջոցին .
Once in a while,	Ըտենը մէյմը .
Occasionally,	Ըտեն ատեն .
Now and then,	Ե՛րբ ըլլայ նէ . երբեմն .
At present,	Հիմակու հիմա .
For the present,	Հիմակ .
On a sudden,	Յանկարծակի .
The first time,	Ընջի անգամը .
The next time,	Երկրորդ անգամը .
Several times,	Օանազան ատեն .
As many times,	Ո՛րչափ անգամ որ .
So many times ,	Ըյշչափ անգամ .
How many times ?	Քանի՞ անգամ .
How often ?	Քանի՞ անգամ .
Altogether,	Ըոլորովին .
All together,	Ըմենը մէկտեղ .
One at a time,	Սէկիկ մէկիկ .
One piaster a piece,	Սէկ հատը զուրուշ մը .
Three in a row,	Կարգ կարգ երեք երեք հաս
One by one,	Սէկիկ մէկիկ .
Two by two,	Երկերկու հաս .
One after another.	Սէկզմէկէ ետև .
One before another,	Սէկզմէկէ առաջ .
On purpose,—Intentional- ly,	Ի
Alternately,	Չփոխմամբ .
	Փոփոխակի . քի՛ մէկզմէկու ետև .
Mutually,	Փոփոխակի . քի՛ մէկզմէկու տալով .
Reciprocally,	Փոփոխակի .
Topsy-turvy,	Տակնու վըայ .

Որակական մակբայները խիստ շատ են , և ընդհանրապէս
ածականներէ կը շինուին , Յ առնելով վերջերինն :

Too մակբայը՝ որ շայերէն չիմարդմանովը , առաւելու-
թիւն մը կամ բարդատու թիւն մը կը ցուցնէ . քի՛ I have
walked too far, Ը շար ճամբայ տալէցի , քի՛ farther than I

ought to have walked, կամ than was good for me, Պէտք էրածէն էլէլ. ան՛ս համար ինչ, ան՛ս նաև rather, somewhat & quite բառերուն վրայ եղած ծանօթութիւնները :

Երբոր too մակրայր բայի քով գրվի, նաև կամ ալ կրնշանակէ. Գր' He has gone too, Լն ալ գնաց :

Օր բառը բաժանու՛մ մը և դասովի մը կրցուցրնէ. Գր' Cut me off a piece, կարո՛ք էր կարէ՛. It is far off, Երբ Լն : :

Սր բառը երբեմն մասնաւոր կերպով մը կրգործածվի, ու կատարել մը կրցուցրնէ. Գր' Eat it up, Բոլորն ալ կէ՛ր. Fill it up, Ս'ինչն Բերանը լցո՛ւր :

Ս'ակրայր գործածելու կերպը սորվէ՛ նախընթաց օրինակներէն, և աս գիրքին վերջի ծայրի օրինակներէն :

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Դ

THE PREPOSITION. ՅԵՂԵՐԾ ԵՆԹԵՒՐՈՒԹԻՒՆԵՆ :

Նախադրութիւնը ան մասն բանին է, որ անունի մը քովի հետ ունեցած կապակցութիւնը, կամ անունի մը՝ ուրիշ անունի հետ ունեցած կապակցութիւնը կրցուցրնէ :

Հայերէնի հոլովներէն մէկ քանին Լն գոյիարէնի մէջ նախադրութիւններով կը շինվին. ինչպէս՝ Սեռական հոլովը կը շինվի of նախադրութիւնով. Գր' The will of God, Լն գոյիարէնի կէ՛ր. Տրականը Լո նախադրութիւնով. Գր' He goes to Paris, Փարիզ կէ՛ր. Բացառականը fromով. Գր' He came from Paris, Փարիզէն էլն. Գործիականը by կամ with նախադրութիւնով. Գր' It is turned by water, Չ'ո՛րով կը արտաւանջ. He did it with his hand, Իր յետովը քրն : Լն նիւթերը որոնցմէն ինչ և իցէ մէկ բան մը կը շինվի, of նախադրութիւն կառնեն. Գր' It is made of glass, Լն գոյիարէնի շինու՛ած է :

Ս'իւս նախադրութիւնները ասոնք են :

For,	ձաժար .	Above,	Ա եր , առաջ .
In,	Ա էջ .	Over,	Ա ըսյ
Into,	Ա երս .	Below,	Ա ար .
With,	ձե տ , ում .	Down,	Ա ար .
Within,	Ա երսի դին .	Among,	ա- Ա էջ .
Without,	Ա ուրսի դին .	mongst,	
Without,	Ա աւնց .	Concerning,	Ա նոր վերա- բերեալ .
Near, nigh,	Ա օտ .	Out. without,	Ա ուրս .
On, upon,	Ա ըսն .	Through,	Ա էջէն .
Before,	Ա աջ .	During,	Ա տներ .
After,	Ետքը .	Belonging to,	Ա երաբերեալ
Until, till,	Ա նչէ .	As to,	Ա նոր նայե- լու .
Towards,	Ա էսդի .	With respect	Ա աւար
Between,	Ա էջ տեղը .	to,	վասն .
Except,	Իաց ՚ի , ՚ի գատ .	In respect to,	
Beside, be- sides,	՚ի գատ .	With regard	} "
		to,	
Against,	Ա էմ .	In regard to,	} "
At,	Ա էջ , վրայ .	Concerning,	
Behind,	Ետեր .	Respecting,	
Before,	Ա աջը .	On account of,	Ա ստճառով .
Beyond,	Ա նդին .	Instead of,	Փոխանակ .
According to,	Ա ստ , (վէօրէ)	Out of,	Չունենալով :

Into նախագրութիւնը in նախագրութիւնէն կորոշի
աս տարբերութիւնով . into նախագրութիւնը դուրսէն
ներս շարժում վը կըցուցրնէ . Ի՞նչ He went into the garden,
Ատարեկը գնաց . He is walking in the garden,
Ատարեկը կըպտտիտ :

Այս օրոք յայտնաբերուեալ զարմանելու իրադրութիւնս
ընկաց ե յերասգայ օրնախնդրով :

SYNTAX.

ՀԵՄԵՉԵՑՆՈՒԹԻՒՆ

Հ Ա Մ Ա Ր Խ Ձ

Քերականութեան երրորդ մասը կրկնովի համաձայնութիւն կամ զուգադրութիւն, որ մասունք բանի ներք քովէքով բերելու և իմաստ մը կազմելու կերպերը կը սորվեցունէ :

A Sentence, իմաստ, մէկ քանի բառերու մէկ տեղ գալն է մէկ ամբողջ միտք մը տայու համար :

Երկու տեսակ իմաստ կայ . Simple, պարզ , և Compound, բազադրեալ :

Պարզ իմաստը միայն տէր բայի մը ու բայ մը ունի . Դ՞ր Life is short, կէտնսը խորճ է :

Բազադրեալ իմաստը երկու կամ երեք իմաստներէ շինված է . Դ՞ր Life is short, and art is long, կէտնսը խորճ է և արտախորճ էրկայն :

Ոճր ան է՝ որ երկու կամ աւելի բառեր մէկտեղ գալով երբեմն իմաստի մը մէկ մասը կրկնազմեն և երբեմն ալ ամբողջ իմաստ մը կը շինեն :

Պարզ իմաստներուն գլխաւոր մասերը ասոնք են . Տէր բայի, Բայ և Խնդիր բայի :

Տէր բային ուղղական կըլլայ ու սովորաբար բայէն առաջ կը դրվի , ու բային խնդիրը բայէն ետքը կը դրվի . Դ՞ր A wise man governs his passions, իմաստուն ճարտը էր կերէրը իւրտաւարէ . Ըս խօսքին մէջ՝ man , տէր բայի է , governs, բայ , և passions, բային խնդիրը :

Ընդգրիարէնի մէջ համաձայնութիւնը երկու մասն կը բաժնըվի . Concord, զուգադրութիւն , և Government, խնդրատաւիւն :

Չզուգադրութիւնը ան է որ բառ մը աւելի բառի մը հետ կը կապվի սեռով , թուով , հոլովով և գէղքով :

Խնդրառութիւնը ան է, որ երբոր մէկ բառի մը նշանակածը անորոշ կըմնայ, ուրիշ բառ մը կրկնորէ իր տարտամութիւնը լեցունելու համար. ասիկայ կըսվի խնդրառութիւն :

RULES OF SYNTAX. ԱԵՆՈՆԻՔ ՀԱՄԵՂԵՅՆՈՒԹՅԱՆ :

Rule 1. Կանոն 1 :

Խայր ու տէր բայի թուով և գէղքով համաձայնելու են . օր՝ I learn, կըսորվէ . The birds sing, թռչունները կըգգին :

Սեռը օրինակներ որոնք շնորհիւն է :

We was not there.	Հոն չէինք :
The book were lost	Գիրքը կորսովեր էր :
The horses was sold.	Չիերը ծախվեր էին :
The boys was reading.	Տղաքը կըկարդայինկոր .
Thou can not do it.	Գաւն չես կրնար ընել :
He do not learn.	Չիսորվիրկոր :
I teaches him grammar.	Գրեթեկանութիւն կըսորվեցունեմ իրեն :
Him and her was married,	Երկուքը կարգըվեցան :

Rule 2 . Կանոն 2 :

Հատ անգամ աներկոյթ եղանակը կամ իմաստին մէկ մասը՝ բայի մը տէր կըլայ . օր՝ To do well secures happiness, Խարեւորձոտիւնը երջանիւնիւն իւրայ : (Տես համար 10) :

Rule 3 . Կանոն 3 :

And, եւ շարկապով մէկտեղ կցված երկու կամ աւելի

եղակի տէր ըայիններու հետ յոգնակի թուով համաձայնե-
լու են զերանուները կամ բայերը . օր՝ James and John
are good boys, Յակովբասը ու Յովնանները աղէկ որդիներ
էն :

Իսպի թէ որ կամ ո՞ր արոհական շահագնեւորով
զատված ըլլայ նէ, զերանուներ կամ բայը եղակի թուով
համաձայնելու է . օր՝ James or John is sick, Յակովբասը
կամ Յովնանները հիւանդ է :

Արեւ օրինակներ :

My father and mother has gone.	Հայրս ու մայրս գացին :
Mary and her cousin has come.	Մարիամը և իր եղբոր որ- դին եկան :
Neither he nor his bro- ther were there.	Ո՛չ ինքը հոն էր ո՛չ ալ իր եղբայրը :
Man is not such a machine as a clock or a watch, which move merely as they are moved.	Մարդս ժամադրոյցի պէս մեքենայ մը չէ՛, որ ինչ- պէս շարժես նէ՛ անանկ շարժի :

Rule 4 . Կանոն 4 :

Երբոր հաւաքական անուն մը եղակի թուով նշանակու-
թիւն մը կրցուցրնէ՛ բայը կամ զերանուներ եղակի՛ ըլլալու
է օր՝ The class was large, Կարգը մեծ էր . The fleet
has arrived, Կառարարփոյն հասաւ : Իսպի թէ որ յոգ-
նակի նշանակու թիւն մը կրցուցրնէ, բայը կամ զերանուներ
յոգնակի պիտի ըլլայ . օր՝ My people do not consider ;
they have not known me. Իմ խորհուրդս չէն խորհել ,
անանկ պէս չէ՛մանչդան :

Արեւ օրինակներ :

The people was very nu- merous.	Ճողովուրդները բազմաթիւ էին :

- The fleet are all arrived. Բոլոր նաւատորմիդը հասաւ :
- The ship's crew were in a state of mutiny. Կաւին նաւաստիները ապստամբութիւն կընէին :
- The regiment consist of a thousand men. Գունդին մէջ հազար մարդիկ կայ :
- The crowd is quarreling among themselves. Խուռն բազմութիւնը մկրդ մէկու հետ կըկռուինկոր :
- The multitude eagerly pursues pleasure as its chief good. Բոլոր բազմութիւնը եռանդով գըօտանքի ետեւ են ինկեր , իրրե իրենց գլխաւոր օգուտը :
- When the nation complain, the rulers should listen to their voice. Երբոր աղքը կըգանկախ կառավարներըանոնց ձայնին մտիկընելու են :
- The school are now having a vacation. ()ը պարապոյ է : (շտանդոնայ) :

Հ Ա Մ Ա Ր Խ Ե

Rule 5 . կանոն Ե :

Երբոր եզակի տէր բայիները տարբեր դէպքերով են ու տրոհական շողկապով զատված են , բայը իրեն ամենէն մօտ դէմքին հետ կը համաձայնի . օր՝ Either you or I am in fault, կամ էս յանցտար էմ կամ դուն :

Սխալ օրինակներ :

- He or I writes the best. կամ ան աղէկ կըգրէ , կամ ես :
- I or he go to-day. Եսոր կամ ես կերթամ , կամ ան :
- John or I has done it. կամ Յովհաննէսը ըրաւ , կամ ես :

Either you or I are greatly mistaken. Կամ դուն մեծ սխալանքի մէջ ես, կամ ես :

Rule 6 . Կանոն 7 :

Թէ որ տէր բայինքէն մէկը եղակի և միւսը յոգնակի ըլլայ՝ արոհական չաղկապով զատիմք, բային թիւր յոգնակի ըլլայու է . զի՝ Neither the captain nor the sailors were saved, Ոչ նաւապետն եւ ոչ նաւասարիքն ապարկցան :

Անար օրինակներ :

Neither poverty nor riches was injurious to him. Ոչ աղքատութիւնը իրեն վնաս մը կուտար, ո՛չ ալ հարստութիւնը :

Neither the king nor his ministers deserves to be praised. Ոչ թագաւորը արժանի է գովու թեան, ո՛չ ալ իր պաշտօնեաները :

Rule 7. Կանոն 8 :

Կերգործական բայը կամ՝ զօրութեամբ կամ ներգործութեամբ հայցական խնդիր մը ունենալու է . զի՝ We love him, Օհարս իսկիւնք . He love us, Սեղ իսկիւնք . I will reward him, Ես պարգևատրուիմ զայն :

Rule 8 . Կանոն 9 :

Ներեղթ բայը ուրիշ բայի մը, կամ ածականի մը, կամ ընդունելութեան մը, կամ անունի մը, կամ դերանունի մը խնդիր կրնայ . զի՝ Forgot not to do good, Ինչպէս զորոշուի : (Տես համար խ .)

Rule 9. Կանոն 10

Չեղբ կամ կրաւորական բայերը շատ անգամ իրենցմէ ետքը գոյական անունը մը կամ դերանունն մը կուսնենան ,

որ հէմ բային խնդիր կրլայ՝ հէմ տէր բային վերաբե-
րու թիւն կունենայ, ու նոյն հոյովով կրլայ. քօ՝ The man
is a rogue, [ն] հարբը չար է. I believe him to be a bad
man, կըհաստատամ որ գեշ հարբ հմն է :

Այսու օրինակներ :

It was not me.	Ես չէի :
If I were him. . .	Թէ որ ես ան ըլլայի . . .
If it were them. . .	Թէ որ անոնք ըլլային նէ . . .
Whom is she ?	Ո՞վ է ան :
If it was not him, whom could it be ?	Թէ որ ան չէ նէ՝ ո՞վ կրնայ ըլլալ :
I believe it to have been they.	Կըհաստատամ որ անոնք էին :
We took you to be he.	Վեղ անիկայ կարծեցինք :

Rule. 10. Անոն Ժ :

Վոյական անուն մը կամ գերանուն մը ուրիշ անունի
մը կամ գերանունի մը հետ կապված, որ երկուքն ալ նոյն
անձը կամ նոյն բանը կըցուցընեն, նոյն հոյովով կըգրվին,
և բացայայտեալ՝ բացայայտիչ կըսվին. առաջինը՝ բացա-
յայտեալ, և ետքինը՝ որ առաջինին նշանակու թիւնը կը
բացայայտէ, կըսվի բացայայտիչ. քօ՝ Paul the apostle,
Պօղոս քօ՝ առաքելաբը, John the evangelist, Յովհաննէս
աւետարանիչը. Solomon the son of David, the king of
Israel, Սոլոմոն Վաւիլի որդին, Իսրայէլացոյ լաւաւորը :

Rule 11. Անոն Ժա :

Յատկացուցիչը՝ յատկացեալին խնդիր կրլայ. քօ՝ John's
book, Յովհաննէսին գիրքը. His boat, Իր նաւը :

Rule 12. Անոն Ժբ :

Վձականները ո՞ր անունին կամ որ գերանունին պարա-
գան կըցուցընեն նէ, անորն են. քօ՝ Վնուշ խնձոր մը :

Rule 13. Կանոն ԺԳ :

Եղևան գերանունները ո՛ր անունին տեղը որ դրվին նե՛ անոր սեռովը՝ թուովը և դէմքովը դրուելու է . Պ՞ John is here, he came an hour ago, (Յո՛ւհաննէսը հո՞ւ է , յո՛ւն ինչ ատա՛ղ է ինչ . Every tree is known by it's fruit, Ե՛րե՛ն յո՞ւն ի՞ր որորո՛ղէն ի՞նչ ճանչը՞րէ : (Տե՛ս համար Թ և Ժ) :

Rule 14. Կանոն ԺԴ :

Յարաբերական գերանունները իրենց յարաբերակին համաձայնելու են թուով և դէմքով . Պ՞ Thou who readest, Գո՞ւն որ ի՞նչ արդո՞ւս . The book which was lost, Ե՛ն գի՞րը որ ի՞րարը՛լէցո՞ւ : (Տե՛ս համար ԺԿ , ԺԶ) :

Rule 15. Կանոն ԺԵ :

Երբոր յարաբերական գերանունը երկու յարաբերակ ունենայ , երբեմն իմաստը անանկ կրպահանջէ որ յարաբերականը և բայը դէմքով առջինին համաձայնին և երբեմն ալ վերջինին . Պ՞ I am the man who commands you, Ե՞ս է՛մ ան չե՛ղէ հրամայող Տարդը . I am the man who command you, Ե՞ս է՛մ ան Տարդը որ չե՛ղէ ինչ հրամայէ՛մ . կամ Թէ աւելի ազէկ կերպով մը ասանկ կրպի . I, who command you, am the man . I am the general who gives the orders to-day, կամ I am the general who give the orders to-day, Ե՞ս է՛մ այսօր յե՛ղ ի՞ր գորո՞ղը զօրադէտը :

Rule 16. Կանոն ԺԶ :

Երբոր յարաբերակն ու յարաբերականը երկուքն ալ տէր բայի ըլլան , յարաբերականը ամենէն մօտ բային տէր բային է , և ընդհանրապէս յարաբերակը երկրորդ բային տէր բային է : (Տե՛ս համար ԺԶ .)

Rule 17. Կանոն ժէ :

Սակրայները՝ բայերու, ընդունելու թիւներու, ածականներու, մակբայներու, և երբեմն այ ուրիշ բառերու յատկու թիւները կըցուցընեն. օր. He behaves well, Ինչի կը յարմար. They were very attentive, Երբեք. He is very much esteemed, Երբեք յարգուիլն ունի. He devotes himself to studying constantly, Երբեք ուսումնի էրբէ է :

Հ Ա Մ Ա Ր Ի Ը

Rule 18. Կանոն ժը :

Սախարու թիւները հայցական հոլով խնդիր կառնեն. օր. He lives at Smyrna, Իսպիւր կը բնակի :

Rule 19. Կանոն ժթ :

Հարկապները նոյն եղանակով և նոյն ժամանակով բայերը մեկգմեկու կը կապեն. օր. Do good and seek peace, Իսպիւր գործէ և խաղաղութիւն փնտրուի. I will go and tell him, Երբեք գլուցիլն ունի իրեն :

Հարկապները նաև տարբեր եղանակաւ և ժամանակաւ բայերը մեկգմեկու կը կապեն, բայց անատենը տէր բային կը կրկնելի ընդհանրապէս, թէև երբեմն ալ չի կրկնելի. օր. He may return, but he will not stay, Կարելի է երբեք գտնուի, բայց ինչը չի գտնուի ինչու. I went, but I could not find him, Իսպիւր ելայի գտնուի չի գտնուի :

Հարկապները նոյն հոլովով անունները և դերանունները կը կապեն. օր. He and I are happy, Ինչ ու ես երբեք զանիլն ենք :

Rule 20. Կանոն ի :

Oh! և Ah! միջարկութիւնները ընդհանրապէս առաջին
 դէմքէ հական զերանունին հայցական հոլովը խնդիր կանոնն ,
 և երկրորդ դէմքին ուղղականը . օր. Ah me! Այ՛ մյ՛ ինչ . O
 thou fool! Այ՛ յիպոքր . Oh ye hypocrites! Այ՛ ինչ անար-
 նէր :

Rule 21. Կանոն իա :

Than և as բաներէն ետքը զրոված զերանուն մը կամ
 բային հետը կը համաձայնի և կամ՝ բայի մը և նախագրու-
 թեան մը խնդիր կրկնայ . օր. He is wiser than I (am),
 Ինչէ՛ իմաստուն է . She loved him more than (she loved)
 me, Ինչէ՛ էլէլ սիրեց անկէս :

Այսու օրինակներ :

He is as old as her.	Անիկայ անոր հետ մէկտարօք է :
She is older than him.	Անիկայ անկից մեծ է :
He is younger than me.	Ինչէ՛ փոքր է :
They are kinder to him than I.	Անոնք աւելի բարերար են անոր՝ քան թէ ինձի :
He can go as well as me.	Ան ալ կրնայ երթալ՝ ես ալ :

Rule 22. Կանոն իբ :

Ան բառը որ հարցման մը կը պատասխանէ , պէտք է որ
 հարցումը եղած բառին համաձայնի հոլովով . օր. Who
 said that? Այ՛ ո՞վ ըստ . I, (said it.) Ես (ըստ) . Whose

books are those ? Երևոյս յարմար էն . John's, (books.) Յոհանէսի (գիրքերն էն) :

Առաջ օրինակներ :

Who left the door open ? Գուար ո՞վ բաց ձգեց :
 Me. Ես :
 Who told you ? Not him ; Ի՞նչ ըսաւ քեզի . Են չէ .
 it was her. ան :
 Whom did you see there ? Ի՞նչ տեսար հոն . Են և իր
 He and his sister. քոյրը :
 Whose pen is this ? Ի՞նչ գրչի է աս :
 My. Իմին է :

Rule 23. Կանոն իմ :

Հարցման մը պատասխանելու ատեն օժանդակ բայը կամ միայն օժանդակին մէկ մասը կը գործածվի , և չէ թէ բոլոր բայը հարցմանը պէս . օր. Have you heard the news ? Ի՞նչ լսեցիք . I have . Եյ . Will he come ? He will . Գլխի գոյ . Եյ . Կլխի գոյ . Were they not hurt ? They were not , Զի՞նչու չեցան . Եյ . Ի՞նչ . Would he have done it ? He would , Գլխի չե՞նէր . Եյ . Կլխի չե՞նէր :

Rule 24. Կանոն իմ :

Բայերու և խօսքերու մէջ անանկ տեղի կուգայ որ ժամանակի կողմանէ մէկը մէկու վերաբերութիւններ ունին . ուստի քննելու է թէ ինչպէս կը գործածվի որ ժամանակը անանկ խօսքերու մէջ . օր. The Lord hath given and the Lord hath taken away բնութեան տեղը կը սենք The Lord gave and the Lord hath taken away, Տէրը տու-

Սխալ օրինակներ :

- His sickness was so great, that I feared he would have died before our arrival. Իր հիւանդութիւնը այնչափ ծանր էր, որ վախցայ թէ մեր հասնելէն առաջ պիտի մեռնի :
- I intended to have written him before. Միտքս դրի որ առաջ գրեմ իրեն :
- He ought to do it a year ago. Պէտք էր որ տարի մը առաջ ընէր անիկայ :
- And he that was dead, sat up and began to speak. Եւ ան որ մեռած էր, նլաւ նստաւ և սկսեց խօսիլ :
- We have done no more than it was our duty to have done. Միայն մեր պարտաւորութիւնը կատարեցինք :

Rule 25. Կանոն ին :

Բազդատական աստիճանի ածականները և other ածականը՝ than բառը կրկնգրեն իրենցմէ ետքը, և such բառն ալ as բառը կրպահանջէ իրմէն ետքը. զ՞ք՝ Greater than I, Ինչմէ Բէճ. No other than he, Միայն ինքը. Such as do well, Երեսնս որ աղէիլ լինեն :

Սխալ օրինակներ :

- It is no other but he. Ըն էր, ուրիշը չէր :
- He has little more of the scholar besides the name. Միայն անունով ուսումնական է :
- She gave such an answer that astonished us all. Ընանկ պատասխան մը տրվաւ, որ ամէնքս ալ զարմացուց :
- This is none other but the gate of heaven. Երկինքի դուռ է աս, ուրիշ բան չէ' :

Ստոր օրինակներ :

The reward has already or will hereafter be given him. Իր վարձքը արդէն տրված է կամ պիտի տրվի :

He was more bold and active, but not so wise and studious as his companions. Ինքը իր ընկերներէն քաջ և աշխոյժ էր , բայց անոնց չափի իմաստուն և ժրաջան չէր :

Rule 29. Կանոն իմ :

Շատ անգամ իմաստի մը մէջ բառեր զանց կրկնայ վաշխապէս . He was a learned man, he was a wise man and he was a good man բսելու տեղը կրսենք , He was a learned, wise, and good man, Ստոր օրինակներ :

Բայց թէ որ բառ մը զանց բլաւով մութ պիտի բլայան իմաստը , կամ ուժը պիտի տկարանայ , կամ թէ անվայելու թիւն մը պիտի բլայ նէ , համառօտելու չիգար , բոլորն ալ գնելու է . Ե՞րբ՝ We love who love us . Ես խօսքը աղէկ չէ՛ them բառը չիգրգելուն համար . վասն որոյ պէտք է այսպէս բլաւ , We love them who love us, Ստոր օրինակներ :

Հ Ա Մ Ա Ր ԽԹ

Խոսան և սխալ օրինակներ՝ որոնք շեղվելու է :

They will stay this too days. Ըստ երկու օրը պիտի կենան :

The dog follows her master. Շունը իր տիրոջը ետևէն կերթայ :

I saw a flock of geoses. Երամ մը սագ տեսայ :

There goes a boy which is blind. Ըստ կոյր տղան նայէ՛ կերթայկոր :

This is the horse who is lost. Ըստիկայ է կորսրված ձինը :

The well is ten foot deep. Հորը տասը ոտք խորունկ է :

You need not to be afraid. Պէտք չէ որ վախնաս :

They ride faster than us. Ընտք մենէ արագ կերթան կոր (ձիով կ'կառքով) :

Let every one take care of their books. Թո՛ղ ամէն մարդ իր գիրքին վրայ հոգ տանի :

Neither the master nor the scholars is reading. Ա՛չ աշակերտները կրկարդանկոր, ո՛չ ալ վարժապետը :

Three of them was taken into custody. Ընտնցմէ իրեքը գերի առնրվեցան :

Who did you buy the grammar from? Արմէ՞ն ծախու առիր քերականութիւնը :

The troop contain fifty men. Գունդին մէջ յիսուն հոգի կայ :

Neither man nor woman were present. Ա՛չ այր կար, ո՛չ ալ կին :

I shall never do so no more. Մէ՛յմա՛լ ասանկ բան չի պիտի ընեմ :

His character is exceding bad. Իր վարքը չտիէ դուրս գէշ է :

It is no more but his due. Իր պարտքն է աս, ուրիշ բան չէ :

Peter and John is not at school to day. Պետրոսը և Յովհաննէսը այսօր դպրատունը չեն :

Neither good nor evil come
of themselves.

Ո՛չ բարիք ոչ ալ չարիք
առանց պատճառի յառաջ
կուգան :

Grammar teaches us to
speak proper.

Վերականու թիւնը վայել-
չապէս խօսիլ կըսորվե-
ցունէ :

It was me, and not him,
that wrote it.

Ես էի անիկայ գրողը՝ ան
չէր :

The army were drawn up
in haste.

Օջրքերը շուտով պատրաս-
տրվեցան :

He durst not to displease
his master.

Չի համարձակեցաւ իր տէ-
րը սրդողցունելու :

I was in doubt whether it
could be him or not.

Երկբայու թեան մէջ էի,
թէ արդեօք ա՞ն է թէ չէ :

I have wrote my com-
position.

Շարադրու թիւնս գրեցի :

The money is as scarce as
ever.

Սօսկը առջի պէս քիչ է :

A man is the noblest work
of creation.

Սարդս արարչադործու-
թեան ամենէն շքեղ
գործն է :

He is expert to deceiving.

Խաբեբայու թեան վարժը-
ված է :

He provided them of e-
very thing.

Ինքը ամէն բան պատրաս-
տեց անոնց :

James is a worser scholar
than John.

Յակովբոսը Յովհաննէսէն
գէշ աշակերտ մըն է :

They are miserable poor.

Շատ աղքատ են :

I intended to have done it
before you came.

Սխաբս դրի որ քու գալէդ
առաջ լմընցունեմ :

Neither his father nor his
mother were there.

Ո՛չ իր հայրը հոն էր, ո՛չ
ալ մայրը :

Let each esteem others
better than themselves.

Թո՛ղ ամէն մարդ իրմէն
աւելի յարգէ ուրիշները :

Either of them are good
enough.

Ըն ալ բարի է միւսն ալ :

He did it for conscience's
sake.

Խղճմտանքին համար ըրաւ
ան :

We speak that we do
know.

Վիտցածնիս կը խօսինք :

The rich and poor meets
together.

Մըքատը և հարուստը ՚ի
միասին կը ժողովին :

Let us go at the same time as they do. **Ելի՛ր՝ մենք ալ անոնց գացած ժամանակը երթանք :**
 A good man is always studying to be more good. **Լարի մարդը միշտ աւելի բարի ըլլալը կընայի :**
 He is taller than me by a whole head. **Իմ գլուխս անոր ուսերուն կընհասնի :**

Հ Ա Մ Ա Ր Ծ

PROSODY. ԵՌՈՊԵՆՈՒԹԻՒՆ՝

Քերականութեան չորրորդ մասը Լոռգանութիւնն է Լոռգանութիւնը երկու մասն կը բաժնուի . առաջին մասը բառերուն ճիշդ արտասանութիւնը կը սորվեցունէ շեշտովը , քերականութիւնովը , ազգաբանութիւնովը , հանգչելովը և եղանակովը . երկրորդ մասը տաղաչափութեան կանոնները կը սորվեցունէ :

PUNCTUATION. ԿԼՏԵՂԻՐՈՒԹԻՒՆ՝

Կէտադրութիւնը ան արհեստն է , որ կը սորվեցունէ գրուած շարադրութիւն մը բաժնել մասնաւոր կէտերով և նշաններով , որ ասոնք են .

A Comma,	(,)	Ստոր ,
A Semicolon,	(;)	Սիջակէտ .
A Colon,	(:)	Երկու կէտ կամ քողոն .
A Period, ¹	(.)	Ս երջակէտ .
An Interrogation ,	(?)	Պարզիկ .
An Exclamation point,	(!)	Նշան բացազանչութեան
A Hyphen,	(-)	Ենթամնայ .
A Parenthesis,	()	Փարենթազիկ .
An Apostrophe,	(')	Լպատարց .
A Caret,	(^)	Նշան կոչման բառի .
A Quotation,	(" ")	() Բինակ կամ Ս կայութիւն
A Section,	(§)	շատուած .

An Index,	(07)	Հնուցակ .
A Paragraph,	(¶)	Յօդուած .
Brackets,	([])	Սեկնու թիւն .
A Dash,	(—)	Պիծ դադարման .
A Brace,	(})	Փականիշ .
A Diæresis,	(..)	Նշան տրոհման վանկի :

Ստորակէտը կըցուցընէ թէ ձայնը դադրելու է . մէկ վանկ մը նշելու պէտք եղած ժամանակի չափ :

Սիջակէտը կըցուցընէ որ ստորակէտէն երկու անգամ աւելի դադրելու է :

Վողոն կէտը կըցուցընէ թէ ստորակէտէն երեք անգամ աւելի կենալու է :

Սկըջակէտը կըցուցընէ թէ միջակէտին երկու անգամին չափ դադրելու է :

Պարզկը հարցում մը կըցուցընէ :

Բացաբանչու թեան նշանը զարմացում մը կամ զօրաւոր կիրք մը կըցուցընէ :

Ենթաման բաղադրեալ բառի մը մէջ տեղը կըդրվի . զ՞ honey-comb, գամլած Բող :

Փարենթազիղը մէկ բառ մը կամ խօսք մը կըպարունակէ , որ անկէ առաջ ըսված խօսք մը կամ բառ մը կըբացայայտէ , ու չի դրվինէ վնաս չո՛ւնի :

Ելաթարքը մէկ կամ քանի մը գիրերու պակսու թիւնը կըցուցընէ . զ՞ 'giv'n, (given,) Կրված . tho' (though), Եւն :

Նաև բառի մը սեռական հոլով ըլլալը կըցուցընէ զ՞ Robert's pen . Բոտէրէնի Գրիչ :

Նշան կոչման բառին ան է , որ կըցուցընէ թէ գիր մը բառ մը կամ նշան մը մոռցուած է . զ՞ mor^row, Գող :

() ըինակ կամ վկայութիւն կոչված նշանները կըցուցընեն թէ ան նշաններուն մէջտեղը եղած խօսքը մէկ ուրիշ հեղինակի մը գրուածքին մէջը կայ :

Հատուածը՝ գլուխ մը կամ ճառ մը մասերու կըբաժնէ :

Յուցակը կըցուցընէ թէ ան բանին մասնաւոր մտադրութիւն պէտք է :

Յօդուածը կըցուցընէ թէ նոր բան մը սկսված է :

Սեկնութեան նշաններուն մէջտեղը եղած խօսքը ուրիշ խօսքի մը մեկնութիւն է :

Ղադարման գիծը դադարում մը կըցուցընէ որ երբեմն յանկարծ կըլայ, կամ խօսմած նիւթին փոխմած ըլլալը կը ցուցընէ :

Փականիչը զանաղան բառեր կամ խօսքեր մէկզմէկու կապելով՝ նոյնը ըլլալնին կըցուցընէ :

Տրոջման նշանը կըցուցընէ թէ՛ ան ձայնաւորը որուն վրայ կեցած է, ինքնիրեն զատ կըհնչըվի . օր՝ creation, ստեղծագործութիւն : Մտղանիչը կամ աստղը և դաշնակը և ուրիշ մէկքանի նշաններ կըցուցընեն թէ լուսանցքին մէջ մէկ բան մը կայ՝ ան նշանը գրված տեղին վերաբերեալ . օր՝ * , † , ‡ , § .

CAPITAL LETTERS. ԳՂԻԵԳԻԲԵԲՈՒ ՎԼԵՅ :

Ղլխագիր գնելու է ամէն գրքի, գլխու և իմաստի մը սկիզբը, Մտուծոյ անուններուն սկիզբը, մարդոց, տեղերու, գեաներու, լեռներու, ծովերու, լիճներու, նաւերու, յատուկ անուններուն սկիզբը և յատուկ անուններէ շինված ածականներուն սկիզբը, ոտանաւորի տողերուն և երբեմն ալ իմաստի մը մէջ գտնուած գլխաւոր բառի մը սկիզբը . I, էս, գերանունը և O ! «՛՛ միջարկու թիւնը միշտ գլխագրով կըգրվին :

FAMILIAR ABBREVIATIONS.

ԸՆՏԵՆԻ ՀԵՄԸՌՕՏՈՒԹՅՈՒՆԵՐ :

It's կամ 'Tis,	It is.	He's,	He is.
'Twas,	It was.	He'll,	He will.
'Twill,	It will.	I'll,	I will.
Can't,	Cannot.	They'll,	They will.
Don't,	Do not.	You'll,	You will.
Shan't,	Shall not.	They're,	They are.
Wouldn't,	Would not.	I'm,	I am .
Couldn't,	Could not.	You're,	You are.
Didn't,	Did not.	'Till,	Until.
Shouldn't,	Should not.	Musn't,	Must not.

A P P E N D I X.

Յ Ա Ի Ե Լ ՈՒ Ա Ճ

Թ Ի Ի Ե

Names of days of the Week. *Շաբթուան օրերուն անունները :*

Sunday,	Կիրակի .	Thursday,	Հինգշաբթի .
Monday,	Երկուշաբթի .	Friday,	Ուրբաթ .
Tuesday,	Երեքշաբթի .	Saturday,	Շաբաթ .
Wednesday,	Չորեքշաբթի	_____	

Names of the 12 months. *12 Լմիսներուն անունները :*

January,	Յունվար .	July,	Յուլիս .
February,	Փետրվար .	August,	()գոստոս .
March,	Մարտ .	September,	Սեպտեմբեր .
April,	Էպրիլ .	October,	Հոկտեմբեր .
May,	Մայիս .	November,	Նոյեմբեր .
June,	Յունիս .	December.	Դեկտեմբեր :

Names of the four Seasons. *Չորս կշմանակներուն անունները :*

Spring,	Գարուն .	Autumn	կամ
Summer,	Էմառ .	Fall,	Էշուն .
		Winter,	Չմեռ .

Թ Ի Ի Ի

Հինգամիկնոյն՝ Բայց շէշոսիկ արարիւր Բոստեր :

Երբոր առաջին վանկը շեշտուի նէ՝ *Երբոր երկրորդ վանկը շեշտուի նէ՝*
 աս նշանակութիւնները կունենան : *աս նշանակութիւնները կունենան :*

Ո՛չ աստ . Absent . *Հեռացուցանել ,*
ոչ ներկայ ըլլալ
 Համառօտութիւն . abstract, *քաղել :*

շեշտ .	accent,	շեշտել :
մասնիկ .	affix,	փերջի ծայրը դնել :
առաւելութիւն .	augment,	մեծցունել :
օգոստոս .	august,	մեծ , մսմ :
համառօտ աղօթք .	collect,	հաւաքել :
դաշինք .	compact,	թանձր :
բաղադրութիւն .	compound,	բաղադրել :
ներդաշնակութիւն .	concert,	միաբանութեամբ խորհուրդ ընել :
վարք .	conduct,	առաջնորդել :
սահման .	confine,	դսպել :
կռիւ .	conflict,	կռիւ ընել :
դիւ թել .	conjure,	աղերսել :
ընկեր .	consort,	ընկերանալ :
վէճ .	contest,	հակառակել :
սակարկութիւն .	contract,	պակսեցունել :
դիմակայութիւն .	contrast.	դիմացը դնել :
խօսակցութիւն .	converse,	խօսակցել :
դարձած .	convert,	դարձունել :
յանցաւոր .	convict,	յանցաւոր ըլլալը ցուցրնել :
նուազումն .	decrease,	նուազել :
մատեան օրինաց .	digest,	կարգադրել , մար- սել :
մուտք .	entrance,	միտքը յախշտակել :
պաշտպան .	escort,	պաշտպանութեւ հա- մար ընկերանալ :
ջանք , ճար .	essay,	ջանալ :
աքսոր .	exile,	աքսորել :
ուրիշ երկիր խըր- կուած ապրանք .	export,	ուրիշ երկիր տա- նել :
քաղված բան մը .	extract,	քաղել :
եռացումն .	ferment,	խմորիլ :
շատ անգամ .	frequent,	շատ անգամ տեսու- թեան երթալ :
քաջ .	gallant,	սիրելի կանանց :
նշանակութիւն .	import,	ուրիշ երկրէ բե- րել :
նշան .	impress,	տպաւորել :
խունկ .	incense,	բարկացունել :

աճու մն .	increase,	մեծնալ :
նախատինք .	insult,	նախատել :
առարկայ .	object,	հակառակիլ :
կատարեալ .	perfect,	կատարելագործել :
անուշ հոտ .	perfume,	անուշ հոտով լե- ցունել :
գիր հրամանի .	permit,	հրաման տալ :
մասնիկ .	prefix,	սկիզբը դնել :
բողոք .	protest,	յայտ առնել հրա- պարկառ :
հպատակ .	subject,	հպատակել :
մտադրու թեամբ քննութիւն .	survey,	մտադրու թեամբ նայիլ :
տանջանք .	torment,	տանջել :
փոխադրու թիւն .	transfer,	փոխադրել :
յափշտակու թիւն մտաց .	transport,	ուրիշ տեղ տանիլ :

ԹԻՒ Գ

Հնչումով նոյն՝ բայց շէշտով եւ վանիլերու բաժանումով արբ-
բէր բառեր :

Cem'ent,	Հաղախ .	project,	առաջարկու-
cement',	յօղել . կապել .		թիւն, խոր-
de'sert,	անապատ .		հուրդ :
desert',	արժանիք .	project',	նետել :
	փախչիլ զի .	reb'el,	ապստամբ :
	նուորութենէ	rebel',	ապստամբիլ :
min'ute,	բոպէ .	rec'ord,	արձանագրու-
minute',	փոքր .		թիւն . գը-
pres'age,	գուշակութիւն		րուածք :
presage',	գուշակել .	rec'ord',	արձանագրել :
pres'ent,	պարգև .	ref'use,	անարգ :
present',	ընծայել .	refuse',	մերժել :
prod'uce,	բերք .	at tribute,	յատկութիւն :
produce',	բերել .	attrib'ute,	սեպհականել :
prog'ress,	յառաջադի-	inval'id,	անզօր :
	մութիւն .	in'valid, in-	
progress',	յառաջ եր-	valid',	տկար մարգ :
	թալ .		

Թ Ի Ի Ե

Հնչումով հոյն բայց ուղղագրութիւնով արբէր բառեր :

borne,	կրած .	bawl,	պռուպ .
Ail,	հիւանդանալ	bare,	բաց . չիծած .
ale,	տեսակ մը գա- րեջուր .	bear,	կրված .
air,	օդ . կերպ ներ- դաշնակու- թիւն ձայ- նից .	bear,	արջ .
heir,	ժառանգ .	base,	կրել .
aisle,	եկեղեցիի մէջ ճամբայ մը .	base,	նուստ .
isle,	կղզի .	bass,	պատուանդան բամբ .
all,	բոլորը .	bag,	տօպրակ .
awl,	չերիւն . (պէղ)	bag,	պէյ . մուրա- նալ .
altar,	սեղան .	be,	ըլլալ .
alter,	փոխել .	bee,	մեղու .
ant,	մրջիւն .	beach,	ծովեզերք .
aunt,	հօր Կ մօր քոյր .	beech,	կաղնի .
ark,	սնտուկ .	beat,	զարնել .
arc,	կամար .	beet,	ճակնդեղ .
ascent,	ելք .	beau,	(Բանձուր) պճնասէր պա- րոն .
assent,	միարանու- թիւն .	bow,	աղեղ .
auger,	գշեր չիւսանց (պոստիստ)	been,	եղած .
augur,	նախագուշակ	bin,	արկղ .
aught,	բան մը .	beer,	գարեջուր .
ought,	պարտաւոր .	bier,	դագաղ .
bad,	գէշ .	bell,	զանգակ .
bade,	հրամայուած .	belle,	օրիորդ .
bail,	ապահովութի կալանաւորի	berry,	հատապտուղ .
bale,	կապոց .	bury,	թաղել .
bale,	դուրս հանել .	blew,	փչեց .
ball,	գունդ .	blue,	կապուտ .
		boar,	արու խոզ .
		bore,	ծակել .
		boll,	ցօղուն .
		bowl,	գնտակ քեասէ .

bourn,	սահման .	sell,	ծախել .
borough,	աւան .	cent,	սենդ . սասի
burrow,	փոքր կենդա-		Լճերի գոցոց .
	նեաց որջ .	scent,	հոտ .
bough,	ճիւղ .	sent,	խրկրված .
bow,	խոնարհել .	cession,	զիջումն .
brake,	մացառ .	session,	գործի նստիլ
break,	կոտրել .	choir,	գունդ երգո-
breach,	կոտորում .		ղաց .
breech,	բանի մը վարի	quire,	պուրակ .
	կողմը .	cholera,	բարկութիւն
bread,	հաց .	collar,	անուր .
bred,	մնուցած .	chord,	լար .
broach,	աման մը ծա-	cord,	չուան .
	կել .	chronical,	երկարատե .
brooch,	զարդ .	chronicle,	պատմութիւն
bruit,	ձայն .	cion,	բողբոջ .
brute,	անբան կեն-	Sion,	Սիօն .
	դանի .	cite,	հրահրել .
but,	բայց , հասկա	sight,	տեսութիւն .
butt,	ծաղը նշաւակի	site,	դիրք .
butt,	տակառ .	climb,	վեր ելլալ .
buy,	գնել .	clime,	կլիմայ .
by,	քովը .	coarse,	խոշոր .
Cain,	Կային .	course,	շաւիղ .
cane,	գաւազան .	coat,	սիւր[ծիւքօ .
call,	կանչել .	cote,	փարախ .
caul,	[ծաղանդ ա-	complement,	լրումն .
	ղեաց .	compliment,	յարգութեան
cannon,	[ծնդանօթ .		բարև .
canon,	կանոն .	core,	սիրտ . ներսի-
canvas,	կառ կանե-		դին .
	փեայ .	corps,	խումբ .
canvass,	քննել .	cousin,	հօր եղբօրը և
cask,	տակառ .		մօր եղբօրը
casque,	սաղաւարտ .		աղջիկը կամ
cede,	[ծողուլ .		որդին .
seed,	սերմ .	cozen,	խաբել .
cell,	ներքին սե-	currant,	հաղարջ .
	նեակ .		

current,	Հոսանք .	flew,	Թռաւ .
cymbal,	տաւիղ .	flue,	խողովակ ծըխ-
symbol,	նշանակ .		նելուզի .
day,	օր .	flour,	ալիւր .
dey,	տէյ .	flower,	ծաղիկ .
dear,	սիրելի, սուղ .	fore,	յառաջ .
deer,	եղջերու .	four,	չորս .
dew,	ցօղ .	forth,	առ դուրս .
due,	պարտք .	fourth,	չորրորդ .
die,	մենիկ .	foul,	աղտոտ .
dye,	ներկել .	fowl,	Հաւ .
doe,	այծեամն .	fir,	եղևնափայտ .
dough,	խմոր .	fur,	մուշտակ .
done,	բրած .		(սիւրս)
dun,	մու թ դոյն .	gait,	քալվածքի
dun,	պարտքը պա-		կերպ .
	հանջել .	gate,	դուռ .
dram,	տրամ .	gilt,	ոսկեղօծեալ .
drachm,	տրաքմա ,	guilt,	մեղք , յան-
	դրամ .		ցանք .
dam,	սահանափակ	grate,	երկաթէ վան-
	առնել .		դակ .
damn,	դատապարտել	great,	մեծ .
ewe,	էգ ոչխար ,	groan,	հեծել .
	մաքի .	grown,	մեծցած .
yew,	տեսակ մը ծառ	hail,	կարկուտ ,
you,	դու .		կանչել .
eye,	աչք .	hale,	առողջ .
I,	ես .	hair,	մազ .
fain,	կամաւ .	hare,	նապաստակ .
fane,	տաճար .	hall,	սրահ .
feign,	ձևանալ .	haul,	քաշել .
faint,	տկար , մարած	hart,	եղնիկ .
feint,	կեղծեալ .	heart,	սիրտ .
fair,	գեղեցիկ , սօ-	heal,	բժշկել .
	նապաճառ .	heel,	դարչապար .
fare,	կերակուր .		(Լապտան)
feat,	երևելի գործք	hear,	լսել .
feet,	ոտքեր .	here,	հոս .
flea,	լու . (վէրէ)	heard,	լսված .
flee,	փախչել .	herd,	հօտ .

hew, ^բ	կտրել .	lane,	նեղ փողոց .
hue,	գոյն .	lea,	դաշտ շրջա-
hie,	արագ շարժել		փակեալ .
high,	բարձր .	lee,	հովիտ դիմացը
him,	զանիկայ .	lead,	կապար .
hymn,	երգ .	led,	առաջնոր-
hole,	ծակ .		դուած .
whole,	ամբողջ .	leaf,	տերե .
hour,	ժամ .	lief,	յօժարակամ
our,	մեր .	leak,	վաղել .
in,	մէջ .	leek,	պրաս .
inn,	իջևան , պան-	lean,	նիհար .
	դուկ .	lien,	ստացուածքի
indict,	յանցանք նե-		իրաւունք .
	տել .	lessen,	պակսեցունել .
indite,	շարադրել .	lesson,	համար .
key,	բանալի .	levee,	երևելի մարդ
quay,	ամբարտակ		մըտեսնալու
	նաւահան-		ժողովք մը .
	գըստից .	levy,	հաւաքել .
kill,	մեռցունել .	liar,	սուտ զրուց .
kiln,	բուռն .	lyre,	քնար . (լէրա)
knave,	նենգաւոր .	lie,	սուտ զրուցել
nave,	անիւին գուն-	lie,	պառկիլ .
	դը .	lye,	փայտի մոխի-
knead,	թրել .		րէ շինված
need,	կարօտ .		հեղուկ մը .
knew,	գիտցաւ .	lo',	ահա' .
new,	նոր .	low,	ցած .
knight,	ասպետ .	low,	աքաղաղի ձայն
night,	գիշեր .		հանել .
knit,	մանել .	loan,	փոխ տալ .
nit,	անիծ .	lone,	առանձին .
knot,	կապ, յօդուած	lore,	ուսումն .
not,	ոչ .	lower,	ցածցունել ,
know,	գիտնալ .		իջեցունել .
no,	ոչ .	made,	շինուած .
laid,	դրած .	maid,	կոյս .
lade,	բեռցունել .	mail,	դէնք , փօստա .
lain,	պառկած .	male,	արու .

main,	գլխաւոր .	owe,	պարտական
main,	ովկիանոս ,		ըլլալ .
	ցամաք .	oar,	թի . (տէրէլ)
mane,	բաշ . (էլէլ)	ore,	չիղըտված
maize,	մարացորեն .		հանք .
maze,	ծուռ ու մուռ	one,	մէկ .
	ճամբայ .	won,	ստացած .
mall,	լախտ .	pail,	դոյլ . (գոլլա)
maul,	զարնել .	pale,	գունաթափ .
manner,	կերպ .	pain,	ցաւ .
manor,	տէրու թիւն .	pane,	պատու հանի
mantel,	ծածկոյթ վա-		ապակի .
	ւարանի .	pair,	զոյգ .
mantle,	վերարկու .	pare,	ըստըկել .
marshal,	զօրապետ .	pear,	տանձ .
martial,	պատերազմա-	palate,	փոքր լեզու .
	սէր .	pallet,	մահիճ .
mead,	մեղրաջուր .	panel,	գրանը այնան .
meed,	հատուցում .	pannel,	համետ փոքր .
mean,	միջոց .	peace,	խաղաղու թի
mean,	նշանակել ,	piece,	կտոր .
	նուստ .	peak,	լեռան կամ
mien,	կերպ, երևոյթ .		բլուրի գա-
meat,	միս .		շաթը .
meet,	յարմար .	peek,	ծակէն նայիլ .
meet,	ժողովել .	pique,	քէն , թշնա-
mete,	չափել .		մու թիւն .
metal,	մետաղ .	peal,	բարձր ձայն .
mettle,	նուանդն .	peel,	ըստըկել .
might,	կարողութիւն	peer,	հաւասար .
mite,	երևիլ . ծճի .		աղնուական
moan,	ողբալ .	pier,	կամուրջնե-
mown,	հնձըված .		բուն կամա-
moat,	խրամ .		բակալը .
mote,	շամանդաղ .	plain,	դաշտ .
nought,	ոչինչ .	plane,	տափարակ ,
not,	ոչ .		յղկիչ հիւ-
nay,	ոչ .		սանց . (բէն-
neigh,	խրխնջել .		րէ)
O !	ոհ , աւաղ .	plait,	ծալլել .

plate,	արծըթէ ա-	ring,	մանեակ .
	նօթ .	wring,	ոլորել .
plum,	սալոր .	road,	ճամբայ .
plumb,	կապարէ ծան-	rode,	ձի հեծաւ .
	րու-թիւն մը	roe,	էգ այծեամն ,
pole,	բենու .		եղն .
poll,	գլուխ , ծայր .	row,	կարգ , թիա-
pore,	ծակտիք .		վարել .
pour,	թափել .	rote,	թու թակի պէս
pray,	աղօթք ընել .		զրուցել .
prey,	որս .	wrote,	գրեց .
principal,	գլխաւոր .	rough,	խորտուբորտ
principle,	սկզբունք .	ruff,	վիզի զարդ մը
profit,	օգուտ .	rout,	խուժան , ամ-
prophet,	մարգարէ .		բոխ .
rain,	անձրև .	route---rout,	ճամբայ .
reign,	թագաւորել .	rye,	համար .
rein,	սանձ .	wry,	ծուռ .
raise,	հանել .	sail,	առադաստ .
raze,	կործանել .	sale,	վաճառումն .
rap,	զարնել .	scene,	տեսարան .
wrap,	ծալել .	seen,	տեսած .
read,	կարգալ .	sein---seine,	մեծ ուռկան .
reed,	սրինգ .	scull,	նաւին ղեկին
read,	կարդացած .		կողմէն մէկ
red,	կարմիր .		թիով նա-
reek,	ծխել .		ւարկել .
wreak,	վրէժխնդիր		
	ըլլալ .	skull,	սկաւառակ
rest,	հանգիստ .		գլխոյ .
wrest,	յափշտակել .	sea,	ծով .
retch,	փսխել .	see,	տեսնալ .
wretch,	թշուառական	seam,	կար .
rice,	բրինձ .	seem,	երևալ , թուիլ
rise,	ելք .	sear,	երել մինչև որ
right,	ուղիղ .		չորնայ .
rite,	արարողութի	sere,	չոր .
write,	գրել .	seer,	մարգարէ .
wright,	աշխատաւոր .	seignior,	տէր .
ring,	մատանի .	senior,	մեծ .

sew,	կար կարել .	tale,	պատմութիւն .
so,	այսպէս .	tare,	որոմն , տարա .
sow,	ցանել .	tear,	պատռել .
shear,	ոչխարին բուր- դը կտրել .	team,	լուծք եղանցի ձիոց .
shone,	փայլած .	teem,	առատանալ .
shown,	ցուցված .	tear,	արցունք .
slay,	սպաննել .	tier,	կարգ .
sleigh,	սայլ .	their,	անոնց .
sleight,	ճարտարութի	there,	հոն .
slight,	ղանց առնել .	threw,	նետեց .
sloe,	վայրի սալոր .	through,	մէջէն .
slow,	կամաց .	throe,	սաստիկ ցաւ .
soar,	բարձրանալ .	throw,	նետել .
sore,	սաստիկ .	throne,	աթոռ .
sole,	միայն , ներ- բան .	thrown,	նետած .
soul,	հոգի .	to,	առ , դէպի .
some,	ովանք .	two,	երկու .
sum,	գումար .	too,	նաև . ալ .
son,	որդի .	toe,	ոտքին մա- տուրները .
sun,	արեգակ .	tow,	չուանով քա- շել .
stair,	սանդուխ .	tow,	խծուծ .
stare,	զարմանքով նայիլ .	travel,	աշխատիլ .
stake,	ցից .	travel,	ճանապարհոր- դել .
steak,	միսի կտոր .	vail---veil,	քողբ .
stationary,	չաստատուն .	vale,	ձոր .
stationery,	թուղթ, մեյան, գրիչ , ևն .	vain,	դատարկ .
steal,	գողնալ .	vane,	կողմնացոյց ,
steel,	պողպատ .	vein,	գրօշակ տա- նետաց .
stile,	ցանկի սան- դուխք .	vial---phial,	երակ .
style,	ոճ .	viol,	շիշ .
straight,	ուղիղ .	vice,	ջութակ .
strait,	նեղուց .	vise,	մոլութիւն .
succor,	օգնութիւն .	vise,	մամուլ . (մե- կէնէ)
sucker,	բողբոջ .	waist,	մէջք .
tail,	պօչ .		

waste,	ամայի, վատ նել .	wear,	հագնել .
wait,	սպասել .	way,	ճամբայ, կերպ .
weight,	ծանրութիւն .	weigh,	կշռել .
waive,	մերժել .	weak,	տկար .
wave,	ալիք .	week,	շաբաթ .
ware,	վաճառք .	wean,	ծիծէ կտրել .
		ween,	կարծել .

ԹԻՒ Ե

() Բնական էր աստիճաններու՝ իրենց խնդրած նախադրուելի-ննել-
բովք յետեւ :

Able to read.	կարդալու կարող :
Absent from home.	Հեռի 'ի տանէ :
Acceptable to me.	Ինծի հաճելի :
Accessible to every one.	Որուն ամէնը կրնան մտակ- նալ :
Accessory to the crime.	Յանցանքին հաղորդ :
Accordant with truth.	Չմարտութեան համաձայն :
Accursed of God.	Լստուծմէ նղովեալ :
Accountable	} to God for our con- duct.
Amenable	
Answerable	
Responsible	
Acquirable by man.	Լին որ մարդիկ կրնան ու- նենալ :
Adequate to account for it.	Լինոր պատճառը ցուցնելու բաւական :
Adverse to success.	Յաջողութեան ներհակ :
Agreeable to reason.	Պատողութեան յարմար :
Antagonistic to the Gospel.	Լեւտարանին թշնամի :
Antecedent to the event.	Լս դիպուածէն առաջ :
Anterior to that.	Լտկից առաջ :
Anxious { to get riches. } for riches.	Հարստութեան ցանկացող :
Apparent to any one.	Լմենուն յայնի :

Applicable to the subject.	Ընդհանրաբար յարմար :
Approachable by water.	Մուտքով մտնելնալու :
Ascertainable by investigation.	Վննութեամբ ստուգելի :
Ascribable to human agency.	Սարգկային գործառնութեան ընծայելի :
Attainable by labor.	Էշխատութեամբ ձեռք բերելու :
Attributable to bad conduct.	Չար վարքի ընծայելի :
Averse to what is good.	Բարի բաներու ներհակ :
Benevolent to man.	Բարեսէր մարդոց :
Capable of use.	Վորձածութեան եկող :
Careful for nothing.	Լձն բանի մէջ անհոգ :
Careful of his money.	Իր ստակին վրայ հոգ տանող :
Certain of success.	Ստոյգ յաջողելու :
Characteristic of the man.	Ինչ մարդ ըլլալը ցուցնող :
Commemorative of great deeds.	Երեկի գործքերու յիշատակարան :
Confident of triumph.	Ճաղժութեան վստահութիւն ունեցող :
Confirmatory of our views.	Սեր գաղափարները հաստատող :
Conformable to rule.	Կանոնի նպանդ :
Congruous with what he said.	Լսածին յարմար :
Consequent on such doings.	Ըսանկ գործքերէ յտուց եկած :
Consistent with truth.	Ճշմարտութեան համաձայն :
Contradictory of his statement.	Ներհակ իր խօսածին :
Contrary to his wishes.	Իր ուզածին հակառակ :
Corrective of error.	Ուղղիչ սխալանաց :
Corroborative of their declaration.	Իրենց յայտարարութիւնը հաստատող :
Courteous to, kind towards, others.	Վաղցրաբար ուրիշներուն :
Covetous of fame.	Համբաւի ցանկացող :

Decisive of the question.	Ենդիրը վճռող :
Deducible } from the pre-	Եռաջարկութենէն յառաջ
Derivable } mises.	գալու :
Dependent on God.	Եստուծոյ վրայ կախում ունեցող :
Deserving of blame.	Մեղադրանաց արժանի :
Devoid of merit.	Երժանաւորութիւն չունեցող :
Difficult of performance.	Պժուարին կատարելու :
Diligent in study.	Ժրաջան ուսման մէջ :
Dissuasive from evil.	Չարին հակառակը յորդորող :
Distant from home.	Տունէն հեռու :
Distasteful to me.	Ինծի անհաճոյ :
Distinct from that.	Եակից որոշ , զատ :
Divergent from each other.	Մէկզմէկէ բացված :
Dutiful to parents.	Օնողաց Հնազանդ :
Eager to go.	Երթալու եռանդոտ :
Earnest { to obtain it.	Փափաքող զանիկայ ձեռք
{ in the pursuit.	ձգելու :
Easy to learn.	Սորվելու դիւրին :
Envious of another's good.	Աւրիշին բարեացը վրայ նախանձող :
Equal to mine.	Իմինիս հաւասար :
Equi-distant from each other.	Մէկզմէկէ հաւասարապէս հեռի :
Equivalent to that sum.	Ետ գումարին հաւասար :
Exclusive of this.	Ես բանը չընդունող :
Exempt from suffering.	Եեղութենէ ազատ :
Expert in the use of the pen.	Վաջ գրիչ ունեցող :
Favorable to our hopes.	Մեր յոյսերուն հաճոյ :
Fit for nothing.	Բանի մը չի յարմարող :
Fluent in speech.	Ճորտարան :
Foreign from the subject.	Ես նիւթէն օտար :
Friendly to us.	Մեզի բարեկամ :
Generous to his friends.	Եռատաձեռն իր բարեկամներուն :
Good to all.	Եմէնուն բարի :
Grateful } to benefactors	Երախտագէտ երախտեաց :
Thankful } for kindness.	Ենորհակալ բարերարութեանց :

Guilty of the crime.	Աս մեղքին յանցաւորը :
Hateful to the sight.	Տեսու թեան առելի :
Hostile to our interests.	Մեր օգուտին թշնամի :
Identical with the other.	Մի և նոյն (նն) երկուքն ալ :
Ignorant of himself.	Ինքրդինքր չգիտցող :
Illiberal towards all.	Ըմենուն հետ ամարդու թեամբ վարվող :
Impatient of injury.	Վ նասի չի համբերող :
Independent of man.	Մարդոցմէ ազատ :
Indulgent to his children.	Իր աղոցը երես տուող :
Ini-mical to every body.	Ըմէն մարդոց թշնամի :
Innocent of the charge.	Տանգանքին տէրը չեղող :
Inseparable from our lot.	Մեր բաղդէն անբաժանելի :
Intimate with me.	Ինծի մտերիմ :
Irrespective of results.	Հոգը չեղող, բանէ մը չի- վախցող :
Jealous of others.	Սուրիշներուն վրայ նախան- ձող :
Manifest to all.	Ըմենուն յայտնի :
Natural to man.	Մարդոց բնական :
Neglectful of his duty.	Իր պարտքերը չի կատարող :
Negligent in performing his promises.	Իր խոստումները կատարելու դանդաղ :
Notorious for lying.	Սուտըրուցու թեան մէջ ե- րևելի :
Obvious to the eye.	Ըչքի երևացող :
Obvious at first sight.	Մէկ նայվածքով յայտնի երևցող :
Offensive to the ear.	Վիանջի վնասակար :
Ominous of evil.	Չարագուշակ :
Painful to the feelings.	Օգտցումներու ցաւալի :
Peaceable in his disposi- tion.	Ինաւորու թիւնով խաղա- ղասէր :
Penitent for sin.	Վպաշխարող մեղաց :
Pernicious to society.	Ինկերու թեան վնասակար :
Pre-eminent in excellence.	Ըմենէն պատուական :
Prejudicial to our cause.	Մեր գործին վնասակար :
Previous } to my going.	Երթալէս առաջ :
Prior }	
Preventive of evil.	Ըրգելիչ չարեաց :

Privy to a secret.	Օ՛ածուկը գիացող :
Propitious to our hopes.	Ա՛ր յոյսերուն յաջող :
Proud of his learning.	Ա՛ր ուսման վրայ պարծեն- ցող :
Rebellious against autho- rity.	Ա՛շխանու թեան դէմ ապրս- տամբ :
Regardful of another's rights.	Ա՛ւրիշին իրաւունքը նայող :
Regardless of his own.	Ա՛րենին վրայ հոգ չխա- նող :
Relevant } Pertinent } to the subject.	Բանը թե թեկունող :
Remarkable for beauty.	Գեղեցկու թեամբ երևելի :
Respectful } } in his de- } meanor---to- } wards his e- } quals.	Ա՛ր արքով յարգի : Ա՛ր հասակակիցները յար- գող :
Subsequent to the war.	Պատերազմէն ետքը :
Tributary to other nations.	Ա՛ւրիշ ազգաց հարկատու :
Tyrannical over his sub- jects.	Ա՛ր հպատակներուն վրայ բռնակալ :
Vain of her beauty.	Ա՛ր գեղեցկու թեանը վրայ պարծնացող :
Valiant in battle.	Պատերազմի մէջ յաջող :
Weary of life.	Կեանքէ զգուած :
Worthy of praise.	Գոյու թեան արժանի :

ԹԻԻ Օ.

Օրինակներ Բայերո՝ վրայ՝ երեւոյ ինդրած նախադրու-լի-ն-
նէրով ձեկտել :

I abide in * the house.	Տունը կրմնակիմ :
I abide with them.	Ա՛նոնց հետ մէկտեղ կրմնա- կիմ :
abide by what I say.	Խօսքիս վրայ կրկենամ :
France abounds with կամ in fruit.	Գաղղիա աւատ է պտղով :

* Բաց զերերով գրված բառերը նոսր պիտի իմացվին :

- You abscond from justice. Երդարու թենէ կրտախչիս :
- He absents himself from my house. Մեր տունը չիգար :
- I abstain from wine. Գինի չեմ խմեր :
- It was abstracted from this book. Ես գիրքէն համառօտված էր :
- He accedes to the treaty. Ըն դաշնագրու թեան միջ կըմանայ :
- I accept of your offer. Բու ընծադ կընդունեմ :
- He accommodates himself to his situation. Ինքզինքը իր վիճակին կը յարմարցունէ :
- I account to, կամ with, you for that. Բեզի հաշիւ կուտամ ան բանին համար :
- He is accustomed to it. Սովորած է անոր :
- I acquiesce in the decision. Ըն վճռոյն կը հաւնիմ :
- He acquitted himself in that affair with honor. Եղէկ կատարեց իր պարտքերը ան գործին մէջ :
- They act up to their principles. Իրենց գիտցած ճամբան կերթան :
- It is not adapted to him. Ըն բանը իրեն յարմար չէ :
- You addict yourself to vice. Ինքզինքդ մոլու թեան կուտաս :
- I address myself to you. Բեզի կըսեմ :
- I adhere to my opinion. Իմ կարծիքիս վրայ կը կենամ :
- It admits of enlargement. Կրնանք մեծցունել :
- He admonished me of it. Օչիս խրատեց ան բանին համար :
- She was adorned with beauty. Գեղեցկու թիւնով զարդարված էր :
- I advert to his discourse. Սխտքս անոր տրամաբանութեանը կը հակի :
- I advise with my father. շօրս հետ խորհօրդ կընեմ :

- I agree to your proposal. Ի սածղ կընեմ :
- We agree in opinion. Կոյն կարծիքը ունինք :
- I agree with you. Կ'եզի հետ կրմիարանիմ :
- They agree about that. Եւ բանին վրայ միարանու թիւն կընեն :
- I aim at that result. Ուղածս աս բանը կառարելն է :
- I aimed at the bird. թռչունին նշան առի :
- She was alienated from her husband. Երկընէն թողվեցաւ :
- He alights from his horse. Չիէն վար կիջնայ :
- The bird alighted on a tree. թռչունը ծառի մը վրայ թառեցաւ :
- That amounts to one hundred piastres. Եմէնը հարիւր շուրուշ կընէ :
- He animadverts on my conduct. Իմ վարքս կը յանդիմանէ :
- The troops were much annoyed by, կամ with, the artillery. Օգրքերը շատ վնասվեցան թնդանօթներէն :
- We must answer to God for our conduct. Ի'եր գործքերուն համար պատասխան պիտի տանք Եստուծոյ :
- I apologize to you for my error. Իմ յանցանքներուս թողու թիւն կըխնդրեմ քեներէ :
- He appealed from the judge to the king. Կատաւորէն թագաւորին բողոքեց :
- That appertains to history. Ետիկոյ պատմութեան կը վերաբերի :
- I apply to you for permission. Երաման կըխնդրեմ քեներէ :
- He was appointed to a good place. Եղէկ տեղ զրվեցաւ :
- He has nothing to apprehend from it. Ենկէ վախնալու բան մը չունի :
- I was apprized of his coming. Իր գալը իմացայ :

I approve of what you did.	Ըրածիդ կը հասճիմ :
I argue with you against that doctrine.	Եւ տ վարդապետութեանը դէմ կ'ողիճիմ զեզի հետ :
That arises from negligence.	Եւ տիկայ զանցառու թենէ կելլայ :
They arise against me	Ինձի դէմ կելլան :
I arrived at your house.	Չկը տունը հասայ :
He arrogates to himself all our power.	Իողոր մեր զօրութիւնը ինքը կը յափշտակէ :
I asked of him	Հարցուցի իրեն . ինդրեցի իրմէն :
I ask for a piastre.	Պարուշ մը կուզեմ :
I ask after your son.	Որդիդ ինչպէս է աղէկ է :
He aspires to honor.	Պատիւի համար հոգին կուսայ :
I assent to your proposal.	Եւ աջարկութեանդ կը հասճիմ :
Vice cannot be assimilated to virtue.	Մոլութիւնը առաքինութեան չինմանիր :
He assisted with his purse.	Ստակով օգնութիւն ըրաւ :
I associate with you.	Վեզի հետ կընկերանամ :
I assume to myself your merit.	Վաւ արժանաւորութիւնդ ինձի կը յատկացունեմ :
He atones for his faults.	Իր յանցանքները կըքաւէ :
He attained to that.	Չեաք բերաւ անիկայ :
I attend to what you say.	Ըսածիդ մտիկ կընեմ :
I attend on this gentleman.	Եւ ս պարօնին կը ծառայեմ :
I avail myself of this opportunity.	Եւ ս պատեհութիւնը 'ի գործ կը դնեմ :
I avenge myself of my enemies.	Սրէժխնդիք եմ իմ թըշնամիներուս :
I awake from a dream.	Երազով մը կարթըննամ :

I awed him into silence.	Ու արցունցի զինքը ու լուռ կեցաւ :
He bables out nonsense.	Բերնին եկածը թող կուտայ . արեղցիեղ կըխօսի :
He bailed out his friend.	Երաշխաստութեամբ իր բարեկամը աղատեց :
I baited with a worm.	Ուրդ մը կեր (Է՛հ) դրի :
He bales up his cloth.	Իր լախը ծրար (սօճճա) կընէ :
He bales out the boat.	Վաւին ջուրը կըպարպէ :
He bars up his door.	Վրանը նիգը կըդնէ :
You bargain for a horse.	Չի մը կըսակարկես :
The dog barks at you.	Շ շունը վրագ կըհայէ :
You barrel up pork.	Խողի միս կըլեցունես սակառը :
I bask in the sun.	Լրեգակին մէջ կըտաքնամ :
She was bathed in tears.	Լըցունքով լուացվեցաւ :
He bathed with wine.	Վինիով լուացվեցաւ :
I battle with him.	Իրեն հետ կըկռվիմ :
I bawl to him.	Ընոր կըպօռամ :
I bawl out.	Կըպօռամ :
The dog bays at me.	Շ շունը վրաս կըվազէ հաշելով :
I am in the wrong.	Չարութիւն բրի :
I am in for it.	Բանուեցայ :
I am at work, you are at play.	Ես կաշխատիմկոր , դուն կըխաղասկոր :
I am for him, and against her.	Ես անոր կողմանէ եմ , և միւսին դէմ :
I am out with him.	Ես բան չունիմ անոր հետ :
I am out.	Վուրսն եմ :
He bears hard upon me.	Ինծի շատ նեղութիւն կուտայ :
He bears away the prize.	Յաղթանակը ձեռք կըձգէ :
The ship bears down upon us.	Վաւը վրանիս կուգայ :

He bears off his prey.	Իր որսը կառնէ կրտանի :
My conduct will bear me through.	Իմ գործքս կրնայ իս ար- դարացունել :
He bears up against misfortune.	Պժմադղու թեան կը համբե- րէ :
That ship bears away.	Անաւը գլուխը կը դար- ձունէ կոր :
I bear with your bad temper.	Վսու չար բնաւորու թեանդ կը համբերեմ :
They beat back the enemy.	Թշնամին փախուցին :
You beat down his price.	Պինը վար կը դարնես :
You beat him down in argument.	Հակաճառու թիւնով անի- կայ յաղթեցիր :
We beat up the quarters of the enemy.	Թշնամին պաշարեցինք :
They beat out his brains.	Անոր գլուխը ջախջախեցին
The snow beats into the room.	Չիւնը սնեակը կը մտնայ :
He beautifies with taste.	Աղւոր կը դարդարէ :
I beckoned to him with my hand.	Չեոք ըրի անոր :
He bedaubed with mire.	Տիղմով շաղխեցաւ :
She was bedecked with flowers.	Օճաղիկներով զարդարված էր :
She had bedewed with her tears the tomb of her husband.	Իր երկանը գերեզմանը ար- ցունքներովը թրջեց :
They beg for peace	Խաղաղութիւն կը խնդրեն :
I beg of you to do it.	Արխնդրեմ որ ան բանը ը- նես :
He behaves to her too ill.	Անա գէշ կը վարվի անոր հետ :
I believe in God.	Աստուծոյ կը հաւատամ :
That belongs to me.	Ատիկայ իմնս է :
He bends back.	Ետին կը ծռի :

He bends forward.

He was bereft of his only son.

The coach was besmeared with mud.

His coat was bespangled with gold.

Nature bestowed upon her so much beauty.

I am aware of that.

Let him beware of that.

I bind up my wound.

The dog bit at him.

I was blamed for it.

Providence blessed with affluence all his offspring.

They block up the fort. I will blot out that word.

He blows out his brains.

They will blow up the magazine.

The wind will blow down the house.

The wind blows off my hat.

The storm blew over.

He blunders out a word.

He blushes for shame.

He blushed at that.

He blusters about that.

I boast of it.

Ըռաջ կըծըռի :

Իր մէկ հասիկ զաւկէն զըկուեցաւ :

Առքը տիղմով ծածկըված էր :

Իր վերարկուն ոսկիով զարդարված էր :

Բնութիւնը այսչափ գեղեցկութիւն պարգևեց իրեն :

Ըտ բանին ծանօթ եմ :

Թող զգուշանայ ատկից :

Ա էրքս կըկապեմ :

Շունը խածնելիք բրաւ :

Անշարքըվեցայ ան բանին համար :

Ըստուծոյ նախախնամութիւնը օրհնեց անոր սերունդները առատութեամբ :

Ըմրոցը կըգոցեն :

Ըտ բառը աւրեմ պիտի :

Շրացանին գունտը իր գլխէն անցաւ :

Շտեմարանը վառօդով բռնընկցունեն պիտի :

Շովը տունը պիտի փլցունէ :

Շովը գլխարկս կըթռցունէ կոր :

Սրբիկը անցաւ :

Ըմնալուն՝ դժուարաւ խօսք մը կելէ բերնէն :

Ըմնալուն կըկարմրի :

Ըն բանին համար կարմրեցաւ :

Ըտ բանին վրայ կըպարծենայ :

Արպարծենամ ան բանին վրայ :

That borders upon destruction.	Ատոր կորուստը մօտեցած է :
I bottle up my beer.	Գարեջուրս շիշերու մէջ կառնեմ :
He bows down to the ground.	Երկրագոյտ թիւն կընէ :
He bows to you.	Վեզի խօնարհու թիւն կընէ :
The tree branches out.	Նոսր ճիւղ կուտայ կտր :
He brazened out the business.	Ինքզինքը լըբու թիւնով արդարացուց :
He breaks asunder.	Կտոր կտոր կընէ :
He breaks out of prison.	Բանտէն կը փախչի :
He breaks out into a passion.	Կըբարկանայ :
He breaks off the nego- tiation.	Գաշինք ընելու խորհուրդը կաւրէ :
He breaks forth in- to an exclamation.	Բարձրաձայն կաղաղակէ :
He broke into the house.	Բռնու թեամբ տունը մտաւ :
He breaks in upon our conversation.	Ի՛նք խօսակցութեանը մէջ կիջնայ :
He broke through the wall.	Պատը ծակեց ու անցաւ :
He broke over the wall.	Պատին վրայէն անցաւ :
He breaks up the meeting.	Ժողովքը կաւրէ :
He breaks down a hedge.	Ջանկը կըկտորէ :
He broke loose from prison.	Բանտէն փախաւ :
He broke open the door.	Գուռը կտորեց բացաւ :
I breakfast upon eggs.	Նախաճաշիկս հաւկիթ է :
He breathes upon me.	Շ աւնչը ինծի կուտայ :

- He breathes after that. Ըն բաւին կըրցանկայ :
- He breathes out curses. Ընէնք կը թափի բերնէն :
- He bred up his brother's child. Եղբորը տղան մեծցուց :
- I will bring him to justice. Ղստաստանի պիտի քաշնմ :
- I will bring about that affair. Ըտ գործը կատարեմ պիտի :
- I will bring away every thing. Ինչ կայ չիկայ պիտի բերեմ :
- Bring that away. Հոս բեր ատիկայ :
- She brought that misfortune upon herself. Ըտ դժբաղդու թիւնը ինքը զինքին վրայ բերաւ :
- I will bring off every thing. Ըմէնն ալ տղատեմ պիտի առնեմ պիտի :
- I will bring him off. Ըղատեմ պիտի զինքը :
- She brought forth a child. Որդի մը ծնաւ :
- Bring on the rear. Սերջին խուժը յառաջ քալեցուր :
- Bring him on. Յառաջ բեր զինքը :
- I will bring him over to us. Սեր կողմը պիտի դարձունեմ անիկայ :
- He brought the thing into question. Իանը տարակուսու թեան մէջ ձգեց :
- I brought him in. Եերս բերի զինքը :
- He brought out that. Յրցուց :
- She brings up a child. Տղայ մը կը մեծցունէկոր :
- He brings up the rear. Սերջին գունդը յառաջ կը բերէ :
- He brings down her pride. Ընոր սնապարծու թիւնը կը կործանէ :
- The tree buds out. Օտուր կը բողբոջի :
- He builds up a wall. Պատ մը կը շինէ :
- He bundles up his clothes. Իր հանգերձները ծրար (պունձ) կընէ :
- He buoys up his friends with false hopes. Իր բարեկամները սնտփ յոյսերով կը քաջալերէ :
- The wood burns away. Փայտը կայրի :

The wood burns to ashes.	Փայտը մոխիր կը դառնայ :
Burn up that wood first.	Լ'ա փայտը առաջ վառէ' :
The prison has been burnt down.	Բանտը էրեցաւ :
The candle is burnt out.	Ս'ոմը հատաւ :
He bursts with envy.	'Կախանձէն կը ճաթիկոր :
He bursts into tears.	Լաց մը կը փրցունէ :
He is burthened with it.	Լ'նիկայ բեռցեր է անով :
He busies himself with my affairs.	Ի՛մ գործքերովս կը զբաղի :
The ram butts at me.	Խոյը կը խեթկէ (թօս կը զարնէ) :
He buttons up his coat.	Սիւրթիւքոն կը կոճկէկոր :
He buys off his son.	Իր որդին կազատէ ան վիճակէն :
He buys up all the provision.	Բոլոր պաշարը կը գնէ :
He buys over the majority of the members.	Եւրոպրին անդամներէն շատերուն կաշառք կը կերցունէ :
He buys in goods.	Լ'պրանք ծախու կառնէ :
Call in that man.	'Կե՛րս կանչէ ատ մարդը :
You call in your money.	Ստակդ կուզես :
You call in question.	Տարակուսութեան մէջ կը ձրգես :
Call back your servant.	'Օ՛առադ ետ կանչէ :
You call back your word.	Խօսքդ ետ կառնես :
You call off my attention.	Մ'իտքս կը տարտղնեսկոր :
He calls forth the militia.	Օ՛րբը կը ժողովէ :
He calls out to me.	Օ՛խ կը կանչէ :
He calls to mind.	Մ'իտքը կը բերէ :
He calls me to account.	Հաշիւ տալու կը կանչէ զիս :
He calls on you.	Վեղի տեսութեան կու գայ :

You call upon me to declare.	Արինդրես ինէ որ ծանուցանեմ :
You called at my house.	Տունս հանդիպեցար :
You call for wine.	Պինի կուզես :
You will call me up early.	Իս կանուխ արթընցունես պիտի :
You call me up.	Իս վեր կըկանչես :
You call me down.	Իս վար կըկանչես :
Call over your company.	Ընկերներդ ժողովէ :
He capitulated with the enemy.	Թշնամիին անձնատուր եղաւ պայմանով մը :
He does not care for me.	Իմ վրաս հոգ չտանիր :
He carps at that.	Յանցանք կըձգէ վրան :
He carries away my money.	Իմ ստակս կ'առնէ :
He carries on the war without allies.	Պատերազմը յառաջ կը տանի առանց օգնականի :
He carries back your money.	Վրու ստակդ ետ կըտանի :
I carried you over the river.	Վեղ գետէն անցուցի :
He will carry himself through.	Ըտ բանը ինքնիրեն պիտի գրուխ հանէ :
He carried off your daughter.	Ըղջիկդ առաւ տարաւ :
He carried out a considerable cargo.	Շատ բեռ տարաւ :
I carry no money about me.	Սրտս տակ չեմ առներ :
He casts up his accounts.	Հաշիւ կընէ :
He casts away his money.	Արվատնէ իր ստակը :
He casts out devils.	Պէտեր կըհանէ :
He seems cast down.	Երեսը կախեր է :
The sun casts forth his beams.	Մերեգակը իր ճառագայթները կ'արձակէ :

He casts off his old friends.	Իր հին բարեկամները կը ձգէ :
They catch at every thing.	Ամէն բան կը բռնեն :
They catch up a stick.	Փայտ մը խափով զ կրնեն :
He was cautioned against it.	Օգուշացուցին զինքը ան բանէն :
They cavil at every thing.	Եմաստակու թիւնով ինչ որ ըլլայ դէմ կը խօսին :
Their union was cemented in blood.	Իրենց միաբանու թիւնը աբիւնով եղաւ :
They chalked out a line.	Ղիծ մը քաշեցին :
I charge you with this business.	Աս գործը քեզի կը յանձնեմ :
I charge you with this crime.	Աս յանցանքը վրայ կը ձգեմ :
He was cheated out of it.	Խաբեցին առին ձեռքէն :
They cheer up their soldiers.	Ինոնք իրենց զինուորները կը քաջալերեն :
Come! cheer up.	Եկո՛ւր, ուրախացի՛ր :
He claimed from me.	Ինծմէ պահանջեց :
It was cleansed from filth.	Աղտոտու թենէն մաքրուեցաւ :
He was clothed in purple.	Օտիրանիներ հագած էր :
To cloy with too much sugar.	Շատ շաքար կերցունել :
They clear away the rubbish.	Փլատակը կը մաքրեն կոր :
They clear up the affair.	Իանը կարդարացունեն, կը մեկնեն :
The weather clears up.	Օդը կը բացվի :
He cleaves off a branch.	Ճիւղ մը կը կտրէ :
He cleaves it as under.	Կը ճեղքէ :
He cleaves to you.	Քեզի կը յարի :

He climbs up the tree.
He clings to me.
He closed up to him.
The sky is clouded over.

He coasted along the shores of Sicily.

They coil up the cable.
You will come to no good.

He comes away.
How did you come by it?
They come upon me.
They come short.

He commented upon it.

John cannot be compared to Thomas.

He complains of his son.

He compliments on every thing.

He complies with the will of God.

He complies with his request.

He computed at 10 percent profit.

He concealed that from me.

He concluded from that.

They concur in that.

They concur with us.

He condescends to that.

I condole with you.

Օտուէն վեր կելլայ :
Ինծի հետ կրմիաբանի :

Անոր յարեցաւ :
Երկինքը ամպով ծածկւ-
ված է :

Սիկիլիայի ծովեզերքներէն
գնաց :

Խորսիւին մալուխը կոլըրին :
Քու վախճանդ աղէկ շի-
պիտի բլայ :

Ասդին կուգայ կոր :
Ինտոր ձեռք քերիք ատ :

Սրաս կը յարձակին :
Պակաս կը գտնուին :

Ս'եկնեց անիկայ :

Յովհաննէսը ձովմասին չի-
նմանիր :

Իր զուկէն կը գանգատի :

Աճէն բանի մէջ քաղաքա-
վար է :

Աստուծոյ կամքին կը հետեի :

Ինչ ինզրէ նէ կուտայ :

Հարիւրին տասը շահ ա-
ռաւ :

Ինծմէն ծածկեց անիկայ :

Ատկից մակարելեց :

Ատ բանին մէջ գործակից
են :

Ս'եղի հետ կը միաբանին :

Կը դիջանի ատոր :

Քեզի ցաւակից կը
բամ :

Ճ

You conduce to my happiness.	Իմ երջանկու թեանս կօգնես :
The living he conferred on me.	Մարտւոսը իմ վրաս ձգեց :
You confide in me.	Ինծի կապաւինիս :
The title was confirmed to him.	Իր իրաւունքը հաստատուեցաւ :
You must conform to custom.	Սովորու թեան հետեւելուես :
He was confronted with him.	Ղէմէ դէմ ելան :
I was connected with him.	Մնոր հետ կապուած էի :
I connive at your faults.	Հանցանքներդ չիտեսնալու կուգամ :
A custom consecrated by time.	Սաղեմի սովորու թիւն մը
I consent to your request.	Խնդիրքդ կըկատարեմ :
I will consider of your proposal.	Քու առջարկու թիւնդ պիտի քննեմ :
The cargo was consigned to him.	Նաւուն բեռը իրեն յանձնուեցաւ :
His army consists of infantry and cavalry.	Իր զօրքերը հետեակ և հեծելազօր են :
That consists with his system.	Մտիկայ իր դրու թեանը համաձայն է :
They conspire against me.	Սիտրանու թիւն կրնն զիս փնասելու :
Consult about it.	Մտ բանին վրայ խորհուրդըէք :
Contaminated with every vice.	Մէն տեսակ մտու թիւնով լեցուած :
I contend for that.	Մտ բանին համար կըկրու վիմ :
I will contend with you.	Կըհակառակիմ քեզի :
Why contest with him ?	Ինչո՞ւ վէճ կրնես անոր հետ :
You contract for wood.	Փայտի օակարկու թիւն կընես :

Madness contrasts with wisdom.	Ճիմարու թիւնը իմաստու թեան հակառակն է :
You contribute to that.	Եւ բանին գործակից կըլլաս :
He conversed on various subjects.	Օ՞նկան նիւթերու վրայ խօսակցեցաւ :
He was convicted of theft.	Գող բռնուեցաւ :
Convince me of it.	Հաւտացուր ինձի ատիկայ :
You co-operate with him.	Եւ նոր հետ գործակից ես :
You cork up a bottle.	Հիշ մը սուկոյլ կը դոցես :
I correspond with him.	Եւ ամակագրու թիւն կընեմ անոր հետ :
He corrupts with lucrative places.	Հաճաւէտ պաշտօններ տալով՝ անոնք կապականէ :
He counts up his gains.	Իր վաստակը կը հաշուէ :
He covenanted with us.	Սեզի հետ ուխտ ըրաւ :
He covers up his plants.	Իր սուկները ծածկոցի տակ կառնէ :
He covers over his designs.	Իր գիտաւորու թիւնները կը պահէ :
He cringes to the powerful.	Իրմէ զօրաւորին խոնարհու թիւն կընէ :
He crouches under an insult.	Հան պէս կը խոնարհի ուրիշներուն նախատանացը :
I hope to crown with success.	Կը յուսամ թէ յաջողու թիւնով պիտի պսակվիմ :
He crumples up his hat.	Իր գլխարկը կը ճմնքտէ :
He cries out to me to stop.	Կը պօռայ որ կայնիմ :
He cries out against me.	Ո՞րաս կը պօռայ :
He cries up his goods.	Իր ապրանքը վեր կը հանէ :
He cries down my goods.	Իմ ապրանքերս վար կը զարնէ :
He cried unto God.	Եւ սուծոյ աղաղակից :
He cried out.	Եւ զաղակեց :

He culls out the best.	Ըմենէն աղէկը կընտրէ :
He curbs up his horse.	Իր ձին աղէկ կըսանձէ :
He cured me of a dis- temper.	Օխ ախտէ մը բժշկեց :
He curls up his hair.	Սազերը կըխուպուկէ :
He cuts out a coat.	Սիւր թիւքս մը կըկտրէ :
He cuts down a tree.	Ճառ մը կըկտրէ :
He cuts asunder.	Կտոր կտոր կընէ :
He cuts away the branches.	Ճիւղերը կըկտրէ :
He cut off his retreat.	Ընոր դէմք առաւ :
He dated from New York.	Նամակը Նոր Եօքքէն գրեց :
I daubed with mud.	Տիղով շաղախեցայ :
She was decked with flowers.	Օտղիկներով զօրդարվե- ցաւ :
He deals out so many lies.	Շատ սուտ կըզրուցէ :
I deal to you the cards.	Թուղթ (խաղալու) կուտամ քեզի :
He deals in wool.	Թուղթի վաճառականու- թիւն կընէ :
You deal with him.	Ընոր հետ առուտուր կը- նես :
We debated on that subject.	Ըտ նիւթին վրայ վէճը բինք :
We debate with you.	Չեզի հետ կըվիճինք :
We debate about that.	Ըտ բանին վրայ կըվիճինք :
I decide upon that case.	Ըտ բանը կըվճռեմ :
He declaims upon that subject.	Ըտ նիւթին վրայ կատե- նաբանէ :
He declaims against that.	Ըտ բանին դէմ կըճառէ :
She decorated with a simple ribbon.	Սիմպլայն ժապաւէնով (շե- րկո) մը զարդարվեցաւ :
He deducted from my salary.	Իմ վարձքիս սեպեց :

- He delights in good. Բարի բաներով կըզուար-
ձանայ :
- He was delivered from it. Ելաւեցաւ անկից :
- He deliberates upon that. Են բանին վրայ խորհրդա-
ծուծիւն կրնէ :
- He demanded from him. Իրմէն խնդրեց :
- He denounced vengeance against him. Մըէժինդրու թիւն սպառ-
նացաւ անոր վրայ :
- They depart from their duty. Իրենց պարտաւորութիւն-
ներէն կրփախչին :
- That depends on you. Ետիկայքու բանդ է :
- He was deprived of his fortune. Ունեցածը ձեռքէն գնաց :
- He derogates from his high rank. Իր բարձր պատիւէն կիջ-
նայ :
- A good subject to des-
cant on. Եղէկ նիւթ մը՝ վրան եր-
կան վիճելու :
- A great height to de-
scend from. Եյնչափ բարձր է որ վար
չիջնրվիր :
- You desist from your
pretensions. Բու պահանջմութներէդ ետ
կրկենաս :
- I despair of that. Կըյուսահատիմ՝ առ բանին
վրայ :
- A fate fortune destin-
ed him to. Բաղդին պարգևած մէկ
դործն է :
- A war he determined
on. Սիրաբը դրած պատերազմ
մը :
- He detracts from
his right. Իր իրաւունքէն կըզրկէ :
- He wishes to divest
them of their property.
They deviate from
their duty. Կուզէ որ իրենց ժառան-
գութիւններ վրայ նստի :
- The peerage devolved
on him. Իրենց պարտաւորութիւն-
ները չեն կատարեր :
- He died with hunger. Եգնուականութիւնը իրեն
ինկաւ :
- He died away insen-
sibly. Ենթութութենէն մեռաւ :
- Եռանց զգալու մեռաւ :

- You differ from me. Ինծի չես նմանիր :
- He differed with me. Ինծի չես միաբանեցաւ :
- He digresses from his subject. Իր նիւթին վրայ չկենար :
- I dine with you. Վեղի չես կրճաշեմ :
- I dine upon fish. Չուկ կուտեմ :
- He was disabled from serving. Օտուայու թենէ զրկուեցաւ :
- We disagree about that. Եւս բանին չեմք միաբանիր :
- You disagree with him. Ենոր չես միաբանութիւն չունիս :
- I disapprove of that. Եւս բանին չեմ հանիր :
- To discourage from. Սխիտալ :
- He discoursed upon it. Խօսեցաւ ան բանին վրայ :
- Discriminate between right and wrong. Որոշէ՛ չարք բարիէն :
- He disengaged from a promise. Բսաւ որ իր ըրած խոստմունքք թող չհատարէ :
- Disentangled from all his difficulties. Բողոր իր դժուարութիւնն ներէն ազատլած :
- Dish up the victuals. Կերակուրները պնակենբու մէջ ա՛ն :
- He was disinclined to it. Են բանին չի հակամիտեցաւ :
- A duty I cannot dispense with. Ենանկ պարտաւորութիւն մը որ չեմ կրնար ձգել :
- I have disposed of my children. Օւակըներս կարգի դրի :
- He dispossessed me of my estate. Կալուածքս ձեռքէս առաւ :
- I disputed with him. Սիճեցի անոր չես :
- I dissent from your opinion. Վու կարծիքիդ չեմ միաբանիր :
- To dissuade from. Սխաբք դարձունել :
- He disturbs with his noise. Չայն հանելով՝ ձանձրութիւն կուտայ :

I was diverted from my purpose.	Ղփտաւորու[ծիւնս փոխեցի :
I was divested of my property.	Ստացուածքս կորսնցուցի :
I will do away that objection.	Եւ հակառակու[ծիւնը պի- տի վերցունեմ :
I have done with that.	Եւ չեմ ընել ատկայ :
You wish to domineer over me.	Կուզես իմ վրաս իշխել :
You dote upon her.	Սիրահարած ես անոր :
He drained off all the water.	Բոլոր ջուրը հանեց :
You draw away my friends.	Իմ բարեկամներս քեզի կը քաշես :
He draws them asun- der.	Կը բաժնէ իրարմ :
He draws back.	Եւ կը քաշվի :
He draws in the igno- rant.	Տգեաները իրեն կը ձգէ :
He drew on the enemy.	Թշնամին հրաւիրեց :
He drew out his sword.	Թուրը քաշեց :
He draws out the ar- my.	Օտրքը դուրս կը հանէ :
He drew up a writing.	Բան մը շարադրեց :
He draws near us.	Ս'եզի կը մտանայ :
He drew off.	Եւ կեցաւ :
He draws up his sol- diers.	Իր զինուորները կը կար- գադրէ :
I dreamt of you last night.	Ես գիշեր վրայ երազ մը տեսայ :
What bad wine to be drenched with !	Եւ ինչ գէշ գինի է . խմիկու բան չէ :
You dress up your child- ren.	Տղաքդ աղէկ կը հագվեցու- նես :
He drank up all.	Բոլորն ալ խմեց :
He drinks in a large glass.	Ս'եծ բաժակով մը կը խը- մէ :
It drinks down all.	Եւ մենն ալ կը խմէ :
He drinks off his glass	Ս'էկ շունչին՝ բոլորն ալ կը խմէ :
He drinks out of a glass.	Բաժակէ մը կը խմէ :

- He drives away the enemy.
 He drives back the army.
 He drove out every body.
 He drove through the park.
 He drives us on.
 He drives off the enemy.
 He drove us in.
 I dropped in at dinner time.
 The leaves drop off.
 The water drops through the ceiling.
 The sun dries up the grass.
 He dwells in the house with me.
 You dwell upon that.
 I shall ease him of all trouble.
 You eat up the loaf.
 You eke out the time.
 You eloped from your husband.
 He emerges from obscurity.
 I will emigrate from America to Europe
 I was enchanted with his politeness.
 To enclose with walls.
 He enchroaches on every body.
 He is endowed with a good understanding.
 He entertains with magnificence.
- Թշնամին կրփախցունէ :
 Օջորքը ետ կրդարձունէ :
 Ըմենն ալ դուրս ըրաւ :
 Հրապարակին մէջէն անցաւ
 կտոքով :
 Մեզ յատաջ կըստանի :
 Թշնամին կըհալածէ :
 Մեզ ներս ըրաւ :
 Հորեկվան ճաշին վրայ ե-
 կայ :
 Տերեւները կըթափին :
 Ասաստաղէն ջուր կըկաթէ-
 կոր :
 Ըրեզակը խոտը կըչորցու-
 նէ :
 Ինծի հետ կըմնակի տանը
 մէջ :
 Իանդ դորձդ առ է :
 Իօյոր իր նեղութիւնները
 պիտի վերցունեմ :
 Հացին բոլորն ալ կուտես :
 Ժամանակը կերկընցունես :
 Երկկ ձգեցիր :
 Դու աստութենէ կելլայ :
 Ըմերիգայէն Եւրոպա պիտի
 չուեմ : (Մեօշ քնեմ) :
 Իր բաղաքավարութեանը
 զարեուեցայ :
 Պատերով գոցել :
 Ըմեն մարդուի իրաւունքը
 կըխանդարէ :
 Ըղւոր իմացողութիւնով
 զարգարված է :
 Մեծ պատիւ կընէ հիւրե-
 բուն :

- He envelopes in mystery. Ըանը գաղտնի կերևցունէ :
- He escaped from justice. Երգարու թենէ փախաւ :
- He estimates at a fair price. Երգար գին մը կը դնէ :
- He exacts from every body. Ըմենէն բոնի բան կտոնէ :
- Exculpate him from the accusation. Երդարացուցէք զինքը իր յանցանքներէն :
- I was excused from serving. Ծառայութենէ ազատեցայ :
- To exempt from duty. Պարտաւորութենէ ազատիլ :
- I am exhausted with fatigue. Ըշխատու թիւնով հոգիս կլաւ :
- To exonerate from all responsibility. Ըողոր պատասխանատուութիւնէն ազատել :
- He expatiates upon my conduct. Իմ վարքիս վրայ շատ կը խօսի :
- I expostulated with him upon that subject. Խորատեցի զինքը ան բանին համար :
- Extricate him from his embarrassment. Ըզատէ զինքը իր դժուարութիւններէն :
- He exults at his brother's misfortunes. Իր եղբորը դժբաղդութիւններուն վրայ կուրախանայ :
- He failed in his enterprise. Ըն՝ իր ձեռք զարկած բանը չի կրցաւ կատարել :
- I fainted away. Սարեցայ :
- He fell down. Գետինը ինկաւ :
- The estate will fall to me. Ստացուածքը ինծի պիտի իյնայ :
- He fell on us. Սեր վրայ ինկաւ :
- He falls upon the enemy. Թշնամիին վրայ կը յարձակի :
- He fell in with an old companion. Սէկ հին բարեկամի մը պատահեցայ :
- I fell into his scheme. Ըանեցայ իր խորհուրդին :
- The enemy fell back. Թշնամին ետ քաշվեցաւ :
- He falls from his horse. Զինէն վար կիյնայ :

His friends begin to fall off.	Իր բարեկամները կըսկըսին Տեռանայ :
They fall under the yoke.	Ի ռւծի տակ կի յնան :
It fell out that he did not go.	Ընանկ եղաւ որ չի գնաց :
My money fell out of my hand.	Ստակս ձեռքէս ինկաւ :
The ship foul of the brig.	Նաւը երկկայմ նաւի մը գարնու եցաւ :
I fastened upon him.	Ինքը ամուր մը բռնեցի :
He falters in his speech.	Ի եզուն ծանր է :
He fawns upon me.	Օ իս կը շողոքորթէ :
He feeds on corn.	Յորեն կուտէ :
He fends off the blow.	Նարուածքը կարգիլէ :
He came and fetched us in.	Եկաւ ներս առաւ մեզ :
I will fight out the battle.	Պիտի պատերազմիմ մինչև վերջը :
I fill out the wine.	Գինին կըլեցունեմ :
I fill up the glasses.	Բաժակները կըլեցունեմ :
I have found out the secret.	Գաղտնիքը գտայ :
I find fault with that.	Տանցանք կը գտնամ ատրանին մէջ :
He fired at him.	Նրացանը անոր վրայ կրակեց :
He fits out a ship.	Նաւ մը կը պատրաստէ :
He fits up a house.	Տուն մը կը պատրաստէ նրստելու համար :
He flees from danger.	Վտանգէն կը փախչի :
He flung out of the window.	Պատուհանէն նետեց :
He flings away his money.	Իր ստակը կը ցրուէ :
He flings down his arms.	Իր զէնքերը վար կը դնէ :

I flung off my pretended friends.

They flock to, կամ' about, him.

Knowledge flows from study.

Birds fly in the air.

He flies from us.

They fly away.

The news flies about.

She flies back.

The bird flies out of the cage.

He foams with rage.

I fold up a letter.

He forced out his neighbours.

He forced them from their post.

He forced them back.

He forced them in.

I freighted with wine.

I fret at it.

He was frightened to death.

He frowns at him.

They furl up the sails.

I will furnish you with goods.

You gather up your clothes.

You have gathered together many good things.

He gazed at me.

You got the better of him.

I shall get done first.

I will get rid of it.

Իմ կեղծեալ բարեկամներս ձգեցի :

Ընոր քովը կրժողվելն :

Գիտութիւնը ուսմունքէ յառաջ կուգայ :

Թռչունները օդին մէջ կը թռչին :

Ս'ենէ կրփախի :

Կրփախի :

Լուրը կը տարածի :

Ետ կը դառնայ շուտով :

Թռչունը վանդակէն կը փախի :

Գարկուծեամբ կը փրփրի :

Կամակ մը կը ծալեմ :

Իր դրացիները դուրս ըրաւ :

Իրեն տեղէն դուրս հանեց :

Իննի ետ դարձուց :

Իննի ներս ըրաւ :

Գինիով լեցուցի նաւը :

Սիրտս կը մաշի :

Սահուշտի վախցաւ :

Երեսը կը խոժոռեցունէ :

Ընագաստները կը ժողվեն :

Կրանք պիտի տամ քեզի :

Հանդերձներդ կը ժողվես :

Շատ աղէկ բաներ ժողվեցիր :

Ըչքը անկած վրաս կը նայէր :

Գուն յաղթող գտնուեցար :

Ընաջ պիտի լմնցունեմ :

Պիտի ձգեմ անհկայ :

Get away.	Մէկ դի գնա՛ :
I get abroad.	Ղուրս կեղեմ՛ :
I got by that.	Ընցայ անիկայ :
I shall soon get ack.	Շուտով ետ պիտի դառնամ :
I got down.	Այր իջայ :
I got away from him.	Վտղէն գացի :
I will get in.	Ներս պիտի երթամ :
I will get out.	Ղուրս պիտի ելլամ :
I get up.	Կեղեմ՛ :
He gets aboard.	Նաւը կըմանէ :
You get behind.	Ետ կըմնաս :
I will get through it.	Լըմնցունեմ պիտի :
I begin to get well.	Կաղէկնամկոր :
I shall get clear of that.	Ըլատեմ պիտի անկէ :
I got above him.	Ընցայ անիկայ (պատուով կամ ուրիշ բանով մը) :
He girded on his sword.	Իր թուրը մէջքը կապեց :
I gave in my name.	Ընունս ստորագրել տուի :
He gives into the snare.	Որոգայթը կիյնայ :
I give over all hopes.	Ըլ յոյս չունիմ :
I gave forth to the world.	Շրտարակեցի ամէն տեղ :
He gave out.	Չդիմացաւ, կամ չկրցաւ գլուխ հանել :
He gave way before the enemy.	Թշնամիին դիմացէն փախաւ :
He gives away money.	Ստակ կըբաշխէ :
He gives to boot.	Փոխադրութիւնէն էվելցածը կըվճարէ :
He gives ear to me.	Ինծի ականջ կըկախէ :
He gives back the money.	Ստակը ետ կուտայ :
He glanced at me.	Ըկնարկեց ինծի :
He glories in villany.	Ընղգամու թեանը վրայ կըպարծենայ :

She glowed with anger.	Բարկու թիւնով բորբոքեցաւ :
I was gluttoned with good eating.	Անյաղարար կերայ :
I will go about it.	Հիմա պիտի նայիմ , ընեմ :
Go along.	Վալէ՛ :
You go astray	Կըմոյորիս :
Why do you go away ?	Ինչո՞ւ կերթաս :
I went abroad.	Տունէն գացի :
Why go back ?	Ինչո՞ւ ետ կըդառնաս :
I go by your name.	Անուանակիցս ես :
I went by your instructions.	Վու խրատներուդ հետևեցայ :
I shall go by your house.	Վու տանդ քովէն անցնիմ պիտի :
I will go for your servant.	Երթամ կանչեմ ծառայ :
I shall go off.	Երթամ պիտի :
I go without victuals.	Անց պաշարի կերթամ :
You go out.	Վուրս կերթաս :
Go on.	Յառաջ գնա՛ , շարունակէ :
I will go to the play.	Թատրոն երթամ պիտի :
I will go from here.	Ասկից պիտի երթամ :
He was gorged with riches.	Հարստութիւնով ճոխացած էր :
He grappled with him.	Բանեցի զինքը ձեռքով :
I grasp at that.	Կաշխատիմ ձեռք անցունելու :
He grieved at my misfortunes.	Իմ դժբաղդութիւններս տեսնալով սրտմեցաւ :
You grow rich.	Կը հարստանաս :
That grows into fashion.	Ատիկա սովորոյթ (ժողով) կըլլայ կոր :
That grows out of fashion.	Ատիկայ սովորութէ (պարիպ) կելլայ կոր :
That grows towards it's end.	Ատոր վախճանը կը մօտիկանայ կոր :

- That tree grows up very fast. Ըտ ծառը շատ շուտ կը մեծնայ կոր :
- He grumbles at every thing. Ըմէն բանի մէջ կը արտնջայ :
- The water gushes from the fountain. Ջ յուրը աղբիւրէն դուրս կը հոսի :
- The water gushes out of the fountain. Ջ յուրը աղբիւրէն դուրս կը նետովի :
- He will be hampered with it. Ըն բանով նեղը պիտի իջնայ :
- He hangs on, կամ upon, my hands. Ս ըստ բեռ կը լայ :
- He hangs about her neck. Ընոր վեղը կը փաթթուի :
- He hangs back. Ետ կը քաշվի :
- He hangs down his head. Գլուխը վար կը կախէ :
- He hung out his flag. Իր դրօշակը կախեց :
- He hangs up his hat. Գլխարկը կը կախէ :
- He hankers after her. Ը ատ սիրահարած է աւնոր :
- That happens to him. Ըտիկայ կը հանդրպի իրեն :
- I happened upon it. Գիպուածով գտայ :
- He is harassed down with misfortunes. Գժբադդու թիւններով նեղված է :
- He always harps on the same strain. Սիշտ նոյն բանը կը խօսի :
- He harps at me continually. Սիշտ իմ խօսքիս կը նայի :
- His wounds heal up. Իր վէրքերը կը բժշկուին :
- He heaps up riches. շարստու թիւն կը գանձէ :
- I will hear out your tale. Վու պատմու թիւնդ մտիկ պիտի ընեմ :
- He would not hearken to me. Ինծի մտիկ պիտի չընէ :
- I will help you down. Վեզի պիտի օգնեմ որ վար իջնաս :
- I helped him up. () Գնեցի անոր որ վեր ելլայ :

- I will help him forward in life. () գնեմ պիտի անոր որ ապրի :
- I will help you into the coach. () գնեմ պիտի քեզի որ կառքը նստիս :
- You help me out. Ինձի օգնէ՛ որ դուրս ելլամ :
- You help him over. Կօգնես անոր որ վրայէն անցնի :
- I will help you on. Վրեղի օգնեմ պիտի որ յառաջ ելլի :
- Help me to something. Ի՛նչ մը տուր ինձի :
- He hemmed in the army. () ջրքը շրջապատեց :
- They herd together. Ընկաեղ կը ժողովին :
- He hesitates at every thing. Ի՛ձէն բանի մէջ կը տարակուսի :
- He hides himself from me. Ինքքը ինչ կը ծածկէ :
- He higgles at it. () ժուարաւ սակարկութիւն կը ւրբովի անոր հետ անբանին մէջ :
- I hindered him from doing it. Ի՛ր գիւնցի զինքը ան բանը ընելէն :
- I hinted at it. Հարեանցի նայեցայ : Կամ սոցուկ մը դպայ անոր (խօսքով) :
- I hit upon the man I want. Ըլ զած մարդս կը գտնեմ :
- He hit out the way. Ղամբան գտաւ :
- He hoards up his money. Ըտակ կը հաւաքէ :
- He holds in his horse. Իր ձին կը սանձէ :
- He holds off the enemy. Թշնամին չի մօտեցուներ :
- He holds on. Կը շարունակէ :
- He held out his hand. Իր ձեռքը երկընցուց :
- He holds up his head. () լուխը վեր կը վերցունէ :
- He holds with you. Վրեղի հետ կը միաբանի :

- I hope for the best. Կը յուսամ թէ վախճանը
բարի կը ըսայ :
- The prince's pack hunted
down a stag. Իշխանին շուները եղջերու
մը բռնեցին :
- He hunts after fame. Համբաւ գտնալու ետեւէ է :
He hunts after places. Պաշտօն մը կը փնտռէ :
- He hurled at him. Կետեց անոր :
He hurries me away. Օ, իս շուտով յառաջ կը
տանի :
- He hurries me on. Օ, իս յառաջ կը բռէ արա-
գու թեամբ :
- You impose on me. Օ, իս կը խաբես :
He impregnated with salt. Եղով խառնեց, աղեց :
- He imprinted on his
mind. Իր միտքին մէջ տպաւորեց :
He incited to carnage. Երիւնջեղու թիւն ընելու
գրգռեց :
I incline to indul-
gence. Սիրտս կիջնայ :
- He incommoded by
his rudeness. Իր տմարդութիւնովը ան-
հանգիստ բրաւ :
He increases in wis-
dom. Իմաստութիւնով կաճի :
- It was incrustated
with gold. Ասկիով պատած էր :
I was induced to it
by . . . Օ, իս համոզեց անոր :
- He indulges in plea-
sure. Հեշտութեան մէջ կը խեղ-
գրփիկոր :
He infects with his
flattery. Իր շողոքորթութիւնովը
կապականէ :
I inferred from that. Ետկից մակարբերեցի :
The punishment which
the court inflicted
on him. Են պատիժը որ դատաւոր-
ները դրին իր վրայ :
I will inform a-
gainst you. Վրու ըրածներդ պիտի ի-
մացունեմ :

He informed me of it.	Ինծի իմացուց անիկայ :
He infringes on my rights.	Իմ իրաւունքներս ոտքի տակ կառնէ :
I infused into him...	Ըղչեցի իրեն :
I inherited of my cousin.	Իմ եղբորորդիիս ստացուածքը ժառանգեցի :
To initiate into mysteries.	Պաղտնիքներու մէջ խօթել :
To inlay with gold.	Ոսկիով բանիլ, ոսկի քալեցունել :
I inquired about that.	Վննեցի անիկայ :
I will inquire into that.	Պիտիքննեմ անիկայ :
He insinuated himself into his confidence.	Կեղծաւորութեամբ ինքքզինքը հաւատարիմ ցուց անոր :
I insist upon that.	Ետ բանին վրայ հաստատեմ :
To inspire with courage.	Համարձակութիւնով լեցունել :
He instigates to vice.	Սողութեան կը հրապուրէ :
He instilled excellent principles into him.	Ընոր միտքը լեցուց պատուական սկզբունքներով :
He instructed him in virtue.	Ընաբխնութեան մէջ կը թեց զինքը :
He interested himself in our affairs.	Սեր գործքին մէջ մտաւ :
A country intersected with brooks.	Ըսուներով ընդմիջեալ երկիր մը :
He intimidated with his noise.	Իր ձայնովը վախցուց :
He was intoxicated with success.	Տաջողութենէն ինչ ընելիքը չէր գիտեր :
He intrudes himself into our affairs.	Սեր գործքերուն մէջ կիտնայ :
He intrudes on us.	Ըսանց հրաւիրանաց կուգայ մեզի :

To intrust to a friend.	Ինքնակամի մը յանձնել :
To intrust with power.	Իշխանութիւն տալ :
He invested his money in houses.	Ունեցած ստակը տան պատկըցուց :
To involve in trouble.	Վեղու թեան մէջ ձգել :
To inure to labor.	Ըշխատութիւն սորվեցունել :
He jested at that.	Ըտ բանին վրայ կատակ ըրաւ :
You jest on that subject.	Ըտ բանին վրայ շտիտ կընես :
The two armies joined battle.	Երկու զօրքերը պատերազմեցան :
I join with you.	Վեզի հետ կըմիաբանիմ :
I judge from that.	Ըտկից կըզատեմ :
I judge of nothing.	Երբէք բանի մը վրայ դատաստան չեմ ընել :
He jumped up.	Վեր ցաթկեց :
He jumps over the hedge.	Յանկին վրայէն անդին կը ցաթկէ :
I kept away from him.	Հեռացայ իրմէն :
I will keep out the enemy.	Թշնամին չիպիտի մտեցունեմ :
Keep by something.	Ինն մը պահէ՛ք քովդ :
He keeps to his work.	Իր գործէն ետ չկենար :
I keep back a guinea.	Կինէ մը կըպահեմ :
I keep them asunder.	Մէկըմէկէ կըզատեմ :
You keep off the enemy.	Թշնամին կըհեռացունես :
Keep on.	Յառաջ գնա :
He kicks at him.	Կաքացէ, (Ըէմէ կըպահէ) անոր. (անանց դպեղու) :
He kindled up a flame.	Ըոց մը հանեց :
He kneels down to her.	Երկրպագութիւն կընէ անոր :

He knocked down every body.	Ընկնն ալ գետինը զարկաւ :
He knocks in the door.	Պուռը կըկոտրէ :
He knocked off his fetters.	Իր շղթաները կոտրտեց :
He knocks at the door.	Պուռը կըչայէ :
He was laden with a heavy burden.	Օտնը բեռով մը բեռնանաւորվեր էր :
We languish in misery.	Ըլ մեռանք թշուառութիւնքաշելէն :
I laughed at it.	Խնդացի անոր վրայ :
He laughs out.	Խնդալ մը կըփրցունէ :
He launches into the water.	Չուրը կընետփի :
He launches out into a long detail.	Երկայն բարակ կըսկըսի պատմութիւն ընել :
I lay down my arms.	Իմ զէնքս վար կըդնեմ :
I lay up money.	} Ստակ կըպահեմ :
I lay by money.	
I lay in store.	Պաշար կըհամարեմ :
I lay out all my money.	Իողոր ստակս կըվատնեմ :
He lays waste the country.	Վաղաքը կըքանդէ :
I lay a crime against you.	Սքառ յանցանք մը կըծըգեմ :
I lay aside my money.	Ստակս կըպահեմ :
I lay that to your charge.	Ըտիկայ քու վրադ կըձգեմ :
I laid hold of him.	Իննեցի զինքը :
I lay open the whole truth.	Իողոր ճշմարտութիւնը կը յայտնեմ :
He laid open my wound.	Իմ վէրքս բացաւ :
You lean on me.	Սրաս կըկռթնիս :
He left open the door.	Պուռը բաց ձգեց :
Leave off.	Չգէ :
He wishes to lengthen out the time.	Կուզէ որ ժամանակը երկընցունէ :

Let down this barrel of wine into the cel- lar.	Աս տակառ մը զինին մա- ռանը (ճողաղա) իջեցուր :
I will let loose the dog.	Հուներ արձըկեմ պիտի :
I will let you into the secret.	Աս գաղտնիքը քեզի իմա- ցունեմ պիտի :
He let me in.	Իս ներս թող տուաւ :
He let off a gun.	Հրացանը պարպեց :
You let him off.	Թող տուիր զինքը :
You let him out.	Թող կուտաս զինքը :
I let out my horse.	Չիս վարձքով մարդու կուտամ :
I will lie down a little.	Վիշ մը պառկեմ պիտի :
He lies out every night.	Ամէն գիշեր դուրսը կը պառկի :
She lies in.	Նանկելու մօտ է :
I lift up my head.	Ղլուխս վեր կը վերցունեմ :
I light up the fire.	Կրակը կը վառեմ :
I light upon him by chance.	Վիպուածով անոր կը հան- դըպիմ :
To line with silk.	Սետաքսեղէնով պատել հանդերձին մէջի կողմը :
Listen to what I say.	Խօսքս մտիկ ըրէ :
He lives up to his income.	Եկամուտը կը խարձէ :
I loaded with powder only.	Սիայն վառօդով լեցուցի :
Lock in your dog.	Հուներ ներս ա՛ռ և կղպէ :
He locks up the box.	Սնտուկը կը կղպէ :
He locks me out.	Իս դուրս կը ձգէ և դու- րը կը կղպէ վրայէս :
He lolls upon my chair.	Եթուխս վրայ կը նկողմանի :
She longs for some- thing.	Իանի մը կը քանկայ :
I look at you.	Ղրադ կը նայիմ :
I looked after you.	Վեղ փնտրուցիմ :
I will look into that.	Ան բանը պիտի նայիմ :

I looked out for a wife.	Կնիկ մը փնտրուցի :
I looked out of the window.	Պատուհանէն նայեցայ :
Look about.	Ընդին ասդին նայէ :
Look about you.	Օգոյշ եղիր :
He looks through the window.	Պատուհանէն կընայի :
I looked for you.	Քեզի սպասեցի :
I look over the wall.	Պատին վրայէն կընայիմ :
Look to that.	Հոգ տար անոր :
I will look out your account.	Հաշիւդ կընայիմ :
He lusts after power.	Իշխանութեան կըցանկայ :
He makes light of that.	Լաբանը ծաղր կընէ . բանի տեղ չիդներ :
He makes much of her.	Շատ կըսիրէ զինքը :
What do you make of that ?	Լտիկայ ի՞նչ կըշինես :
I will make over my fortune to you.	Իմ ստացուածքս քեզի տամ պիտի :
He made away with all his fortune.	Իր բոլոր ժառանգութիւնը կորսընցուց :
I make that out very well.	Ես ատիկայ աղէկ կըհասկընամ :
I make out an account.	Հաշիւ մը կընեմ :
I made up for my losses.	Իմ կորուստս լեցուցի :
I will make up for that.	Լտոր փոխարէնը պիտի ընեմ :
I will make up a coat.	Սիւրճիքս մը շինեմ պիտի :
Make way.	Սերցուր մէջտեղէն :
I make sure of that.	Սոյոգ կըսեպեմ անիկայ :
I make free with you.	Քեզի հետ համարձակ կը վարվիմ :
I mark out your duty.	Քու պարտաւորութիւնդ կըզգուցեմ :

He measured out the corn.	Հորենը չափեց :
Meddle not with other people's con- cerns.	Ուրիշին գործին մի խառ- նուիր :
I meditate upon that. I often meet with them.	Կըխորհիմ' ասոր վրայ : Շատ անգամ կըհանդը- պիմ' անոնց :
I melted down the gold.	Ոսկին հալեցուցի :
He melted into tears. Menaced with ruin. Actaeon was meta- morphosed into a stag.	Սիրտը ելաւ . սկսեց լալ : Կործանելու վրայ է : Ահապօն նղջերուի այ- լափոխեցաւ :
I mix up. You moralise upon e very thing.	Կըխառնեմ' : Մէն բանի վրայ բարոյա- կան մտածու թիւններ կը- նես :
It all moulders away. He murmurs at every thing.	Խոլորովին կապականի : Մէն բանի մէջ կըռոտոայ :
He mused on what he had heard.	Լսածին վրայ ապշեցաւ :
They muster up all their forces.	Խոլոր իրենց կարողու- թիւնը կըհաւաքեն :
They mutter out some words.	Քանի մը բառեր կըմրմրն ջեն :
They nailed up the door.	Գուռը գամեցին :
The mice nibble at it.	Մուկերը խածնելիք կընեն զանկայ :
He nods at me.	Գլուխ կընէ ինծի :
He notes that down.	Կըգրէ ասիկայ :
He nourishes up his enemy.	Իր թշնամին կըսնուցանէ :
He nurses me up with false hopes.	Սուտ յոյսերով զիս կըխա- բէ :
I object to that. He obtained from me.	Մտ բանին կըհակառակիմ' : Ինծմէ գտաւ :

He obtruded on me.	Չէի ուզեր որ դայ՝ բայց եկաւ :
It occurred to me.	Միտքս եկաւ :
That operated on him.	Ատիկայ ներդործեց իրեն :
He opposes himself to us.	Մեզի կը հակառակի :
Oppressed with grief.	Տառապանքով նեղուած :
That originated in your country.	Ատիկայ քու երկրէդ ելաւ :
That originates from your negligence.	Ատիկայ քու զանցառու թեւեղ կելլէ :
That originates with you.	Վեզմէ կելլէ ատ բանը :
You over-power with your eloquence.	Վու ճարտարախօսու թիւնովդ կը յաղթես :
A garden overspread with weeds	Անպիտան խոտերով ծածկուած պարտէղ մը :
He is overwhelmed with grief.	Նեղու թեան մէջ կը խեղդըզիկոր :
He packed up his clothes.	Իր հանդերձները կապոց (պօհճա) ըրաւ :
He paints with taste.	Աղւոր պատկեր կը քաշէ :
To pall with sweetmeats.	Վաղցրաւենիին (բէլէլ) սիրտ առնելը :
He palmed a lie on me.	Սուտ մը կը ըլնցուց ինձի :
He palpitates with joy.	Սերախու թենէն սիրտը կը բաղխէկոր :
He pampers up his horse.	Իր ձին կը գիրցունէ :
He pants for fear.	Սխուռն կը մեռնիկոր :
He pants after glory.	Փառաց շատ կը ցանկայ :
I parcel out your work.	Վործքերդ կը բաժանեմ :
I parcel up goods.	Ապրանք կը ժողվեմ :
They parleyed with us.	Մեզի հետ խօսակցեցան :
Why part from your wife ?	Կինէդ ինչո՞ւ կը թողվիս :
I will part with my horse.	Չինս ծախեմ պիտի :

I partake in your joy.	Վրու ուրախութեանդ մասնակից կըլլամ :
I participated in the profits.	Հասցէն ես ալ բաժին ունիմ :
The time passes away.	Ճամանակը կանցնի :
He passed by there.	Ընկից անցաւ :
I pass over a fault.	Յանցանք մը զանց կառնեմ :
Pass on.	Ընցի՛ր, գնա՛ :
Time passes away too fast.	Ճամանակը շատ արագ կանցնի :
I passed that over.	Ըտիկայ չտեսնալու զարկի :
You passed a jest upon him.	Կատակեցիր անիկայ :
She pauses upon that.	Ըտ բանը կըքննէ :
Paved with mosaic.	Սիւսիոնեայ շինված :
Pay attention to that.	Սիտ դիր ատոր :
I pay away money.	Ստակ կըվճարեմ :
He will pay back.	Ետ պիտի տայ :
I paid down all the money.	Թողոր ստակը վճարեցի :
I will pay for my house.	Տանս վարձքը պիտի տամ :
I pay off my servant.	Օտառայիս վարձքը կուտամ :
I paid off the bill.	Տոմսակին մէջը գրված ստակը տուի :
The pen pecks at the cock.	Հաւը կըկոտէ աքաղաղը :
Peep in.	Օտակէն ներս նայէ՛ :
You peeped over the wall.	Պատին վրայէն նայեցար :
He peeps through the window.	Պատուհանէն կընայի :
You peeped at her.	Ընոր վրայ նայեցար :
To pelt with stones.	Վարկոծել :
I have penned that down.	Վրեցի ատիկայ :
I will pen up my sheep.	Ոչխարները փարախը դնեմ պիտի :
He penetrated into my designs.	Իմ դիտաւորութիւններս իմացաւ :

He perplexed with quibbles.	Սուտ ձեռնարկու թիւննե- րով միտքը շփոթեց :
He perseveres in what he first said.	Իր առջի խօսքէն չջարժիր :
He persists in that.	Ըստ բանին մէջ հաստատ կըմնայ :
Persuade him to it.	Համոզէ՛ զինքը ատ բանին :
That pertains to him.	Ըտիկայ անորն է :
He pesters me with his nonsense.	Սոտտի խօսքերովը զիս կը շեղէ :
I picked out the best.	Ըմենէ՛ ազէկը ընտրեցի :
Pick up that pen.	Ըստ գրիչը վերցնա՛ր :
He picks open locks.	Կղպաքներ կը բանայ :
You piece (or patch) up your coat.	Սիւր թիւքոյիդ կարկտան կը ձգես :
I pierced with my sword.	Սուրս անոր խօթեցի :
You pin up your gown.	Ֆիստանդ վեր կը խօթես գնտասեղով :
You pinch up your waist.	Սէջք կը սխմես :
You pinch off something.	Բան մը սխմելով կը փըր- ցունես :
She pines for a husband.	Կը փափաքի էրիկ մը առնե- լու :
You pine at your loss.	Կորուստիդ վրայ շատ կը- ցաւիս :
I pique myself on that quality.	Ըստ յատկու թիւնով կը պարծենամ :
We pitch upon this.	Ըսոր վրայ կը հաստատենք :
Why be plagued with him ?	Ինչո՞ւ համար անոր հետ սանջը վիս :
I plaster up the hole in the wall.	Պատին ծակը կը ծեփեմ :
He is playing on words.	Երկդիմի (Էէճնիս) բառեր կը գործածէ :
You plough up your field.	Պաշտը կարօրես :
You pluck off the feathers.	Փետուրները կը փետտես :

He plucked out his eyes.	Աշուղները հանեց :
You pluck up the plant.	Տունկը կը փրցունես :
Plundered of all his property.	Եղոր իր ժառանգութիւնը կողոպտուած :
He plunges into the water.	Չուրը կը մանայ :
He plunges into debauchery.	Անառակութեան կուտայ ինքը զինքը :
You pocket up the money.	Ստակը կը գողնաս :
He points at me.	Ստող կը ցուցնէ իս :
He points out the man.	Ան մարդը կը ցուցնէ :
I will ponder upon that.	Աշէկ քննեմ պիտի ատիկայ :
He pores upon his book.	Խնկըը միտքը գրքին է տուեր :
portion out the money.	Ստակը կը բաժնեմ :
He posts up a paper.	Թուղթ կը փակցունէ :
The rain pours down.	Սաստիկ անձրև կուգայ- կոր :
He pours out the wine.	Պինին կը թափէ :
He prayed to saint Anthony.	Սուրբ Անտոնին աղօթք բրաւ :
He preaches up sedition.	Խոռովութիւն կը հանէ :
He prefaced by observing . . .	Սկսեց խօսիլ այսպէս . . . :
It preserves from rust.	Ճանգէ կը պահէ :
He presides in an assembly.	Ճողովքի մը մէջ նախագահ է :
I pressed him to come.	Ստիպեցի որ գայ :
He presses down the corn.	Հորենը կը կոխկռտէ :

He presumes on his merit.	Իր արժանաւորութեանը վրայ կապաւինի :
He pretends to a great place.	Մեծ իշխանութիւններ կը պահանջէ :
I prevailed on him to come.	Համոզեցի որ գայ :
I prevailed against him.	Յաղթեցի զանկիցայ :
The tiger preys upon human flesh.	Սագրը մարդու մարմին կուտէ :
He is proud of his birth.	Իր ծնունդին վրայ կը պարծի :
He proceeds on just grounds.	Երդարութիւնով կը տեսնայ իր բանը :
He proceeds with caution.	Օգուշութեամբ յառաջ կերթայ :
He profanes by his presence.	Եղած տեղը կը մնտէ :
He profits by my error.	Իմ սխալանքներէս օգուտ կը բաղէ :
He propped up his hovel.	Իր խրճիթին նեցուկ դրաւ :
I protest against your judgment.	Իր դատողութեանդ դէմ կը հակառակիմ :
He provided against want.	Կարօտութեան դէմը առաւ :
He provided with fire and candle.	Կրակ և մոմ տուաւ :
Provide for a rainy day.	Մեծքուտ օրվան մը համար պահէ :
He provoked me to it.	Օխ գրգռեց ան բանին :
He puffs up his goods.	Իր ապրանքները չափազանց կը գոփէ :
He pulls away my hand.	Ձեռքս կը բաղէ :
He pulls back the cart.	Կառքը ետ կը հրէ :
He pulls down the church.	Եկեղեցին կը կործանէ :

He pulls off his boots.	Իր կօշիկները կը հանէ :
He pulled out his watch.	Իր ժամացոյցը հանեց :
He pulls up a tree.	Օտաւ մը կը հանէ արմատէն :
We pump up water.	Չուր կը քաշենք ջրհանով :
You have pumped out the secret.	Գաղտնիքը բերնէն առիր :
To purge from robbers.	Եւազակներէ ազատ պահել :
She purses up her mouth.	Իր բերանը կամփոփէ :
I push him on.	Եւաջ կը հրեմ գլինքը :
I push him back.	Կը հրեմ գլինքը :
We put about	Ետ դարձանք :
I will pu again the question o him.	Նորէն պիտի ընեմ այն խնդիրը անոր :
He puts away his steward.	Իր տնտեսը կը հանէ :
He puts back.	Ետ կը դառնայ :
I put down my gun.	Հրացանս վար կը դնեմ :
I put him down.	Խայտառակ ըրի զինքը :
He puts forth a proposal.	Խնդիր մը կառաջարկէ :
The trees put forth leaves.	Օտաւերը տերև կուտան :
You put him forward.	Եւաջ քշեցիր զինքը :
I put in my share.	Իմ բաժինս ալ կը դնեմ :
I put into the port.	Եւաւհանգիստը մտայ :
The assembly was put off.	Ժողովքը ուրիշ անգամի ձգվեցաւ :
I put off from the land.	Յամաքէն հեռացայ :
I put on my hat.	Գլխարկս կը դնեմ :
Put them over the river.	Գետէն անց՝ ըր նաւով :
He was put out.	Սընտեցին անիկայ :
Don't be put out about it.	Ետոր համար մի՛ նեղանար :
He came near having his eyes put out.	Ինչ մնաց որ աչքը պիտի ելէր :

- He puts out a work. Գիրք մը կը հրատարակէ :
- He puts out his money. Իր ստակը շահու կուտայ :
- Put out the candle. Ս'ովը մարէ' :
- I put them together. Ս'էկ տեղ կը ժողովեմ' :
- He puts by what he earns. Աստը կածը կը պահէ :
- He puts up his goods to sale. Իր ապրանքները ծախու կը հանէ :
- I put up with your conduct. Քու գէշ կենցաղաւարու թեանդ կը համբերեմ' :
- He was put to death. Ապաննը վեցաւ :
- Put them in mind of it. Ս'իտքերնին ձգէ' :
- Put that away. Տեղը զի'ր :
- He quarters on the rich. Հարուստներուն սունը կերթայ :
- He quibbles at every thing. Ըմէն բանի մէջ իմաստակու թիւն կընէ :
- Racked with pain. Յաւերով տանջուած :
- He rails against me. } Օխս ծաղը կընէ :
- He rails at me. }
- He raises up his sword. Իր թուրը վեր կը վ'ըցունէ :
- He raps at the door. Գուռը կը հարէ :
- He raves against, կամ at me. Արաս կը պոռայ :
- She ravel out her stockings. Գուլպան երբ կը բաշէ :
- The news ravished with joy. Լուրը ուրախութիւնով լեցուց :
- He reaches out his arms after my stick. Թէկերը կերկընցունէ իմ փայտս առնելու :
- He read about that. Ըտ բանին վրայօք կարգաց :
- We read again that letter. Աորէն կարդացինք աս նամակը :
- We read on. Կը կարդանք :
- We read over the paper. Թուղթին վրայէն անցանք կարդացինք :

Read out.	Բարձրաձայն կարդա՛ :
We read out the book.	Կիրքը ընցուցինք :
He rears up his head.	Գլուխը վեր կը վերցունէ :
He rears up his children.	Իր զաւակները կը մեծցունէ :
I reason with you.	Կը վիճիմ՝ քեզի հետ :
I reason upon that subject.	Եւ նիւթին վրայ կը տրամարանեմ :
I reckon up what I have gained.	Ըրած շահս կը հաշվեմ :
That recurs to my mind.	Սխաբս կուգայ ատիկայ :
I redeemed from slavery.	Գերու թնէ ազատեցի :
That redounds to your honor.	Ատիկայ քու պատիւդ կը մեծցունէ :
He refers to me.	Ինձի համար կը խօսի :
He reflects on that.	Ստաղրու թեամբ կը խորհատոր վրայ :
Refrain from drinking.	Ես կեցի՛ր արբեցու թնէ :
He reigns over the Spaniards.	Սպանիացոց վրայ կը թագաւորէ :
He rejoices at your good fortune.	Քու բարի բաղդիդ վրայ կուրախանայ :
He relapsed into his former state.	Նորէն իր առջի վիճակը ինկաւ :
That relates to him only.	Ատիկոյ միայն անոր կը վերաբերի :
I released him from prison.	Բանտէն ազատեցի անիկայ :
Relieve me from all anxiety.	Բոլոր նեղութիւններէս ազատէ՛ զիս :
I rely on that.	Ընոր վրայ կը դնեմ յոյս :
Remind me of it.	Սի՛տքս ձգէ :
I remonstrated with him.	Իրեն խրատ տուի :
He will repent of his conduct.	Իր գործքին վրայ պիտի զղջայ :
He repines at the least loss.	Ոչինչ կորուստներու վրայ կը ցաւի :

Repose on me.	Ինծի ապաւինէ՛ :
I repose my trust in him.	Անոր կապաւինիմ՝ :
He requested of me.	Ինծմէ խնդրեց :
He required of me.	Ինծմէ պահանջեց , ուղեց :
I rescued from ruin.	Կործանուածէ ազատեցի :
I am resolved on that point.	Ա՛յ միտքը ունիմ :
That results from his conduct.	Ատիկոյ իր գործքէն կը պատճառի :
I retire from the country to the town.	Գիւղէն քաղաքը կերթամ բնակելու :
You must retrench from your expenses.	Վա՛ւ ըրած ծախքերէդ պէտք է որ ետ կենաս :
He returned from America to Europe.	Ամերիկայէն Եւրոպա դարձաւ :
He rids himself of us.	Ս՛ննէ կըղատվի :
He rides in a coach.	Կառք մը կըհծնայ :
He rides on horseback.	Չի կըհծնայ :
The shiprides at anchor.	Նաւը երկաթ ձգած է :
I rig out a ship.	Նաւ մը կըպատրաստեմ :
He rips up his belly.	Ներսի դին ինչ կայ չիկայ դուրս կուտայ :
They rise up.	Ս եր կելլեն :
He robbed me of my good name.	Իմ՝ բարի անունս գղցաւ :
They try to root out all superstition.	Կըջանան ամէն սնապաշտութիւն արմատաքի խլիլ :
They root up a tree.	Օտու մը արմատէն կը հանեն :
I rouse up the sluggards.	Օոյլերը կարթընցունեմ :
You rub away all their lustre.	Անոնց բոլոր փայլունութիւնը կըհանես :
You rub down the horse.	Չին կըքերես :
I rub off the rust.	Ժանկը կըհանեմ շփելով :
I rub up my buckles.	Խոպոպիքներս կըշինեմ :

He rules over us.	Ս`եր վրայ կիշխէ :
I ruminat on that.	Կըտրոճամ ատոր վրայ :
He runs against me.	Ս`րաս կըվազէ :
He runs aground in his affairs.	Ի`ր բանը գէշ կերթայ :
The ship runs aground.	Նաւը ցամաքը կըզարնէ կոր :
He runs away.	Կըփախչի :
He runs ahead of us.	Ս`եր առջևէն կերթայ :
He run away with my daughter.	Ի`ղը իկս առաւ փախաւ :
He runs back.	Ետ կըդառնայ :
He runs into the field.	Վաշտը կըվազէ :
He runs into debt.	Պարտքի աակ կըմտնայ :
He runs for a prize.	Ս`ր ցանակի մը համար կը վազէ :
He runs through his fortune.	Ի`ր ստացուածքը կըվատնէ :
The bottle runs over.	Շ`իջ կըյորդէ (թաշմիշ կըլլայ) :
I ran over to him.	Ընոր վազեցի :
I run over the book.	Վերքին վրայէն կանցնիմ :
The barrel runs out.	Տակառին մէջէնը կըհատնի կոր :
He runs out of his money.	Ի`ր ստակը կըվատնէ :
He run out into a long discourse.	Երկան խօսակցու թեան մը մտաւ :
The account runs up very high.	Հաշիւը շատ կըմեծնայ :
He runs up my account.	Իմ հաշիւս շատ կըմեծցունէ :
I rushed into the house.	Տուն վազեցի :
I rushed out of the house.	Տունէն դուրս ցաթկեցի :
I rushed upon the enemy.	Թշնամիին վրայ յարձակեցայ :
They sally out.	Վուրս կըվազեն :

I will satiate him with good eating.	Կշտացունեմ պիտի աղէկ կերակուրներով :
Saturated with alkali.	Մղքաղիով տոգորեալ :
He saunters about.	Մնդին առդին կրթափառի
He scoffs at me.	Օխ ծաղը կընէ :
He scolds at you.	Քեզ կըչեխէ :
We scooped out the water.	Չորը պարպեցինք :
He scrapes off the dirt.	Տիղը կըքերէ կըհանէ :
He scratches out a word.	Գրուած բառ մը կաւրէ :
He scratches out my eyes.	Մշուրներս կըճանկըռթէ :
I screened from punishment that ungrateful man.	Մտ ապերախտ մարդը պատիժէ ազատեցի :
I screw up the box.	Մետուկը պուռմայով կը գոցեմ :
I screw out that.	Մտիկայ դուրս կըքաշեմ :
I scruple at that.	Մտ բանը խղճմտանք կընեմ :
I seal up my letter.	Նամակս կըկնքեմ :
I will search out your brother.	Եղբայրդ պիտի գտնամ :
I will search after your brother.	Եղբայրդ պիտի փնտռեմ :
A horse seasoned to hard work.	Նանր աշխատութիւններու սովորած ձի մը :
Secured from invasion.	Ճարձակուակ ապահով :
Seek out for a better place.	Մեյլի աղէկ տեղ գործ մը գտնալու ետեւէ եղինք :
I seek after you.	Քեզ կըփնտռեմ :
He seized upon his prey.	Իր որսը յափշտակեց :
I seize upon his fortune.	Իր բազըը ես կառնեմ :
I send away the messenger.	Պեսպանը կըխրկեմ :

You send for me.	Իս կանչել կուտաս :
He has served out his time.	Իր աշխատութեան ժամանակը լրացաւ :
He has served out the provisions.	Պաշարը բաժնեց :
Serve up the dinner.	Ճաշը պատրաստէ' :
I set about that.	Սկսեցի անիկայ :
He sets false reports abroad.	Սուտ լուրեր կը հրատարակէ :
I am set against you.	Վեզի դէմ եմ' :
The mill is set agoing.	Եղօրիքը կը բանի :
He was set aside.	Չգեցին զինքը :
That was set apart.	Օտարեցաւ :
I set him at work.	Գործի սկսել տուի :
I set it by.	Հիմակ ձգեցի :
I set much by him.	Շատ կը յարգեմ զինքը :
I will set it down in my book.	Իմ գրքիս մէջը պիտի գրեմ' :
I set it down for a fact.	Իբրև ճշմարտութիւն մը բռնեցի :
I will set forth your goodness.	Վու բարութիւնդ պիտի հրատարակեմ' :
I set forward.	Ճամբայ կ'ելեմ' :
He set off.	Ճամբայ ելաւ :
You set on the mob.	Եղմուկը գրգռեցիր :
I set the house on fire.	Տունը բռնկցուցի :
They set on us.	Ս'եր վրայ յարձակեցան :
They set out.	Ճամբայ ելան :
He sets up a cross.	Խաչ մը կը կանգնեցունէ :
He sets up in trade.	Ս' աճառականութեան կըսկըսի :
He sets up for an honest man.	Երդար մարդ մը կը ցուցնէ ինքը զինքը :
They shake off the yoke.	Լուծը վրանուն կը թոթովն :
He shakes with fear.	Ս' ախէն կը դողայ :
I shielded him from oppression.	Եմէն նեղութիւններէն պաշտպանեցի զինքը :

He shifts off the fault.	Յանցանքը վրայէն կը նետէ :
He shivers with cold.	Յուրտէն կը դողայ :
I will shoot at him.	Ըրացանը անոր պիտի նետեմ :
The trees shoot out.	Օտուերը կը բողբոջին :
It shoots forth.	Կը վազէ կերթոյ :
The child shoots up.	Տղան կը մեծնայ :
He shores up his house.	Տանը նեցուկներ կը դնէ :
He shrinks from his duty.	Իր պարտաւորութիւններէն կը փախչի :
He shrinks fat it.	Կը փախչի անկից վախով :
I shudder at it.	Կը սարսափիմ ատկից :
He shuts up his house.	Իր տունը կը գոցէ :
He shuts out his dog.	Իր շունը ներս թող չետար :
He shuts me in.	Իս ներս կը դնէ և վրայես դուռը կը գոցէ :
He shuts me up.	Սրայէս դռները կը գոցէ :
He sides with me.	Ինծի կողմնակից կը լլայ :
They sigh after peace.	Խաղաղութեան համար կը հառաչեն :
He singles me out.	Իս կը զատէ անոնցմէ :
I sit down.	Կը նստիմ :
Sit up.	Ելի՛ր նստէ :
I sit up all night.	Բողոր գիշերը կը նստիմ :
He slipped away.	Կամաց մը փախաւ :
He slips down.	Կը սահի կիցնայ :
She slipped into the room.	Սենեակը մտաւ կամաց մը :
She slips out.	Գուրս կը լլայ :
She slips off.	Լուանց ձանձուկի կը փախչի :
She slipped out a word.	Բերնէն խօսք մը փախուց :
slip on my shoes.	Շուտով կը հագնիմ կոշիկներս :
He smote with his hand.	Չեղբովը զարկաւ :

The dog snapped at him.	Շուները խածնելիք ըրաւ անոր :
The dog snarled at him.	Շուները զայրացաւ անոր :
He snatched at it.	Յանկարծ պիտի բռնէր :
He sneaks off.	Պաղտուկ կըլիախչի :
He snuffs up the air.	Շունչ կառնէ :
He sneered at him.	Չիժաղեցաւ անոր վրայ :
She soothed with soft words.	Կաղուղ խօսքերով սիրաբանաւ :
I sowed with wheat.	Յորեն ցանեցի :
He sparkled with joy.	Ուրախութիւնով լեցուեցաւ :
I speak to you.	Քեզի կըսեմ :
Speak out.	Մտնէր ըսէ :
I speak with you.	Քեզի հետ կըխօսիմ :
I speak of you.	Քու վրայովք կըխօսիմ :
Speckled with yellow.	Պեղին բիծերով :
You spit at me.	Պրաս կըթքնես :
The volcano spits out fire.	Վրարուխը կրակ կարծաւ կէ բերնէն :
Spotted over with grease.	Ուռոյջքով պատած :
You sport at that.	Ըտիկայ ծաղր կընես :
You sport with that.	Ըտոր հետ կըխաղաս :
The news spreads a-broad.	Լուրը կըտարածի :
I spread out my arms	Թուերս տարածեցի :
To sprinkle with holy water.	Օրհնած ջուր սրսկել :
You spur him on.	Կըմտրակես :
We spurn at that.	Ուքի տակ կառնենք անիկայ :
He spies out my faults.	Իմ յանցանքներս կըդիտէ :
You squeeze out the juice.	Սխմելով հիւթը կըհանես :
A gown stained with grease.	Իծաւոր Ֆիստան մը :

You stand against that.	Ատոր դէմ կը կեննաս :
Stand by, Sir.	Սէկ զի՛ կայնէ՛ տէր իմ :
I will stand by you.	Վստի՞ս պիտի կեննամ :
I will stand for you.	Վստ կողմէ՞գ պիտի ըլլամ :
We stand in need of that.	Ատոր կարօտ ենք :
We stand off.	Բացը կը կայնինք :
I stand out in my opinion.	Իմ կարծիքիս վրայ հաստատ կը կեննամ :
That part stands out too much.	Այս մասը շատ դուրս ելած է :
Stand out of my way.	Ճամբուս արգելք մի՛ ըլլար :
I stand to my word.	Խտրքիս վրայ հաստատ կը կեննամ :
We stand to the South.	Հարաւային կողմն ենք :
That stands with my interest.	Ատիկայ ինծի օգուտ է :
Why do you stare at me ?	Ի՞նչ պողած վրաս կը նայիս :
He starts up.	Սկը կը ցատկէ :
I will stay for you.	Վշեղի համար կը սպասեմ :
I will stay away from here.	Ատկից կերթամ, ալ չեմ գար :
He stole away my money.	Ստակս գողցաւ :
He steals away from the company.	Բնկերները կամաց մը ձգեց կը փախչի :
They stole upon us unawares.	Յանկարծակի վրանիս եկան :
I step in.	Կերս կերթամ :
I step out.	Պուրս կեցւում :
I stick up a paper.	Թուղթ կը փակցունեմ :
This part of the ram-part sticks out.	Պատնէշին աս մասը դուրս ելած է :
He stimulated me on.	Իս առաջ քշեց :
You stir up the people.	Դողդուրդը սոք կը հանես :
Stir up the fire.	Կրակը խռնէ՛ :

You can not stir out.	Չես կրնար գուրս ելել :
Saint Stephen was stoned to death.	Սուրբ Ստեփաննոս քարկոծվելով մեռաւ :
You stop up the opening.	Վակը կը գոցես :
You stop out the mice.	Սուկերուն գալը կարգիլես :
He stops at nothing.	Իան մը զանիկայ ետ չկրնար բռնել :
He stored with wine.	Շատ գինի առաւ :
He stormed at him.	Պոռչալով վրան փաթթուեցաւ :
He strains the dirt out of the water.	Չուրը սիւզվիչ կընէ :
He strains out a word.	Պժուարու թեամբ խօսք մը կը հանէ բերնէն :
I was strengthened with cordials.	() գտակար դեղերով զօրացայ :
He stretches out his arms.	Թեկերը կը բանայ :
I strewed with flowers.	Վազիկ ցաննցի :
I will strike off your name.	Ընունդ աւրեմ պիտի :
I will strike out fire from it.	Արակ պիտի հանեմ անկից :
I will strike at you.	Չարնելիք պիտի ընեմ :
They strike up a bargain directly.	Շուտով սակարկու թիւն մը կընեն :
Strike up the music.	Վուագարանը զարկ :
He strips off his coat.	Իր սիւր թիւքօն կը հանէ :
He struggles with me.	Ինձի հետ կը կռուի :
He studded with diamonds.	Ընդամանդներով զարգարվեցաւ :
He stumbles on it by chance.	Պիպուածով կը գտնէ :
He stumbles at that.	Սրան գլորեցաւ :
He stumbled over the	Ոտքս քարին զարկի , քիչ

- stone and came near falling.
 I submit to you.
 I sued for my estate.
 I suffocate with passion.
 I will sum up the account.
 He supplied me with wood.
 He swarms with lice.
 He swears against me.
 He swears by Saint George.
 Sweep away this dirt.
 I swam along the stream.
 He swims across the river.
 I will take you along with me.
 You take away my life.
 Take this away.
 I take down a picture.
 I will take down his pride.
 He takes in his brother.
 He takes in his coat.
 I will take off my coat.
 They took off his head at one stroke.
 I will take out something.
 You take up arms.
 You take up too much room.
- Ճնաց թէփէ թախլա կու-
 գայիկոր :
 Վեզի կը հնազանդիմ :
 Իմ ստացուածքիս համար
 դատաստանի քաշեցի :
 Կիրքէս կը խեղդը վիմկոր :
 Հաշիւը պիտի գումարեմ :
 Ինծի փայտ տուաւ :
 Ոջիլի մջ կը խեղդը վիկոր :
 Երգում կընէ ինծի :
 Սուրբ Ղէւորգին վրայ եր-
 դում կընէ :
 Սա աղբերը աւլէ :
 Հոսանքին հետ մէկ տեղ
 լողացի :
 Լողալով՝ գետէն դիմացը
 կանցնիս :
 Վեզ հետս առնեմ պիտի :
 Կեանքս կը վերցունես :
 Վերցուր :
 Պատկեր մը վար կառնեմ :
 Իր հպարտութիւնը ցած-
 ցունեմ պիտի :
 Իր եղբայրը կը խարէ :
 Սիւր թիւքօն կը պզտիկցունէ :
 Սիւր թիւքօս պիտի հա-
 նեմ :
 Սէկ զարնելնուն՝ գլուխը
 կտրեցին :
 Իան մը պիտի հանեմ :
 Պատերազմիս պիտի :
 Հատ տեղ բռներես :

Take up the dinner.	Կերակուրը վար ա՛ն (վա- նարանէն :)
Take up that.	Ս ե՛ր վերցուր ատիկայ :
You taunt at me.	Կընակատես զիս :
I tell you of that.	Կրտեմ՝ քեզի ատիկայ :
I will think of that.	Պիտի խորհիմ՝ ասոր վրայ :
I thirst for your blood.	Լ՛սիւնդ խմեմ՝ պիտի :
I throw at him.	Լ՛նոր կը՛նետեմ :
I throw away mo- ney.	Ստակս կըլտանեմ :
I throw by, կամ՝ a- side this coat.	Լ՛ս սիւր թիւքօն ալ չեմ հագնիր :
I throw down my sword.	Սուրս վար կըձգեմ :
I throw off your au- thority.	Վ՛ու իշխանութիւնդ կը մերժեմ :
He throws out an aspersion on me.	Օ՛րպարտութիւն կընէ վրաս :
I throw up a stone.	Վ՛ար մը կընետեմ :
I throw up my em- ployment.	Վ՛ործս կըձգեմ :
I throw up my right.	Իրաւունքս չեմ պահան- ջեր :
He thrusts away his friends.	Իր բարեկամները կըմերժէ :
You tire out every body.	Լ՛մէն յարդ կըհոգնեցու- նես :
The ship touched at Jamaica.	Նաւը ճ՛ամաիկայ հասաւ :
You tread on me.	Ս լրաս կըկոխես :
You trim up your garden.	Պարտէզդ կըզարդարես :
I have turned away my servant.	Ն՛առայիս ճամբայ տուի :
I turn him back.	Ետ կըդարձունեմ զինքը :
I turned aside the blow.	Հարուածքին դէմ դրի :
He turned her into a tree.	Ն՛առի դարձուց զինքը :

I turn over my goods to you.	Իմ ապրանքներս քեզի կուտամ ու վրագ կը դարձունեմ :
I turn over a book.	Գիրքը կը թղթատեմ :
Turn to you.	Վեզի կիշնամ :
Turn that down.	Սա՛ր դարձուր :
Turn that up.	Սա՛ր դարձուր :
I turned away from him.	Երեսս դարձուցի իրմէն :
I turn off here.	Ես կողմը պիտի ելեմ :
That turns up well.	Ետոր վախճանը բարի կը լայ :
He vaults upon his horse.	Չիին վրայ կը ցատկատէ :
I will venture at that.	Ես բանին մէջ մտնեմ պիտի :
I wait for you.	Վեզի կը սպասեմ :
I will wait on you.	Վու վրագ պահպանութիւն պիտի ընեմ :
I wait upon this gentleman.	Ես պարտնին կը ծառայեմ :
I ward off the blow from you.	Կը պահպանեմ քեզ ան չարուածքէն :
That is washed away.	Ետիկայ ջնջուած է :
I wear away the mark.	Նշանը մաշելով կը հանեմ :
I wear out my clothes.	Իմ հանդերձներս կը մաշեցունեմ :
I weathered out the storm.	Սրբիկը անցուցի :
That weighs down this.	Ետիկայ ասկէ ծանր է :
I whip up the horse.	Չիին խարազանով (գանլը) կը զարնեմ :
I wind up my watch.	Ժամացոյցս կը լարեմ :
You can work out your debt.	Պարտքիդ փոխարէնը աշխատէ :
I write down your words.	Վու խօսքերդ կը գրեմ :
I write out a copy.	Կօրինակեմ :

My heart yearns to Սիրաս կըշարժի քու վրայ :
 you.
 I yield up myself to Ինքքզինքս քեզի կուտամ :
 you.

ԹԻԻ Լ:

Ընթանի՛ք խօսակցութիւններ եւ ոճեր՝ առջի գտնուած հարցնելու և յայնչի օրինակներու պէս :

Good morning.	Բարի լոյս :
Good evening.	Բարի իրիկուն :
Good night.	Վիշեր բարի :
How do you do ?	} Ի՞նչպէս ես :
How are you ?	
Who is to come ?	Ո՞վ պիտի գայ :
This is to be done.	Ըս ընելու է :
Get up.	Ելի՛ր :
Rise up.	Ելի՛ր :
Stand up.	Ոտքի վրայ կայնէ՛ :
Sit up.	Ել նստէ՛ :
Sit down.	Վստէ՛ :
Take up your book.	Գիրքդ ա՛ն :
Pick up your pen.	Գրիչդ վերցո՛ւր :
Fill up the cup.	Վաւաթը լեցո՛ւր :
Cut up the meat.	Սիրք կտրակէ՛ :
Hang it up.	Կախէ՛ :
Take it down.	Ս ար ա՛ն :
Let it be.	Թո՛ղ ըլլայ :
Let it alone.	Ս ար ձգէ՛, առին եկո՛ւր :
Don't touch it.	Սի՛ր դպչի՛ր :
Come away.	Ըսդին եկո՛ւր :
Let him go.	Թո՛ղ երթայ :
Go to bed.	Գնա՛ պառկէ :
Go to sleep.	Վնացի՛ր :
Take your seat.	Տեղդ նստէ՛ :
Teep your seat.	Տեղէդ մի՛ ելեր :
Take care.	Հոգ տա՛ր :

Keep out of the way.	Վնա՛ քովէս . աբգեք մի՛ ըլար :
That will do.	Կըլայ :
That won't do.	Չըլար :
Will it do or not ?	Ես կըլայ՞ մի՛ թէ չէ :
That is sufficient.	Իաւական է :
There is enough.	Իաւական կայ :
There is none there.	Չոն չիկայ :
I thank you.	Շնորհակալ եմ :
Excuse me.	Թողու թիւն ըրէ՛ք :
I beg your pardon.	Կերեցէ՛ք :
What is the news ?	Ի՞նչ լուր կայ :
Where is he from ?	} Բը՞ր տեղացի է :
Of what nation is he ?	
It must be so.	Եսանկ պիտի ըլլայ :
It cannot be true.	Չիկրնար ճշմարիտ ըլլալ :
Fill it half full.	Սինչէ կէսը լեցո՛ւր . կէք ըրէ՛ :
Shall I help you ?	(Օգնե՛մ քեզի :
Help him down.	(Օգնէ՛ որ վար իջնայ :
I can't help it.	Ի՞նչ բնեմ , բան մը է ե ղաւ :
It can't be helped now.	} Եւ ճարը չիկայ :
There is no help for it now.	
It is past help now.	
What is this good for ?	
What is this used for ?	} Եսիկայ ի՞նչ կընեն : Եսիկայ ի՞նչ բանի կըգործ- ածեն :
Tie it so that it will not untie.	Ենանկ կապէ որ չբակվի :
Don't tumble the paper.	Թուղթը մի՛ ճմռթքեր :
These nuts are rotten	Ես ընկուղները փտտած են :
This bread is mouldy.	Ես հացը քիւֆիւ է :
That also is not fresh but old.	Ես ալ թագէ չէ՛ պայաթ է :
Ask him for it.	Իրմէն խնդրէ :
Put a cover on the book.	Վըքին վրայ բան մը ան- ցո՛ւր :
Wrap it in cloth.	Լաթի մէջ պըրէ՛ :

Tie it tight.
Tie it loosely.
Tie a bow-knot.
The milk too has soured.
I am very busy.
What shall I do next?
My watch is out of order.

It needs cleaning.
It goes too fast.
It gains a little.
It loses a little.
It has not been wound up
to-day.

Has the clock struck yet?
To-day is a fast day.
Do you keep the fast?
The horse runs fast.
Hold it fast; or it will
slip.

Take all but one.
Pick them up one by one.
Count them two by two.
Take out one at a time.
They cost 30 paras a piece.
Plant six in a row.

Put on your shoes.
Put out the light.
Extinguish the light. }
Pick up the wick.
The lamp smokes.
Snuff the candles.
Set the snuffers here.
The sun has set clear.

You may set the table.
I set much by him.
He is set in his ways.

Պինդ (սուճը) կապէ :
Թուլ կապել :
Վէտր կապ ըրէ :
Կաթն ալ կարեր է :
Եւստ գործ ունիմ :
Ետքը ի՞նչ ընեմ :
Ճամացոյցս ծուռ կերթայ-
կոր :

Սրբել կուզէ :
Եւսջ կերթայ :
Վիշ մը առաջ կերթայ :
Վիշ մը ետ կըմնայ :
Եւսոր չլարվեցաւ :

Ճամացոյցը զարկա՞ւ :
Եւս օր պահք է :
Պահք կըբռնե՞ս :
Չին արագ կըվազէ :
Եւս ր բռնէ՞ որ չսահի ձեռ-
քէդ :

Եմենը ա՛ն մէկ հատը ձգէ :
Մէկիկ մէկիկ ժողվէ :
Չոյգ զոյգ համրէ :
Մէկիկ մէկիկ դուրս հանէ :
Երսունական փարայ կարժէ :
Մէկ կարգին մջ վեց հատ
անկէ :
Կօշեկներդ հագի՛ր :

Ղա՛րագը մարէ :
Պատրոյկը (Ֆլէ՛ն) վեր ա՛ն :
Կանթեղը կըմնայկոր :
Ս՛ոմերուն քիթը ա՛ն :
Ս՛ոմին ունեկին հոս ձգէ :
Երեգակը առանց ամպի մա՛-
րը մտաւ :

Սեղանը դի՛ր :
Եւս կըսիրեմ ան :
Ի՛ր սովորու թիւնները հաս-
տատ են :

I shall set out to-morrow	}	Այաղը ճամբայ պիտի ելլեմ :
I shall start to-morrow.		Հաւը կրթիսէ (Գօլըլա կը նստի) ձագ հանելու համար :
A hen sets to hatch chickens.		Արակը մարեցաւ :
The fire has gone out.		'Կորէն վառէ' :
Kindle it up again.		'Կորէն վառէ' :
Make the fire over again.		Իրինձը հատեր է :
The rice is all gone.		Իւղ ալ չիկայ :
The oil is out too.		Վետնաիրնձոր ալ չունիւք :
We are out of potatoes also.		Լս սիր ըմբօն ինծի չըլար :
This coat does not fit me.		Լն պաշտօնին չիգար ան :
He is not fit for the office.		Լս սօր ցուրտ կայ :
This is a cold day.		Արմիմոր :
I feel quite cold.		Ոտվընբոս շատ կրմսիկոր :
My feet are very cold.		Հարբուխ եմ եղեր :
I have a cold in my head.		Թուղթերը էրէ' :
Burn up the papers.		Լս ածուխը չվառիր :
This coal will not burn.		Իր տուեր էրեցաւ :
Tis house burned down.		Արմըցուր միսը՝ բայց մի' էրեր :
Brown the meat, but do not burn it.		Արակը փչէ' :
Blow the fire.		Լուք (Լուքա) կայ :
The wind blows a gale.		Հովը կըսաստկանայ :
The wind strengthens.		Հովը կիջնայ :
The wind falls.		Օտիլ կելլէ :
The sea rises.		Սրբիկը իջաւ :
The storm is abated.		Սառախուղը կանցնի :
The fog clears up.		Լմպերը աներևոյթ կըլլան :
The clouds break away.		Լնձրը հիմայ կըկարի :
The rain will soon hold up.		Օղը հիմա կըբացվի :
The sky will soon be clear.		Լրեգակը չիծագած՝ ճամբայ պիտի ելլեմ :
I shall start by sunrise.		

I will be here before sun-set.	Իրիկուն չեղած՝ հոս պիտի գտնուիմ :
Come and sit down by me.	Եկո՛ւր քովս նստե՛ :
He lives by cheating.	Իտարէու թեամբ կապրի :
He is going by us.	Մեզի կանցնիկոր :
I shall go by water.	Օտիով պիտի երթամ :
Why not by land?	Ինչո՞ւ զամաքէն չես երթար :
He learned it by hard study.	Սաստիկ աշխատութեամբ սորվեցաւ :
This is hard work.	Ըս դժուար գործ է :
How hard it rains !	Ըս ի՛նչ սաստիկ անձրև է :
Tie the string in a hard knot.	Չուանը ամուր (շօր կոպ) կապէ :
His heart is as hard as a rock.	Ընոր սիրտը քարի պէս կարծր է :
He is a hard man to deal with.	Շատ դժժան մարդ մըն է :
Some one has broken the window.	Մէկը կտարած պիտի ըլ- լայ պատուհանը :
His glass breaks easily.	Ըս ապակին դիւրաւ կրկու- րի :
How came these knives so rusted?	Ինտո՞ր աս դանակները ա- սանկ ժանդոտեցան :
They will soon be spoiled.	Շուտով կաւրրվին :
Have you done as I told you?	Ըսածս ըրի՞ր :
Have you done with this yet?	Ըսիկայ տահա կուղե՞ս :
This meat is not sufficient- ly done.	Ըս միսը աղէկ չէ՛ եփեր :
When it is done, bring it up.	Երբոր եփի նէ՛ վե՛ր բեր :
They are all alike.	Ըմէնը մէկ են :
This is not like that.	Ըս ատոր չնմանիր :
I like this best.	Շատ հաւնեցայ ատոր :
I don't like to do it.	Չեմ ուզեր ընել ատիկայ :
I am glad you have come.	Ուրախ եմ որ եկար :
It is all new to me.	Իսնը նոր է ինծի :

- It is all one to me. Եւ մէնը մէկ է ինձի :
- How long have you been here ? Որչափ ատեն է որ հոս ես :
- How long is it since you came ? Որչափ ժամանակ է քու գալը :
- How long will it be before you go ? Որչափ ատեն հոս պիտի կենաս :
- He went out of the house. Տունէն դուրս ելաւ :
- It is out of my power to help you. Կարող չեմք քեզի օգնելու :
- I did it out of compassion. Ողորմելուս ըրի :
- He is out of his head, կամ mind. Ինելքը գլխէն գացեր է :
- He is out of money and credit both. Ո՛չ ստակ ունի ո՛չ պատիւ :
- They are deeply in debt. Ըստ պարտքի տակ են :
- He has fallen in love. Սիրահարած է անոր :
- I slipped and fell down. Սահեցայ (խայճել էղայ ինկայ) :
- He said it in jest. Կատակով (շոգո) ըրաւ :
- He is in earnest about it. Ըսխա չէ :
- It is on our way. Սեր ճամբուն վրայ է :
- That is a better way to do it. Եւտ աղէկ ճամբայ մըն է ստիկայ ընելու :
- Let us go this way. Ես/ից երթանք :
- Carry it farther that way. Տահա անդին տա՛ր :
- See that you do not fall out by the way. Սայեցէ՛ք որ ճամբան չիւկուիք մէկըմէկու հետ :
- I will do it with all my heart. Բոլոր սրտովս պիտի ընեմ ան :
- He works with all his might. Բոլոր կարողութիւնովը կաշխատի :
- He has lived with us a year. Տարի մըն է որ մեզի հետ է :
- He was much to blame in that matter. Եւտ բանին մեջ շատ մեղադրանաց արժանի էր :
- I will go with you next week. Վալ շաբթու քեզի հետ կերթամ :
- I now board with my brother. Եղբայրս կըպահէ զիս (պօղպս ինայն) :

He boards me for five dollars a week.	Շարաթը հինգ ըսեալ կաննէ :
I pay for my board monthly.	Ուտելիքիս համար ամսական կուտամ :
We shall keep house hereafter.	Եսկէց ետև տուն պիտի պահենք :
We remove into our house in a few days.	Տուն պիտի երթանք քանի մը օրէն :
Let us go on board the ship.	Սաւը երթանք :
He fell overboard and was drowned.	Սաւէն ինկաւ և խեղդըվեցաւ :
They will put us on shore again.	Սորէն մեզ ցամաքը պիտի հանեն :
The vessel lies a mile off shore.	Սաւը եղերքէն մէկ մղոն մը հեռու է :
That is not a great way off.	Շատ հեռու չէ :
Cut me off a slice of bread	Կտոր մը (որեւէ՛) հաց տո՛ւր :
He is well off in the world.	Իր վիճակը աղէկ է :
They went off in the night.	Գիշերով գացին :
I shall send off a messenger immediately.	Հիմակ մարդ խրկեմ պիտի :
He is worth a million of piasters.	Ս'իլիօն մը զուրուշի տէր է :
This is not worth having.	Ունենալու արժան բան չէ :
It is not worth so much as thought it was.	Կարծածիս չափ արժէք չունի եղեր :
It is not worth the while to go for so small a sum.	Եսանկ ոչինչ բանի մը համար երթալ հոգնելս չարժեր :
I am at a loss what to do.	Ինչ ընելս չեմ գիտեր :
I doubt his honesty.	Երկբայուծիւն ունիմ իր անկեղծութեանը վրայ :
Do you doubt my word ?	Ի՞նչքիս չե՞ս հաւատար :
He is a man of truth.	Շ՛ջմարտախօս մարդ մըն է :
He is a man of his word.	Ի՞նչքիս վրայ կեցող մարդ է :

He never breaks a promise.	Երբէք իր խօսքը չուտեր :
He is faithful to his engagements.	Իր գործքերուն հոգ կը տանի :
Give my compliments to your father.	Հօրդ շատ բարև ըրէ՛ :
He has been ill for a long time.	Շատոնց է որ հիւանդ է :
There is no hope in his case.	Յոյս չիկայ բժշկութեանն :
The physicians have given him over.	Բժիշկները ձեռք քաշեցին :
It is all over with him.	Ըլ յոյս չիկայ :
By grasping at too much he has lost all.	Շատ բան ձեռք ձգել աշխատելուն համար՝ բոլորը կորսընցուց :
His all is at stake.	Բոլոր ունեցածը մահի վրայ է :
All hope is lost.	Ըլ յոյս չիկայ :
Can we do any thing more for you ?	Քեզի ուրիշ բան մըն ալ կրնա՞նք մի ընել :
No matter what.	Ինչ ըլլայ նէ ըլլայ :
Who knocks at the gate ?	Գուռը ո՞վ կը շայէ :
He shot a hare yesterday.	Երէկ նա պատտակ մը զարկաւ :
I shot at one, but did not hit it.	Սէկուն նետեցի, չզարկաւ :
The horse kicked his groom.	Չին կից զարկաւ օխտապետին (սէշլա) :
He kicked at me, but did not touch me.	Ինծի կից նետեց, բայց չզպաւ :
Keep out of the sun.	Ըրեգակէն ասդին եկ՛ուր :
He keeps all the time in the house.	Սիշտ տունը կը կենայ :
He keeps steadily to his work.	Ստադրութեամբ իր բանը կը նայի :
Keep on doing it.	Շարունակէ՛ ատ :
Keep your book clean.	Գիրքդ մաքուր պահէ՛ :
Keep away from the well.	Հորին քովը մի՛ երթար :
You ought to keep them apart.	Պէտք է որ մէկը մէկէ հեռու պահես :

Keep your passions under restraint.	Կիրքերդ սանձի տակ ա՛ա :
He keeps his cattle well and in good condition.	Իր արջառները աղէկ կրպահէ և գէր :
They laugh at your folly.	Յիմարու թեանդ վրայ կրխնդան :
He laughed out aloud.	Իար ձրաձայն խնդաց :
Lie down and keep quiet.	Պառկէ՛, հանդարտ կեցի՛ր :
Lay it aside for future use.	Պահէ՛ որ ետքը գործածես :
He lays aside a dollar a day.	()ըը ըսեալ մը կրպահէ :
He lays up money.	Ստակ կրպահէ :
He lays out all his money.	Իողոր ստակը խարճ կընէ :
They laid hold of him.	Օխնքը բռնեցին :
I lay that to your charge.	Ե՛ս յանցանքը քու վրայ կըձգեմ :
He lays waste the country.	Վաղաքը կրկողոպտէ :
He lays it down as a rule.	Օջանիկայ կըհաստատէ իւր և կանոն :
He inclines to that opinion.	Միտքը հոն կընայի :
His hair inclines to white.	Մազերը ճերմակի կըզարնէ :
This road inclines towards the right.	Ե՛ս ճամբան դէպի աջ կողմը կըտանի :
They have no right to what they claim.	Իրաւունք չունին իրենց պահանջածը առնելու :
His left hand has been cut off.	Իր ձախ ձեռքը կտրեցաւ ինկաւ :
She has left open the door.	Ղուռը բաց ձգեց :
I have not one of them all left.	Մէկ հաս մը չմնաց :
Leave me alone for a little while.	Վիշ մը գնա՛ քովէս :
You may leave off that work and do this.	Չգէ՛ ատ գործը ու աս ըրէ՛ :
Never leave until to-morrow what can be done to-day.	Ե՛ն բանը որ այսօր կրնաս ընել՝ բնաւ վաղվան մի թողուր :

- He wishes to lengthen out the time. յամանակը երկրնցունել կուզէ :
- This is different from that. This is one, that is another. } Ըս ուրիշ բան է՝ աս ուրիշ :
- The small pox is a contagious disease. Օտաղիկը տարափոխիկ ատմն է :
- He is dying with the consumption. Օխուրական ատաէն (Վէրէ՞ն) կըմեռնիկոր :
- I can not afford to buy such things. Լսանկ բաներ ծախու առնելու բաւականութիւն չունիմ :
- He could not find it in his heart to do it. Սիրտը չէր ուզերկոր ան բանը ընելու :
- I must have a little talk with him. Վիչ մը խօսելիք ունիմ անոր հետ :
- It is not a thing to be wondered at. Օարմանալու բան չէ : Տ
- We are but half way thither. Շամբուն կէսը առինք :
- Don't trouble me any more. Սէյմըն ալ սիրտս մի՛ մաշեր :
- They will not let me do it. } Ինծի թող չիպիտի տան անիկայ ընելու :
- They will not allow me to do it. }
- They won't let me off from my agreement. } Իմ գաշինքս ետ չիպիտի առնեն :
- They won't release me from my agreement. }
- Let me out ; I wish to go. Թո՛ղ տուր՝ պիտի երթամ :
- I will let you in when you come. Վաս նէ ներս կառնեմ :
- Lock up your trunk. Սնտուկը կղպէ՛ :
- They locked me out. Իս դուրս ըրին՝ ու կղպեցին :
- I got locked in. Սըայէս կղպեցին :
- They shut me out. Վտուր գոցեցին ու դուրսը ձգեցին զիս :
- Look over the wall. Պատին վրայ նայէ՛ :

That looks well.	Մղէկ կերևայկոր ատ :
I will look to that.	Կընայիմ' ատ բանը :
Look out for yourselves.	Ինքըզինքնիդ հոգացէ՛ք :
Cast up your accounts.	Հարեւ ըրէ՛ :
Gather up the fragments.	Կտորները ժողմէ՛ :
Take my word for it.	Իտարիս հաւատա՛ :
Did you get wet ?	Ընծրե կերա՞ր :
He was bastinadoed.	Յալախան մը կերաւ :
This coat is for my own wear.	Մս սիւրժիքս իմ հագնելու բանս է :
He is inclined that way.	Ըն կողմը դարձաւ :
They are ever at odds.	Սիշտ խոռովութեան մէջ են :
I have occasion for it.	Ինծի պէտք է :
I long to see him.	Հատ կարօտցայ զինքը :
That is like enough.	Հաւանական է :
They say he is like to die.	Կըսեն թէ մեանի պիտի :
Get me a servant to my liking.	Լիզածիս պէս ծառայ մը գտի՛ր :
You shall be no loser by it.	Մի՛ վախնար՝ չես կորսընցուներ :
He is always meddling.	Ըն մէն բանի կըխառնուի :
I am loth to do it.	Չեմ ուզեր ընել :
He will have his say.	Իր բաժը պիտի ըսէ :
His word is law.	Խօսքի տէր է :
It is none of the best.	Հատ աղէկ չէ :
He had a hand in it.	Ստար մէջն է :
He loves to pun.	Սաչմա ընել կըսիրէ :
He is a lover of fun.	Հատ թոհաֆ մարդ է :
It did not occur to me.	} Միտքս չեկաւ :
I did not think of it.	
I wish it were so.	Երանի՛ թէ ասանկ ըլլար :
I will remind him of it.	Միտքը պիտի ձգեմ անիկայ :
The boys are turning somerset.	Տղաքը թախլա խըլմիշ կընեն կոր :
They are running a race.	Եարըշ կըբռնեն կոր (վազելով) :
Let us see them wrestle.	Գտեմարտութիւն (կռուելէ բանէլին) տեսներք :
He bets, or lays a wager.	Պէս կըբռնէ :
They clap their hands.	Օտի կըղարնեն :

He learned it all by heart.
He committed it all to memory.

} Բողորն ալ գոց ըրաւ :

He has failed in business.

Ըն գործքին մէջ թօփ նեւանց :

Do not fail to come.

Չի գայիք չընե՛ս :

Do it without fail.

Չընելիք չընե՛ս :

The ship leaks badly.

Նաւը ջուր կաննէ կոր :

The water has all leaked out from the cistern.

Նաւընը (խապնէ) ջուր չիմնաց, դուրս վազեց :

The leaks must be stopped immediately.

Շուտով ծակը գոցելու է :

They got into a dispute together.

Վէճի մը մասն մեկանդ :

He makes court to great men.

Կըջանայ մեծերուն աչքը մտնել :

They countenance him in it.

Սիրտ կուտան անոր :

He receives encouragement from them.

Սիրտ կաննէ անոնցմէ :

Tell them to stop making a noise.

Ըսէ՛ որ ձայներնին կտրեն :

He always has a sullen look.

Սիշտ դաժան նայլածք մը ունի :

They were reduced to great straits.

Շատ նեղը ինկան :

You shall come to no harm.

} Վնաս մը չիկայ քեզի :

No harm shall befall you.

She said much to no purpose.

Շատ խօսեցաւ՝ բայց ոչինչ տեղը :

It was all done in vain.

Ըմէն բան պարսպը դնաց :

I could bear it no longer.

Ըլ չամբերու թիւնս չատաւ :

They make much of him.

Շատ կըսիրեն զինքը :

It will all come to nothing.

Ըմէնն ալ ոչինչ պիտի ըլլայ :

That is good for nothing.

Բանի մը չիգար ատ :

I can do nothing with it.

Բան մը չեմ կրնար ընել անով :

- I can make nothing by it. I can make nothing out of it, *lyud'* of it. He makes nothing of lying.
- All that goes for nothing with me. He regards that a small matter.
- It came within a hair's breadth of falling. I came near having my eye put out. We came well nigh being lost. A little more, and my arm would have been broken. Put that back where you took it from. How long will it take to go there? It takes longer to go from here there than to come from there here. There are none to be had there now. On the whole, it is very well done. He is in every respect a bad man. Above all, take care of yourself.
- The best of it is that he lost nothing by it. He does not adhere to his word. I have much due me and owe but little.
- Ինծի բնաւ օգուտ չունի :
Ի՛ան մը չեմ կրնար կոր
հասկընալ ասկից :
Առա խօսիլը բանի տեղ չի-
ղներ :
- Ի՛որոր ատոնք ինծի ոչինչ
են :
- Ի՛անի տեղ չիղներ ասիկայ :
- Ա՛աղ մնաց որ պիտի իյնար :
- Վ՛իչ մնաց աչքս կելէր կոր :
- Ա՛աղ մնաց կորսուելնուս :
- Վ՛իչ մնաց թևս պիտի կոտ-
րէր :
- Ա՛ռած տեղդ դի՛ր :
- Ա՛րչափ ատեն կըքչէ ասկից
հոն :
- Ա՛սկից հոն երթալը՝ հոնկէց
հոս գալէն ուշ կըքչէ :
- Ա՛եկը չիկայ հոն հիմա :
- Ինչ և իցէ շատ աղւոր
չին ված է :
- Ա՛մէն կողմանէ գէշ մարդ
մըն է :
- Ա՛մէն բանէն առաջ ինքը-
ղինքներնուդ վրայ հոգ
տարէ՛ք :
- Ա՛մէնէն աղէկը ան է որ
կորուստ մը չըրաւ :
- Խօսքին վրայ չիկենար :
- Ա՛ն շատ առնելիք ունիմ՝ բայց
քիչ տալիք :

I am certain that it will take place.

Եղէկ գիտեմ որ պիտի ըլլայ :

It is many years since I came.

Պատէս հետէ տարիներ կընէ :

The ship cast anchor near the shore.

Նաւը եղերքին մօտ երկաթ ձգեց :

Your loss shall be made up to you.

Կորուստիդ տեղը պիտի լրացունեն :

I will make it good to you.

Կորսնցուցածդ տամ պիտի :

What need so many words ?

Ի՞նչ պէտք է այսչափ խօսքեր :

He is inconsistent with himself.

Ի՞րածը թողածը չգիտեր :

They grow worse and worse continually.

Երթալով՝ կը գէշնանկոր :

The contradictions are only apparent, not real.

Ետկայ երևոյթով հակառակութիւն մըն է, իրաւէ՛ :

What difference is there between them ?

Ի՞նչ տարբերութիւն կայ անոնց մէջ :

How often do you return his visits ?

Վանի՞ անգամ տեսութեան կերթաս անոր :

As often as it suits my convenience.

Երբոր պատեհութիւն ունենամ նէ :

What did you think had become of me ?

Ի՞նչ կը կարծէիր թէ պատահեցաւ ինձի :

He had nothing more to say.

Նա ըսելիք չմնաց :

What has that to do with you ?

Ի՞նչ բան ունիս անոր հետ :

In my opinion, this money is counterfeit.

Ինձի կը հարցունես նէ՛ կեղծ (Գալթ) ստակ է ատ :

This is good money but it will not pass here, կամ it is not current here.

Կեղծ ստակ չէ՛ բայց հոս չանցնիր կամ չերթար :

Can you change me a piece of gold ?

Ոսկի մը կաւրե՞ս :

I have no change, կամ small money with, կամ by, me.

Ս՛անր ստակ չիկայ վրաս :

Pay out of this and bring
back the change.

How far is it to where you
are going?

His father forbade his
studying.

They prevented him from
accomplishing it.

As often as he had been
there, he could not find
the way.

No matter how much you
do, the more the better.

I dismissed my servant,
and he has found ano-
ther place.

The owner of my house
possesses an excellent
disposition.

If you please them, they
will do well by you.

He did that of his own
accord, (or on his own
authority,) without tak-
ing counsel with any
one.

All is well that ends well.

I hope it will turn out
well in the end.

A small leak may sink a
great ship.

When one *will* not quar-
rel, two *can* not.

The more a man has, the
more he always wants.

Lost time is never found
again.

Black-berries are always *red*
when they are *green*.

Մտիկայ աւրէ՛, ելիւցածը
բե՛ր :

Վազած տեղը որչափ հե-
ռու է :

Իր հայրը թող չհատու-
ուանան հետեւելու :

Թող չհատուին որ լմնցու-
նէ :

Շատ անգամ հոն գնաց՝
բայց ճամբան չտորվեցաւ :

Օնն չունի, որչափ շատ ը-
նես՝ այնչափ աղէկ կըլլայ :

Օտառայիս ճամբայ տուի, ու
ուրիշ տեղ մը մտաւ :

Տանուտէրս աղէկ բնաու-
րու թեան տէր է :

Թէ որ աչուրնին մտնաս նէ՛
աղէկ կերթան քեզի հետ :

Ինքիր գլխուն ըրաւ, մէկու
մը խորհուրդ չհարցու-
ցած :

Ին բանը՝ որուն վախճանը
աղէկ է, բարի է :

Կըյուսամ որ վերջը բարի
ըլլայ :

Փոքր ծակ մը մեծ նաւը
կընկղմեցունէ :

Թէ որ մէկը կուր չընէ եր-
կուքն ալ չեն կրնար ընել :

Սարգս որչափ որ ունենայ՝
այնչափ կըփափաքի աւե-
լինն :

Կորսուած ժամանակը մէյ-
մըն ալ ձեռք չանցնիր :

Սորմենին միշտ կարմիր
կըլլայդեռ չհասունցած :

ԹԻՒՒ Ք

Քանի որ նայելու ոճեր կան անասունների և զոյցների վերաբերյալ և նաև կան վերաբերյալ նրանց վերաբերյալ անասուն անուն ոճերը գրված :

Խեղբը գլխէն գնաց .	He lost his senses.
Խեղբը գլուխը եկաւ :	He recovered his senses.
Խեղբս կտրեց որ պիտի ըլլայ :	I saw that it would be so.
Խեղբը փախուցիր է :	His wits have gone abroad.
Խեղբդ տուն կանչէ :	Call back your wits.
Խեղբս պահկեցաւ :	I was convinced.
Խեղբին եկածը կընէ :	Whatever comes into his head he does.
Խեղբին եկած է :	He has become a maniac.
Խեղբ խեղբի տանք :	Let us consult together. (Let us put our wits together.)
Խեղբդ ո՞ւր էր :	Where were your senses?
Խեղբէ վեր բան է :	It is above reason.
Խեղբի դէմ է :	It is contrary to reason.
Խեղբի մօտ բան է :	It is easily comprehended.
Խեղբս վրաս չէ :	I have not my senses about me.
Խեղբս կը պտտըտիկոր :	My head swims—is giddy.
Մչքս մտաւ :	I am much pleased with him.
Մչքէս ելաւ :	He is no longer in favor with me.
Մչք րրաւ :	He winked at me.
Մչքի եկաւ (նապարստանալ) :	He took the evil eye.
Մչքդ առածին չափ նայէ :	Look over as much as the eye can take in.
Մչքը տնկեց ունեցածիս վրայ :	He covets my property.

Աչքս վրան մնաց :	It held my eyes.
Սիրտս առաւ :	It cloys me.
Սիրտս ելաւ :	My heart rose up.
Սիրտս լեցաւ :	My heart was full.
Սիրտս փրժաւ :	My heart flew up into my throat.
Սիրտս կրմարիկոր :	I am almost famished.
Գլխուս վրայ :	With great pleasure.
Օտուս սիրտ :	Censorious, suspecting evil.
Շիտակ մարդ է :	He is an honest man.
Շիտար ք մտաւ :	He is married and settled in life.
Լաց մը փրցուց :	He broke out a-crying.
Լեզուն կապվեցաւ :	He is tong-tied, dumb.
Լեզուդ կարճ է :	You have nothing more to say.
Կարճ կապէ :	Cut short your discourse.
Ատ մարդը փայտ կրնմանի :	That fellow is a block-head.
Փայտ կտրեցայ :	I was non-plussed.
Աս ինչ ձիւն բերիր գլխուս :	What misfortune have you brought on me !
Իսած խօսքերդ ականջս չի մտներ :	I don't wish to attend to you.
Չայնդ քեզ քաշէ :	Be still, don't speak.
Երբոր գինքը տեսայ , աշխարհը ինձի եղաւ :	When I saw him, I rejoiced as much as if the world were mine.
Ճամբայ քալելէն վայ գլխուս եկաւ :	I am very tired from my walk.
Չուրը պատէն վեր հանել :	To make water run up hill.
Ուրնատուներ մարդ չիկայ :	He has no brains in his head.
Վար մի նետեր (խօսքով) :	Don't whip me over others' backs.
Թէրս մարդ է :	He is a crabbed fellow.

- Շոտտով կաննըլի : He is touchy, easily of-
fended.
- Չըրածը չմնաց : There is nothing so bad
that you do not do.
- Թօփ նետեց . տիպը փա- He has broken—failed in
խուց : business--become bank-
rupt.
- Վէֆ չունիմ : I am in low-spirits.
- Լեզուիս վրայ է : It is on my tongue's end.
- Լսյնքան աշխատեցայ որ I have worked until I am
հոգիս բերանս եկաւ : tired almost to death.
- Լսքս նայէ : Look to me, I will help
you.
- Խօսքի տակ չմնար : He always finds some-
thing to say—never
gives up beat.
- Ի՞նչպէս ժարդ ես . աչքս What kind of a man are
քննէ վախեցաւ : you? I am afraid of
you.
- Բերնիս ջուրերը վազեց : My mouth watered for it.
- Մօրը մանածը ծախեր է : He is as bad a boy as
possible.
- Մէքդ բաց : Keep your eyes open.
- Մէքդ բաց : Be wide awake.
- Չեքք բաց է : He has an open hand.
- Արակ կորեցաւ : He got very angry—was
all in a flame.
- Ունեցած ստակին վրայէն He has run through all
մտաւ՝ տակէն ելաւ : his property.

ԹԻԻ Թ

RULES FOR SPELLING. ՀԵՎԵԼՈՒ ԿԸՆՈՒՆԵԼՐ :

Կրթորդ երեսին վրայ ըսինք թէ՛ Լնգղիարէնի մէջ հե-
 րելը շատ անկանոն ըլլալուն համար , շատ կարգալով և
 վարժութիւնով միայն կրսորվովի : Սակայն աղէկ սե-
 պեցինք որ այս հետեւեալ կանոնները զնենք հոս , որոնք՝
 եթէ հաւատարմութեամբ սորվըվին , մեծ օգնութիւն են
 Լնգղիարէն բաները ուղիղ հեգելու :

1. Թէ՛ որ միավանկ կամ վերջին վանկին վրայ շեշտը
 բազմամանկ բառի մը վերջին գիրը բաղաձայն ըլլայ ետին
 ձայնաւորով մը , կրկնելու է այն բաղաձայնը՝ երբոր ձայ-
 նաւորով սկսած ուրիշ վանկ մըն ալ վրայ գրվի . օր՝ sun,
 sunny; blot, blotting, blotted; permit, permitting, per-
 mitted; begin, beginner.

Քով վերջաւորված բաները այս կանոնին տակը չեն եր-
 թար . ինչպէս՝ wax, waxing. Վրանին էվեցած վանկին
 պատճառաւ՝ շեշտերնուն տեղը փոխող բաներն ալ այս
 կանոնէն դուրս են . ինչպէս՝ confer, conference. Ex-
 cellence բառը՝ ասոր մէկ բացառութիւնն է :

2. Երբոր վերջին բաղաձայնին ետը ձայնաւոր չըլլայ ,
 կամ թէ՛ շեշտը վերջին վանկին վրայ չըլլայ , բաղաձայնը
 չի կրկնրվիր . ենչպէս՝ toil, toiling; read, reader; suffer,
 suffering, sufferer.

Լյս կանոնին տակը գացող Լով վերջաւորված բայերէն
 շատերը , ու նաև worship բառին ածանցեալները՝ տարբեր
 եղանակներով կրգործածվին : Օրորինակ՝ ումանք այսպէս
 կը գրեն . travel, traveling, traveler; worship, worship-
 ing, worshiper. Ամանք ալ այսպէս՝ travelling, tra-
 veller; worshipping, worshipper.

3. Երկու կամ իրեք ձայնաւորով վերջաւորող բառե-
 րուն վերջին գիրը չի կրկնրվիր , երբոր մասնիկ մը առնեն .
 ինչպէս՝ mend, mending; watch, watching, watcher;
 expect, expecting, expected.

4. Բով՝ Լ ու կամ Տով վերջաւորված միավանկ բառե-
 րուն այս գրերը զոյգ կըլլան . երբոր ետեւին մինակ մէկ
 ձայնաւոր մը ըլլայ . ինչպէս՝ staff, hill, glass.

If, of, as, is, has, his was, g^{ts}, yes, this, us & thus բառերը՝ այս կանոնին բացառութիւններն են :

5. F, l, s բաղաձայններէն ՚ի զատ ուրիշ բաղաձայններով վերջաւորված միալանկներուն վերջին բաղաձայնը զոյգ չըլլար , add, jagg, ebb, egg, inn, odd, butt, err, buzz բառերէն ՚ի զատ , որոնց վրայ ոմանք կաւելցուեն bunn & purr բառերն ալ :

6 . թէ որ բառի մը վերջի գիրը ջ ըլլայ ետին ձայնաւորով մը , երբոր մասնիկ մը առնելու ըլլայ նէ՛ ջր i ի կըլտիտի . ինչպէս՝ cry, cries ; try, triest, trieth ; happy, happier, happiest, happiness ; pity, pitied, pitiable, pitiful ; duty, duties.

Իայց ing մասնիկը առնէ նէ , ջր անփոփոխ կըմնայ . ինչպէս՝ pity, pitying ; carry, carrying.

7 . թէ որ ջին ետեի գիրը բաղաձայն ըլլայ նէ՛ չփոխիր . ինչպէս՝ day, days ; key, keys ; bay, bays ; valley, valleys ; money, moneys ; decay, decaying, decayed ; convey, conveying , conveyed ; employ, employer.

Laid, paid, said ու saith բառերը , որ lay , pay & sayէն կելեն , բացառութիւններ են :

8 . Երկու բաղաձայնով վերջաւորված բառերը՝ երբոր վերջերնին մասնիկ մը առնեն նէ , երկու բաղաձայններն ալ կըմնան . ինչպէս՝ careless, carelessness ; success, successful.

Վանի մը բացառութիւններ ալ այս կանոնը ունի , որոնք են dulness , fulness , skilful, wilful.

9 . Երբոր համր ըով վերջաւորող բառ մը՝ ձայնաւոր մը կամ՝ ձայնաւորով սկսված մասնիկ մը առնէ , e գիրը կը վերնայ . ինչպէս՝ shine, shining ; save, saving ; force, forced, forcible.

Hoeing & shoeing բառերուն (e)ն չկորսրվիր . & ce, ge կամ՝ ce վերջաւորութիւնով բառերէ able մասնիկով շինված ածականներն ալ e գիրը չեն կորսընդուներ . ինչպէս՝ peaceable, traceable, changeable, serviceable, manageable, marriageable, agreeable.

10 . թէ որ առած վերջաւորութիւնը բաղաձայն ըլլայ կամ՝ բաղաձայնով սկսի , (e)ն բնդհանրապէս կըմնայ . ինչպէս՝ fate, fates ; hate, hateful ; pale, paleness.

Judgment, lodgment, abridgment, argument, acknowledgment, duly, truly, awful, wholly բառերը բացառութիւններ են :

11. Իe վերջաւորող բայերուն ներկայ ընդունելու թիւնը (e)ն ձգելով՝ և իր զի փոխելով կը ձևանայ . ինչպէս՝ lie, lying . Բայց ասանկ բայերուն միւս փոփոխութիւնն երուն մէջ (i)ն ալ (e)ն ալ կը մնայ . ինչպէս՝ lie, liest, lieth կամ՝ lies, lied .

Իe վերջաւորող միւս բայերը ասոնք են . hie, die, tie, vie, և ասոնց ք բազաղրեալները :

12. Ինչո՞ւն ներք ընդհանրապէս s գրով յոգնակի կը շինվին . ինչպէս՝ book, books ; dove, doves ; monarch, monarchs .

Երբոր եղակի բառի մը վերջաւորութիւնը, x, ss, sh և (չ)ի պէս հնչեալ ch ըլլայ, es ով յոգնակի կը շինվին . ինչպէս՝ tax, taxes ; class classes ; fish, fishes ; porch, porches .

Երբոր եղակին է կամ՝ ֆեով վերջանայ, յոգնակին երբեմն այս վերջաւորութիւնները ves ի փոխելով կը ձևանայ . ինչպէս՝ half, halves ; life, lives : (Տէ՛ս Հատար է) :

13. Կանոնաւոր բայերուն անցեալ ժամանակը և անցեալ ընդունելութիւնը ed մասնիկով կը շինվին, և ներկայ ընդունելութիւնը ing մասնիկով . ինչպէս՝ plant, planted, planting . Բառին ծայրը համր e ըլլայ նէ՛ կը ձգվի . ինչպէս՝ love, loved, loving . Բառին վերջի դիրք t կամ՝ d ըլլայ նէ, (ed)ը զատ վանկի մը պէս կը հնչուի . ինչպէս՝ part, part-ed ; end, end-ed . Բայց թէ որ ուրիշ գրով վերջաւորի նէ բառը, (e)ն սովորաբար ձայն չհաներ, և (d)ն բառին վերջին վանկին հետ կը միանայ հնչումով . ինչպէս՝ curb, curb'd ; love, lov'd ; tame, tam'd . և երբեմն ձին ձայնը տի պէս կելէ . ինչպէս՝ pluck, plucked, կը հնչուի pluckt .

14. Տատուկ անուններէն ՚ի զատ ei կամ՝ ie երկձայնները ունեցող հասարակօրէն գործածված բառերը ուղիղ հեզելու համար՝ հետեւեալ ծանօթութիւնը դիտելու է :

Ei կը գործածվի՝ երբոր երկձայնը աի պէս ձայն մը կունենայ . ինչպէս՝ deign, their . երբորդ՝ երբոր երկձայնէն ետեւ անմիջապէս t կամ՝ տի ձայն կայ . ինչպէս՝ either, receipt, height . երբորդ՝ երբոր նախընթաց գրով մէկտեղ seeի ձայն կը հանէ . ինչպէս՝ deceit, receive, ceil, seize , բաց ՚ի siege, glacier, financier ու cuirassier բառերէն :

Ei կրլայ նաև այս բառերուն մէջ, eider, foreign, sovereign, heifer, inveigle, leisure, obeisance, plebeian, teil, weird և non-pareil .

Բարդ միւս բառերուն երկձայնը յէ է :

15. Բարդ բառերը բնդհանրապէս ո՛ր պարզ բառերէն որ շինված են նէ, անոնց պէս կը հսկվին . ինչպէս՝ workman, herein .

Արկին Լով վերջաւորեալ շատ բառեր՝ և մէկ բանի ուրիշներ ալ այս կանոնէն դուրս են . ինչպէս՝ already, welfare, wherever .

ԹԻԻ Ժ

OF PREFIXES AND SUFFIXES.

ԲԵՂԵՐԵԱԿԵՆ ԵՒ ԵՏԵՆՅԵԱԿԵՆ ՄԵՄԵՒԿՆԵՐՈՒ ՎԲԵՅ :

Բաղադրական մասնիկն է գիր մը՝ վանկ մը կամ բառ մը, որ բառի մը սկիզբը գրվելով՝ անոր նշանակութիւնը կրփոխէ . ինչպէս՝ un մասնիկը able, կարող բառին սկիզբը գրվելով՝ կրլայ unable, անկարող . նոյնպէս և re բաղադրական մասնիկը՝ build, շինել բառին սկիզբը գրվելով՝ կրլայ rebuild, վերստին շինել :

Վճանգական մասնիկն է գիր մը կամ վանկ մը, որ բառի մը վերջը գրվելով՝ անոր նշանակութիւնը կրեղանակաւորէ . ինչպէս՝ ar մասնիկը՝ beg, խնդրել բառին վերջը գրվելով՝ կրլայ beggar, հարստիս . և less վանկը՝ father, հայր բառին վերջի ծայրը գրվելով՝ կրլայ fatherless, որք :

Քանի մը բառեր կան, որոնց բաղադրական և ածանցական մասնիկները գրեթէ կամ բոլորովին աւերորդ են :

Բաղադրական մասնիկներու վրայ :

Բաղադրական մասնիկներէն ոմանք վերջին բաղաձայններն կրկորարկուցուն են կամ կրփոխեն, որ գիւրաւ միանան բաղադրվելու բառերուն հետ . ինչպէս՝ con կրլայ co-exist, ու ad կրլայ af-fix .

A մասնիկը կըրցուցընէ ձևայ. մեջ, գեղեցիկ. 'ի (ներգոյական), 'ի բնայ, ան կամ ասանայ. ինչպէս՝ ashore, ցամաքի ձևայ. abed, անկողինի մեջ. afield, գեղեցիկ դաշտ. afar, 'ի հեռաստան. avert, 'ի բնայ դարձուցանել, atheist. անաստուած:

Ab, abs. մէկ գեղեցիկ կամ 'ի բնայ. ինչպէս. abduce, մղել. abstract, հանել, 'ի բնայ անուշ:

Ad. 'ի. ինչպէս՝ adjoin, յարիլ. appertain, պատշաճիլ:

Ad մասնիկին d գերը՝ c, f, g, l, n, p, r, s ու tի կրփոխվի, երբոր այս նոյն գրերովը սկսված բառերու հետ միանայ. ինչպէս՝ accept, ընդունել. allot. շնորհել:

Ante, նախ. զոր՝ antediluvian, նախաջրհեղեղեան:

Anti, ընդդէմ. զոր՝ antichristian, ընդդէմ քրիստոնէութեան:

Circum, շուրջանալի. զոր՝ circumnavigate, նաւարկել շուրջանալի:

Con կամ co, cog, col, com, le cor. 'ի նասին կամ հետ. զոր՝ conform, կերպարանակցիլ. coequal, համահասար. collect, հաւաքել:

Contra կամ counter. դէմ. զոր՝ contradict, ընդդէմ կալ. counteract, ընդդիմանալ. countermand, հակառակ հրաման տալ:

De, ձևոր կամ 'ի բնայ. զոր՝ descend, ձևոր իջնալ. deduct, հանել 'ի բնայ:

Dis, di կամ dif, ասանել 'ի բնայ. ոչ, մեկըմէլիկ զտարել. զոր՝ disarm, զէնքերը անել. disbelieve, չհաւատալ. divide, բաժնել:

Ex, e, ec կամ ef, դուրս. զոր՝ extent, տարածել. exclude, արտաքսել:

Em կամ en, մեջ, 'ի. կամ ձևայ. զոր՝ embark, նաւոր մանել. enthrone, աթոռը նստեցունել:

Extra, արտառոյ կամ անդին. զոր՝ extraordinary, արտասոյ կարգի:

In կամ ig, il, im, ու ir, մեջ, 'ի, ձևայ կամ ոչ. զոր՝ in-case, ծածկել բանի մը մեջ, insert, մուծանել. impose, վրան դնել կամ նետել. illegal, ոչ օրինաւոր:

Inter, մեջ գեղեցիկ կամ մեջ. զոր՝ intermix, մեջը խառնել:

Intro. մեջ. զոր՝ introduce, մուծանել 'ի ներս:

Mis. չարութիւն, զտարութիւն, սխալանք. զոր՝ misconduct, վատթարութիւն. miscall, սխալ անուն տալ:

Ob, կամ oc, of և op, արգելել, պէ՛հ, պո՛ւր. օք՝ obstruct, արգելել, oppose, հակառակել :

Per, Տե՛ղէն կամ լէ . օք՝ pervade, ընդմտանել . perfect, կատարեալ :

Post, է֊տե . օք՝ postscript, յետագրութիւն նամակաց :

Pre, առաջ . օք՝ prefix, նախաբեր . predict, առաջընդ ըսել :

Preter, արդարաց . օք՝ preternatural, բնականէ պո՛ւր :

Pro, փոխարէն, պէպէ՛, առաջ, յառաջ . օք՝ pronoun, պէրանուն . proceed, յառաջ երթալ . produce, յառաջ բերել :

Re, է֊ր, իրկին, նորէն . օք՝ recall, է֊ր կանչել . rebuild, իրկին շինել . renew, նորոգել :

Se, Տե՛իցի, զապ կամ առանց . օք՝ secede, Տե՛ի պէ կամ պո՛ւր երթալ . seclude, զատել, Տե՛ի պէ առնել :

Sub, suc, suf, sup, sus, սակ . օք՝ subject, ենթակայ, հպատակել . support, նեցուկ, վրան առնել :

Syn կամ sy, syl և sym, ՚ի մասին, հէ֊ր . օք՝ synagogue, ժողովարան . sympathy, համակրութիւն :

Super կամ sur, վրայ, բառախախտելու եղևել . օք՝ superadd, վրան էվելցունել . surpass, գերազանցել :

Trans, վրայէն, անդէի՛ն իողլը, Տե՛ջ պէղէն . օք՝ transgress, օրէնքէ անցնիլ . transatlantic, աղանդիկին անդէի՛ն իողլը :

Un, բայի վրայ դրվի նէ՛ կընշանակէ եղածը առել . օք՝ unfurl, բանալ (գոցվածը) . unseal, բանալ կնիքը : Ա՛ծականի ու մակբայի վրայ դրվի նէ՛ կընշանակէ ան, ոչ . օք՝ unkind, անբարեբար . unjustly, անիրաւաբար :

With, ՚ի բաց կամ պէ՛հ . օք՝ withdraw, է֊ր քաշել, Տե՛ի պէ առնել . withstand, պէ՛հ կենալ :

Ա՛ծանցանիւն հասնիլիւնըն՝ վրայ :

Շէ֊րե֊տալ հասնիլիւնըն այս ինչ վե՛ճակի Տե՛ջ էղող, եւ իսկ այս ինչ բանը ընող անիլիս իր ցոցընէն :

An կամ ian . Historian, պատմիչ . Christian, քրիստոնէաց :

Ant. disputant, վե՛ճաբան . inhabitant, բնակիչ :

Ar. liar, սպախօս . beggar, հարսոցիտն :

Ard. drunkard, գինե֊տալ . saggard, ծայր :

Ary. antiquary, հնախնայիչ . adversary, հակառակորդ :

Ate. magistrate, պարտա֊ը . associate, ընկերակց :

Ysm, ታሪካዊ, ታሪካዊ-ጥላይካ-ጥላይካ . ጥላይካ' barbarism, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ, stoicism, ጥላይካ-ጥላይካ :

Ment, ታሪካዊ ክፍተት, ክፍተት ጥላይካ . ጥላይካ' abasement, ጥላይካ-ጥላይካ . abridgment, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Mony, ታሪካዊ ክፍተት, ክፍተት ጥላይካ . ጥላይካ' harmony, ጥላይካ-ጥላይካ . testimony, ታሪካዊ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Ness, ታሪካዊ ክፍተት . ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . ጥላይካ' blessedness, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . softness, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Ory, ጥላይካ . ጥላይካ' factory, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . armory, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Ship, ታሪካዊ, ጥላይካ-ጥላይካ . ጥላይካ' partnership, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . clerkship, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Tude, ታሪካዊ . ጥላይካ' disquietude, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . servitude, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Ty, ታሪካዊ . ጥላይካ' fertility, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . ability, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Ure, ጥላይካ, ታሪካዊ ክፍተት ጥላይካ . ጥላይካ' vesture, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . composure, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . departure, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

ጥላይካ ጥላይካ ጥላይካ ጥላይካ ጥላይካ ጥላይካ :

ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Ac, ic, ical. demoniac, ጥላይካ-ጥላይካ . despotic, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . political, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Al. filial, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . annual, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . ethereal, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

An. American . ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . republican, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Ar. insular, ጥላይካ-ጥላይካ . ocular, ጥላይካ-ጥላይካ :

Ary. planetary, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . literary, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Ine. marine, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . feminine, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

ጥላይካ ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Ant. abundant, ጥላይካ-ጥላይካ . brilliant, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Ate. accurate, ጥላይካ-ጥላይካ . temperate, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Ent. absent, ጥላይካ-ጥላይካ . benevolent, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Ous. dangerous, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ . populous, ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ-ጥላይካ :

Լ՛յս հեղիւտալէրը զանազան նշանախո-լիւններ ունի :

Ble, փարեղէն որ բլայ, բնորոնայ, արժանի . զ՛ր arable, հերիւելէ . laudable, գողիւղէն . audible, բալիւղէն :

En, բանիկ իւր շինված . զ՛ր wooden, փայտիւղէն :

Ful, բանով իւր լէցուն . զ՛ր joyful, ցնծալէց . careful, բարասահագ :

Ile, փարեղէն է լիւր բլայ, յարախո-լիւն . զ՛ր ductile, գիւրալիւր . docile, բնորոնի :

Ish, նման, բանիկ իւր ինչ ինչ . զ՛ր boyish, արայայան, greenish, փանանչի զարնող :

Ive, զօրո-լիւնն ունեցող, յառաջ թերող . զ՛ր decisive, ձգտական, որնչող, (որնչելու զօրո-լիւնն ունեցող) . destructive, ասելիւղ :

Less, շանելնալ . զ՛ր cloudless, անտաղ . fearless, աներիւղիւղ :

Like, ly, նման . զ՛ր Godlike, Լ՛սարոնածանան . manly, փարիւծ :

Ory, ձէրոթերիւղ, արալ . զ՛ր prefatory, յառաջաբանական . admonitory, խրատիւղ :

Some, բանով իւր լէցուն . զ՛ր troublesome, յանխալի :

Y, բանով իւր լէցուն, բանիկ իւր շինված . զ՛ր wealthy, հարուստ . horny, եղջերեայ :

Ի՛այ շինող Լ՛ծանցական Ս՛անիկներ, որնց բնորոնաբ նշանախո-լիւնը բնիւր՝ բլայլ ե իրել է :

Ate. renovate, նորոգել . operate, ներգործել :

En. harden, փարձրացոցանել . darken, խաւարեցոցանել :

Py. purify, փարել . petrify . ասրացոցանել :

Ish. publish, հրատարակել . diminish, նոսալեցոցանել :

Ise. ize. chastise, պարձել . agonize, արտապիւղ :

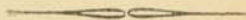
Ս՛ալիւրայ շինող Լ՛ծանցական Տանիկներ :

Ly, նման, փերող կամ ճանճայ . զ՛ր boldly, արեւաբար . wisely, իմաստասէր :

Ward, «-ղլի-լի-ն, որեպէ . ար՝ forward, որեպէ յառաջ .
eastward, որեպէ արեւելք :

Ընդ անցալսն ճաննիկներէն ճեղ յաննն աւրելչ նշանալու-
լի-ննէր ուղ աւննն, որանք պարպէլլա- համար էրլոր ծանօլա-
լի-ննէր պէտք է . ճանն որոյ ս-սանողնն իլլաղաւոր, որ Բա-
գիրբը նայելլալ է գործածա-լի-ննալ անոնք ուղ սորճէ :

ՈՒՆԲՊ.

ՅԵՆԿ

Ի՞նչ է շերտիանն-լիւնը ու շանի՞ իր բաժնը ձէ :	1
ՅԵՂԵԳՍ ՈՒՂՂԵԳՐՈՒԹԵԵՆ :	2
Օյ՛գ գիւրեր :	3
Պատահար գո-լիւն գրոյ :	3
Նաղապրո-լիւն յայնա-արնէրո- :	4
Յաղագս ձանկից :	4
Յաղագս բառից :	5
ՅԵՂԵԳՍ ՍՏՈՒԳԵՐԵՆՆՈՒԹԵԵՆ :	5
Օրինակներ հասուն բանիները որոշելու համար :	7
ՅԵՂԵԳՍ ԵՆՈՒԵՆ :	8
Անունից յարկո-լիւններ :	10
ա . Ղեւի :	10
բ . Սէս :	11
գ . Թիւ :	12
դ . Նուրի :	14
ՅԵՂԵԳՍ ԳԵՐԵՆՆՈՒԵՆ :	16
ա . Լայնի գերանունն :	17
Լայնի գերանուններն զլայ օրինակներ :	20
բ . Յարաբերականի գերանունն :	22
Յարաբերականի գերանուններն զլայ օրինակներ :	23
գ . Ածականի գերանունն :	25
Ածականի գերանուններն զլայ օրինակներ :	30
ՅԵՂԵԳՍ ՅՕԳԻՑ :	33
Յօդից զլայ օրինակներ :	37
ՅԵՂԵԳՍ ԵԾԵԿԵՆ ԵՆՈՒԵՆՑ :	40
Հասարակ գործածված ածականներն յանի իր :	45
Ածականներն զլայ օրինակներ :	49
Իրանական ածականներն զլայ :	51

ՅԵՂԵԳՍ ԲԵՅԻ :

57

Բայերոսն պարագաներոսն զլայ :	59
Եղանակի բայեց :	59
Բայնն ժամանակներս :	60
Բնորոններոսն-լինն :	61
Բայերոսն խոնարհանաններս :	62
Լնիանոն բայերոսն ցանի ին :	62
Լնիանոն բայերոսն ցանիլն շարոսնայն-լինն :	67
Պակասասոր բայեր :	69
To have օժանդակի բայնն խոնարհանալ :	71
To be օժանդակի և շէջս բայնն խոնարհանալ :	81
To love խոնարհասոր և ներգործական բայնն խոնարհանալ :	88
Բացասական և հարցական յնի իրաժ բայերոսն զլայ :	98
Արասորական բայ :	100
To be loved Արասորական բայնն խոնարհանալ :	101
Բացասական և հարցական յնով Արասորական բայեր :	107
Ասանական և զանական ներկայ ժամանակներոսն զլայօր ժանօրոսն-լինն և օրինակներ :	110
Լնիարար և Արարելալ ժամանակներոսն զլայ սենս- լինններ և օրինակներ :	112
Ղերականարար ժամանակնն զլայ սենս-լինններ և օրինակ- ներ :	116
Լասլնն և երկրորդ Լարաննի ժամանակներոսն զլայօր :	116
Արարաբասական և զանակ :	120
Արողական և զանակ :	121
Արողական և զանակնն զլայ օրինակներ :	123
Արանայական և զանակ :	128
Լներեայլ և զանակ :	129
Բնորոններոսն-լինն :	130
Must և Ought Բասերոսն զլայ :	132
Have և Get Բասերոսն զլայ :	133
To do բայնն զլայ :	135
It պերսոնանոն՝ երկրորդ պէ՛ և զանիլ բայով գործածված իլերակն օրինակներ :	136
ՅԵՂԵԳՍ ՄԵԿԲԵՅԻ :	137
ՅԵՂԵԳՍ ՆԵՒԵԳՐՈՒԹԵՆ :	144
ՅԵՂԵԳՍ ՇՆՂԿԵՊԻ :	146
ՅԵՂԵԳՍ ՄԻՉԵՐԿՈՒԹԵՆ :	147
ՆԵՄԵՉԵՅՆՈՒԹԻՆ :	148

Ամենա համայնացնութեան :	149
Առան և սխալ օրինակներ՝ որոնք շեղելու են :	161
Լուսագանձութեան :	163
Աղբարարութեան :	163
Վերադարձի զբոս :	165
Բնութան համառօտութեան :	165

Յ Ե Ի Ե Լ Ո Ւ Ե Ճ

Շաբաթական օրերուն անունները :	167
12 Լիններուն անունները :	167
Չորս Եղանակներուն անունները :	167
Նշանակ մտնի՝ բայց շեշտով արարելի բառեր :	167
Նշանակ մտնի՝ բայց շեշտով և ձանկերոս բաժանանով արարելի բառեր :	169
Նշանակ մտնի՝ բայց ուղղագրութեանով արարելի բառեր :	170
Լծակներ՝ իրենց ինքրած նախարարութեաններով :	177
Բայեր՝ իրենց ինքրած նախարարութեաններով :	181
Բնութան խօսակցութեաններ և ոճեր :	234
Նայերէն ոճեր՝ Լճի գլխարկին լարգամնով :	249
Նեղերոս ինքններ :	252
Բողոքական և անհայտան մասնիներոս զբայ :	255

